

AGENTS FOR THE SALE OF GOVERNMENT PUBLICATIONS.

IN INDIA

R CAMBRAY & Co Calcutta
COMBRIDGE & Co Bombay
M GILAN SINGH & Sons Moulvi Ali Pura Lahore
HIGGINBOTHAM & Co Mount Road Madras
A KALYANARAMA IYER & Co Fajlnade Madras
S K LAHRI & Co Calcutta
S MURRAY & Co Rajahmundry Madras
G A VATESAN & Co Madras
NEWMAN & Co Calcutta
* T K SITARAMA AYYAR Kumbakonam
SUPERINTENDENT AMERICAN BAPTIST MISSION PRESS Rangoon
SUPERINTENDENT NAZAR KANUN HIND PRESS Allahabad
D B TARATOREVALA BONS & Co Bombay
THACKER & Co (Limited) Bombay
THACKER SPINK & Co, Calcutta

IN ENGLAND

T Arnold, 41 and 43 Maddox Street Bond Street, W. London
B H BLACKWELL, 50 and 51 Broad Street, Oxford
CONSTABLE & Co, 10 James Street, Haymarket, W., London
DEIGHTON BELL, & Co, Cambridge
HENRY S KING & Co, 65, Cornhill E C, London
P S KING & Son, 9 Bridge Street Westminster, S W
KEGAN PAUL TRENCH TRUBNER & Co, Charing Cross Road W C, London
B QUARITCH 15 Piccadilly, W., London

ON THE CONTINENT

FRIEDLANDER & SOHN 11, Carlstrasse Berlin
OTTO HARRISOWITZ Leipzig
KARL W HILSEMAN Leipzig
ERNEST LEROUX 26, Rue Bonaparte Paris
MARTINUS NISHOFF, The Hague Holland

* Agent for sale of the Legislative Department publications

A COLLECTION OF THE INSCRIPTIONS ON
COPPER-PLATES AND STONES

IN THE

NELLORE DISTRICT, MADRAS.

PART III.

[PRICE, 9 rupees]

[13 shillings 6 pence]

A COLLECTION
OF THE
INSCRIPTIONS ON COPPER-PLATES
AND STONES
IN THE
NELLORE DISTRICT.

MADE BY
ALAN BUTTERWORTH,
OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)
AND
V. VENUGOPAL CHETTY,
OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)

913.548

BUT

IN THREE PARTS
PART III

MADRAS
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS
1905.

CONTENTS.

PART III.

PAGES

Stone inscriptions of Ongole Taluk ((Nos. 67 to 151)	..	1009-1150
Do. Podili Division (Nos. 1 to 42)	..	1151-1208
Do. Rápúr Taluk (Nos. 1 to 79)	1209-1306
Do. Sólúrpet (or Pólúr) Division (Nos. 1 to 21).	1307-1326
Do. Udayagiri Taluk (Nos. 1 to 48)	..	1327-1396
Do. Venkatagiri Division (Nos. 1 to 27)	..	1397-1421
Copper-plate grants—Supplomental		1421a-1421e

APPENDICES.

APPENDIX I.—Notes on various dynasties	1425-1481
Do. II.—Index of dates	1482-1486
Do. III.—Tables of weights and measures	1487, 1488
Do. IV.—The months	1489
Do. V.—Note on territorial divisions	1490-1493
GLOSSARY	1495-1500
INDEX OF NAMES	1501-1520

ABBREVIATIONS USED IN THIS WORK.

Prefixed to a Number	A	stands for	Atmakūr Taluk
"	"	C	" Copper Plate
"	"	D	" Darsi Division
"	"	G.	" Gūdār Taluk
"	"	KG	" Kanigiri "
"	"	KR	" Kundukur "
"	"	KV	" Kāvali "
"	"	N	" Nellore "
"	"	O	" Ongole "
"	"	P	" Podili Division
"	"	R	" Rāpār Taluk
"	"	S	" Sālūrpet (or Pōlūr) Division.
"	"	U.	" Udayagiri Taluk
"	"	V	" Venkatagiri Division
D	stands for Brown's Telugu Dictionary		
Fpīg Cern	"	Epigraphia Carnatica	
E.I	"	Epigraphia Indica.	
I A	"	Indica Antiquary.	
M P C	"	Madhurāntaka Pottapī Chōla	
M K	"	Mukkanṭi Kāduvēṭṭa	
M M	"	Mahā Mandalēvara	
S M	"	Srimanmahāmandalēvara	
W	"	Wilson's Glossary of Revenue terms.	

A COLLECTION
OF THE
COPPER-PLATE AND STONE INSCRIPTIONS
IN THE
NELLORE DISTRICT.

PART III.

ONGOLE (67). (A.D. 1254-55?)

ERRATA.

(1) *Page 1430, sixth line from bottom.*—For “therefore” read “therefrom”.

(2) *Page 1431, first line.*—For “Mauma” read “Manma”.

(3) *Page 1436, eighth line.*—For “not” read “given”.

(4) *Page 1441, tenth line from bottom.*—For “Peddami” read “Peddanu”.

field, to Gundima Katti Mallināthadēva as *vritti* . . .
 . . . *kunṭas*; this is given to the sons and grandsons of
 Prōlajiyyalu the *sthānikuṭu* (temple servant), to last as
 long as the moon and sun endure to . . . one
kunṭa; to the goddess $\frac{3}{4}$ of a *kunṭa*. The following are
 the *vrittis* of Brāhmanas: (Here follows a list which is
 not quite clear.)

Second side.

His gift was made in the presence of the *mahá-pradhāni* (prime minister) and the feudatories. Thus *grithi* to Sri Mallināthadēva should be protected . . .

Kāmi Reddi.

Reddi Sannapa Reddi

NOTE —The inscription is partially illegible. No doubt we have here to do with the same dynasty as in O 89

1. స్వస్తి శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు ౧౧౭౬ లకు
2. సోటి ఉత్తరాయణ సంక్రాంతిని మిత్తంబున స్వస్తి లలి
3. విషమహాయూధ ప్రోడ రెఖారేవంత
4. క మండలికరపందోడిజీవరక్ష
5. . . . చక్రనారాయణస్థి
6. తమతండ్రి వడ . . . తమతల్లిమాదంబు (ఇ)
7. చ్చినబిత్తి క్రొప్పామనాదు భీమేశ్వరదేవరకు
8. . . . రాచ్చానలకు ఇచ్చిన వెలిపాము
- 9 భంటికోలను[?]కు ౩౦౦ పట్టివరిచేసు గుండి
10. మకట్టి మల్లినాథదేవరకు ద్రిక్తికు . . దేవర
11. దీనిస్థానికుండు ప్రోల జియ్య పుత్రపాత్రులకు ఆ చంద్రా
కాముగా నిచ్చెను
- 12 కులగు ౧౧. దేవతకు గుల్కా ఇందుల బ్రాహ్మచిత్తులు
తగ్గిపెద్దికను ౧౦౦
- 13 . పెద్దిగుణం అక్షరాల గు ౨౦౦ అనం . . . గు ౫౦
14. గు ౫౦ దేవరకు దీనికను ౨౦౦ కులసి అగ్నేపెద్దిగు ౧౦
సూరపెద్ది గు ౫౦
15. రిక్షం గు ౫౦ విజయరాజునకు మంచిరాజునకు గు ౨౦౦
16. రాజి గు ౫౦ యరవరాజు గు ౨౩ రాడయ భక్తికి గు
౫౦ జో
17. స్త్రీమ-మహాదేవరక్ష వచ్చి ౬

Second side.

శ్రీమహావరాహాని సామంత
జనమున దీని చత్తించె శ్రీమల్లి
నాధదేవరకు ఇచ్చి విత్తిపాలించెడిన
పనులు . పం యెక్కిడి కామితైడ్డి
రెడ్డి సన్నపరెడ్డి సామరలి

ONGOLE (6S). (A.D. 1534-35.)

[Koppola. Telugu. To the north in the shroff *mdayam*.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Vaisakha of the year Jaya, corresponding to the Śrī Śaka year 1456, on the holy occasion of the sacred marriage festival of . . . Vēmu Mādharu, this charitable edict was granted by Pólavīra . . . Nāgioi Nāyudu of the Ravōli *gōlrā* . . . belonging to our chiefdom . . . grandsons maintained. They gave 5 *tūms* of land for (providing) oil for anointing and offerings to the deity.

NOTE.—This chief is not mentioned elsewhere in the collection.

1. స్వప్తి శ్రీ శకవర్షములు
2. ౧౪౫౬ అగునేటి జయసం
3. వత్సర వైశాఖ శు ౧౫ గు శ్రీద . .
4. . . . వేము మాధరు తిరు
5. కల్యాణోత్సవ పుణ్యకాలము
6. దును . . రవోలి గోత్రుండైన
7. పోలవీర . . నాగిననాయిండి
8. చ్చిన ధమశాసనం ఈమాస్యం . .
9. కి . . వ . . నుదావసు . య్య

10. వారు మారె⁶ . . . యాగరానైకుడు
11. తిరుణాలు
12. లు పాపుత్రులూను
13. నున్ను పరిపాలించిరి యెందు
14. ముత్తే తం స్వామిదిలేవన
15. నైవేద్యమునకు సమఘ్నం
16. చెను

ONGOLE (69)

[Koriapadu. Telugu. On wall of Venugópálaswámi temple.]

TRANSLATION.

We have given with libation of water with a pure heart on the holy occasion of *tithi* With the Rájá's share of the crop raised on that field they should repair the buod of the tank. Whoever fails to maintain this charity in that tank

1. తిథిపుణ్యకా
2. లవంష్టత్రిక
3. రణ శుద్ధిగాను
4. భారవోపే ఇస్తేమి
5. ఆత్మత్రాసం బండ్డి
6. న భాగ్యాదులను
7. రావభాగంవల్ల
8. చెరువుకట్ట వేషం
9. చ్చంగలవారు ఇ
10. పుణ్యసకు యెవ్వ
11. రు రెప్పినాను ఆచె
12. రువులూ స . . .

ONGOLE (70). (A.D. 1275-76.)

[Maddipádu. Telugu. From stone by Narasimha temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday, the 10th of the dark fortnight of Mágha of the year Yuva, corresponding to the Śrī Śaka year 1197, Manchirāju Ganapáya nad Kámáya-preggada, the younger brother of Púchiráju, presented to Śrī Rámanáthadéva of Mótupalli (the villago of) Maddipádu lying on the Guadikarri (Gundlakamma) for providiag oblation, offering and worship and all enjoyments, as loag as the sun and the moon last, for the religious merit of Śríman Mahámandalésvara Kákatiya Rudramadéva Mahárāja and of their own parents. Those who obstruct this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the Gaages and at Benares. They will be considered to have taken food from the skull of their oldest son.

[Imprecatory verse.]

స్వస్తి శ్రీ శకవ
 పూర్ణిమ ౧౧౯౭
 అగు నెంటి యువ
 సంవత్సర మాఘ
 బ ౧౦ గుమో
 టువల్లి శ్రీరామ
 నాథదేవరకు మ
 ంచిరాజు గణప
 యానుపాచిరా
 జు తమ్ముండు
 కామాయప్రెక్కడ

ను స్వస్తి శ్రీమన్న
 హామండలేశ్వ
 రకాకటయ్యరు
 ద్రమ దేవ మ
 హారాజులకు
 తమతల్లితండ్రు
 లకు ధర్మము
 గాను . . .
 గుడ్డికుట్టిలో
 న మద్దిపాదు
 అహ్మది అచా
 నలకు అంగరం
 గ్గల్లోగాలకు ఆ
 చంద్రాకముగా
 నిచ్చితిమి తలా
 రిము కానీక
 అన్నవారు గంగ
 కత్తూ (క) విలం జ
 ంప్పిన పాపానం బో
 యినవారు శ్రీ
 వారణాసివచ్చి
 నవారు తనపెద్ద
 కొడుకు కపాలము
 లో కుడివినవారు
 స్వదత్తం వరదత్తం
 వాయెహరేరిప
 సుంధరా పట్టివ్వ
 రుష సహస్రాలి పిష్టా
 యాం జాయతే శ్రీమి

ONGOLE (71). (A.D. 1517-18 ?)

[Maḍanúru or Mannúru. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a stone in the templo of Ráma-lingéswara.]

TRANSLATION.

(Invocation in Sanskrit and Telugu.)

May Ráméṣvara Mahádéva who resides on the sea-shore and who is the lord of the town of Maḍanúru protect the worlds for ever !

Hail ! On Thursday, the 15th of the bright half of Mágha of the year Íṣvara, corresponding to the year 1421 of the Śrī Śaka era, on the holy occasion of a lunar eclipse, under the orders of Śrīman Mahámaṇḍaléṣvara, Rájádbhírāja Rájáparaméṣvara, Múruráyaganda, Ashta Digráyamaaóbhayankara, Báśadappuvaráyaraganda, lord of the eastern, southern and western seas, Yavanarájya-sthápanáchúrya, Śrī Vírapratápa Krishṇadéva Mahárája, the illustrious Sáluva Timmarasu, the protector (*pratipálaka*) of the whole kingdom of Śrī Krishṇadéva Mahárája and who is able to protect gods and Brahmans, gave the village of Maḍanúru which was formerly in the enjoyment of Ráméṣvaradéva, having dismantled the (old) *ardha mandapa* and *garbhagriha* (sanctuary), having caused to be erected a pinnacle, and having built a new *bhoga mandapa* and an enclosuro wall for the temples of the attendant deities, Sáluva Timmarasu (gave Maḍanúru) to Kaṭṭa Malaya for this purpose, for providing *amritapādi* (sacred food) and all enjoyments to the deity, for the religious merit of Śrī Krishṇadéva Mahárája. He presented the village of Maḍanúru with libation of water to Ráméṣvaradéva with

the eight enjoyments and with the eight powers, so that this charity may be maintained.

(One of the usual imprecatory verses)

The description of the fields on the four boundaries of Madanúru :—On the east of the fields is the sea, on the south Pokádhénunddi, on the west Inangaléru, on the south-west Inangaléru Modugalu vampu, from that vampu (a bend, as of a river) to the north-west as far as the pond named Padártagunta, extending further north up to junction of Ítamukkala and Madanúru which is bounded on the east and west by Pótugatta, proceeding further to the east as far as a well with a Kapila,¹ further to the east as far as Veligunta, the line then goes west, east, south, then to the south-east, then east up to Jógidinna and east beyond that. To the east of that is the sea. These are the fields given and these are the boundaries

NOTE —For the other inscriptions of this place see under Mannúru. The year Ísvara is S. S. 1410 current, not 1421.

The S. S. year has been assumed to be incorrect. Note the *biruda* "Yavanarājyasthīpanāchārya" applied to Krishnadēva. To what incident this relates is not clear to us.

1. सिधुतीरनिवासोयं मड
2. नृरिपुगीश्वरः रामेश्वरमहादे
3. वो लोकान् रक्षतु शाश्वतं ॥
4. శకపరుషంబులు గరి ౩౧ అగు నెంటి యీ
5. శ్వర సంవత్సర మాఖ శు గ౧ గు | సామ్ర
6. హణళియ కాలమున శ్రీమన్నహ
7. మండలేశ్వర రాజాధిరాజ రాజవ
8. రమేశ్వర మూరురాయరగండ్ల అచ్చ

¹ Kapila = peccator or water life

9. దిక్కురాయ మహోభయంకర బాస
10. దప్పురరాయరగండ్ల పూర్వదక్షి
11. ణ పశ్చిమ సముద్రాధీశ్వర యపస
12. రాజ్యస్థాపనాచార్య । శ్రీ వీరప్ర
13. తాప క్రష్ణదేవ మహారాయుల ఆ
14. సతిరి శ్రీ క్రష్ణదేవ మహారాయుల సమ
15. సైరాజ్యానకున్ను ప్రతిపాలకుండును
16. దేవబ్రాహ్మణ ప్రతిపాలకము
17. చెయ్యగల శ్రీ సాళువ తిమరసు
18. యంగారు పూర్వాన రామేశ్వర దే
19. పురికిసాగి వచ్చే మడమారు
20. అర్థమండవ గభాగృహము
21. లు విచ్చిసిఖరంగట్టియ్యండం
22. కున్ను బోగమండవము పరివా
23. ర దేవరగుళ్ల ప్రాకారగకట్టిం
24. చ్చియ్యండంకున్ను దేవుని అమృ
25. త వల్లకున్ను అంగరంగ వైభోవా
26. లకున్ను శ్రీ కృష్ణదేవమహారాయ
27. లకుం బుణ్యంగాను సాళువ తిమ్మ
28. రుసయ్యంగారు కట్టమలయ్యకు
29. యిప్పించి యాధమము సెల్లిచ్చే
30. మామడమారు అష్టబోగ అష్ట
31. స్వాచ్యంగాను రామేశ్వరదేవు
32. నికి ధారా పూర్వముగాను సమ
33. వణసేసెను । స్వదత్తా ద్విగు
34. ణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం
35. పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం ని
36. ప్పలంభవేత్ । మదిమూరికచె
37. తుస్సీమపాలం వివరము తూ

38. పుణ పాలానకు సముద్రము
 39. సు దక్షణానకు పాకాధేనుండి
 40. పశ్చమానకుయినంగలేరు
 41. పశ్చమానకు నైరుతియినంగలేరు
 42. విధిములు మోందుగలుపంపు
 43. పంపుననుండి వాయువ్యానకు
 44. పదాతాంగుంట అంతకు పు
 45. త్తరంస యీంతముక్కులమడ
 46. నూరిసండ్లు తూర్పుకొండముర
 47. లకు పోతుగట్టు అందుకతూర్పు
 48. కపులవావి దానికి తూర్పునం
 49. వెలిగుంటవ
 50. క్ష(వ)రచ్చి తూర్పు
 51. నచ్చి దక్షిణపుతట్టు
 52. తూర్పుకొమ్మనవచ్చి
 53. తూర్పుకొమ్మనాజో
 54. గిడింన్న అమానతూ
 55. ప్పు
 56. అందు తూర్పు స
 57. ముద్ర దటమందు తి
 58. ప్పించిన ఇవిపాలము
 59. ఈ హద్దలనీ
-

ONGOLE (72). (A.D. 1441-42.)

[Mainampāḍu. Sanskrit except the last line which is Telugu. From stone on tank-bound.]

TRANSLATION.

V. 1. May the illustrious Tirupurāntaka, who is the gem of Śrīṣaila hill, protect his devotees, devotion in whom like a tree of paradise yields to Brahma and others the fruit consisting of the four objects of human desires.

V. 2. There is a celebrated king of the earth, the illustrious Dévarāya, the son of Vijaya. While he, of pure fame, was ruling the earth as Indra (was ruling heaven) which is filled with divine glory,

V. 3. There was, in the beautiful town named Udayagiri, which is in the middle of the kingdom of the Carnatic, a righteous-souled Brāhman named Narahari, of the Bhāradvāja gōtra.

V. 4. His son was named Timmayamantri; his son was Mallanārya, renowned on earth, endowed with the disposition to worship Sadāśiva, devoted to the worship of excellent Brāhmans, and intelligent.

V. 5. Having approached the head of the Śaiva church, and having requested him (to tell him) the means of emancipation, he, by his command,

V. 6. With his mind intent on the daily performance of worship and offering to Tirupurāntakadēva the crest-gem of Āṣaila (Śrīṣaila ?),

V. 7. Having strongly built a tank to the east of the temple of Tirupurāntakadēva in the village of Maindanapāḍu (Mainampāḍu), and having secured the field to the north of it,

V. 8 In the Śaka year reckoned by the guns (8), tarkas (6), Rāmas (3), and the moon (1), (i.e., 1363), in the year Durmatī, on Monday, on the *parī* of Kartika, the lord, Śrī Mallanārya, presented to Purārātī (Śivā) land in the town named Maindānpād, and a flower garden for the perpetual performance of daily worship

V. 9 The lord also presented a village (a field?) of great prosperity for a perpetual lamp and sacred food, and a spotless bronze vessel for daily offering

V. 10 May the lord of Arnnagiri, whose crest-jewel is the moon, taste daily the offering presented by Mallayya-maṇṭri, may he grant him the fulfilment of his desires! May it cause great prosperity!

NOTE.—There is an exact copy of this inscription in the big temple at Tirupurantaka in Mārkapur taluk, Kurnool district.

The language is Sanskrit (in Telugu characters)

Alaṣaṇa may be another name of Śrisaṇa

1 श्रीशैलशिखररत्न श्रीमान्¹ त्रिपुरान्तकोवताइ

2 क्तान् यद्भक्तिकल्पवल्ली फलति चतुर्वर्गफलमजादीनां ॥ (८ 1)

अरित प्र

3 शस्त पृथिवीतलेन्द्र श्रीदेवरायो विजयात्मज

4 न्मा तस्मिन्महो शासति पुण्यकोर्तो । दिव मरुत्वानिव

दिव्य

5 लक्ष्मी ॥ (७ 2) उदयगिरि नाख्य² नगरी³ कान्ते कर्नाटकटक-
मध्यस्थे । मार

6 द्वाजसगोत्रो नरहरिनामा द्विजोरित घर्मात्मा ॥ (७ 3, तदा

7 त्मजस्तिम्मय मन्त्रिसत्ततत्सूनुशतीत् भुवि म

¹ Read श्रीमतिन in the text

² Read उदयगिर्याख्य or उदयागिरिनाम्नि.

³ Read नगरे

8. छनार्यः । सदासिवा¹ श्यर्चनदशीलयुक्तो द्विजेन्द्रपूजा
निरतोम

9. नीषी ॥ (v. 4) सोम्येत्य शैवसांराज्यकर्तारं मुक्तिसाधनं
मिक्षावृत्त्या च

10. तिश्रीस्तं² । प्रार्थयित्वा³ तदाज्ञया ॥ (v. 5) त्रिपुरान्तकदेवस्य
आल शैल

11. शिरोमणिः⁴ । नित्यं पूजाञ्च नैवेद्यं कर्तुमुद्युक्तमानसः ॥ (v. 6)

12. मैन्दनपाटिग्रामे त्रिपुरान्तकदेवशीमि⁵ पूर्वाग्निम् । व

13. ध्वा दृढं तटाकं । लब्ध्वा क्षेत्रं च तदुत्तरक्षेत्रं ॥ (v. 7)
शाका

14. ऋदे गुणतर्करामशशिभिर्युक्ते तदा⁶ दुर्मती प्राप्ते कार्तिक-
पर्थ

15. णीन्द्रदिवस श्रीमच्छनार्यविभुः । प्रादान्मैन्द

16. नपाटि नामनि पुरे क्षेत्रं पुरारातये । पुष्पाराम

17. जलमप्यनुदिनं नित्यार्चनासिद्धये ॥ (v. 8) ग्रामं च सुख-
संदो

18. हं नित्यदीपामृताय च । विमलं कांस्यपात्रं च नैवेद्याय

19. ददौ प्रभुः ॥ (v. 9) मल्लयसमर्पितमनुदिनमामोद्यता⁷

20. रुणगिरिनाथः । नैवेद्यमिन्द्रमौलिः तस्य दद्यात्तथा फल-
सिद्धिम्⁸ ॥ (v. 10)

21. श्री-श्री श्री जेयुनु

¹ Read सदाशिव.

² Read यतिश्रेष्ठ ।

³ प्रार्थयित्वा is grammatically wrong अर्पयित्वा अनुप्राप्य.

⁴ Read शिरोमणे ।

⁵ Read सन्नि.

⁶ Read तथा.

⁷ Perhaps the reading is अनुदिनमास्त्रायदरुणागिरिनाथ.

⁸ Perhaps the reading is तस्य विदध्यात् यद्यष्टफलासाद ।

ONGOLE (73). (A.D. 1355-56?)

[Mallavaram. Sanskrit in Telugu character. To north in Survey No. 247.]

TRANSLATION.

V. 1. May the glorious sportive Boar who is as brilliant as a tender blue lotus, and whose tusk resembles a young lotus root and a plantain flower, protect you long. Carried by him (the boar), the earth whose blue garment of the ocean was gradually slipping off and whose body was wet appeared beautiful as though (hot with) love.

V. 2. From the foot of the god, the consort of Lakshmi (Vishnu), whose body is adorned with the Kaustubha gem, and who resembles the lotus in brilliance, arose in turn the race of the fourth caste like the holy Gangá (Ganges), the source of holiness, lasting as long as a *kalpa*, diligent in protecting the three worlds, prolific in magnanimity and bravery.

[The epithets refer to both the Ganges and the fourth caste which both arose from the foot of Vishnu.]

V. 3. In the ocean of that family there was born Vemaya who was the fullmoon to the eyes of all mankind, the abode of the gods on earth (Brahmans), founder of the dynasty; since his fierce valour always shines like the sun, there was not on the necks of the women of his enemies the lustre of the rows of stars which were their necklaces of pearls.

(The meaning is that in the glare of the sun of his valour the lustre of the stars, viz., the pearls of the women of his enemies, was dispelled, i.e., they did not wear necklaces as their husbands had been killed by him.)

V. 4. By him was begotten Kómati Próla, the incarnation of good to the collection of Brahmans, excelling

men in virtues as Indra excels the *Maruts*, the foremost of heroes, who was a very garuḍa to the serpents which are hostile kings. .

V. 5. The chaste Annayambá was Kómati Próla's wife just as the daughter of the mountain (Párvati) was of Śiva, as the goddess Sarasvati was of the lotus-born (Brahma), as the daughter of the ocean (Lakshmi) was of Vishnu, as the Ganges was of the ocean, as Suvarcchala was of Súrya (sun), and as the holy Rohini was of the moon.

V. 6. To Kómati Próla'she the virtuous bore in succession five sons just as the milky ocean (gave birth) to the (five) celestial trees of the gods—first, Máchaya Peddaya of great valour, next the glorious king Véma, next Doddaya, next Annaya, and next the glorious commander of the army Malla.

V. 7. Men truly thought them who were resplendent with truthfulness, strength, valour, beauty and intellect to be the sons of Pándu again descended on earth for the protection (of the earth).

V. 8. Then king Véma, the asylum of all the wise, rules the whole earth, resembling the god Krishna incarnated on earth for protection, vanquishing proud and wicked kings of the Kali age,

V. 9. The proud Ándhras like the river washing away trees who was the rise of the full moon to the white lotuses which were the confederate kings other kings

Second side.

1. Malla, who was a very wind to the cotton which is other kings, (ruled) for a long time How can this hero the glorious king Kómati Véma be described?

2 He who was dear to the learned, having given excellent villages (which had been) won by valour on the banks of the Krishna, on the banks of the Kundīja (Gundlakamma), and on the sides of the Godāvari to Brahmans, caused his fame to be proclaimed to the world of Brahma by the vedic recitations of Brahmans. By whom is this king Vēma, the purifier of the world, not worthy of being praised ?

3 The tree of paradise which gives land was made to sprout by Bah, the son of Virochana, it was made to blossom by Rama and now it is made to yield fruit by the glorious king Vēma.

4 There is a country named the glorious Pungī extending from the vicinity of the eastern fort of Srīgiri (Sri Sailm) up to the eastern sea, on both sides of the river Kundī (Gundlakamma).

5 In that (country) greatly shines the city named Adiraki,¹ having beautiful mansions and *gopuras*, always adorned by *apsaras* (celestial nymphs) and having happy citizens. This glorious king Vēma, by the valour of whose club like arms which were very staves of death to the circle of fierce feudatory chiefs the multitude of foes was conquered, who is heroic like the king of the mountains, and who is 'Jagannobbaganda' (the sole hero in the world), rules this town.

[Thus the eulogistic description of the donor. Next the eulogy of the donee.]

6 May the glorious and famous lords Rama and Lakshmana who were set up by the glorious lord Raja

¹ The exaggeration of Śaṅkṛt verse was never more ridiculously misapplied. Adiraki is a collection of four forts.

Malla, in the beautiful at the town of Chedala-vāḍa—Lakshmi—the foot of whose mansions are kissed by the waters of the river Kundi—be triumphant.

7. [Rāghava (Rāma) was] the destroyer of Tāṭakā, the protector of the sacrificer of the head of the Kusika family, valiant of Subāhu, the breaker of the bow of Śiva—the ocean the well-established powerful Haihaya lahari. Is it possible to describe king Rāghava, the destroyer of Rāvana, his sons and grandsons?

8. In the Śāka year reckoned by the mountains (7), the oceans (7), the suns (12), *i.e.*, 1277, on the day at the setting of Asvin, on the lunar eclipse day, on Thursday, on the sands of the holy river king Véma very joyfully gave the city

9. . . . naming it Śrī Doddimalla the gift.

10. The boundaries of this village: on the east . . .

[Three imprecatory verses.]

NOTE.—In verse 7 there seems to be an allusion to some historical person as well as to the god Rāma (Rāghava), but the inscription is not clearly legible at this point.

1. श्रीमत्कोमलनीलनीरजरुचिर्लीलाव-
2. राहश्चिरं नातिप्रौढमृणालकंदल-
3. लसद्दंष्ट्रांकुरः पातु वः । यस्मिन्न-
4. द्रहति क्रमेण विगळत्पाथोर्ध्विनोलां-
5. शुका रागादद्रितनूरिव क्षणम-
6. मूदामोदिनी मेदिनी । [१*] असीत्कौस्तुभरत्न-
7. मंडिततनोर्देवस्य लक्ष्मीपतेः पा-

- 8 दात्पद्मनिमल्विपो भगवती गंगेव पुं-¹
- 9 ण्योदया । आकल्पस्थिरजीव[ना]
10. त्रिजगतीसंतारणोद्योगिनी पद्मा-
11. येण चतुर्थवर्णविततिर्गामी-
12. र्व्यधैर्यप्रसूः । [२*] तद्वंशाब्धौ सकल-
13. जनतानेव्रतसंपूर्णचंद्रो जानः [क्षो]-
14. [णी]विबुधसदनं वेमयो वंशक-
15. र्ता । यस्योदग्रे स्फुरति सततं मा-
16. स्वरी[व] प्रतापे नासत्किंठेधरिमृग-
17. दृशां हारतारावलिश्रीः । [३*] तेनाज-
18. नि द्विजनिकायहितावनारः श्रेया-
19. न्गुणैस्तनुभृतां मरुतामिवै-¹
20. द्रः । शूराग्रणीर्जगति कोमटिप्रोल-
21. नामा प्रत्यर्थिभूपतिभुजंगविहं-¹
22. गराजः ॥ [४*] शंभोरद्विसुतेव पंकज-
23. भुवो देवी यथा भारती विष्णोरस्तागरसं-¹
24. भवेव सारितापत्युर्यथा जाह्न-
25. वी । सूर्यस्येव सुवर्चला शशमृतः
26. [पु]ण्या य[था] रोहिणी रू[ढा] कोमटि-
27. प्रोलयस्य सदृशी भार्यान्यमा[वा]
28. [स]ती ॥ [५*] . . . त्रिदिवौकसां सुरत[रू]-
29. न् क्षीरा . . . यथा पुत्रा[न्] कोम-
30. टिप्रोलयाद्रुणवती सामृत पंच क-
31. मात् । अग्रे माचयपेदयोजित[म]-

¹ The anuvāsa stands at the beginning of the next line.

32. [थ] श्रीवेमपृथ्वीपतिं पश्चादाड्यमं-
 33. नेयं च तदनु श्रीमह्यसेनापतिं ॥ [६*]
 34. सत्येन ¹सत्वेन पराक्रमेण रूपेण बुद्ध्या ²
 35. च विराजतस्तान् । त्राणाय भूयोपि ष-
 36. रावतार्णानूनं जनोमन्यत पांडुदु-
 37. त्रान् ॥ ७*] अथ सकलबुधानामाश्रयः पा-
 38. ल्नाय क्षितितलमवतीर्नः ³ कंसम-
 39. र्दीव देवः । कलिसमयविदप्यद्बु[ष्ट]-
 40. भूपान्तिरस्यन् वहति सकलपृथ्वीं वे-
 41. मयक्ष्मानुपालः । [८*] दृष्टानंभ्र . .
 42. जम्बूरुहमहास्रोतोवहा . . .
 43. . . संगतराजकैरववनीसंपू-
 44. र्णचंद्रोदयः । . . . न्यनृपा-
 45. ल

Second side.

1. ⁴लनूलपवनो गल्ल . . . , [श्विरं] । श्री-
 2. मत्कोमटिवेमभूपतिरसौ वीरः कथं व-
 3. र्ण्यते ॥ [१*] कृष्णारोषासि कुंडिजापरिसरे
 4. गोदावरीपार्श्वतः कृत्वा ग्रामवरान्
 5. पराक्रमजितान् विद्वत्प्रियो विप्र-
 6. सात् । स्वाध्यायैरुदघोषयद्वि[ज]-

¹ Read सत्वेन,

² Read बुद्ध्या.

³ Read ° तर्णिः

⁴ There seem to be traces of some lines of writing at the top of this side. Hence both the lines and the verses have been numbered separately and not in continuation of the first part

7. नृपामात्रहलोकं निजां कीर्त्तिं
8. यस्त न कस्य वेमनृपतिः*] स्तुत्यो जगत्पा-
9. वनः ॥ [२*] वैरोचनेन बलिना पञ्चवितो भू-
10. मिदानकल्पतरुः । रामेण पुष्पितो-
11. सौ श्रीवेमनृपेण सांप्रतं फलितं ॥ [३*]
12. अस्ति श्रीगिरिपूर्वपादनिकठादा पू-
13. र्वपाथोनिषेदेशः कुंडितरंगिणीमु-
14. भयतः श्रीपूंगिनामांकितः । तस्मिन्
15. भातुरसौधगोपुरवती नित्याप्सरोलं¹
16. कृता नंदत्पौरजना विभाति नितरा-
17. मदांकिनामा²पुरी ॥ [४*] उदंडमंडलिक-]
18. मंडलकालदंडदोदंडविक्रमावि-
19. निर्जितवैरिलोकः । सोयं त्रिभास्ति नग-
20. रीं नगराजधीरः श्रीवेमनृपतिर[मुं]
21. जगनोच्चगंडुः ॥ [५*] इति दातृप्रशस्तिः [॥*]
22. अथ प्रतिगृहीतृप्रशस्तिः ॥ कुंडीनदी-
23. तलिलचुंबितसौधमूल लक्ष्मी . .
24. चेदलुवाडपुरा . रम्ये । श्री[रा]-
25. [ज]मल्लविभुना रचितप्रतिष्ठी । श्रीरा-
26. मल्लमणविभू जयतां प्रसि-
27. द्धौ ॥ [६*] संहर्त्ता माटकायाः कुशिक-
28. कुलपतेः पालिन(ः)स्समतंतोः प्रौढो
29. . . सुबाहुस्तदसि पुरजितो . .

* The answer stands at the beginning of the next line.

² Read नार्त्ता.

30. . . नः कार्मुकस्य । [श]क्तान् हैहय . . .
31. . . लहरीस्तुस्तमितां¹भोधिसा[ट्ट]-
32. किं वर्यः पुत्रपौत्रान्वितदशवदनध्वं-
33. सनो घवेद्रः ॥ [७*]शाकाब्दे शैल[वार्द्धि]-
34. द्युमणिपरिमिताहेश्चिनस्यावता-
35. ने राहुग्रस्ते [हिमांशौ] सुरगुरु-
36. दिवसे सैकते पुण्यनद्याः ।
37.
38.
39. . पुर्मधिकमुदा द[त्त]वान् वे-
40. ममूषः ॥ [८*] श्रीरेडिमल्लनामां . .
41. येन दा[नो]
42.
43. ॥ [९*] अस्य ग्रामस्य सीमानः [ए]-
44. र्वतः
45.
46.
47.
48.
49. . . ॥ स्वदत्तां परदत्तां वा²

¹ Read °संस्तभि° instead of सुस्तभि°.

² The rest of the inscription consists of the continuation of this verse, of two other imprecatory verses beginning with स्वदत्तात् and सामान्योय and of the syllables श्री श्री श्री.

ONGOLE (74).

[Manikésvaram. Teluga. Opposite Pándukésvara temple.
The stone bears inscriptions on four sides.]

TRANSLATION.

Hail! In the illustrious sixth year of the reign of Sríman Mahámandalésvara Chódamadéva Mahárája, who is the nylum of the whole world, who is the beloved (lord) of the illustrious earth, who is a great devotee of Mahésvara, who is the ornament of the solar race, who is the best of the Chódá family, who is the destroyer of the Pándya family, who is Vira Chódá Rája Késari Varma (Dharma in the text), the emperor of the three worlds, we have given with libation of water to Mándukésvara Srí Mahádéva of Buddapúndi on the banks of the river Gandi, in Kammanádu in our territory, that village of Buddapúndi for providing all enjoyments, we have given this to last as long as the moon and sun endure. The *sthánapatis* (temple authorities) Komma Rája, Chódama Rája, and Kundama Rája should perform this for the deity and live in happiness. Those who maintain this (charity) will be blessed with increase of desired objects, sons, prosperity and long life. Those who are against it are like those who have administered poison to their parents, like those who have eaten in the skull of their eldest son, like those who have killed at Benares.

First side.

1. స్వస్తి సమస్తభువ
2. నామోస్తుభ్యై
3. కీర్తి వల్లభ మహారాజా

4. ధి రాజపరమ మహే
5. శ్వర పరమ భట్టార
4. క రవికుల తిలకచో
7. డకులశేఖర పాండె
8. కులాస్తక వీరచోడ
9. రాజకేసరి దమ్మనా
10. దిగళు తిభవన చ
11. క్రపత్తి శ్రీ మన్న
12. హా మండలేశ్వర చో
13. డ మదేస మహారాజుల
11. దివ్య సంవత్సరాలు ౬ (౧౮)
15. శ్రోహిమాభూమిక
16. మృనాటిలోనిగుం
17. డి శరీరమునం

Second side.

18. దు బుద్ధపూం
19. డి మాండుశేష్వర
20. శ్రీ మహాదేవ
21. కు ఆబుద్ధపూండి థా
22. రా పూర్వముగాను
23. ఆంగ్లరంగ వైభ
21. వాలకున్న ఇ
25. స్త్రీమి ఆచంద్రా
26. కముగా శస్త్రీమి దీని
27. కి స్థానావతులు కొ
28. మృరాజును చోడ
29. మరాజునుకుండ
30. మ రాజునుదేవరకు

31. నడిపి సుఖమనుభ
32. వింష్వంగలవారు ఈ
33. త్రేత్రము చెల్లించినవారికి
34. ని అభిమత త్త=విధియు
35. పుత్రసమిధియూను ఆయు
36. వ్యవహాన మూనున్న ఈ
37. మ్ము=పునకు నెప్పరు కంట
38. డ పరచిరి వారు తమతల్లి
39. దండ్రికంచాన విషము
40. పెట్టినవారు పెద్దకొడుకు క
41. పాలానంగుడ్చినవారు
42. వారణాశివప్రచ్చినవారు

ONGOLE (75) (A D 1280-81.)

[Manukésvaram. Telugu. From stone inscribed on four sides Opposite Pándukésvara temple]

TRANSLATION.

[One imprecatory verse.]

Hail! On Monday, the 1st of the bright fortnight on Márgasira of the year Vikrama, corresponding to the illustrious Saka year 1202, on the holy occasion of Makara Sankránti, I, Sríman Mahámandalésvara Nága-déva Mahárāja, gave a mango tope, a flower garden, and a field of 9 *puttis* in Buddepúadi (a portion not understood) to Mándukésvaradéva of Buddepúndi as *vritti* for providing worship for the religious merit of Rudradéva Mahárāja, to last as long as the sun and moon endure. Those who keep up (the charity) of the garden and this field will have increase of life, health and wealth Those

who think of causing obstruction to this charity will be regarded as having committed the five cardinal sins.

[At the beginning and end of the inscription the same imprecatory verse is quoted.]

1. స్వదత్తం పరదత్తం వా
2. యోహరేతి పసుంధరా
3. వస్త్రీవహ్ సహస్రాణి వి
4. స్త్రాయాం జాయతేక్రిమిః।
5. స్వస్తిశ్రీ శకవక్షాంబులు
4. ౧౨౦౨ అగునేటి విక్ర
7. మ సంవత్సర మాగశిరళు
8. ౧ సోమవారాన మకరన
9. ౦క్రాంతి పుణ్యకాలమప్పుడు
10. స్వస్తి శ్రీమన్నహా మండలే
11. శ్వర నాగదేవ మహారాజులు
12. బుద్ధేపూండి మాండుకేశ్వర
13. దేవరకు బుద్ధేపూండిదేంకొండ
14. తెరపు చూష్పనదేంకొండల
15. అనసుంది కంమ్మ దొడ్డిమడగ
16. లోపలను అప్పన బోగాన
17. కు బ్రిటిరుద్ర దేవమహారాజు
18. అకు ధర్మాత్మముగా నాంచంద్రాంకర
19. ముగాఖ శ్రీశ్రీమూలన కొల్లవి
20. రేచ్చెసిపువ్వందొంటాను మామి
21. ధూను ఇప్పిమి ఈచేమాందో
22. టానుం జెల్లించినవారికె ఆ
23. యురారో నైశ్వర్యాభి వి
21. ద్ది యగు ఈ ధర్మమునకు
25. విఘ్నముదలించినవారు

26. పంచమహా పాతకమతేసిన
 27. వారు । సదత్తం పరదత్తం వాయో
 23. హరేతి వసుంధరా వష్టివహహ
 29. సహస్రాక్షి విష్ణాయాం జా
 30 యతేత్రిమిః॥

ONGOLE (76) (A D. 1208-09.)

[Manikésvaram. Telugu. From a stone inscribed on four sides opposite Pándukésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 10th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Vibhava, corresponding to the illustrious Saka year 1130, Hail! Sríman Mahámandalésvara Srí Mádhava Mhá Rájñ, who is endowed with all eulogistic titles, who is a Révanta in controlling most unruly horses, who is death to hostile forces, who is a fortress of adamant to refugees, who is the protector of life, who is Chakra Náráyana on the occasion of Sankránti, gave a field of 40 *puttis* in the land of Kotikñlapúndi to the west of the Gunddakamma and to Mándukésvara Srí Mahádéva. Those who protect this will have increase of sons and grandsons; those who violate this will be regarded as having eaten from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse]

1. సస్తి సమస్తప్రశస్తే
2. సహితంబున శ్రీ
3. మత్తహా మండలే
1. శ్వర అతివిరమమ

5. హా యాదూడప్రభరే
6. భారేవంత పరబళకే
7. తాంత్ర శరణాగత వజ్ర
8. పంజర మండలీకరవం
9. దోళి జీవరక్ష చక్రనారా
10. యణ శ్రీమాధవమహా
11. రాజులు స్వస్తిశ్రీ శకవళా
12. ంబులు గంగెం అగునేం
13. టి విభవ సంవస్సర భాద్ర
14. పద శు గం సోమవారాముస
15. అయనసంక్రాంతి నిమిత్త్యం
16. బున మాండుకేశ్వర శ్రీ ను
17. హాదేవరకు గుండ్లకంఠ
18. పడుమటి కొటికల పూండిపో
19. లమున భి రం చేనును గుట్టి
20. . . . మ్మని బోయ్యుకొడు
21. కు . . . రగంనులూను . . . అ
22. . . . వానకొను ఆచంద్రా
23. కళంముగా ఇప్తియి దీని క్రతవా
24. వింపనవారిగం బుత్రపాత్రాభి బ్బిద్ది
25. యగు దోంసం దలంబ్బినవారు
26. దను పెద్దకొడుక కపాలమునగ గూ
27. . . . ండు గుడిచినవారు
28. స్వదత్తం పరదత్తంవాయోహారేతి
29. వసుంధరా వష్టికళాపా సహస్ర్రాని
30. విష్ణుంయాం జాయతేత్రిమిః
31. గొల్లడు . . . ధియ . . .
32. . . . కడలపునేరనివిత్వతి
33. ండు దిపాకుంబోయి వా . . .

ONGOLE (77). (A.D. 1534-35?)

[Manikésvaram. Telugu. In a street to the west.]

TRANSLATION.

May it be well! Hail! On the 15th of the bright fortnight of Phálguna of the year Jaya, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Śaka year 1455, Bába Kásayyaváru who was skilled in bearing the burden of the kingdom of Srí Achyutadéva Maháráyalu and who was ruling Kondavídu presented a field to Mallinátha, son of Vennalakantivi . . . Kántayya . . . to Késavadéva . . . a *putti* to the east of . . . to Konda Srí Narasimha . . . ; caused to be made . . .

NOTE.—The cyclic and S.S. years differ by a year. The name of this governor of Kondavídu does not seem to appear elsewhere, but perhaps we should read Bácharasayya and then compare O. 23.

1. శుభమస్తు || స్వస్తి శ్రీ జయ
2. భువయ శాలివాహన శకవ
3. పంబులు ౧౪౫౫ అనునంటి జ
4. య సంవత్సర పాల్గుణ శుద్ధ ౧౫
5. లు శ్రీ అచ్యుత దేవమహారాయ
6. ల సాంమాజ్య ధరంధరుడైన
7. బాబకాయవారు కొండపీ
8. డు యేలుడంటి వెన్నెలకంటివి .
9. కాంతయ్య కుమారుండు మల్లినా
10. ధుండు . మ ఇనెను . . .
11. ండు కేశవ దేవుని . . .
12. . ఇచ్చిన ఖ శాసపండియ . .
13. తి తూర్పుద్వాహరావి . .
14. కొండ శ్రీ సరసింహుని . . .

15. రిశే' ఇంచు మ . . మెట్ట . . .
 16. పు కట్టించి అపెనకను . విశే'
 17. . కపైడ్ల మనేలుచుండి ఆ . .
-

ONGOLE (78). (A.D. 1353-54.)

[Manikésvaram. Sanskrit in Telugu character and Telugu. In enclosure of Mándukésvara temple.]

Prosperity !

V. 1. The glorious sage Marichi was the mind-born son of the primeval Brahma. By him by reason of his penances was begotton a son Kasyapa who was capable of being influenced by mercy. In course of time in his family was born the glorious Rámarája of good deeds, blessed, a Káma to women. His son was the lord Manchana.

V. 2. To the glorious Manchirája was born a son Rámarája, the store-house of virtues. Then by him (Rámarája) the faultless, the glorious Mallamámbá had a son Mallinátha the receptacle of glory (fortune), who, though young, was of great valour and of clever mind and accomplished in all (branches of) knowledge, and who obtained the great glory of sovereignty from the glorious king Véma.

V. 3. Thereafter she, the virtuous wife of Rámaya, again bore four sons like the elephants of the quarters; the glorious Manchirája, then the excellent Vamaya-mantri; then the glorious Erranárya, and Késayamantri.

V. 4. When Mallinátha, who was honoured by the glorious king Annavóta, died, afterwards, his younger brother Manchirája the blessed, the intelligent, having performed his funclal obsequies according to rules,

caused to be brought from Lingasailam (Sīṣailam) two beautiful *lingas* (which were) in the Patālagangapattu in Srīgiri (Srīśulam)

V 5 In the Śaka year reckoned by the arrows (5), the mountains (7), and the suns (12) [i.e., 1275] on the bright fortnight of Jyēsthā, on the day of Śiva, the glorious Maṇḍurāja, intelligent, blessed, performed the consecration of Siddhalinga to the south of the famous temple of Māndukéśa Sambhu in the place which resembled Vāṇāśī (Benares) in order that his brother Mallinātha might obtain the abode of Śiva

V 6 Śiva, viz., the lord Mallinātha (the above linga) the ruler of the city of the glorious Rāvinuntala, who was set up by his younger brother the glorious lord Maṇḍurāja, being the friend of Māndukéśa Sambhu, will long enjoy pleasures on earth

V 7 On that same day, and in that beautiful and excellent temple the glorious lord Maṇḍurāja, of meritorious conduct, caused to be set up there the other linga Sōma Srīgiri Siddhalinga, representing his own linga (?) He there set up a golden vessel resembling Kubera's car and brilliant as the reflection of the shining sun

V 8 He caused to be constructed steps to the Kundika (Gundlakamma), a new *manḍapa* at the gate and a new *prākara* (enclosure), made also with plaster a circular hall to represent (the moon) Soma (?), and he gave

The glorious lord Maṇḍurāja, the blessed, constructed a beautiful kitchen room for the glorious lord Māndukéśa

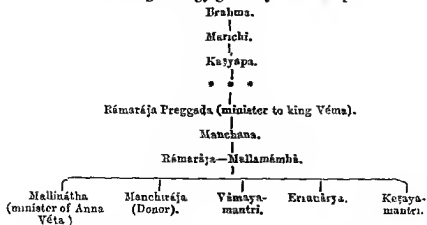
V 8 And around the temple of Māndukéśa Sambhu, he caused to be planted coconut trees. Rāmayā Mantri Maṇḍurāja gave a golden lotus containing the nine kinds of gems

Telugu.

Manchiráju, who was the son of Śrī Rámarája, son of Manchiráju, son of Śrī Rámaprégada minister of Śrī Véma, and Mallamámbá, in order to please Mándukéśvaradévara, constructed at the northern gate . . . in the east manda(ta) . . . a kitchen room, planted 200 cocoanut trees and presented a lotus containing the nine gems, a mosquito curtain, sajjavottam (?), mid-day food, áratipallam (plates?) and other services to the deity. Subsequently when his brother Anna Paruvata Mallinátha died, his younger brother Manchiráju brought (two) lingas from Śríparvata and set one of them up in the templo of Mándukéśvara linga (?) designating it Ravinúntala Parvata Mallinúthalinga on Saturday, the 14th of the bright fortnight of Jyésztha of the year Vijaya, corresponding to the Śaka year 1275. At the same moment in the mandapa in front of it, he caused to be set up the other linga designating it Śrígiri linga and representing his own *linga*. For the service of these two lingas he presented a khandriga as *vritti* in his agrahára Médár which was in his ownership.

. gave (to) Mándukéśvaradévara
 May it be auspicious !

NOTE.—The genealogy given by this inscription is—

- 1 श्री [॥ *] आसीदादिविरिञ्चि-
2. मानससुत [: *] श्रीमा
3. न्मरीचिर्मुनिस्तेनाय¹
- 4 तपसोदपादि करु-
- 5 णावश्यस्तुत कश्यप ।
- 6 तद्वशे क्रमतोजनिष्ट
- 7 सुकृती श्रीरामराज. रु-
- 8 ती रामापचशरस्त म-
- 9 चनविभु तस्यामवं नं-
- 10 दन ॥ [१ *] पुत्र [*] श्रीमंचिरा-
- 11 जादजनि गुणनिधी रा-
- 12 मराजस्ततोस्माछेमे श्री-
- 13 मल्लमांवा सुतपन-
- 14 घगुणात् श्रीनिधि म-
- 15 छिनाथ । बालोपि प्रौढ-
16. तेजाः चतुस्तरमाति स-
- 17 र्वविद्याप्रवीणः श्रीवेम-
- 18 क्षोणिपान्नादलमत मह-
19. तीमाधिराज्याश्रिय च । [२ *]
- 20 श्रीमंचिराजमनु [बो]म-
- 21 यमत्रिवर्ष्य श्रीए-
- 22 छुनार्यपनु केसय-
- 23 मंत्रिण च । प्राप्त
- 24 सा तदनु रामयधर्मे

¹ The anusvara stands at the beginning of the next line

25. पत्नी दिग्वारणानिव पुनश्चत-
 26. रस्तनूजान् ॥ [३ *] तरिभिन् श्री-
 27. यंनवोतक्षिति-

Second side.

28. तलपतिना लालि-
 29. ते देवमूयं सं-¹
 30. प्राप्ते मल्लिनाथे
 31. तदनु तदनुजो
 32. मंचिराजः कृता-
 33. त्मा । कृत्वा तस्येष्टि[मं]-
 34. त्यां विधिवदथ
 35. सुधीः [*] श्रीगिरौ द्वे म-
 36. नोज्ञे लिंगे पाता-
 37. लंगं [गा *] पथिस्तकिलसमे
 38. नाययल्लिंगशैला-
 39. त् ॥ [४ *] शाकाब्दे वाणरी-
 40. लद्युमणिपरिम-
 41. ते ज्येष्ठशुक्ले शिवा-
 42. हे भ्रानुः [*] श्रीमं-
 43. चिराजः शिवप-
 44. दगतये मल्लिना-
 45. थस्य धीमान् । प्रख्या-
 46. ताद्वारणासीसम-
 47. इति भुवने मां-
 48. डुकेशस्य श-

¹ The anusvāra stands at the beginning of the next line.

49. मोरावासादक्षि-
50. णस्यामकृत दिशि
51. कृती सिद्धलिङ्ग-
52. प्रतिष्ठां ॥ [२*] श्रीरा-
53. विनूलपुर [वृद्ध]-
54. भ्रमलिनाथ नाथ¹
55. : शिवस्तदनुजेन कृ-
56. तप्रतिष्ठ. । श्रीम-
57. चिराजाविभुना
58. भुवि मांडुके-
59. शशभोस्तदनुम-
60. विता चिरम . भोगान् ॥ [६*]

Third side

61. [त] रिमन्नेव दिने सुरालयवरे
62. तरिम [न्न] वारथापयत्तोमश्रीगि-
63. रिसिद्धलिङ्गमपरं स्वप्रार्णालि-
64. गात्मकं । रम्ये पुष्पकवत्सु-
65. ² वर्नकलशं दीप्रार्कविवा[प्र]-
66. भं तत्र स्थापयति रम पुण्य-
67. चरित[:*] श्रीमंचिराजप्रभु । [७*]
68. सोयानान्यभिकुडिकं व्य-
69. रचय[द्*] द्वारे नव³ मटमं
70. प्राकारं च नवं व्यघत्त सुष-

¹ The anusvara stands at the beginning of the next line.

² Read 'वर्ण'.

³ Read नवे.

71. యా సోమాత్మకమ్మండ్లం ।
 72. ప్రాదాచ్చారు యా
 73. శ్రీమాండుకేశాప్రసాదో రమ్యన్త్రాన్మిత-
 74. వాన్మహానసగృహం శ్రీమాంచెరాజః కు-
 75. తీ ॥ [౯ *] పరితీయ చ మాండు-
 76. కేశాశంభోస్తదనం రోప-
 77. యతి స్మ నారకేలాన । నవ-
 78. రత్న¹ సువర్ణపద్మమస్మై [వ్య]-
 79. తరద్రామయమాన్త్రే-
 80. మాంచెరాజః ॥ [౯ *] శ్రీవేమ
 81. మంత్రి శ్రీరామ ప్రసాద పు
 82. [తృ] తైస మంచిరాజ కొడుకు
 83. శ్రీరామ రాజంగారికి
 84. మల్లమాంబకంను ను
 85. [కుండు] మంచి రాజంగారు
 86. మాండుకేశ్వర దేవరకు ప్రీ-
 87. [తిగా] ను ఉక్తరపు వా
 88. కీటాన లమా . . .
 89. పుష్ప మండ మ
 90. ల్లం గట్టించి రెండు కోట
 91. ల చుట్టుం నారీకేళా

Fourth side.

92. లం పెట్టించి నవరత్న [స]
 93. మలము దోమతెర గ

¹ Read "మృగ" instead of మృగ.

94. జ్ఞ వట్టంసు మధ్యహ్న
95. [పు] అవసరము ఉప
96. హారమును ఆరతి
97. పల్కాలు మోడలైన దే
98. వోపచారాలు సేయిం
99. చెను । ఆ వెనకను త
100. మ తోంబుట్టిన అన్న
101. వరుత కష్టల్లినాధ [నిం]
102. గోరు శివునందైలేని
103. ఆ తమ్ముండు మం [చి]
104. రాచుంగారు శ్రీపర్వ
105. తలింగాలం దెప్పిం [చి]
106. మాండుకేశ్వర లింగో
107. [లూ] ర చక్రచ్చాయను శ
108. [క] పర్వాలు ౧౨౭౫ అగు వి
109. [జ] య సంవత్సర శ్రేష్ఠ
110. శు ౧౪ వ రావినూండ్ల పర్వ
111. తమల్లి నాథలింగమని
112. ప్రోక్ష సేసె [॥*] ఆ ముహూ
113. ర్వాససే ఆ ముందటి మ
114. చటపానం దన ప్రాణలిం
115. గ [పు] శ్రీగిరి లింగంపేర
116. ప్రోక్షసేసెను [॥*] ఇరెం
117. డు లింగాల లింగరంగభో
118. గాన్ధంగం దమ అగ్రహ
119. [రం] మేడూరను తమ స్వా
120. మ్యానసే ఖండిక బ్రతిపట్టు [ప్ర]
121. ల . ను ఇచిరి (ను) ॥ పంచ
122. . . కగలేమ

123. ; स्वोपेतान् । अयुता-

124. म्मांडुकेशस्य [ददौ] श्री-

125. मल्लेनप्रभुः ।

126. నాథనింకార . . .

127. . . మాట్టుకేశ్వర చే

128. పద . గా ఇచ్చెను || [అ*]భవ[ప్ర]||

ONGOLE (79). (A.D. 1111-12 ?)

[Mannúru or Maḍanúru. Sanskrit in Telugu character and Telugu. By dhvajasthambam in Rámalinga temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Sunday, the 2nd of the dark fortnight of the month of Phálguna, corresponding to the illustrious Saka year 1033, when the *nakshatra* was *Hasta*, Gósanayya, the son of Vireddi, presented with a full and joyful heart five *gadyánas* for the perpetual lamp in the temple of Rámésvaraḍéva of Ítamukkala. Śimábhatta, the *sthánádhīpati* (temple servant) of this (temple) . . . he and his descendants in succession should burn the perpetual lamp as long as the moon and sun endure. Thus has this stono edict been put up.

Sanskrit.

In the Śrī Śaka year, reckoned by the *tridasas* (33), the sky (o) and (1) (i.e., 1033) on Sunday, the 2nd of the dark fortnight of Phálguna, under the *nakshatra* *arkabha*, Kósanayya, of the fourth caste, revered by good men, gave a lamp and five *gadyánas* for interest for the pleasure of Rámésvara, to last as long as the brillianco of the moon and the stars exists.

[The translation of the last two lines is conjectural, the text being doubtful]

1. సప్తి శ్రీ శకవహంబులు ౧౦౩౩ ల
2. పునెడ్డి పాల్గుణమాస క్రిష్టపాడిమి
3. నాదిత్యహస్తమున నితముకురల రామేశ
4. ర దేవరకు నిన్ననంబెడరుంజోకొట్టుగట్టి
5. స పీరడ్డి కొడుక గొననయ యఖండ దీప
6. ౦ బునకుంబెట్టిన యేను గద్యానములుప
7. జ్ఞీయుండేకొని యిందుల స్థానాధిపతి సీమా
8. భట్టాచంద్రాకరము సంతానక్రమమ్మున దేవరకుం
9. నకిండవిక్రియైత్రంగలివాట్టుగానిబెట్టిన
10. శిలా శాసనము 19 శాకాబ్దే దశనాంబరీక
11. గణితే దీపం దదౌ ఫాల్గున కృష్ణాసూర్యదినేక
12. మే విధితయావాచద్రతారోజ్వలమ్ । సత్సేవ్య: కౌ
13. (సనన్యతో) యధిపయస్తోరేచతుర్యన్వయోగయా
14. (గాన్ సక్రుతీదకాన్ శరమితాన్) రామేశ్వర ప్రీతియే ॥

ONCOLE (80).

[Mannúru or Madanúru. Telugu. On boundary to the south.]

TRANSLATION.

In the fields of Sri Madanúru half the *khandrika* is the land of Rámésvara (?)

1. శ్రీ మదనూరిపాలం
2. లోను సగంభండికెపు
3. రలుగం రామేశ్వరం
4. పాలం

ONGOLE (81).

[Mukṭinútalapádn. Telugu. By the stops of the
Śiva temple.]

TRANSLATION.

We have constructed the temple for charity on the
occasion of Vishuma Sankranti. Those who obstruct
the charity will be considered to have killed 1,000 cows
near the Ganges.

1. విమమస్సు.
2. క్రొత్తి నిమిత్తం
3. బున ధన్యు
4. పుగాను గుడిని
5. ని గట్టినాము
6. విత్తి ప్రిప్తిన
7. వారు గంగ క
8. జీత వేయి ఆ.
9. పులల పోడ్చి
10. సవారు

ONGOLE (82). (A.D. 1275-76.)

[Mukṭinútalapádn. Telugu. On the Nandi stone in
front of the Śiva temple.]

TRANSLATION.

East side.

Srī! Hail! 770 kuntas of (vritti) land are from
time immemorial in the enjoyment of the deity Srī

Mallināthadeva of Śrīmat Murkinūttipādu There is no tax on this *vṛtti*.

West side

For the religious merit of Kelachapila Chetti The *sthānapati* (temple servant) of this (temple) is Bayyarázu, son of Vāsarázu We have given to him, to be enjoyed by his sons and grandsons as long as the sun and moon last

Hail! On Tuesday, the 22d of the dark fortnight of Śāyujya of the year Yuva, corresponding to the year 1197 of the illustrious Saka era on the occasion of Vishuma Sankrānti 10,000 *kuntas* of dry land are given to the deity Mallināthadeva of Murkinūttipādu by Kelachapila for the religious merit of his sons and grandsons, etc There is no tax on this *vṛtti*. 100 *kuntas* of land are given to Bhairavadeva.

South side

Any one who says before the throne (*gadyā*) that the deity has not a sixteenth portion will incur the sin of eating from the skull of his eldest son.

1. శ్రీ సప్తశ్రీ శ్రీ
- 2 మగు మ
- 3 రికి మాండ్రి
- 4 పాటి శ్రీ మ
- 5 ల్లినాథ దేవర
- 6 కు నవాది సంపి
7. ధ్మమునం బెల్లు
8. చు నున్న బ్రిది కుంటు

9. 220 ఆ దెవదత్తికి .
10. పంగాయములు లేవు

West side.

1. కేశచపి
2. శసెట్టికి ధ
3. మ్ముకాపుగాను
4. దీనికి స్థానాపతి వాసిరా
5. జాకొడుగు బియ్యరాజు వీ
6. రిపుత్ర పౌత్రులకు ఆ
7. చంద్రాకళముగాను ఇచ్చి.
8. తిమి
9. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు
10. ౧౧౯౭ అగు నెంటి యువసం
11. వత్సర ఆస్వయజు చ బహు ౨ మంగ
12. లవారమున విషమ సంక్రాంతి
13. నిమిత్తముగాను ముఱిగనూ
14. తిపాటి మల్లినాథ దేవరకును
15. కేశచపి తనపుత్ర పౌత్ర
16. జవర్ణంబునకును పుణ్యముగాను
17. బ్రిత్తిని మెట్టను పెట్టిన బ్రిత్తి
18. వెలికు ౧౦౦౦౦౦ బ్రిత్తికి ప
19. ౧౧౧౧౧౧ బ్రిత్తి వైరవదేవ
20. రకు బ్రిత్తికు ౧౦౦

South side.

1. దేవరకు గ
2. ద్యానానవి
3. సాము దీ
4. ని నెవ్వరేని లే

5. దన్నవారు
6. తన పెద్దకొ
7. దుక్క కపాళ
8. మును గూడ్చిన
9. దోషమును బొందు
10. దురు

ONGOLF (83) (A D. 1415-16 ?)

[Muktinútalapádu Telugu. On stone in front of
Siva temple]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 15th day of the bright fortnight of Chaitra of the year Manmadha, corresponding to the year 1327 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, the Nāyak of Addauki, Bānāla Lingana, the son of Akkana and the grandson of Vīrappa, who is of the Visvakarma (goldsmith) caste, who is a follower of the Āpastamba sūtra and who is descended from the Suparva gōtra, executed the following charitable deed of land to the deity Muktinútalapati Chenna Mallikhārjunadēva, who is the lord of all the crores of worlds. He caused the temple to be constructed and at the time of consecrating the deity gave one *tuchchala* of land of Késaripádu on the east side of the way to Ongole in the fields of Muktinútalapádu. (Śloka.)

NOTE.—The cyclic year corresponds with S.S. 1337 expired.

First side.

1. స్వప్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షంబు
3. లగ ౧౩౨౭ అగునెంటి మస్తాధ
4. నామసంవత్సర చెత్ర శు ౧౫ సో
5. అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ
6. నాయకులైన ముక్తి నూతలు
7. పాటి చెన్న మల్లిఖార్జున బే
8. వునకు విశ్వకర్మవర్షోద్భులైన
9. సుపర్యాయ గోత్రోద్భవ ఆవస్త
10. భానుగ్రులైన అద్దంకినాయకుం
11. దు వీరప్ప పాత్యలైన ఆకాశపుత్రుండు
12. ను వాణాలింగన యిచ్చిన భూ
13. దాన ధర్మశాసనపత్రిక
14. యేమన్నను ముక్తి నూతలపాటి

Second side.

15. ల పాలానను హంగోలు దోవ
16. లు దోవ తూర్పునకే
17. సరిపాటి కుచ్చలత్తే
18. త్రం దేవళం గట్టించ్చి దేవుని ప్ర
19. తిష్ఠకాలమందు సమర్పిం
20. చెను స్వదత్త ద్విగుణం పుణ్యం
21. పరదత్తాను పాదనం పర
22. దత్తాపహారేణ స్వదత్తు ని
23. ప్పులంభవేతు.

ONGOLE (84).

[Mukthinútalapádu. Telugu. On floor of Śiva temple.]

TRANSLATION.

. . . . We have given for the religious merit of Vidyaráju. Those who obstruct this will be regarded as having killed a thousand cows on the banks of the Ganges

1.

2. ఏ . . ర

3.

4. . . పరు

5.

6.

7.

8. . . న . . .

9.

10. వసలుమ

11. నిను . . .

12. వకాకయ చ

13. మమమర .

14. . . ధవిధ్య

15. రాజానకు ధర్మ

16. ముగను సమ

17. పీఠించినాము .

18. వాని త్రిప్పిన

19. వారు గంగ క

20. జుత వెయిక

21. బిలల విడిగ్గ

22. నవారు .

23. . . . :

ONGOLE (85) (A D 1428-29)

[Nagaluppalapāḍṇ Telugu By west wall of Siva
temple]

TRANSLATION

Hail! On Tuesday, the illustrious 11th day of the dark fortnight of Jyēṣṭha in the year Kīlaka, corresponding to the year 1350 of the illustrious and auspicious Śaka era the following charitable edict granting *vṛtti*s to the deity, Brahmans and the Jangam sect and Bāmalas (?) of Nāgulinppalapāḍṇ was issued by Gangayadēva Chōḍa Mahārājulu, son of Srīman Mahāmandalēśvara Tribhuvana (lit whose *śirudē* is Tirubhuvana) Vēnnu Sambeta Ālamandala Anavōtaya Dēvachōḍa Mahārājulu I have granted (remitted) with libation of water the pannu (tax), katnam (present) and kāmika (present) due by you formerly on your *vṛtti*, with the eight kinds of enjoyment and with the eight kinds of ownership, for the religious merit of my grandfather Tirumala Rajn-gāru, my grandmother, Peddamadēvalammagārū, my father Anavōtayya, and my mother, Chennamadēvalamma-gārū to last as long as the sun and moon exist They, their sons, and grandsons should keep up the ceremony prescribed by this edict. Thus has this stone edict been planted

(Those who obstruct this charity) will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges, the sin of killing their eldest son and eating his cooked flesh, and also the sin of those who commit the five great sins Those who keep up this charity will obtain all kinds of merit and those who do not keep it up will go to many hells

[One imprecatory verse]

May there be prosperity! May it cause great prosperity!

NOTE — Compare this with Kanuparti Vishnu temple inscription No. (56)

1. స్వస్తి శ్రీ శుభ శాసనములు
2. గంగ అగునేటి కిరణసంపత్
3. ర జేష్ఠ బ్రహ్మ గంగ మ స్త్రీమన్తహా
4. మండలేశ్వర క్రిభువనాభిరుద్రుల
5. వెంన్నసంబెట ఆలమందల లననో
6. త యదేవచోడ మహారాజుల కుమా
7. రుండు గంగయ దేవచోడ మహారాజులు
8. నాగులుపురిపాటి దేవప్రాంతన జంగ
9. లుగ్ని బహు వారికి ఇచ్చిన దమశాసనం
10. మీరు పూర్వానంబెట్టి వ్రాసినట్లు కట్టిన కానిక న
11. వ్యవస్థనలటువెంటి ఇంకా మారత తిరుమలరా
12. జంగారికిన్ని మాముల్లో పెద్దప్రదేవులమంగా
13. గిక్కిని మాతండ్రి అవనోతరాజంగారికిన్ని మాతల్లి
14. చెంపమదేవులమంగారికిన్ని పుణ్యముగాను ధార
15. వాసి అష్టభోగ లేకస్వామ్యముగాను అష్ట
16. శ్వర్య ఆచంద్రాకముగాను నిస్తీమి పుత్రపౌత్రము
17. యీ శాసనము మరియొకను
18. నడపువారును యిట్లని వేయించిన శిలా
19. శాసనము
20. గంగకలుత గోప్రాంతాలం జంపి
21. న పాపానం బోవువారు తమ పెద్దకొడుకుంజంపి
22. వండిన కూటింకుచ్చిన పాపానం బోవు
23. వారు పంచమహాపాతకాలుసేసిన పా
24. పానం బోవువారు యీధమణం నడపినవారికి .

25. సకలభూమములును చెందును యందుకు త
 26. ప్పినవాండు అతినరకమున పడుదురు స్వదత్త
 27. ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్త
 28. సహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేత్ శుభమస్తు ।
 29. మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును

ONGOLE (86). (A.D. 1239-40.)

[Nágalluppalapádu. Telngu. From stone lying to east of Śiva templo.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Vikári, corresponding to the year 1161 of the illustrious and auspicious Śaka era on the occasion of Vishn Sankránti, Mádéva Náyakndn set up the imago of Mallésvara at Nágalluppalapádu and presented land for providing oblation, offering and worship to that deity for the religious merit of Śríman Mahá-mandalésvara Ganapatidéva Mahárájulu who is possessed of all praiseworthy attributes and for the religious merit of his father and mother—land measured with a pole of 12 fathoms in length as follows :—

* * * *

The temple servants are Tarn Pandit the younger brother of Mádéva Tánuváru and his sons and grandsons as long as the moon, stars and sun endure

The Brahman *vrittis* are :—(Here comes a list of the shares).

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తి శ్రీశుభ శకవషణ్ము
2. బు ౧౧౬౧ గు వికారిసంవ
3. త్వర విషుసంక్రాంతి విమిత్రం
4. బు స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి సహిత
5. తంబున శ్రీమన్నహామండలేశ్వ
6. ర గణపతిదేవ మహారాజ
7. లకు దర్మాత్తముగా మా
8. దేవనాయకుండు తమతల్లిద
9. ంద్యులకు దర్మాత్తముగా నా
10. పుల ఉప్పలపాడను మల్లేశ్వ
11. ర మహాదేవరం ప్రతిష్ఠించి
12. ఆ దేవునికి హవి బలిలచ్చాన
13. లకు నిచ్చిన క్షేత్రము వంద్రం
14. డు వారలుండెవుండును

* * * *

Second side.

1. ప్తానకరులు మా .
2. యానువారి తమ్ములు
3. తరపండితులు వీరి
4. పుత్రాను పౌత్రక మాచం .
5. ద్రతారాకము , బ్రతులు
6. బ్రహ్మలుదంబిరాజు తేను
7. గుంటలు ౨౦౦ గోపాల పె
8. ద్దిగుంటలు ౨౦౦ నల్లివరా
9. జ గుంటలు ౧౦౦ కామరా
10. జ గుంటలు ౧౦౦ అన్ని
11. పెద్దిగుంటలు ౧౦౦ మల్లి
12. మరాజ గుంటలు ౧౦౦

13. దవపెమఘాచిగుంటలు
14. ౧౦౦ పెద్దల తామరాజు
15. గుంటలు ౧౦౦ నిమిష
16. కవిసూరవరాజు గుం
17. ట్టులు ౨౦౦ దవత చెను
18. గుంటలు ౧౦౦ స్వేదస్త
19. పరదత్తంవా ఓ హారే
20. తివసుంధరా వట్టివమా
21.
22.

ONGOLE (87) (A D. 1297-98)

[Náguluppalapádu. Telugu. From a stone
near Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 1st day of the bright fortnight of Jeshṭa of the year Hévalambi, corresponding to the year 1219 of the illustrious and auspicious Śaka era, for the religious merit of Śríman Mahámāṇḍalésvara Kákatiyya Pratáparndradéva Mahárájulu, Śrímat Mupadináyaningáru gave 500 *kunṭas* of land and 1,500 *kunṭas* of land . . . and 300 *kunṭas* of land in all 2,300 *kunṭas* of land to Múlasthēna Mallinátha of Náguluppalapádu. This charity should be enjoyed in succession by the sons and grandsons of the grantee as long as the sun and moon last. If any one should obstruct this he will be considered to have eaten from the skull of his eldest

son and to have killed cows and Brahmans near the Ganges.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిత్రీ శుభానకవహం
2. బులు ౧౨౧౯ అగు నేంటి
3. హేవశంబి సంవత్సర జేష్ఠ నది గు
4. రువారము స్వస్తి శ్రీహమ్మహామండలే
5. శ్వర కాకతియ్య ప్రతాప రుద్రదేవ మ
6. హోరాజులకు ధర్మముగాను
7. శ్రీమతు ముప్పడినాయనింగారు
8. నాగులు ఉప్పలిపాటి మూలస్థాన
9. మల్లినామనికి ఇచ్చిన బ్రిక్కు ౫౦౦
10. న్ను బ్రిక్కు ౧౫౦౦ బ్రిక్కు ౩౦౦
11. వేరశికు ౨౩౦౦ యాధర్మము అచగ
12. ద్రాక్షముగాను పుత్రపౌత్రము దీనికి యెవరు
13. ద్రిప్పినాను తన పెద్దకొడుకు కపాలమున కూడు
14. కుడిచినవారు గంగకలుత గోవుబ్రాహ్మలను
15. జరిపినవారు 1 స్వదత్తం పరదత్తంవ్యా ఓ
16. హరేలివసుంధరా పట్టివారుప సహస్రాణి
17. విష్ణాయాం జాయతేత్రేమి

ONGOLE (88). (A.D. 1239-40.)

[Nāgaluppapāḍu. Telugu. From a stone opposite Siva temple.]

TRANSLATION.

(c.) Hail ! In the year Vikāri, corresponding to the year 1161 of the illustrious and auspicious Śaka era, on

the occasion of Vishuma Sankranti (equinox)—Hail! Mádha Náyaka consecrated the temple of Mallésvara of Nágalluppapádu and gave fields as follows for providing oblation, offering and worship to that deity, for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍalésvara Gaṇapatidéva Mahárāja who is endowed with all praise-worthy attributes and of his own parents :—1,000 *kunṭas* measured with a pole of 12 ' *hāru* ' (fathoms) in length, 200 *kunṭas* measured with the same pole are given for the cows, and 200 *kunṭas* for Gaṇésvara.

The *śihānapantsulu* (temple servants) of this (endowment) are Márajiyyalu and his younger brother, Bhairajiyyalu, their sons and grandsons and as long as the sun and moon last.

The shares (*vritti*s) of the Brahmans are :—(Here follows a list).

* * * *

These gifts are given in the year Kródhana to last as long as the sun and moon exist.

100 *kunṭas* of land in rear of the tank of Pēḍalúru and 100 *kunṭas* of wet fields in Ghrasulúru are given to karnam Dásirāju who wrote this (inscription).

200 *kunṭas* of land are given to the dancing girls of the deity, drummers, servants, *palláyamulu* (?)

[Four imprecatory verses.]

One additional (same as in 91, Ongole)

Méduśvadugáru's son Yinśvalangáru's *vritti* 300 *kunṭas* of land.

First side.

1. స్వస్తి శ్రీ శుభం

2. కపరువం

3. లు గంగు
4. అనునేటి
5. వికారిసంవ
6. త్వర విమమ
7. స్వకాంతి నిమి
8. త్తంబు స్వప్తి స
9. మస్త ప్రసిద్ధి
10. సహితంబున
11. శ్రీమత్తహా మ
12. ండలేశ్వర గ
13. గవతిదేవ మ
14. హారాజులకు ధ
15. మ్మాతాముగా
16. మాధవనాయకు
17. ండు తమతల్లిద
18. ంద్రులకు దమ్మాతాం
19. గా నాగురి ఉప్పల
20. పాటి మల్లేశ్వర
21. మహాదేవరకు
22. ప్రతిష్ఠించి ఆదేవు
23. ని హవి బరి అ
24. చానలకు నిచ్చిన
25. క్షేత్రము వండ్రం

Second side.

26. గడు బారలుండె
27. వ్వండు ఘనసు ఇ
28. చ్చిన శేను గుంట్ట

29. లు గంంం ఆఘ
30. డసు నాపురికిచ్చి
31. న చెసు అంం గణే
32. శ్వరుని కిచ్చిన
33. చెసు గు అంం డీ
34. నికి ప్రానావంతు
35. లు మారజియ్య
36. లు వీరితన్నలు
37. వైరజీయ్యలు వీ
38. రలపుత్రానుపా
39. త్రిక మాచంద్ర
40. తారకము ద్రా
41. ప్తణ త్రిశ్తులు
42. త్రైత్రము తంచి
43. రాజు గు అంం గో
44. పాల పెద్ది గు అంం నల్లి
45. పరాజు గు గంం కామ
46. రాజు గు గంం అన్నపెద్ది
47. గు గంం మల్లిమ రాజు
48. గు గంం దేవ పెరుమం
49. డి గు గంం పెద్దిల కామం
50. రాజు గు గంం నిమిష క
51. వి సూరపరాజు గు అంం దె
52. మంచన గు గంం పాపరా
53. డ్వీ గు గంం చిట్టిలి వాసరాజు
54. గు గంం దేవర దివ్యకునాప
55. గో పాశపటేరి
56. ల్లండు మారపెద్ది
57. చేని గు గంం దా

Third side.

58. చదివి లక్ష్మన
 59. పెద్ది లింగ యల
 60. బ్రిత్తి గు ౧౫౦
 61. శేరా మనిక గా
 62. ను మ ౧ గనే
 63. స్వరుని గాను మ
 64.
 65. డన్నాడ ఆమరేశ్వ
 66. ర దెవునిక గు ౧౦౦
 67. భైరవునికి డే
 68. శ్రము గు ౫౦
 69. గుండు లిసందు
 70. చరవిమనాంక
 71. దాలింగరేవనికి
 72. డమువాగు గాను తి
 72. రుమన బోధ
 74. ట్టిచ్చినట్టి వెలికు
 75. (౨౦) సొంకినాత్రి
 76. ట్టిచ్చిన డేత్ర
 77. ము గు ౪౦
 78. క్రొధన సంత
 79. త్వర ఆయం
 80. దానాంమ బా
 81. పియగు ౧౦౦
 82. వెన్నుహిత పెద్ది బ్రిత్తి
 83. డేత్ర గు ౨౦౦
 84. చీరమ రాజు
 85. బ్రిత్తి డేత్రము

86. గు ౧౦౦
 87. వామాధరహిమ బ్రిత్తి గు ౨౦౦
 88. కాశ్య కొమ్మెజు బ్రిత్తి గు ౫౦౦
 89. పోచెడ పెన్ది బ్రిత్తి
 90. త్రేత్రముకు ౨౦౦

Fourth side.

చంద్ర తారకముగా నిచ్చి
 న దాసుములుం దీని
 వ్రాసిన కరణము
 దాని రాజు పెడ
 యార చెఱువెనక
 గు ౧౦౦ ఘృసులూ
 ర వరిచెని గు ౧౦౦
 దెపుని సానివారికి
 మద్దల కానికి అమ
 జకానికి పుల్లాయ
 ముల వారికి త్రేత్రం
 ము గు ౨౦౦౦॥ స్వద
 త్తం పరదత్తంవా ఓ
 హరేతి వసుంధరా
 పశ్చిమరుష సహ
 స్రాణి విష్ణాయాం
 జాయతిఃకిన్ది ॥
 స్వదత్త ద్విగుణం పు
 ణ్యం పరదత్తానపా
 లినం పరదత్తావ
 హరేణ స్వదత్తం విష్ణు
 లంభవేత్ ॥ ౩ అకర

స్వకరరికారి గోసహ
 స్ర వధస్త్రితే । కరవ్ర
 విత్తివిచ్చేదో గోకో
 టి పాలమశ్చుతే ।
 బహుభి వాసుధా
 దత్తరాజభి సగరా
 జభియస్యయస్య
 యధాభూమితస్య
 తస్య తథా ఫలం॥
 మెరుశ్వదుగారి కొ
 డుకు యినిశ్చ్య
 లంగారి వ్రిత్తి
 శ్చేతము గు ౩౦౦

ONGOLE (89). (A.D. 1254-55 ?)

[Nāgaluppalapādu, Telugu. From four sides of a stone opposite Gópālaswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail ! In the year *Ānanda*, corresponding to the year 1175 of the illustrious and auspicious *Sāka* era, on the occasion of *Vishuma Sankrānti* (passage of the sun to the next sign at the equinox)—Hail ! *Śrīmat Sārangapāni Dévarasu* consecrated *Śrīgópāladéva* naming him *Chakraudāráyana Mádhava Gópinátha* of *Nāvuluppalapādu*, and gave laud to the *Nambi* (priest) for providing oblation, offering and worship to that deity, for the religious merit of *Śrīman Mahāmandalésvara Ganapati-déva Mahārāja* who is possessed of all praiseworthy

attributes and of his father Mádhave Náyakadu and his mother Chúdubávi. He measured with a pole 12 'bárlu' long 500 *kuntas*.

Second side.

1,500 *kuntas* of land given as a *bhadrāram* for the performance of all enjoyments to the deity, daily worship and occasional festivities 10 cows.

The vritti-holder of this *sthāna* (temple) are Nambyári Sri Krishna Pedda, his sons and grandsons and as long as the sun and moon last.

Third side.

The shares of the Brahmans are :—(Here follows the list).

* * * *

[Two imprecatory verses in Sanskrit.]

Fourth side.

The writer of this inscription is karnam Jákaráju.

The managers of this charity are—

Basaya Náyaku.

Víraya Náyaku and his son Patumana Boyundu.

May there be great prosperity !

Dharma (religion) is victorious.

[One usual imprecatory verse in Sanskrit. Another not common]—

He who imposes taxes on lands free from tax incurs the sin of killing 1,000 cows, but he who removes taxes obtains the merit of protecting crores of cows.

NOTE —At the top of the first side there is one line apparently meant to have been inscribed at the end of the second side, viz. :—
" Ku Peddi's share 100 k (*kuntas*)."

The S. S. and cyclic years differ by a year

1. కు పెద్దివిత్తి కు ౧౦౦
2. స్వస్తి శ్రీ శుభాశ
3. ఖ వమంబులు
4. ౧౧౭౫ గు సేం
5. టి ఆనంద స్సంవ
6. త్వర విమమ స్సం
7. క్రాంతి నిమిత్తం
8. బున స్వస్తి సమస్త
9. వ్రశస్తి సహితం
10. బున శ్రీమన్నహా మ
11. ండలేశ్వర గణప
12. తి దేవమహారా
13. జులకు దమము
14. గా శ్రీమతు శ్రీ సా
15. రంపాణి దేవ
16. రసరు తమతల్లి
17. తండ్రులు మాధవ
18. నాయునికీ చూడువానికి
19. ధర్మాధ్యక్షముగా
20. నావులుప్పల పాటి
21. ను చక్రవారాయణ

Second side.

22. మాధవ గోపినా
23. తుండని శ్రీ గోపా
24. లదేశర బ్రదిష్టిం
25. చ్చి ఆ దేవునికి హ
26. విబలి అచ్చనల
27. కుం సంభాషించె ద

28. క్షముసేసి ఇచ్చి
29. న త్కేతము వండ
30. ండు పారలుండె వ్వ
31. ండు ఘడను గుంట్టలు ౫౦౦
32. అంగ్గరంగ్గ బోహ
33. పరివారక వల్ల
34. యనైమి క్తికముల
35. కు వినియోగము
36. లకు భండారము
37. గా నిచ్చిన చేను
38. గుంటలు ౧౫౦౦
39. గోవులు ౧౦ ఇస్తా
40. నమునకు వ్రిత్తిమ
41. ంతుడైన సంఖ్య
42. దిశ్రీ క్రిష్ణ పె
43. డ్ద పీరల పుత
44. పాతిక మాదం
45. ప్ర తారకము

Third sale.

46. బ్రాహ్మణ వ్రిత్తిలు
47. పెద్దిరాజు గు 3౦౦
48. మంచిరాజు గు 3౦౦
49. మాధవునిగు ౧౦౦
50. కొమ్మన పెద్దె గు ౧౦౦
51. నల్ల రాజుపెద్ది గు ౧౦౦
52. మైలారపెద్ది గు ౨౦౦
53. సూదనభట్టు గు ౨౨౦.
54. విద్యమ గొపాలిని ౧౦౦

55. మంగళ గు ౨౨౦
56. జోగయ గు ౧౦౦
57. లక్ష్మిపెద్ది గు ౪౦౦
58. ప్రాణిపెద్ది గు ౪౦౦
59. కుటలాడిపెద్ది గు ౧౦౦
60. పదుమయ గు ౫౦
61. వామహాపద్మ గు ౫౦
62. కూచిగారి గు ౫౦
63. బాహారోపరదు గు ౪౫
64. సజ్జక సమందు గు 3౦
65. అర్జుణి మాధవ పె
66. రుమాల్లు గు ౫౦
67. పెరుమరాజు గు ౧౦౦
68. స్వదర్శి వర్తతంవా
69. యోహారేతివసు
70. క్షరా పస్తివరుష స
71. హస్రాణి విష్ణు
72. యాజాయలేక్రిమి
73. స్వదర్శి ద్విగుణంపు
74. గృం వరదత్తాను పా
75. లనం వరదత్తాపహారే
76. స స్వదర్శి నిర్మలం
77. భవేత
78. భాగోమృతం
79. భ పెద్ది గు ౧౦౦

Fourth side.

80. కిని ప్రాసిన కరణ
81. మం బాకరాజ ఇ

82. దమ్మకాపు స్రతిపా
83. లించిన వారు భాస
84. యనాయకు వీర
85. యనాయకు వీర
86. నపుత్రుండు పరు
87. మన బోయుండు
88. మంగళ మహా శ్రీ
89. శ్రీ దమోజయతి
90. బహుభివక్షుధాద
91. త్తరరాజభిస్సగరాధి
భిః యెస్యయెస్యయె
92. ధాభూమి తస్యత
93. స్య తథావలం || అ
94. కరస్స కరరికారిగో
95. సహస్రవధ ప్రిత
96. కరప్రవి త్తి విచ్చేదో
97. గోకోటి పాలమన్న
89. తె॥
- 99.
- 100.

ONGOLE (90). (A.D. 1187-88 ?)

[Nannúru. Telugu. From stone bearing inscriptions
on four sides opposite the Amma temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the Śaka year 1109, on the occasion of
Vishuva Sankránti, Hail! Śrīman Mahāmandalésvara
Kāmana Chóda Mahārāja, on whose lotns feet the eyes

of Trilóchana and all other kings of the earth are set, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam¹ of the Kávéri was built, and who is a goad to wicked princes, gave Nannúru exempt from all taxes to Hónkárádévi (goddess) of Nannúru in perpetuity to last as long as the sun and moon endure.

The men of my lineage or those of the lineage of others should protect this (charity).

[Two imprecatory verses.]

Note.—Revised by Mr V Venkayya.

1. స్వస్తి సకవక్షాంబులు ౧౧౦౯
2. శ్రాహివిమవు సౌకాంతినిమిత్తంబు
3. న స్వస్తి చరణసరోరుహ
1. విహావిలోచనలిలో
5. చన క్షమణాభం ప్రి
6. ధి పీర్వకారితకావేరీ
7. తీర కరికాలకుల రత్న
8. ప్రదీపాహిత కుమారాం
9. కుశ శ్రీ మన్నహామణ్ణ
10. లేళ్వర కామనవోడ మ
11. హారాజులు నమూరి హ్మంకా
12. రదేవికి నమ్మరు సగ (కర)
13. పరిహారము ఆ చంద్ర
14. మునకు విచ్చిరిమి దీప్తి

19. రేలివన్నరా వష్టికామన
20. హాసాణి విష్ణాయాంజా
21. యశేక్రీమీ । మద్వంశః
22. జః వరమహీపతివంశజావా
23. (పాపావిచిత్ర మనసాచుచిచా)
23. రి రూపయ పాలియంతి మమద
25. మ్మమిదా సమస్తంలే సమ్యయా
26. క్రితమిదంజలిరె వముచః

ONGOLF (31).

[Nannūru. Telugu. From the same stone opposite the Amma temple.]

TRANSLATION.

Hail! Śrīmat Ujvala Chōḍa Balaya Chōḍa Mahārājulu, who is Kīrtinārāyaṇa and Jagadobbaganda . . .
 . . . gave with libation of water on this
 side of Nannūrn to Hōṇkārādēvi (goddess)
 of the very sacred Nannūru. This is endowed for the
 religious merit of the solar race?

NOTE.—Revised by Mr. V. Venkayya.

1. స్వస్తి శ్రీమతు
2. క్రిష్ణా నారాయణ
3. జగదొబ్బగణ్డ
4. ఉజ్వల చోడ బల
5. యచోడ మహా
6. రాజులు మాకడుకు
7. రాయసేవా తిత్తి
8. రు సన్నూరి హేమాంక

9. రచేవికి నమ్మారి
10. కీవలంను చూపె
11. స్వస్థ నమస్సత్య
12. ను పేర భారాపూ
13. వ్యక్త కముసెసిరి
14. సూర్యులవగు
15. లకుం భక్తులము
16. గాంబాకనాం
17. టి ప్రతిష్ఠ
18. గాంనిగ్గినది

ONGOLE (92). (A.D. 1088-89 ?)

[Nannúru. Telugu. From the same stone.]

TRANSLATION.

Hail! Balleráju (was) the son of Chági Venkana of the illustrious solar race, his son (was) Kantaravankya-ráju, his son (was) Nanni Chóda, his son (was) Súrapa-ráju, and his son Rájamahéndra Po[te]pi Chóda gave land exempt from all taxes to Hónkáradevi at Nannúru. The date of his gift is the first day of the month of Mésha, corresponding to the Śaka year 1010.

He gave it for *amṛitapadi* (sacred food) to Chódevarua linga

NOTE.—Revised by Mr. V. Venkayya.

1. స్వస్తి శ్రీ సూర్యుల
2. లకుం పేరి చాగి వెంకట
3. కొడుకు బల్లెరాజు పేరి
4. పుత్రుండు కంభవంకర

5. జ ఓరికొడుగ నన్నిచోడ
6. వీరి పుత్రుండు సూరపరా
7. జ ఓరి పుత్రుండు రాజసు
8. హేంద్ర పా [తె] పిచోడు నమ్మారి
9. హేమాంకారదేవికి సర్వ కర
10. జరిహారముగా నిచ్చిరి వీ
11. రయిచిన కాలసంఖ్య
12. య శకవర్షాంబులు ౧౦౧౦
13. యగునేంటి మేషమా
14. సమున పుతమదివ
15. నమునాండు యిదిరి
16. చోడేశ్వర తింగానకుం
17. అమృత పడింద (ది)
18. పెంపడి ముం . .
19. షగ హరిశుపు . పు
20. . . యిచ్చిరి బొలము

ONGOLE (93).

[Nannúru Telugu. From the same stone opposite the Amma temple. The reading and translation are conjectural in parts.]

TRANSLATION.

The king (Réndu) of the important village Nannúru, situated on the bank of the Gundi (Gundlakamma river),

* * * *

who is elder brother of king (Rédu) Kima (Timma?), became king (Vibhundu). This member of the Vallava (or Pallava) *gōtra* had the lord of the monkey trioe

(Hanumān) as the emblem on the royal flag, extended his family and reigned there.

NOTE.—It is not clear what dynasty is alluded to.

1. యెలమి గుండి
2. కలురు ఒప్ప
3. గం బరగుచున్న
4. నెరద నమ్మరి తె
5. ఇడుగా నా (నో ?) సగాత్రం
6. ండు గనుకజే (ఘనవ?) కి
7. (ఘనక గంనత (బర?)
8. గుచున్న కిమ (తిమ్?) తె
9. ని యగ్రజండు
10. శ్రీ విభుండ
11. య్యెనని వ (వ ?) ల్లివ
12. గోత్రంవ (జ?) న్నుగ
13. జెటకులేశ్వ
14. లాసు (రుండు వారి ?) బెచిన్న
15. ములు వడసె
16. వంగ వద్దకనుల్లు
17. వ్రేలి యచట

ONGOLE (94).

[Nidamanúru. Telugu. Opposite temple of
Bhímésvaraswámí.]

TRANSLATION.

Núrinimandapanírangáru should perform the services at the six times in the temple for the *amritapadi* of Bháirava who attends upon Srí Bhímésvara Dévara in three places in that temple (?).

[Two imprecatory verses.]

Pedda Pinna gave with libation of water Ganapá-
puram with its four boundaries and the boundary of
Jadavágu to the east of the village to the
west formerly gave *mányas*

* * * *

Paddy field this village.

* * * *

Pina Pina Ganapapuram.

శ్రీ భీమ

శేషర దే

వర నూ

ందుచోట్ల

మూండు

కీ పీరగు

దే పరివా .

రము పై

రవునికి అ

మురు (త) వ

దిక్కిని ఈ గు

దిక్కి నూరి

ని మండప

నీరుంగారు

ఆరకాలా

లు నడవంగ

లవాడు :

1. స్వదత్తం వ

రదత్తం వా

యో హరే

0 వసుం

దర పట్టి
 ర్వకావనా న
 హానాశి
 విష్ణాయా
 ० జాయతే
 క్రిమి ॥ (స్వ
 దత్తా ద్వి
 గుణం
 పుణ్యం పర)
 దత్తాను పా
 లనం పర
 దత్తావ
 హారేణ స్వ
 దత్తము
 నిష్కలం
 భవేతు॥
 పెకపిన్న
 గణపా
 పురము
 చతుస్రీమ
 మముసు
 డిరి రూ
 వ్యకాన క
 జడె వా
 రగు స్తీమ
 ముచు స్తు

 . .

. . .
నువడు

మట్టికి

(వితి-పా

టి నడవ

. . .
పూను ధా

రా పూర్వక

ముగాను

మాన్యాలు

యిచ్చెను

. . .
వరిచెను

ఇగ్గామా

న . . .

. . .
పిన పిన

గణప

పురము

ONGOLE (95).

[Nidamanúru. Telugu. In front of Bhíméśvara temple.]

TRANSLATION.

They have given this village with all its income with libation of water—(the village) having for its boundaries the boundaries of Daiyyáráyúru, on the north

the boundary of the path leading from Nīda Mrāna to Dayyālarāyuru—two-thirds to Śrī Paramēśa and one-third to Śrī Vaiśva Vanēśvara Dévara, to provide for decorations and enjoyments for these deities in perpetuity to last as long as the sun and moon endure.

1. పదిల పావనము
2. దైయ్యాల యూరి
3. బొల మెడలు
4. సీమగానిమ్మ ఉ
5. త్తరానకు రెడ
6. చూననుండి దై
7. య్యాల యూ
8. రికి బొయ్యె
9. న్ను దొంగ సిమాను
10. యా గామ
11. ము సకలాయ
12. సహితముగా
13. ను శ్రీ పరమే
14. తనకు మూ(డు)
15. కు పాలుచు
16. శ్రీ వైశ్వ
17. వశ్వరి దే
18. వరకు నొక
19. పాయగాను
20. ఈ దేవర అంగ
21. రంగ భోగా
22. లకు నా చంద్రా
23. కళాము నెల్లినట్లు
24. గా భారా
25. పూజకము సేసిరి

ONGOLE (96). (A.D. 1315-16 ?)

[Nidamanúru. Telugu. In front of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! While Śríman Mahá Maṇḍalésvara, Múrá-
yalaganda, Kákatiyya Pratápa Rudradéva Mahārāja was
ruling the kingdom of the earth hail! On . . . cor-
responding to the illustrious Śaka year 1237. . . .

1. స్వస్తి శ్రీమన్న
2. హా మండ
3. దేశ్వర మూ
4. దురాయల
5. గుండ కాశ
6. తియ్య ప్రతాప
7. దుద్రదేశ మహా
8. రాజులు పు
9. ధి సాంమా
10. జ్యంబు సెయుచు
11. సుండంగాను
12. స్వస్తి శ్రీ శకవ
13. పాంబులు ౧౨౩౭
14. అగు నేంటి

.
.

ONGOLE (97). (A.D. 1446-47 ?)

[Nidamanúru. Telugu. In front of Bhímésvaraswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright half of Vaisákha of the year Vyaya (Kshaya ?), corresponding to the year 1368 of the illustrious Śaka era Biródi Ganda¹, Bhairava Náyanakaraganda², Śrímat Paṭalam-pala Náyanimgáru issued this charitable edict to the people who live in the *síma* of (Daivarúri-rúru ? Dnyálaráiyúru) to Álatu Bóyi, Náyadu

NOTE.—The cyclic and S.S. years do not correspond.

1. స్వస్తి శ్రీ (శక వరుషా)
2. ఋతు చక్రము అగు నేటి
3. వ్యయ సంవత్సర వైశాఖ
4. శుక్ల చతుర్దశి గురువారాన (వి
5. క్షయ) విరోధి గండ వైర
6. పనాయంకరగండ శ్రీ
7. మఠ పటలంపుల వా . . .
8. (నా) ఇదింగాదు (గణకారిపు)
9. (నై వయారీహర) సీమల
10. వారికి ఇచ్చిన ధర్మము శా
11. స ము ఆలయము . . .
12. నాయనికి
13. . . . నా పలుచేవలం
14.

15. .
16. .
17. .
18. .
19. పుణ్యం .
- 20.

ONGOLE (98). (A.D. 1310-11.)

[Nidamanúru. Telugu. In front of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On this holy occasion, on Monday the 30th of the dark fortnight of Pushya of the year Sádharana corresponding to the year 1232 of the illustrious, auspicious (victorious and prosperous) Śaka era, Vipapáti Mallayyamgáru presented for the religious merit of his father Bairinénigáru . . . and settled that (*móras* should be given) at one *kuncha* per *putti*. If the rulers hinder the construction of this tank, they will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Gangos.

1. స్వ ప్రితే శుభా . . .
2. రక బుద్ధయ రకవ
3. వకంబులు ౧౨౩౨ అగు
4. నెంటి సాధారణ సంవ
5. త్వర పుష్య బి ౩౦ సో ।
6. పు॥ కాలాన వివ పా
7. టి మల్లయ్యంగారు త
8. మతండ్రి బయరినేడంగా
9. రిక పుణ్యంగాను . . .

10. విమల
11. పుల . . నామ
12.
13. దానయోగరస
14. సువాదం బరతి
15. యచ్చిస పుష్టిమ
16. చ్చలు యచ్చెరు
17. పు కట్టిన నా
18. సు రాజ్యవాది
19. నర్మక విహారం చే
20. సినాస గోర
21. రు గోపురారం
22. సు చచ్చిన
23. పాపాన పాపువాది

ONGOLE (99). (A.D. 1290-91.)

[Ongole. Telugu. In the Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Uttarāyana Sankrānti corresponding to the illustrious Śaka year 1212, Hail! Rudraya Nāyākulu (*Gaya Sthini*) the commander of (the force of) elephants of Srīman Mahārāja gave 100 *kuntas* of dry land to Chōda Gōpinātha of Ongole and one *kunta* for the lamp as a charity on behalf of his parents. The temple servant (*sthānīkudu*) is Sīrangudu and the trustees of this are Dēśi Reddi, Brammī Reddi, Māchama Nāyudu, Pinnama Reddi (and) Peratnāndi Reddi.

NOTE.—This is probably the Rudra Nāyaka of O 7 an 1, if so, the king referred to is Pratāpa Rudra

స్వస్తిశ్రీ శకపవళంబలు ౧౨౧౨ యగు నెంటి ఉత్తెరాయణ
విమిత్తంబున స్వస్తిశ్రీ హమ్మహారాయ గజాసాహిణి రుద్రయనా
యంకలు తమ తలితండ్రిలకు ధర్మార్థముగాను పుగోలిని చూడ
గొపినాథనికిచ్చిన వెలిపాలముకు ౧౦౦ నూరు దీపకముగాను ౧ త్తని
(స్తార) కుడు సారంగుడు దీనికి నరసాననము దేశిరెడ్డి బ్రమ్మిరెడ్డి
మాచమ నాయుడు పిన్నమరెడ్డి పెరుమాచిరెడ్డి

ONGOLE (100)

[Ongole Telugu On a stone by the side of the Great
Northern Road to the east of M R Ry D Maikan-
dayya Sásti's garden]

TRANSLATION

. ' On the occasion of Makara Sankranti, the
illustrious Karnam Baicharāju Nāgarāju gave 100 *luntas*
of dry land for providing daily offerings, worship and
oujoyments to Vajrésvara Dévara of Ongole
for the religious merit of his hege lord Srīman Maha-
mandakésvara Chakra Nārāyana Srī Vajréga Déva
Mahārāja.

The temple servants of this charity are the sons of
Pandit Virésvara, viz, Bavyana, Appana, Manchena
and their sons and grandsons These are the temple
servants The trustees of this charity are Pāpa Nārāya
Reddi, Dési Reddi, Koti Reddi, Machana and Pinnama
Reddi. This charity was given with the consent of
these two sets of persons. This charity was given by
Dévi Setti's sons

NOTE—This king does not seem to be mentioned elsewhere See
under "certain chiefs subordinate to the Kākatiya Kings" in
Appendix I

¹ The stone is broken at the top left-hand corner

నాంటి మకర సంక్రాంతి నిమిత్తమున స్వస్తి శ్రీ కరణ
ము జైవరాజు నాగరాజు తన్నెలిన స్వస్తి శ్రీ మత్తహామం
డేశ్వర చక్రనారాయణ శ్రీ వైజేగదేవమహారాజులకు ధ
మాతముగాను ఒంగోలని వైజేశ్వర దేవరకు నిత్యనివేద్య
అవసర భాగానకిచ్చిన వెలిచేసు కుంటలు ౧౦౦ దీనికి స్థానపతి
వీరేశ్వర వండితుల కొడుకులు బయ్యన, అప్పన, మంచెన వీరి
పుత్ర పౌనిత్రులు స్తానికులు దీనికి నరసాసనము పాపనా రవరెడ్డి
దేశిరెడ్డి కొటిరెడ్డి మాచన పిన్నమరెడ్డి వీరి ముఖ యున్నతమున
కిచ్చిన దత్తి ॥ యీ ధర్మం సేసినవారు దెవిశెట్టి కొడుకులు

ONGOLE (101) (A D 1273-74?)

[Ongole Telugu On stone now removed to Sub-
Collector's bungalow]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Uttarayana Sankrānti in
the year Śrīmukha corresponding to 1194 of the illus-
trious and auspicious Saka era, Hail! while Śrī Mādhava
Dēva Mahārāyalu, who is Śrīman Maha Mandalēsvara,
who is a Rēvanta in riding very rough horses, who is
Kritānta (Yama) to the enemy's army, who is a fortress
of adamant to refugees, who is a protector of the life
of his feudatories (?), who is strong armed, who is a hero
without fear, and who is Chakra Nārāyaṇa, was ruling,
the persons who walked along the boundary line of
Ongole and Murukinutapāda aro Dammuka Dēvaudāyudu,
Gangaraju Chandāri Banapa Nāyudu and the Reddis of
the eight families of Aruluru and Pelluru *sthalas*. With
the consent of both these parties Bottavīdu Prōhi Reddi
walked over the boundary line of Ongole

Mádhava Mahárájulu presented a *vritti* of 200 *kunṭas* (to them) to be enjoyed by their sons and grandsons in perpetuity as long as the sun and moon endure.

The trustees (Narasáana) of this are Pápana Reddi, Dési Reddi, Boṭṭivívaṭi Reddi, Pinnama Reddi, Máchinayudu.

Twelve *kunṭas* are granted as *vritti* to Bairava (deity) on the hill.

Whoever obstructs this will be regarded as having killed a thousand tawny cows near the Ganges and as having eaten from the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—The cyclic and S.S. years differ by one year.

1. స్వస్తిశ్రీ శుభ శకవరుషంబులు ౧౧౯౪
2. అగుసెంటి శ్రీముఖ సంవత్సర యుత్తరాయ
3. య సంక్రాంతి నిమిత్తమున స్వస్తి : శ్రీముహ
4. మండలేశ్వర అలివిపను హయారూఢ ప్రోడరేఖా
5. శేవంత పరజభ కృతాంత, శరణాగత వజ్రపంజర, మండ
6. భీకర వంకోరి జీవరక్ష బుజబల భయని శంకరమల్ల
7. చక్రనారాయణ శ్రీమాధవదేవమహారాజుల రాజ్యం
8. మున ఓంగోలిని మరీకినూలిపాటి పా
9. లిమేర నడబంపును వచ్చినవారు దండుక
10. దేవనాయుండును గంగరాజును చందారి బై
11. రప నాయుండును ; అఱులూరి పెల్లూరి నై
12. యు యెత్తదియారెడ్డును వీరియు
13. భయాన్య తమ్మన వంగోలిని బొట్టుపీటి
14. ప్రోలిరడ్డికిం బొలిమేరనడచినను మాధ
15. వదేవమహారాజులు యిచ్చిన బ్రిత్తి కు
16. యిచ్చు యిచ్చులు ౨౦౦ వీరి పుత్ర

17. పాపపుట్టులకు ఆ చంద్రారోముగా
18. నిర్మిరి దీనికి సరసాసనము పా పన
19. రెడ్డి, చేశిరెడ్డిని, బొట్టు వీవటి ద్రెడ్డి పి
20. స్నమ రెడ్డి మాచినాయుడు వీరు.

Second sula

21. వ్వకె కుంటలు ౧౨
22. కొండమీది వైశేనికి పెట్టిన బ్రిటి
23. దీని నెవ్వరు ద్రప్పి వాడు గంగ క
24. ఋత వెయిగవిలం బొడిచినవారు పెద్ద కొడు
25. కు కపాశమున గుడ్డినవారు స్వదత్తం
26. ద్విగుణం పుణ్యం వరదత్తానుపాదనం వరదత్తా ప
27. వారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేతు.

ONGOLE (102) (A D 1762-63)

[Ongole. Telugu A paper grant in the possession of
M R Iy D Márkandayya Sástri Gárn]

TRANSLATION.

(Adoration be to) Sri Ráma.

Hail! This is the charitable grant of a gift of lands written and given by Mandapáti Kumára Rámabhadra-rájá, student of the Yajus Sákhá, follower of the Ápa-stamba sūtra, descendant of the Kasyapa gótra, grandson of Rámabhadrarájá, and son of Rámachandrarájá to Dhárá Mrityunjaya Sástri, student of the Yajus Sákhá, follower, of the Ápastamba sūtra, descendant of the Kanndinya gótra grandson of Peddi Bhotla, and son of Venkatáavadhánulu

in the victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1684 corresponding to the (cyclic) year Chitrabhānu, on the 15th of the bright fortnight of Śrāvaṇa. The conditions of the grant are—We have given you, exempt from all taxes, cultivable land measuring two (2) kuchela¹ in the fields of Koppolu, which we enjoy as mirāsi lands for doing service as 'Kāvali dēśamukh' and as 'ijārā' lands, situated in the taluk of Chīmakurti, according to the prescribed rules, on a holy occasion, with a gift of gold and libation of water. Therefore having taken possession of this land, let you, your sons and grandsons in succession enjoy the various grains raised on it every year as long as the sun and the moon last and be happy.

Verse. The ratification of another's gift is superior to one's own gift. By gift one obtains heaven; but by protection of another's gift one reaches absolute bliss. The protection of land given by another is twice as meritorious as one's own gift; by resuming another's gift one's own gift becomes inefficacious.

[Signature] RĀMABHADRA RĀJA,

Rāja of Yendhūru, Ongole Taluk.

స్వప్తిశీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
వర్షంబులు ౧౬౮౪ అగు నేటి చిత్రభాను ౧౫
వత్సర శ్రావణ శు ౧౫ లు యజ్ఞ శాఖాధ్యాయు
లుండు అపస్తంబు సూక్రులుండు కౌండిన్య స
గౌక్రులుండు పెద్దిసోల్లగారి పాక్రులుండు వెంక
టావధానులవారి పుక్రులయ్యి ధారా మృత్యుం
జయశాస్త్రులవారికి యజ్ఞశాఖాధ్యాయు
లుండు అపస్తంబు సూక్రులుండు కాశ్యపస

¹ Kuchela = 8 'gorras' of land.

గోత్రోద్భవులుంను రామభద్రరాజుగారి పా
 త్రులుంను రామచంద్రరాజుగారి పుత్రులుం
 న్ను అయ్యి మండ్లపాటి కుమార రామభద్ర
 రాజుగారు వ్రాయించిచ్చియిచ్చిన భు-దాన భక్త
 శాసన వ్రాతికె శ్రమమెట్లను మాకుమన్నె కావ
 లి సరిదేశముఖ మిరాసీలుగంను యిజారాకుంను
 నకుపూవుంను చీమకుతి సముకులో
 కొప్పలు పాలాసీ మీకు కయిలుపాటునకు .1
 రెండ్లు కుచ్చల్లపాలిం సర్వమాన్యం యీ లేఖా
 తిధి పుణ్యకాలమండ్లు సహిరణ్యోదక దాన
 ధారాపూర్వ కంగ్గాశ్రీ అప్పిలంగ్గా యి
 స్త్రీమి గనుక యీ త్రైత్రం ఫలపరుమకురి యం
 దల వ్రతి సంవత్సరం ఫలించ్చిన నానా ధాన్యాము
 లు మీ పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యము ఆచంద్రా
 కర్ణాష్టాయిగా అనుభవిస్తూ సుఖానవుండ్లు
 నది । శ్లోకం । దానపాలనయోర్మధ్యదా నా
 శ్చేయోనుపాలనం దానాత్స్వగ్గ మచాప్నో
 తి పాలనా దమ్యతం పదం ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం
 పుణ్యం వరదత్తాను పాలనం వరదత్తావహ
 రేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ।

ONGOLE (103). (A.D. 1250-51 ?)

[Ongole. Telugu. From stone in supply channel of a tank. Now at Sub-Collector's bungalow, Ongole.]

TRANSLATION.

Hail! This is the gift made by Śrī Sōmarāja, the prime minister, on the occasion of Uttarāyana Sankrānti, corresponding to the illustrious Saka year 1172, for the

religious merit of his liege lord Chakra Nārāyaṇa Singaḷa Dēva Mahārāja, to the deity of Ongole.

స్వప్రీతీ శకవరుషంబులు ౧౧౭౨
 అండు నెంటి యుత్తరాయణ సంక్రాంతి విశ్వంబు
 శ్రీ మన్మహా ప్రదానియెన సోమరాజు పన్నెవిన చక్ర
 నారాయణ సింగు దేవ మహారాజులకు ధర్మార్థ
 ముగాను బంధులని
 దేవరకు యిచ్చినది.

ONGOLE (104). (A.D. 1424-25.)

[Paidipādu. Telugu. From Mallésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Saturday, the 10th of the bright fortnight of Śrāvaṇa of the year Kródhi, corresponding to the Śaka year 1346, Śrīman Mahāmandalésvara Birudórāya, Chauhattamalla, Ghaṇṭínādaka, Ghaṇṭadhvaniparichita-vobbandalómandalísaktivíra, Chāṇúrámallapraharāṇa (Baturómádam Nulpa) Karibhāti Śríparipandhita, Prabhuvaratanaya, 'Śrínidhi, Mummidi Redḍi gave this endowment while Mailāra Redḍi, son of Panṭa Mummadi Redḍi was ruling Pahindipādu. Near the fields belonging to the gods and Brahmans of this villago in the time of Vémayya Redḍi seven *kunchams* of land were given as a *sarvamānyam* (?) At that time Manta Redḍi, the person having authority, settled the *vrittis* of that village. Having enquired into the former settlement in the time of Mummadi Vémayya Redḍigáru, Mayilāra Redḍigáru gave for the gods and Brahmans of Payindipādu *vrittis* free from presents (*kaṭṇálu*) to last long as the sun and moon.

Those who protect this charity will be regarded as having performed all religious acts; those who do not protect it will be regarded as having committed the five cardinal sins, as having killed a tawny cow on the banks of the Ganges, as having murdered their parents and as having eaten from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verso.]

May it cause great prosperity !

1. స్వస్తిశ్రీ మన్నహా మం
2. డలీకరవిరుదో రా
3. య, చౌహత్తమల్ల, ఘ
4. ంటా నాదకక ఘంట
5. భవని వరిచిత ఒబ్బం
6. డలో మండరీ శక్తి పీ
7. రశ్చాణూరా మల్లి ప్ర
8. హరణు(బిరుదో
9. మాడంనుల్ప) . క
10. రి భా శీపరివంధి
11. త ప్రభువర తనయ
12. శ్రీ నిధి ముచ్చిడి రెడ్రు
13. పెట్టిన శకవషణం
14. బులు ౧౩౪౬ అగునే
15. టి శ్రోది సంవత్సర
16. శ్రావణ శు ౧౦ త పం
17. ట ముచ్చిడి రెడింగారి
18. కుమారుండు మైలార
19. రెడ్డింగారు పహిండి
20. పాడు పలుచున్న యా
21. యూరి దేవ బ్రాంహ్మణ

22. శ్రీత్రాలకాడ వే
23. మాయరెడ్డింగారి కా
24. లమందు సహమాస్య
25. పండుకుంచాలన కుం
26. మంతరడి అదికారు
27. లు ఆ పూరానుంసేసిన
28. వ్రిత్తి కట్టలు ముంపు
29. డివె మాయరెడ్డింగా
30. రి కాలమందుల పూవా
31. మర్యాద విచారించి
32. మయిలార రెడ్డిం
33. గారు వయిడిపా
34. టి దేవ బ్రాంపుణ
35. శ్రీత్రాలకు ఆ చంద్రా
36. కళాస్థాయిగాను వ్రిత్తి
37. కట్టలు మానిగా ఆ
1. చ్చిరి ఈ దమ్మము ప్రతి
2. పాలించినవారు సక
3. ల ధర్మమును చేసినవా
4. రు ఈ ధర్మము ప్రతిపావి
5. పనివారు పంచమ
6. హా పాతకుములున్ను
7. చేసినవారు గంగ కలు
8. త కపిలకోపుం జంపి
9. నవారు తమతల్లితం
10. ద్రులం జంపినవా
11. రు తమ పెద్దకోడుకు క
12. పాలనం కాటికపట్టి
13. నా వారు || స్వగతా ద్విగు

11. య పుణ్యం పరద
15. త్తాను పాఠనం పర
16. త్తామపహారేణ స్వద
17. త్తుం నిష్పలిగ భవేతు.
18. మంగళ మహా శ్రీ

ONGOLE (105). (A.D. 1366-67 ?)

[Pallamalli. Telugu. Opposite Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! . . . of the year Plavanga, corresponding to the illustrious and prosperous Śaka year 1289, Pallámalli Kanṭamamantapamadya Nāyiaendu of Kammanāḍu . . . presented . . . to last as long as the moon and sua cadare . . .

స్వప్తిశ్రీ శుభ తకవ
 మాంబులు ౧౩౬౬ అ
 గునెంటి స్లవంగ సం
 పత్సర క
 మ్మనాండు పల్లామ
 ల్లి కంటమ మంటప
 మద్య నాశ నెందు
 (మసనిత) . . . రుద్ర
 రమ . . .
 పెట్టిసవ . . .
 . . . టిర . . .
 ఇ . . . నెలిటి . . . మ
 దాంభ . . . అచం
 కమ . . .

సో . పోతల్లి ఆవ .

.

సు

లం గొందామసె

సంపెది.

ONGOLE (106). (A.D. 1739-40 ?)

[Pallamalli. Telugu. South of village under tank bund.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 10th of the bright fortnight of Śrāvaṇa of the year Siddhārthi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1660, Rāmasvāmi Gurvupadyi Ayyannāgaru, descendant of the Tāllūr gōtra, grandson of N(G?)ānginēḍigāru and son of Polnēḍigāru caused this tank to be constructed for dedication to the god, wells, channel . .

NOTE.—The cyclic and S.S. years do not agree.

1. స్వప్రీతీ జయభ్యు
2. దయ శాలివాహన
3. శకవషంబులు ౧౬౬౦
4. ఆసునేటి శిష్టాధి
5. సంవత్సర శ్రావణ
6. శుద్ధ ౧౦ లు
7. తాల్లూరి గోత్రో
8. ద్భవులున్ను
9. నాంగినేడి
10. గారి పాత్రు

11. లుంన్న పాల్వే
12. డి గారి పుత్రు
13. లుంన్న అయిన
14. రామస్వామి గుర్వ
15. పణ్య అయ్యప్ప గా
16. రు యీశ్వరావే
17. ఇంగాను కట్టిం
18. చ్చి చెరువు . . .
19. బావులు కాలు
20. ప.

ONGGLE (107).

[Pallamalli. Telugu. Below a hill to the west.]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Mārgaśīra of the year Raktākṣi, corresponding to the illustrious victorious and prosperous Śalivāhāna Saka year . . . Rāmasāmi and Gurnvappa, descendants of the Tālūr gōtra, grandsons of Ganginīgārṇ, and sons of Pōlinavāru, caused this pond to be constructed for dedication to Paramēśvara.

1. స్వప్తిశ్రీ జయ
2. బృహదయ శాలి
3. వాహన శేకవరుషం
4.
5. అగు నేటి రక్తాక్షినామస
6. ంవ్వత్సర మాగేశర
7. శు ౧౦ లు తాహురిగోత్రో

8. ద్భవులున్న గంగ్గినేరిగా
9. రి పొళ్ళులున్న పోలిని
10. వారి పుత్రులున్న
11. రామశామి గురువపు వ
12. రమేశ్వరాపితండ్లాను త
13. విష్ణుచిన కోనేరూ.

ONGOLE (109).

[Pallamalli. Telugu. West of Gangamma temple.]

TRANSLATION.

. . . . Those who violato this (charity will be regarded as) having killed a Brahman at Benaros.

[One imprecatory verse.]

1.
- (2) మరుమీ . . .
- (3) దాలివ . కోన ౨౦
4. . . తప్పిన వారణాసిలో
5. బ్రాహ్మని వధియించిన బి (హు)
6. భిక్షుశుభాదత్తా బహుభి
7. చ్చాను పాలిత యస్యయస్య యదాధూ
8. మి తస్యతస్య తథాశరిం.
9.
10.
11.
12. య
13. . ను కొంత
14. వ . . యె . . .
15. . దాచండ్రిమునుం
16. దువు . . .

Ongole (111). (A D. 1627-28.)

[Peramitta Tolugu On a pillar in Vishnu temple]

TRANSLATION.

Hail ! On the 15th of the bright fortnight of Phalguna of the year Prabhava, corresponding to the year 1548 of the illustrious, victorious and prosperous Sāhāhāna Saka era, Parnakāla, Timmanā, Vengadā, Rāmanna, Sūrapā and Rāngana, those six who are the grandsons of Rāmachandruni Timmarāju and (his wife) Rāngamma and who are sons of Bhāvarāju and (his wife) Tirumalamma, who are of the Kaundinya gōtra, of the Āpastamba sūtra, who are students of the yajussākhā and who are the sūhala karanams of Kondavidu and village karanams of the 5 villages, viz, Pēranamitta, Mangamūru, Tangatūru, Vāvilūpādu and Pachuva . . .

NOTE.—The cyclic and S S years differ by one year.

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవరుషం
3. చిలు గౌరవ అగునేంటి
4. ప్రభవసంవత్సర భాల్మణ
5. శుద్ధ గౌరవ యజుశాఖాధ్య
6. యులు ఆపస్తంభసూత్రు
7. లు కౌండిన్యగోత్రులునున్ను కౌం
8. డవీటికి స్థలికరణాలు
9. న్న పేరనమిట్ట మంగ
10. మూరు తంగటూరు
11. వావిలేటిపాడు

(To face page 1099)

12. పచువ | యీగ్రామా
13. లు ౫ కి గ్రామకరణా
14. లు అయిన రామచ
15. దృని తిష్నరాజు
16. రంగమ్మ | పౌతృలు
17. భావరాజు | తిరుమలంప | పు
18. ప్పిలు | పనకశాల | తిన్నన | వెంగ
19. ప | రామన్న | సూరప | రంగన | జ
20. కి

ONGOLE (112).

[Pernamittā. Telugu in Chālukya character. From a rock known as Godugubandā, on the hill.]

TRANSLATION.

Hail! who was a mountain to the Ganga dynasty (?) lord of the city of Māhishmati, descendant of the Āyihaya race

NOTE.—The transcription into Telugu character was done by Mr. V. Venkiah. On p. 88 E.I. vol. IV reference is made to Chōda Vikrama Rudra, son of Rājaparendu of the Haihaya *vanasa*, lord of the Kōna country and ornament of the city of Māhishmati which has been identified with Mandla. Āyihaya clearly stands for Haihaya (i.e., Kalachuri).

1. స్వప్తి గంగాపారియాత్ర¹ మాహిమ్మతీ పురేశ్వర
2. అయిహాయ [వంశ] శోభ్యవ శివ

¹ Paripātra means the western Vindhya mountain

12. న: గల అష్టభోగశలప్రాప్తి ఆచం
13. ద్రాక్ష స్థాజ్ఞగాను అనుభవించు వా
14. దు యాధర్వానకు యష్టరుగా
15. ని తప్పినాను గంగకళా గోవువా. పుల
16. వధించినపాపానా బోదురు
17. హరిహరాదులశాపకు వెదిలకగా
18. భజజన్మానజనించి యవ పురికి
19. బోవువారు | స్వదత్తాద్విగుసంపుణ్యం
20. పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహరణ
21. స్వదత్తం నిష్కల భవేత్ ||

ONGOLE (114).

[Pótavaram. Telugu. In a street.]

TRANSLATION.

When it was represented to Timmárasayya that the tank in Pótavaram village towards Nágula Vuppalapádu caused to be dug by Póledayya, for the religious merit of his parents, on the 14th day of the bright fortnight of Pushya of the year Bahudhánia, had no water, Malliyarayya made a gift of a field of 2 *gorrus* to the east of the village.

Whoever maintains this field without failure will acquire merit. If any one fails to maintain this field and destroys the tank, the donkey of the Dommara will cover his wife. Therefore the tank is given to the public

1. బహుధాన్యసంవత్సర పుష్యశుద్ధ ౧౪ లు

2. చెల్లివచ్చిన పోతవరంగ్రామాననూ తమత ల్లిదండ్రులుగ

ONGOLE (113)

[Ponduru Telugu]

TRANSLATION

On Thursday the 15th of the bright fortnight of Kartika of the year Kródhi, Kondama Nayaningaru, son of Raviparvata Nayanungáru, and Rámináyanaungáru gave the village of Ponduru to Tállapáka Tirumalayyan Gáru in the presence of Tiruvengadanatha for the religious merit of Sadásivaráya. Therefore he is entitled to enjoy the eight kinds of enjoyment of that village as long as the sun and moon exist.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. They will be debarred from the worship of Hari and Hara, will be born in the womb of a donkey and will go to the city of Yama.

The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift. By resuming another's gift one's own gift becomes inefficacious.

- 1 క్రోధిసంవత్సర తామిశశు
- 2 ద్ద ౧౫ గు తిరువేంగడనాథుని స
- 3 స్నిధినిసదాశివరాయల
- 4 కుం బుద్ధ్యంబుగాను తాళ్ల
- 5 పాకతిరుమలయ్యం
- 6 గారికి రావి వర్వతనా
- 7 యనింగారి కొమారుడు
- 8 కొండ్ల నాథునిగా
- 9 రున్న రామనాథుని
- 10 గారును పొందూరు గ్రామ
- 11 ము సమపాక చిరగాన ఆగ్రామా

12. న: గల అష్టభోగఫలప్రాప్తి అచం
13. ద్రాక్ష స్థాశ్శాగాను అనుభవించు వా
14. రు యాధర్వానకు యవ్యరుగా
15. ని తప్పినాను గంగకళా గోవుబా. పుల
16. పథించినపాపానా బోదురు
17. హరిహరాదులశాపకు వెలిలశ్శగా
18. భాభజన్మానజనించి యవ పురికి
19. బోవువారు | స్వదత్తాక్షిగుసంపుణ్యం
20. పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాహారేణ
21. స్వదత్తం నిష్పల భవేత్ |

OAGOLE (114).

[Pótavaram. Telugu. In a street.]

TRANSLATION.

When it was represented to Timmárasayya that the tank in Pótavaram village towards Nágula Vuppalapádn caused to be dug by Póledayya, for the religious merit of his parents, on the 14th day of the bright fortnight of Pushya of the year Bahudhánya, had no water, Malliyarayya made a gift of a field of 2 *gurrus* to the east of the village.

Whoever maintains this field without failure will acquire merit. If any one fails to maintain this field and destroys the tank, the donkey of the Dommara will cover his wife. Therefore the tank is given to the public

1. బహుధాన్యసంపత్సర పుష్కశుద్ధ ౧౪ లు

2. చెల్లివచ్చిన పాతవరంగ్రామానూ తమత ల్లిడుండుబుర-

3. యముగాను పోలెడయ్య వేయించిన నాగలపుప్పలి
4. పాడలెరుపు చెరువు యాగ్రామానకు నిల్లు లేకుండంగాను

తిన్న

5. రసయ్యకు చెప్పితేను మల్లియరయ్యయిచ్చిన ధర్మదానం
6. పూరికిరూరుపు పాలాన రెండ గొలుక
7. చేను యీచేను యవ్వరు తప్పక నడిపిరి వాకిర యీ

పుగ్యం చెరును

Second side.

8. యెవ్వరు తప్పి యీచెరు
9. పు లెను (కోరుపట్టేలి) వా
10. ని ఆలిని దొడ్డుగవా
11. నిగాడిదె విషయించు
12. గనుక అష్టలాక ధర్మసా
13. చి ప్రజలకు చేసువు
14. న్ను కుంటను అది ప్రాప్తు

OSGOLE (115). (A.D. 1134-35.)

[Rīchupūdi. Telugu. In a field to south of village.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 11th of the bright fortnight of Āśvādha of the year Ānanda, corresponding to the illustrious Śaka year 1356 . . . May this be maintained as long as the sun and moon endure. I have just begun it. Whoever maintains or protects this charity will acquire merit. Those who injure this will incur the sin of caressing the dugs of a donkey.

స్వచ్ఛిత్రే శకవరుషం

యయి ౧౩౫౬ అపునేటి

ఆనంద స్తంభశ్చర ఆహ
 డ శుంక గురువారము
 తంచి
 చితకీర్తి
 ల్పు సాగించి . . .
 ద్రాక్షకర్మముగాను చెల్లగలది మొదటయిపుడు సా
 గించినాను యీధర్మమును అను
 పాలించి
 న వారికి
 ధర్మము
 గలుగును .
 చేచిన యీ గ్రామంబారు గాడి
 దె స్తనము కవుగరించిన
 పాపానం పాదురు

ONGOLE (116).

[Rāmakūru. Telugu. On rock opposite Rāmaliogēśvara temple.]

TRANSLATION.

O Rāma ! May Ganapēśvarasvāmi resplendent with
 greatness and splendour on the east . . . Prólāmba,
 the ornament of gods who receive worship from learned
 men () on the south . . . Rāmappa who
 resides with Pārvati on the summits of a mountain on
 the west . . . Hanumantamūrti the peaceful who
 protects the north . . . May these lords of the uni-
 verse shower prosperity and happiness in all directions
 . . . protect the residents of Amarapura and increase
 the virtue of people ! Rāma ! (?)

NOTE —This is a verse called Śīsam

1. గణపేశ్వరస్వామి ఖనతతోం చుప్పన వైభవంబులతోడ
పున్న (మీరు)
2. దక్షిణభాగాన దైవాలిలకమై ప్రాచీన విభుమల పూజ
పవన
3. పడమట రామప్ప పార్వతినహితుండై పర్వతాగ్రంబునం
బరిగ నిలచె
4. పుత్తరభూమిన మోసరంగశో తుండు వానుమంత మూర్తి
దాను (మరియూరి . . .)
5. యిట్టి లోకైకనాథులు యల్లదిక్కుల అఖిల మంగళ సౌ
ఖ్యంబులమరు
6. అమరపుర దాసులను (చు . . యుండు) ప్రజలు ధర్మం
బు మీర గ నొప్పరామా॥

ONGOLE (117).

[Rāmakūru. Telugu. On rock opposite Rāmalīngēśvara temple.]

TRANSLATION.

To Rāmēśvara Dēvara we Śrīman Mahā Mondalēśvara
 nannichōda Mahārāyula have
 given as vṛtti 3½ puttis of field
 Those who obstruct near the Ganges.

1. శ్రీరామేశ్వర దేవరకు కోమయ్య
2. శ్రీరహా మండలేశ్వర
3. సంన్ని చోడమహారాజులు
4. త్రిలమానుకుం
5. ఇద్దతాను జననూ
6. స్త్రీపరుప్పగుడో

7. చ్చితిమి వీరికి శ్రీ
8. బ్రతితి (32) ఇల్లునుక .
9. అనున చక్రకవాటినిన .
10. తప్పినవారు గంగ్గకరణ
11.
12. తకవి
13. తిలరు

ONGOLE (118).

[Rāmakūru. Telugu. On rock opposite Rāmalingēśvara temple.]

TRANSLATION.

Mallavarapu Timmayya by the graco of Śrī Rāmēśvara.

1. శ్రీ రామే
2. శ్వర వరప్రసా
3. దేన మల్లవర
4. పు తిమ్మయ

ONGOLE (119).

[Rāmakūru. Telugu. On rock opposite Rāmalingēśvara temple.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright fortnight of Māgha of the year Paridhāvi, Chévula Dattayavāru planted this flower garden for the worship of Rāmēśvara.

1. పరిధారి సంవత్సర మాఘ శు
2. అ ల రామేశ్వరని పూజకు పువ్వు

3. లక్ష్మీంబ చెపుల దత్తయ్యవారు బుద్ధుల
4. గాను శేశేను శ్రీంజేయును

ONGOLE (120). (A.D. 1217-18.)

[Rāmakūru. Telugu. From rock near Dhvajastham-
bham of Rāmalingésvara temple.]

TRANSLATION.

* * * *

Chóda Déva Chóda Maháráyalu who is the son of Mahá
Mandalésvara Kāmaya . . . who is possessed of all
praiseworthy attributes, who bears names such as Jagad
(obba)ganda, Kirti Náráyana, Páráyana and Chandra-
śékharā, who is of the Káśyapa *gōtra* . . . who is
the excellent ruler of Vorayúripura, who is a goad to
hostile kings, hail! On Friday, the 15th day of the dark
fortnight of Śrávana of the year Ísvara, corresponding to
the illustrious Saka era 1134, on the occasion of the solar
eclipse, for the religious merit of his parents and the
prosperity of his kingdom

1.
2. . ర శ్రీ
3. . కలితూ
4. . తబు . . ధగా
5. బిలా . . మా . . మా . డును . .
6. యదు . శ్వర . .
7. జంబుత . . . దశచరణపద్మ
8. వీరదు . .
9. వేదిలిచో వరస్థువతి వరకుమారాంకుశబర

10. యు-రి పురపరాధీశ్వర . . . కాశ్యపగోత్ర జగ . . .
 11. . గండ . . . కీర్తినారాయణ పరాయణ
 12. చంద్రశేఖరనామాది సమస్త ప్రశస్తి సహిత శ్రీమన్న
 హామండ
 13. లేశ్వర కామయ . . . యాపుత్రుడు చోడదేవ చో
 డమహా
 14. రాజులు స్వస్తి శ్రీ శకవషణ్ములు ౧౧౩౯ అనుసేంటి
 ఈశ్వరసంప్రసాద
 15. శ్రౌవణ బహుళ ౧౫ యు శుక్రవారమునాండు
 16. సూర్యగ్రహణ నిమిత్తంబున దమతల్లిపండ్లలకు ధర్మము
 17. గాను మాకు రాజ్యాభిప్రది అగునట్లుగాను . .
 * * * *

ONGOLE (121).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Rámalingésvara temple.]

TRANSLATION.

Srī Rāghavésvarundu set up the image of Rāma, and presented paddy field as a charity for the daily (service) of the deity.

[One imprecatory verse.]

1. శ్రీ రాఘవేశ్వరుండు . . .
2. రామయ్యను ప్రతి
3. ప్తసేసెను దేవరప్రతినిత్యం
4. కు యవకాయ . . . చెను
5. ధర్మముగా నిచ్చిన పరిచెను
6. దేవరకి అపరాధి సేనివె డై

7. స్వదత్తా దిగుణం పుణ్యం
8. పరదత్తాను పాబనం
9. (పరదత్తాపహారేణ)
10.

ONGOLE (122).

[Rāmakūru. Telugu. On rock opposite Vishnu temple.]

TRANSLATION.

The plastering work done for Lakshmanadēva.
The field given as *vritti* to Lakshmiṇipati 4 *kunṭas*.

1. లక్ష్మణదేవునికి
2. వరుపుంబని లక్ష్మీవతి
3. దేవర వచ్చేత్తినూ ౪ ౪ ॥

ONGOLE (123). (A.D. 1281-82.)

[Rāmakūru. Telugu. On same stone as preceding inscription to east of Ānjanēya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Vishuṃ Sankrānti in the year Vrishu, corresponding to the illustrious Śaka year 1203, for the religious merit of (Hail!) Śrīman Mahā Maṇḍalēśvara [Maṇumāḍripati] Rājulu and [Dēvabāgiya] Mahārajulu, *vrittis* were presented to Gaṇapēśvara and Bhīmēśvara of Rāmakūru in Pāvativārikunta

NOTE.—The names, unfortunately, are uncertain.

1. సస్తి శ్రీశకవక్షాబులు ౧౨౦౩ అగు
2. నేంటి బ్రాహ్మ సంవత్సర విషువసం
3. శ్రాంతి కాలము స్వస్తి శ్రీ మత్సహా
4. మండలేశ్వర [మనుమాదివరి] రా
5. జలకు [దేవరాగీయ] మహారా
6. జలకుం బుద్ధముగాను రామకూ
7. రను గణపేశ్వర భీమేశ్వరదేవర
8. కుంబెట్టి నదిల్లి పావరిపరికుంట
9. ను
10. వయ్య . వ . . . విల్లిన
11. కివాపురజే

ONGOLE (124).

[Rāmakūru. Telugu. On stone to east of Ānjanēya temple. The inscription merely gives a list of the property in land and the mēras possessed by the temple.]

1. శ్రీరామేశ్వర దేవరకిచ్చిన విల్లి ౪ ౧ పుట్టి
2. శ్రీగణపేశ్వరు దేవరకిచ్చిన విల్లి ౪ ౨ వరకుంటయ
3. ండ చెరువు వెనకన ౧౨ పాకనూరచేనిలోన ౧౦ ద
4. ఊడి వెనకన ౩ ఉ రూప్వననున ౫ దూవెనకు ౫ కు

పురి

5. వల్లిని నరకప్పల వెల్లిసెన ౫ చంద్రాలకుంట ధక్షణాను
6. కు ౧౨ పాకనాటిచెరువు రూప్వనన ౩ అడ్డతెరువు
7. ఉత్తరానన ౧౦ ఎంమువేటి వాంగువడమటన పాగెనా
8. కేమరువు వడుమటన ౨ అని చెరువు వడుమట చెప్పకొ
9. ననువ ౧౦ ట్టి వాలము సందునిసేనూ ౪ ౧ న ౭ రేడ

చెరువు

10. లోన 3 మట్టిలకుంట దక్షిణాన ౧౨ తం శేలికుంట దక్షిణా
11. నన ౫ చుదాటకుంట దక్షిణాన ౫ పాంకనాంటి అయో
12. దడుమెట్టన ౫ గారగుండి వెనకన ౫ ను ఇవిత్తిమా
13. . . . దెవరవిత్తులు ॥

ONGOLE (125). (A.D. 1277-73 or 1337-38?)

[Rāmakūru. Telugu. From stone east of Ānjanéya temple]

TRANSLATION.

First side.

Hail! Srīman Mahā Mandalésvara . . .
(Nīla?) Kantha Chóda Déva Mahárázulu in the year .
Ísvara, corresponding to the Śaka year 12 . . .
for his own religious merit.

Second side—illegible.

Third side.

The field (given) to the god, one *putti* (rest illegible).

Fourth side.

Illegible except imprecatory verse at the end.

First side.

1. స్వస్తి శ్రీమ
2. వైహా మ
3. ండలేశ్వర
4. (. . కంఠ) కంఠ .
5. చోడదేవ
6. రాజులు తమ

7. కు ధర్మాతాతాం
8. నునా శకప
9. మకంబులు ౧౨. .
10. అగునెండా
11. ఈశ్వర సెం
12. వత్సర

Second side.

1. . . .
2. బుగి .
3. . . .
4.
5. . లో . .
6. . పనిమా .
7.
8.
9. . . .
10. . . .
11. . . .
12. . . .
13. . . .
14. . . .
15. . . .
16. . . .

Third side.

1. వరకుంబెట్టి
2. సత్తేతము
3. ఇ ౦ | చెను

4. బుద్ధుని తంగణ
5. కు . పక్షము
6.
7. ముల . . . బ . న
8. క్ష . . . ౧౨
9.
10.
11.

Fourth side.

1. . రుక ౧ త .
2. తమతల్లి
3.
4. పల్లి . . .
5. శ్రీ మహావర
6. . పృథ్వీ
7. మదుదేవరకు
8. కి
9. అంగరంగనికి
10. వినది
11. . సమప్తించి
12. . . . శిష్యుని
13. స్వదత్తా ద్విగుణం
14. పుణ్యం పరదత్తా
15. సు పాలనం పర
16. దత్తాపహరణ
17. స్వదత్తం నిష్కలం
18. భవేత్తు

ONGOLE (126).

[Rāmakūru. Tolugu. On boundary stone east of village.]

TRANSLATION.

Pillars showing the three boundaries north-east and east of Rāmakūru (?)

1. యాస్వ
2. ర దూరుపు
3. రామకూ
4. రుచో కన్తరా
5. ము మూందు
6. దిశలం దెలసే
7. కంభములు.

ONGOLE (127).

[Rāmakūru. Tolugu. On rock opposite Rāmalinga temple. Not forthcoming; this has probably been printed above and entered separately by mistake.]

ONGOLE (128). (A.D. 1118-19?)

[Rāparla. Telugu. On fallen stone by Vishnu temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the eleventh of the bright fortnight of Jyēsthā on the occasion of Uttarāyana Sankrānti, corresponding to the Śaka year 1040, while Śrīman Maha
 . . . Chōḍa Déva Mahārājā, who is endowed with

all good attributes, who is the lord of Vilóchana, Tailóchana and all other kings of the earth, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam³ of the Kávéri was built, and who is of unlimited valour, (was ruling) the kingdom in Kammanádu . .

Will be regarded as having killed a Brahman and as having killed 100 brown cows and as having eaten from the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

- * * * *
1. స్వస్తి సమస్త సహిత
 2. విహిత విలోచ
 3. న విలోచన ప్రముఖా
 4. భువ ప్రీత్యశ్వరకారి
 5. త కావేరితీర కరికాల
 6. కులరత్న ప్రదీపా ల
 7. పరిమిత వ్రతాబ శ్రీ మ
 8. స్వహా వని . స్వంకలి
 9. . . చుడ దెపుల రాజ్య
 10. శకపషణంబులు ౧౦౮౦
 11. నేంటి జేష్ఠ భు ౧౧
 12. ఉన్నారాయణ సంక్రాంతి
 13. నిమిత్తమున కమ్మనాం
 14. ంటిలోని . . . :
 15.
 16. తమ
 17. . . లకుద్ద .

³ See note on p. 1250.

18.
19.
20.
21.
22.
23. బాగమ్మని వధిం
24. చ్చిన పాపానం పో
25. ఇనట్టి వాండె కవిల
26. పగించ్చిన వా
27. రు తన పెద్ద కొడుకం
28. లముల గూడుకుప్పిన
29. వారు స్వదత్తం పర
30. దత్తం వాయో హరె
31. తి వసుంధరా వస్తి
32. పకపక సవాసాని
33. విష్ణాయాం
34. జాయతే క్రిమి
35.
36.
37.

ONGOLE (129). (A.D. 1293-94.)

[Rávinútala. Tolugu. Opposite Malléśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Vijaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1215, while (Hail!) Śrīman Mahāmaṇḍa-śvara Kūkatīya Pratāpa Rudra Déva Mahārāja^u was

ruling the kingdom in pleasant communication (with his feudatories?) . . Pólamma . . in Brammánipádu of Rávinútala *sthala* and Brammánipádu in Kammanádu, Báhada Déva Rájulu gave in perpetuity with libation of water lands to Bhiméśvara Śrī Mahá Dévara whose image he had set up at Rávinútala for the religious merit of Rudra Déva Mahárāja who was his liege lord for providing all enjoyments as *mānyams* for the temple and *ṛitiis* for Brahmans.

[Imprecatory verses]

1. స్వస్తిశ్రీ శకవ
2. పశుంబులు ౧౨౧౫
3. అనునేంటి విజయ
4. సంవత్సర మైత్ర
5. శు ౧ సో స్వస్తిశ్రీ
6. మన్నహా మండలే
7. శ్వర కాకతియ్య
8. ప్రతాప రుద్ర దేవ
9. మహారాజులు సు
10. ఖ సంకథా వినోద
11. ంబుల రాజ్యము నే
12. యుచుండుగాను క
13. మృనాంటిలాని
14. విమాంతుల స్థల
15. మున బ్రహ్మని పా
16. టం గట్టిన బోలామ్మ

Second side.

17. బాహుడ దేవరాజు
18. లు దన్నెలిస రుద్రదేవ

19. మహారాజులకు ధర్మము
20. పుగాను రావిమూలము
21. లం బ్రతిష్ఠ సేసిన భి
22. మేష్వర శ్రీమహా
23. గోపకును లంగరంగా
24. ది బోగములకునున్న
25. తే
26. ప్రము దేవస్థాన మాస్య
27. ముఖును దేవ
28. బ్రాహ్మణ బ్రతు
29. లును పంచ్య చతు
30. స్థిమ సహితమైన
31. తేత్ర మంత పట్ట
32. ను చెల్లె గ్రామం స
33. హితముగాను

Third side.

34. ఆ చంద్రాకా
35. ము సెల్లున
36. క్లుగానుదారా
37. వోసి యిచ్చెను
38. మంగళ మ
39. హా శ్రీ శ్రీ
40. దానపాలి నయో
41. మ్మోద్యే దానాశ్చే
42. యోనుపాలినం
43. రానాత్వగ్గమ
44. వాహ్నితి పాలి
45. నా దయ్యతం

- 46 పదం || (2) స్వద
 47 త్తా ద్విగుణం పు
 48 ణ్యం పరదత్తా
 49 సుపాలనం పర
 50 దత్తా జహారేణ స్వ
 51 దత్తం నిష్పులం భ
 52 వేతు||

Fourth side .

- 53 స్వదత్తం పరద
 54 త్తం వాయో వారే
 55 కవసుంధరా ప
 56 స్త్రివళప సహస్రా
 57 నీ విష్ణాయా
 58 జాయతే శ్రీమిః ||

ONGOLE (130) (A D 1283-84 ?)

[Ravinutala Sanskrit in Telugu character Opposito
 Vishnu temple]

TRANSLATION

In the Saka year reckoned by the senses (5), the sky (0) and the suns (12) (i e , 1205), on the 1st of Chaitra, Sri Padmaya the Brahman who is the ornament of the ministers of king Srímat Krishnadhara firmly planted a pillar bearing a garuda, conferring prosperity and being the edict of his good fame, for Srí Késava, at the town of Rávinutala in Srí Kammanádu

NOTE —We cannot identify this king

- 1 శ్రీ కసదమా
- 2 ల గావినృత

3. ल पुरेश्रीकेशवा
4. याकरोत्संभं
5. गारुडमिद्रि
6. या भ्रमिहिरे
7. शाकेतमासंमि
8. ते श्रीमनुकृणव
9. रेशमंत्रितिलक
10. श्रीपदायद्मासु
11. रश्रीत्रादीस्वसुकी
12. त्रिशासनामि
13. ति श्रेयःप्र
14. दं सुस्थिरम् ॥

OXDOLE (131).

[Santanútalapádu. 'Telugú. From stone in Chenna-késava temple.]

[The stone is broken at the top and what is visible of the first two lines is theroforo not intolligible. The broken portion seems to give the name of the donor of the charity.]

TRANSLATION.

We have given the fields belonging to us in Ammanabrólu síma, commencing from the northern extremity of the tank of Nútlapádu, bounded on the east by the boundary line of Yendlúru, on the west by the boundary line of Pinundula Gudipádu on the north and south by the boundary line of Mainampádu, after fixing

the boundaries, for the performance of daily worship, lighting and all enjoyments to the deity, on the holy occasion of a lunar eclipse, with libation of water and gift of gold.

Therefore this service should be continued always as long as the sun and the moon last.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing Brahmans and cows on the banks of the Ganges.

V. The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift; by resuming another's gift, one's own gift becomes inefficacious.

V. Whoever resumes land given by himself or by another will be reborn a worm in ordure for 60,000 years.

1. న్నొంవెట్టి సమహించి

2. య్యవారు వ్యవ్యసానిచిన తిన్నప్పకు పాలించి ఇయ్యన వరగించి

3. అమ్మనల్లోలి శీమలోన్లు మా నాయంకరానకు సాగివచ్చి

4. నూతులపాటిసం చెరువు పుత్తరపు కొమ్మననుండి పూర్వాటికి యండ్లూరి

5. పాలిమేరాను పశ్చిమానికి పిగుందుల గుడిపాటి పాలిమేరాను అండ్రక్షిణో

6. త్తరానకు మైనంపాటి పాలిమేరాను మితంజేరి పాంఖండ్డిత్తంగాను దేవునికి నివ్వనై

7. వెద్య దీపారాధన వర్వలిఖంగు అంగరంగ వైభవాలు న్ను సాగివచ్చి అట్టుగాను

8. యీ తథాలితి సోమగ్రహణ పుణ్యతామందును సహిరణ్యోదక రాసధారా పూ

9. ర్వకంగాంను సమహింస్థిమి గనక ఆ చంద్రాకాస్థాయి గాను యాత్తెంగర్ర అ

10. వధరించునది యీ పుణ్యానమయవహు అద్భుతానుడిం
గంగక

11. తాను గో బ్రాహ్మనిని పశిజించిన పాపాన బోవువారుం
స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం

12. పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తంనిష్ఫలం
భవేత్ । స్వదత్తం పరదత్తం వాయోవా

13. లేతివచుంధరా మప్తివహు సహస్రాణి విష్ణోయాంజా
యతే క్రిమి॥

ONGOLE (132). (A D 1443-44)

[Singarikonda. Telugu. From fallen stone below
the hill.]

TRANSLATION.

May there be prosperity!

Hail! On Thursday the 10th of the bright half of
Phálguna of the year Rádhiródgári, corresponding to the
year 1365 of the illustrious Saka era, on the auspicious
occasion of a solar eclipse, Manúri Devala under the
orders of Dalaváyi (commandor-in-chief) Devarájaya
Vadayulaváru (??) granted the following charity for the
religious merit of Srímad Rájádhi Rájá, Rájaparamésvara,
Srí Vira Pratápa Déva Rája Maháráya.

During Konda Srí Narasimhadéva's great festival
which falls on Punnama (the 15th day of the bright half)
in spring, while the 18 sects of people of all the countries
and all the devotees (bhaktas) of the 56 countries are
serving the deity, we have remitted the taxes on articles
of merchandize carried for sale on the road leading to
(Tiupati) this holy place during the 7 days from the
10th day of the bright half of Phálguna to the end of

13. రు దేశాల చాలుమూల సమస్తభక్తులు
14. న్ను వేంచేసి కొలువగాను తిరుపతి
15. మార్గహాను అంమికొని సరకులకు
16. పాల్గొని శు ౧౦ మొదలు ఆది ౧ తుద
17. గాను ది ౭ లోనున్న పెండ్లికి రూకలూను
18. న్ను బండి బానిసలు గుఱాలు యెద్దు
19. లుం బనులు యెనుపశులు మొద
20. లయిన జీవశనాలున్న నానాధాన్యా
21. లున్న రసవగాలు వీర సరకులు
22. మొదలయినటువంటి రమ్యమయి
23. న సరకులకున్న సుంఖపుతలారి
24. దేవలం తీరువలేక సుంఖకమతలా
25. రికట్నం నగరికట్నం సుచితముగాను
26. మాని ధారాపూర్వమునేసి ఆచం
27. ద్రావక స్థాయిగాను సపామాన్యం సే
28. ిరిగాన అఖిల దేశాల పది నెదిని
29. ంది శ్రీ వ్యవస్థాపులున్న యంబై ఆరు దే
30. శాల చాలుమూల సమస్త పెకం
31. దున్న శ్రీ నరసింహదేవుని తిరుప
32. డి కొర్తిమి యిద్దమూము యిచ్చినది
33. యిది యీ ధర్మము యిదిపాలిం
34. ప్పక యవ్వరు తప్పినాను ఆరబ్బు
35. నటువంటివారు వంచమాది మహా
36. పాతకాలు నేసిన పాపానం బోవువా
37. రు గంగకడత గంగగోవుం జంపి
38. న పాపానం బోవువారు పెద్దకొడు
39. కుం జంపి కానాళాన కాటిక కుడ్డి
40. న పాపానం బోవువారు॥
41. స్వదత్తా ద్విగుణాభ్యాం పర

42. దత్తాను పాలనం మదత్తా ప
 43. హరేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భ
 44. వేతు || అన్నారగాన యాదమ
 45. ము పాలించెది మంగళమహా
 46. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును.

ONGOLE (133).

[Tangatūru. Telugu. In a street to the east—a fragment.]

TRANSLATION.

. . . . should be maintained. (Whoever obstructs) this will be regarded as having killed a tawny cow on the banks of the Ganges, and as having eaten from the skull of his eldest son.

1.
2. సు
3. చెల్లంగల దీనికి కి .
4. గంగగరుకు కపిలపా . .
5. వారు పెద్దకొడుకు . . .
6. జీచినయ . . .
7. నాగరా మ
8. నుగా వాని శు
9. సంగాని . . . ఖ ర
10. మ సంగయ గౌల.

ONGOLE (134).

[Tangatūru. Telugu. Threshold of Kēśavaswāmi temple. Illegible.]

ONGOLE (135).

[Trovagunta. Telugu On a stone in the Siva temple.]

TRANSLATION.

Sríman Mahámandalésvara Bayyanadéva Mahárāja and China Bayyanadéva Máhárája gave 1,000 *kuntas* of land to the illustrious Mahádéva of the temple (*múlasthána*) of Tógunta—10 *kuntas* to Kaunésvara Mahádéva, 10 to Srí Mahádéva of Yerragudipádu, 10 to Vettipali (?) Gauejupesvara (?) Srí Mahádéva, 5 to Virésvara Srí Mahádéva of Padúru and 10 to Srí Kondúrudéva.

NOTE.—The inscription consists of 19 lines, of which the last 12 are engraved on the right of the first 7. The village Trovagunta appears as Tógunta in this inscription. We cannot identify the rulers mentioned

1. శ్రీమత్సహా మండలేశ్వర
2. బయ్యనదేవ మహారాజులు
3. చిన బయ్యనదేవ మహారాజు
4. లుతో గుంట మూలస్తాన శ్రీమస్తా
5. హా దేవరకుం వెటిన క్షేత్రం
6. కు ౧౦౦౦ కన్నేశ్వర శ్రీమన
7. మహాదేవరకు న౧౦ పది
8. ఎల్లగుడి
9. పాటి శ్రీమహా
10. దేవరకున ౧౦ ప
11. ది వెట్టి వలిగనె
12. జుపెశ్వర శ్రీమ
13. హా దేవరకు న ౧౦
14. పది పదూచి విశ్వేశ్వర

15. శ్రీ మహాదేవర
16. కు స గు కొండూ
17. రి దేవరకు
- 18 స గం పది
- 19 ఇచ్చెను.

ONGOLE (136) (A D 1300-01 ?)

[Trovagunta Telugu On stone in temple of
Chinnakésava]

TRANSLATION.

Hail! Trógunta Náráyanappa of the *gotra* of Gautama caused to be constructed a temple, and mandapams to Chennakésavasvámī in the month of Chaitra in the year Śárvara corresponding to the Śrī Saka year 1224 and caused the image to be set up. He gave land to the temple He (also) established worship with lamps

NOTE —The year Śárvara corresponds to S S 1223 current

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషం
2. బులు ౧౨౨౪ వేంటి
3. శార్వరి సంవత్సర
4. చైత్రమాసంవరకు
- 5 గౌతమ గోత్రోద్భవు
- 6 లైన తోగుంట నా
7. రాయణప్ప శ్రీచెం
- 8 న్న కేశవస్వామికి ఆ
9. య మంటపాను
10. లు కట్టించి శ్రాద్ధ చే

11. యంద ఆలయ
12. నకు త్రేత్రం ఇచ్చెను
13. దీపారాధనను
14. నిన్నుఇం దెను.

ONGOLE (137). (A.D. 1778-79.)

[Trovaguntā. Telugu. On a stone in the Kōḍanda Rāmaswāmī temple.]

TRANSLATION.

Hail! As the templo which was formerly constructed by Tōvaguṇṭā Sitarāmuḍu got out of repair, Rāmanṇa son of Tōvaguṇṭā Venkaṭappa, rebuilt the templo and consecrated Śrī Rūma (the idol) in it on the 15th day of the bright fortnight of Jyeshṭhā of Viḷambi yōgā corresponding to 1700 of the victorious Śālivāhana Śāka era. Those who did this belong to the *gōlra* of Gautama and are *mīrāṣīdars* of the village.

1. స్వస్తిత్రే విజయ
2. శాలివాహన శ
3. కవలంకులు
4. ౧౭౦౦ అగు
5. నేటి విశంబీసం
6. వత్సర జెప్త శు
7. ధృ ౧౫ ల పూర్వం
8. తోవగుంట సీ
9. తారామడు ప్ర
10. తిష్టచేశెన ఆలయ
11. ంభలం అయిలె తి

12. ద్వి తోవగుంట వెం
13. కటప్ప కొమారుడు
14. రామన్న ఆలయం
15. కట్టించి శ్రీరాము
16. లవారిని వ్రతిస్త
17. చెళెను॥ యి వ్రతి
18. స్త చెళినవారు
19. గౌరవ గోత్ర
20. యి॥ గ్రామా
21. ను మిరాశి
22. దాలు

OXGOLD (138) (A.D. 1247-48.)

[Uppugundūru. Tolugu. From stone near gate of
Gomāśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday the 15th of the bright fortnight of
Adhika Jyēṣṭha of the year Kilāka in 1170 (Saka) a gift
was made for the religious merit of Srimat Gaja (Gaja?)
Sihini Jāmulunāyaka consisting of 50 *kantas* of wet
land in rear of the tank constructed by Uppugundūru
Prōlireddi, to the north of Pinnagattu, and 50 *kantas* of
dry land. To the deity (were given) 20 *kantas*. The
following are *vrittis* to Brahmans.

(Here follows a list of shares.)

NOTE.—Jāmulu Nāyaka was probably the commander of the
force of elephants to one of the Kākatava kings. Compare No 92.

1. ౧౦౭౦

2. ద్విక సంవత్సర ఆధిక వ్రేస్త

3. శుద్ధ ౧౫ అదివారం శ్రీమఁగ
4. జసాహిణి జాములు నాయకుని
5. కి ధమువుగా ఉప్పగొండూరి
6. ప్రాచిరెడ్డి పిన్నగట్టి ఉత్తరా
7. నం వెట్టిచిన చెత్తు వెనక
8. నిరునేల దేవరకు గు ౫౦ వె
9. విపాలము గు ౫౦ దేవుడికి గు ౨౦

Second side.

10. బ్రాహ్మన విత్తులు పాంస్తు
11. ండి పెద్దికి కు ౧౫ కొమ్మనపెద్ది
12. కి కు ౨౫ నరసింహపెద్దికి కు ౩౫
13. నరసింహంవారికి కు ౭౫ రామపెద్ది
14. కి కు ౨౫ అపా అప్పనకు ౨౫ నారా
15. యణుగ కు ౨౫ అనంతునికు
16. ౨౫ అకొండయ ౨౫ యరపె
17. ద్ది కు ౨౫ పెరుమాది కు ౫

ONGOLE (139) (A.D. 1218-19?)

[Uppugundúra. Telugu. Near Gourésvara templo.]

TRANSLATION.

Hall (Vai)tama Setti who is the son of Srímat Minda Guddali Chendi Setti, who is possessed of all praiseworthy attributes, who is the worshipper of the illustrious divine lotus feet of Srí Gourésvaradévára, who is the chief ruler of Nellore *sthala* (in) Pákanádu twenty thousand (?), having constructed the big tank of this Uppugondúrupalli, having put up *achchukattus* (bunds) to the paddy fields all round the village for the religious

merit of his lord Ganapatidéva Mahārāja and of his parents and of himself, on Sunday the fifteenth . . . of the bright fortnight of Kārtika under the star Kṛitika, corresponding to the Śaka year 1140 to Gourīśvara Mahādéva of Uppngondūru presented 200 *kuntas* of wet land under the Tada tank and 3 *puffis* of dry land. Nellore Minda Guddali Vaitama Setti did this. Whoever upholds this charity will get merit and those who obstruct this will be regarded as having killed tawny cows near the Ganges and will be infested with worms in hell for sixty thousand years.

NOTE.—The donor's father was apparently governor or headman of Nellore town. He is not mentioned again in this collection.

1. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి సహి
2. తంబున శ్రీగౌరీశ్వర దేవర
3. దివ్య శ్రీపాదారాధకులైన పాకనాంటికి ఇ
4. రువైదీక్ష వేయింటికి నెల్లూరి స్తవమునకు ప్ర
5. బు ముఖ్యుడును శ్రీమతు మించగుద్దలి చె
6. ండిసెట్టి కొడుకు తమసెట్టి తియ్య
7. ప్పుం గొండురు పలి డొరిపెద్ద చెట్టు
8. కట్టించి డొరిచుట్టను వరి మట్లకు
9. అచ్చుకట్టసేసి తన్నేలిన గణపతిదేవ మ
10. హారాజునకు తమ తల్లితండ్రులకు తనకు పుణ్యం

Second side.

11. గాను శకవరుషంబులు
12. ౧౧౪౦ అగునేంటి కార్తిక శు
13. క పవనమియుం గ్రీక్షలు నాది
14. వారమునాండు ఉప్పు గొండురు
15. శ్రీ గౌరీశ్వర మహాదేవరకు నెల్లూరి మించగు

16. డ్దలివై తమసెట్టి తడచెఱ్ఱు సెఱుకట్టనీరు నే
17. లగు ౨౦౦ వెలి పాలముఖ ౩ ఇధముఁపు
18. ఎవ్వరైనను నడపి పుర్య నడపెంది
19. దీని త్రిప్పినవారు గంగకలుత కబిల పా
20. డివినవారు అర్వది వేలెండ్లు తొంకత్రు
21. మఱు తొలువంగానఱకొననుండంగలవారు.

ONGOLE (140).

[Valaparla. Telugu. From rock near the Yerragunṭa.]

TRANSLATION.

The tank of Kārempūḍi Peddanayamgāru.

1. కా రెంపుండి
2. పెద్దనయంగారి
3. చెఱ్ఱు

ONGOLE. (141). (A.D. 1544-45.)

[Valaparla. Telugu. Stone near Aravapalli
Vīrabramham's yard wall.]

TRANSLATION.

Adoration be to the illustrious Rāmanūja.

Hail! On Thursday the 12th of the bright fortnight of Āsvīja of the year Kródhi, corresponding to the year 1466 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Śrīmad Rājādhirāja Rāja Paramēśvara, Śrī Vīra Pratāpa, Śrī Vīra Sadāśivadēva Mahārāyulu, being seated on the jewelled throne at Vijayanagar and ruling the kingdom of the earth, granted the village of Volaparli in

Addauki *stma* attached to Kondavīdu *Durgam* as an *agrahāna* with libation of water and gift of gold to Kōnēti Tiruvengalanāthayyagāru, son of Srīmad Tāllapāka Tirumalayyan Gāru, who is the founder of the path of the vedas.

[One imprecatory verse.]

May it cause prosperity!

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః॥
2. స్వస్తిశ్రీ జయాబృదయ శాలివాహన శకవ
3. షంబులు ౧౪౬౬ అగుసేంటి క్రోధ సంఖ్య
4. త్వర ఆశ్వజ శు ౧౨ గు శ్రీమద్వేదమాగ్నా ప్రతి
5. ప్తాచార్యులైన లాల్ల పాక తిరుమలయ్యంగారికు
6. మారుండు కోనేటి తిరువెంగళనాథయ్యంగారికి
7. శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీపీఠప్రతా
8. ప శ్రీపీఠ సదాశివదేవ మహారాయలు విజయ న
9. గరమండ్లు రత్నసేంహాసనానినుండై పృథ్వీ సా
10. మ్రాజ్యము సేయుచున్న కొండవీటి దుర్గానకు
11. ం జెల్లివచ్చె లద్దంకి శీమలాని మౌలపరీ అనేగ్రామ
12. ము సహారణ్యోదక దానధారాపూర్వకముగా
13. ను ధారపాశె యిచ్చిన అగ్రహారము; దానపాల న
11. యోర్కథ్య దానాచ్చియోనుపాలనాత్ । దానాత్మ్య

గ్రామ

15. వాస్తాంతి పాలనాదయ్యతం పదం శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
16. యు

ONGOLE (142). (A.D. 1148-49?)

[Valaparla. Telugu and Sanskrit in Telugu character.
In front of Vénugópalaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail ! In the 16th year of the victorious reign of Śrīmat Tribhuvana Chakravarti Śrī Kulóttunga Chóḍa-dévara, corresponding to the Śaka year 1070, on the occasion of Vishama Śankránti, we, Śrīman Mahámandaléśvara Tribhuvana Malladéva Chóḍa Maháráyulu, have given with libation of water the (village) Volupara in Kamma-nándu, which is under our rule, to Śrī Kéśavadévara of Kontridona for oblations, offerings, worship, dancing girls and furniture (?), and for the maintenance of the worshippers, to last as long as the moon, sun and stars endure. Those who, not doing good to this charity, think of injuring it will be regarded as having killed 1,500 cows on the banks of the Ganges and as having killed at Benares.

. [Three imprecatory verses.]

1. స్వస్తి శ్రీమత్త్రీ
2. భవన చక్రవర్తి శ్రీ
3. కులొత్తుంగ చోడదే
4. వర విజయరాజ్య
5. సంచర్యరములు
6. గల గు సాహ సకవ
7. రుషంబులు ౧౦౭౦ య
8. గుసేన్ద్రీ విషుమ సం
9. క్రొన్తి నిమిత్తమున
10. శ్రీమన్మహా మర్త్య

11. లేశ్వర త్రిబునమ
12. ల్లదేవచోడ మహా
13. రాజులు కొంటుదొన
14. శ్రీ కేశవదేవరకు మా
15. జీవితమున కమ్మనా
16. స్త్రీలోని ఒరువజహ
17. వి బలిలద్యనలకు సా
18. నులకు మానులకు
19. దేవాశ్రీతులకు జీవి
20. తాత్రముగా ధారా
21. పూర్వకమునెసి ఆచ
22. ంద్రాకర్క తారకముగా ని
23. చ్చితిమి యార్క త్రికి హి
21. తమ తలంచి కాని అహి

Second side.

25. తము దలచిన
26. వారు గంగకలుత
27. వేయినేనూలు గవి
28. లలి వధియించినవా
29. రు వారణాసి వ్రచ్చిన
30. వారు॥ స్వదత్తం వరచ
31. త్తం వాయో హలేలి
32. వసుంధర పష్టివర్షస
33. హసాగ్రీణి విష్టాయాం
34. జాయతే క్రిమి॥ బహు
35. భివసుధా దత్త బహు
36. భిశ్చనుపాలిత యెస్య
37. యెస్య యదా భూమి వ్ర

38. స్వ తస్య తదాఫలం॥
 39. అకరస్య కరి కరణే గో
 40. సహస్ర) వధ సీతః కరణే
 41. ప్రవిత్తి విచ్ఛేద గో కో
 42. టి ఫల మశ్నుతే॥

ONOLE (143). (A.D. 1267-68 ?)

[Valaparla. Telugu. On stone bearing a garuḍa opposite Vēnugópāla temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Arddhódāya, corresponding to the illustrious Sakā year 1189, Śrīman Mahā Mandalésvara Kákatiya Rudradéva Mahārāyalu, being given to understand that Śrīmat Kovvidona (?) Tribhuvana Mallaprahāri Késava Dévara was in possession of an ancient edict for (the grant of) the village named Volupara in Kammanāḍu, presented it (to him) for the religious merit of Gaṇapadéva Mahārāja.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశ్రీ శక
2. వరుషంబు
3. లు గం౧౯౯ అ
4. గుసేంటి అగ్గో
5. దయ నిమి
6. శ్రీమున శ్రీ
7. మన్నహా మం
8. డలేశ్వర కా
9. కతీయ్య రు

10. ద్రదేవమ
11. హారాజులు
12. శ్రీమరు శా
13. విద్య దొన త్రిభు
14. వన మల్లన
15. హరి కేశవ
16. దేవరకు కం
17. మునాంటిలో

Second side.

18. ని ఒబువళి అనే
19. డి ఊరు పూవ శా
20. సనమును గల
21. గుట ఎరింగి గణ
22. పద్దేవ మహారా
23. జనకుం బుణ్యము
24. గాను ఇచ్చితి
25. స్వదత్తం వరదత్త వా
26. యో హరేతి వసుం
27. ధరా పృథ్వి వరుష స
28. హస్తాగ్రే విష్ణాయాం
29. జాయతే క్రిమి

ONGOLE (144).

[Vallūrū. Telugu. South of Vénugópálaswāmi temple. Illegible.]

- 5 రం . ప్రోరమవా వానికి శ్రీక
 6 కైహ సెవరకుప్రసం నెనివ్రతి
 7 దినా దీనిం చెంత మర
 8 మాళది సాది
 9 జ నిచ్చి దీనికిం తప్పినవారు గండ్లానది
 10 ప్పినవారు పెదకొడుకు కపాలానం గుడిచినవారు
 11 నెంజి . నికి
 12 ఇప్పలిం
 13 చే
 14
 15
 16 . శేపినవారు
 17 కిని దుయోది తల

ONGOLE (147).

[Vulichu Telugu On steps of Vénugópalaswámi temple]

TRANSLATION.

The charitable edict granted by Rudrápaningáru, son of Hindirá Bhúnárá Sobhamgáru of Híragalúra belonging to Srí Paschahadana Gópála on Thursday the 30th of the dark fortnight of Mágha of the year Ísvara
 If any one obstructs this charity he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges

- 1 యాశ్వర సరవత్సర మాఘ
 2 ఐ కం గు శ్రేష్ఠహది
 3 వ గోవిందు శివగంగా

4. ఏ హిందూ భూనారీ శో
5. భంగారి కుమారుండు రుద్రా
6. పనింగారు నెయించ్చి ధర్మశాసనం
7. న్ని వచ్చి మా
8. పాలాన చింగన నానా
9. (దా) న్యాన రాగన్నం బేడ్డిమానిరి
10. యీ పున్యానవి యి
11. పెబం పుచ్చుకొన్నాను గం
12. గోపుబ్రాహ్మణిం జంపిన పా
13. పానా బోడరు గనక
14.

ONGOLE (148). (A.D. .)

[Vulichi. Sanskrit in Telugu character and
Telugu. East of village.]

A. (*Sanskrit*.)

Hail! the worshipper of the divino and glorious lotus-feet of Śrī Tirupurāntakadēva which "are illuminated by the gems of the diadems of all the gods and demons, the abode of the goddess of universal sovereignty obtained by the excellent favour of the glorious king Karikāla Chōḍa, who has the ensigas—the clouds, the umbrella, white wing (vehicle), chāmara, ālavettā (fan) and an ornament containing pearls and other gems, who has the greatness of being heralded by a conch, Iravettuganda (conqueror of twenty), Rāyagandagopāla, the supreme lord of the Nallambhattu country, the paramour of the prostitutes who are titled chiefs, Sīngāra hostile army a hero on the battle field, the

destroyer of hostile armies, Madaya Narasimhaya, who is great in valour, (a lion) destroying the rut on the temples of the elephants which are hostile rulers, a fierco king, the lion to the elephants which are enemies, Áruvattugandā (conqueror of sixty), Ráyagandagópāla, Ráyanáyanka víti

B (Telugu.) (A D 1416-17 ?) .

Hail! On Wednesday the 7th of the bright fortnight of Kártika of the year Durmukhi, corresponding to the Sri Śaka year 1340, Sri Rámanangíru granted to Chandrésvara and Somésvara the field *Bevanachenu* the southern field, and others in all 4 *puttis* and 10 *túms* . .

NOTE.—B is evidently a separate inscription. There is a difference of a year in the S S and cyclic years. In A, for Nallambhatta, we should perhaps read Nolamba.

A

- 1 स्वस्ति ¹समस्तसुधासुरमौलिमणिगणरजितश्री-
- 2 त्रिपुरातकदेवदिव्यश्रीपादपद्माराधक श्रीक
- 3 रिकालचोडनराधिपवरप्रसादसाधितसकल-
- 4 साम्राज्यलक्ष्मीनिवास ²लाच्छनमेघा[॥]डव्व-
- 5 रयातपत्र ³धवलपत्रचामरयालवट्टसमौ-
- 6 क्तिकमणिगणालंकार ⁴येकशक्कादिमहाम-
- 7 हिमान्वित पिरुवत्तुगट्ट रायगड्गोपाल न-
- 8 छव्वट्टतलाधिराय राहुत्तवेस्या ⁵मुज-

¹ Read सुरासुर° instead of सुधामुर

² Read धवलच्छत

³ Read वर्या° instead of वेस्या

⁴ Read लाछन°

⁵ Read एरुशक्का°

9. గ పిగార . . . పరవల . . సమరతల[వీ]-
 10. ర పరదక్షిణిమాత మదయనరత్న సాహసోత్త
 11. గ ¹వీరనాయకకుంభికుంభస్థల²మదవిదారానిహ
 12. మండునపార్తవ³ తోడరగజకెసరీ యరువెతుగండ్ల రా-
 13. యగండ్లగోపాల రాయనాయకవీటి . . పా-
 14. చాల

B.

14. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులో ⁴వెయిన్ని తొంమనూ
 15. ంట నలువయగు నేంటి . . . దుమ్మునా నావ
 పుర కాత్రిక శు
 16. 2 బు సీరోమనంగారు చాండేస్వర సోమేస్వర దేవ
 17. రకు సి చుండ్డి పూము వి
 [చ]రించి బె
 18. [వ] ననేచు . దక్షిణపుపేను మోదలుగనం నాలుగు
 పుట్టలు
 19. ను వండ్లము నేనున్నుత్తిమి బీడుగాసి ను
 20. పిన దోశాన బోవండ్లు

[1*]

¹ The anuvaram stands at the beginning of the next line .

² Read 'కుంభికుంభస్థల'.

³ Read 'పార్తవ' instead of పార్తవ

⁴ Apparently నెయిత్తోం మున్నెటనలునై is meant

ONGOLE (149) (A D. 1310-11.)

[Yeddlūru. Tolugu. Opposite Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On . . . in the month of Māgha of the year Siddhiraṇa, corresponding to the illustrious Śaka year 1232, on the holy occasion of a lunar eclipse, for the religious merit of Śrīman Mahāmandalésvara Śrī Vīra Pratāpa Rudraśēva Mahārājulu . . . formerly . . . to Mallināthadēvara . . . to Mahādēva

100

100 *kuntas* in Mangamūru.100 *kuntas* in Gōṇugunta100 *kuntas* in Kākutūru.100 *kuntas* in Būdavāda.50 *kuntas* in Pulikonda.100 *kuntas* in Chanimpādu.100 *kuntas* in Mainadanipādu.100 *kuntas* in—mūndi.100 *kuntas* in Mauchikalapādu.

• • • • •

1. స్వస్తి శ్రీ బాహుళ

2. పంచమంబులు ౧౨౩౨ అగు నేటి నా

3. భారణ సంవత్సర మాఘమా . . . సోమగ్ర

4. హరి పుణ్యకాలమందు శ్రీమన్నాహ మండలేశ్వర

5. శ్రీరద్రతాప రుద్రదేవ మహారాజులకు పుణ్యంగాను

6. చుల్లినాథ దేవరకు పూర్వము

7. సమంగాను

8. మహాదేవరకు

9. చు

10. చారుహం

Second side.

1. రకు గంం మంగ మూరకు గంం గోనుగుంటను
2. కు గంం కాకుటూరకు గంం బూదవాడకు గంం
3. వులికొండకు గంం చంనిం
4. పాడుకు గంం మైందనిపాడి కు గంం
5. మూడికు గంం మంచి కలపాడుకు గంం
6.
7.

ONGOLE (150). (A.D. 1256-57 ?)

[Yendlúra. Telugu. From 3 sides of a stone in enclosure of Mádhavaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Śrīman Mahámandalésvara Chakranúráyana Śrī Sárangapánidévarāja who is possessed of all praise-worthy attributes, who is skilful as Révanta in subduing unruly horses, who is Krittánta (Yama) to the enemy's army; who is a fortress of adamant to those who seek refuge; who is praised by his feudatories; who is the protector of life; for the increase of his life, health, and wealth, for the increase of his possessions and *váhanams* (vehicles), for the prosperity of his kingdom, for the increase of wealth and gold; while Śrīman Mahá Mandalésvara Kákatiya Gaṇapatidéva Mahárāja was ruling the earth and holding pleasant intercourse (with his feudatories); (Hail!) on Wednesday the 5th of the bright fortnight of Vaisákha of the year Nala, corresponding to 1174 of the Śrī Śaka era, in order that his

(Govinda Náyakulu's) father Mádhavadévarāja might obtain Vaikunṭa (heaven); his (*i.e.*, Sārangapáni's) servant (Hail!) Śrīman Mahápradháni (prime minister) Govinda Náyakulu founded this endowment. The charity given to Sri Mádhava Perumál for providing all enjoyments, consisting of daily offering, lighting and all other pleasures!

We have given Éndulúru, 12,500 *kuntis* (in extent), as a sarvamánya.

On the east Pernamitta.

On the south Nútulapáandu.

On the west Mayandanapáadu.

On the north Yadlúru.

In this way they have given it as a sarvamániam to Śrī Mádhava Perumál.

The enjoyers of this *vritti* are Chennaya Nambigáru, son of Mádhava Nambigáru, and his sons and grandsons as long as the sun and moon last.

[Two imprecatory verses and afterwards comes a list of shares in the grant.]

NOTE.—The year "Nala" corresponds with S.S. 1179 current.

1. స్వస్తి సమస్త ప్రాంతై
2. సహితం శ్రీమంత్
3. హా మండ్లేశ్వర ల
4. తి విషమ హయా
5. రూఢ ప్రాజ్ఞేశ్వరే
6. వంతు వరదేశ శ్రీరా
7. ంత్రి శరణాగత వజ్రప
8. ంజర మండలికర వందోలి
9. జివరక్ష చక్రనారాయణ
10. శ్రీ మంత్

11. లు తమకు ఆయురారో
12. నైశ్వర్యాభివృద్ధియు
13. వస్తు వాహన సమృద్ధియు రా
14. జ్యాభివృద్ధియు ధనకనకసమ్ర
15. ధియుంగాను శ్రీమంత్
16. హమ-క్షేత్రేశ్వర కాకతి
17. య గణపతి దేవమహారా
18. జులు సఖసతకథా వినో
19. దంబసు బ్రహ్మరాజ్యము
20. శేయుచుండంగాను స్వస్తి
21. శ్రీ శక వరుష-బులు గి
22. ౭౪ అగునేంటి నల సంచ
23. త్వర వైశాఖ శు గ బు తమ
24. తండ్రి మాధవ దేవ రాజునకు
25. శ్రీ వైకుంఠలోక ప్రాప్త్య
26. త్వమై పెట్టి నిజబ్రహ్మ
27. మై (౩౩) స్వస్తి శ్రీ మత్తమా
28. ప్రదాని గోవింద నాయ

Second side.

29. ంకులు నిల్విన ప్రతిష్ఠ । శ్రీ
30. మాధవ పెరుమాళ్లకు
31. ను అంగరంగ బోగవైవేద్య
32. దీవ ముక్తిమయిన సర్వ
33. వస్తు భోగమునకు ఇ
34. చ్చిన దంష్ట్రాపు । పండ
35. లూరు సహ బోగ పాంపు
36. తగాను ఇచ్చిరి కుట
37. లు ౧౭౫౦౦ 1. పూహతః ప

38. రస మిట్ట దక్షిణతః మాం
39. తులపాడు పశ్చిమతః
40. మయిందనపాడు ఉత్తర
41. తాయడ్లురు ఇట్లు సవన
42. మాన్యముగాను శ్రీమా
43. దవ పెరుమాళ్లకు ఇ
44. చ్చిరి యీ బ్రిత్తి కొడయలుమా
45. దవనంబింగారి కొడుకు చె
46. ంన్న యనంబింగారు విరిపు
47. త పాపుత్రులకు ఆచం
48. ద్రాక్షము । స్వదత్తం వరద
49. త్తం వాయోహరేతి వసు
50. ందరా చక్తివ్వరుప స
51. హస్తానీ విష్టాయాం జా
52. తే క్రిమి । స్వదత్త ద్విగుణం
53. పుణ్యం వరదత్తాను పా
54. లనం వరత్త వహరం
55. చ్చ స్వదత్తందనిప్పలం భ
56. వేతు ॥ మల్లినాథ దేవర
57. కు ౧౫౦ గొబింద పెరుమాళ్ల
58. కు ౧౦౦ అవనం కకు
59. ౧౦౦ దేవత కు 3౦ విరుల కు
60. ౨౫ కోనిట్ల ఘండవనం కు
61. కు ౨౫.

Third side.

1. గోవింద నాయని కు ౮౦౦
2. బహుజుకు 3౦౦ చురి పె .

3. ద్వికు ౧౨౦ అని పెద్దికు ౧౨౦
 4. పెరుమాండ్రాజు కు ౧౦౦
 5. చమిరాజు కు ౧౦౦
 6. కు చెకు ౨౫ పదుమనావికు
 7. ౨౫ చందయ కు ౧౦౦ నరన
 8. భట్టుకు ౧౦౦ తివురారి దే
 9. వని కు ౨౦౦ మయిలారు
 10. భట్టు కు ౧౦౦ వల్లి భయి
 11. దేవన కు ౧౦౦ మయిదే
 12. వన కు ౧౦౦ లకు భాయికు
 13. ౧౦౦ నరన దేవన కు ౧౦౦
 14. తిడుపబాయికు ౧౦౦ గడ
 15. యాకు ౫౦ పాండు దేవభ
 16. ట్టుకు ౧౦౦ పాలిమెరకు
 17. ౧౦౦ మరెమంచి ౭౦
 18. అత్తిరాజు కు ౫౦ . .
 19. బట్టనప్పనకు ౭౦ మం
 20. చ కు ౨౦ కూచిరాజుకు ౨౦
 21. శ్రీ దామ అప్పనకు ౨౦౦ శ్రీ
 22. బయిటెడికు ౧౦౦౦ శ్రీ
 23. ప్రాలప్పన కు ౫౦
-

ONGOLE (151). (A.D. 1248-49 ?)

[Yondlúru. Telugu. From three sides of stone near
Mádhavaswámi temple.]

A.

TRANSLATION.

Hail ! Prosperity !

During the year 1170 of the illustrious Śaka era, on the occasion of Uttaráyana Sankránti, Hail ! Śríman Mahámandalésvara Chakra Náráyana Singaladéva Mahárájulu's minister Hail ! who is resplendent in the post of Mahámátya (prime minister) to which he has been appointed for ruling the whole kingdom, who is great in honor, who is endowed with the triad of royal attributes, namely, lordship, counsel and courage, who is the conqueror of the seven external enemies, who is the possessor of wealth, who is the commander-in-chief of the whole army and who is well skilled in managing the affairs of the king, has given to Śrímallináthadéva of Ongole for worship, enjoyment, and daily offering,

Second side.

three hundred *kuntas* of dry land on the west of the village. The trustees for this are *Kondapareddi*, *Mallireddi*, *Pápa Próreddi*, *Nárapareddi*, *Káṭavareddi*, and *Sónireddi*. The temple servant for this is *Víraya Pandit*, son of *Sakalésvara Pandit*.

(Those who obstruct this charity) will be considered to drink from the skull of their eldest son.

[Usual imprecatory verse.]

B.

Náganabógyundu, son of Dévanabóya, ordered the grant to the deity Mallinátha of ewes and cows (to supply) one half *muntá* (మంతు) of ghee for the lighting of a lamp for the religious merit of Jagadéva Maháráju. (This is apparently a separate inscription.)

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౧౭౦ నెంటి యత్తరాయణ
3. సుకౌంతి నిమిత్తమున స్వస్తిశ్రీ
4. మహా మండలేశ్వర చక్రనారాయ
5. య సింగభద్ర మహారాజుల ప్రధాని
6. స్వస్తి సమస్త రాజ్యభరణ నిరూపి
7. త మహామాత్య పదవి రాజమాన
8. మానోన్నత క్రభుమంత్రోత్సహ శక్తి
9. శ్రయగుణ సంపన్నులును బాహా
10. సప్తారిని యోగాధి పతియు
11. ను సకల లక్ష్మీమి పతియును సె
12. మస్త సేనాధిపతియునుం బ
13. తి కాయ్య దురంధరుండును

Second side.

14. ను ఒంగోలని
15. శ్రీ మల్లినాథ
16. దేవరకు అచా
17. నాభోగ నిత్య వివే
18. ద్యముల కిచ్చిన వెలి
19. పాలము దురివ
20. శ్చిమ భాగమున
21. గుంటలు ౩౦౦ డీనికీ
22. నరసానము కొండవరె

23. డి మల్లిరెడ్డిని పాపహార
24. డి నారపరెడ్డిని కాటవ
25. రెడ్డిని సోమిరెడ్డిని దీనికి
26. స్థానికులు సకలేశ్వర పండి
27. తులు కొడుకు వీరయపండి
28. తులు

Third side.

29. పెద్దకొడుకు కపాళము
30. నం గుడిచిన వారు
31. స్వదత్తం పరదత్తం వ్యా
32. యోహరేలి పసుంధర
33. పట్టిప్పకూరుప సహస్రాణి
34. ం విష్ణాయాం జాయతే క్రి
35. మి శ్రీ జేగదేవ మహా
36. రాజులకు దమ్ములుగుగానుటె
37. వన బోయిని కొడుకు
38. నాగన బోయుండు తన నా
39. గొల్లెంగదుపు (మల్లినకుని
40. దేవరకు దీపా
41. తవ్వండు నెక్కెయి)
42. వాండ్పునదిపెవ

PODILI (1).

[Budamanarāyalapāḍu. Telugu. Near Gangamma temple. This inscription—deciphered by Mr. V. Venkayya—is written from the bottom upwards; a rare occurrence. The translation is more or less conjectural.]

TRANSLATION.

Hail! In the 12th year of the prosperous and victorious reign of the glorious Vishṇuvardhana Mahārāja,
 granted in the northern part of Bāllam Bhaṇṭārāla which is in the domain of . . . Vellā-kivāḍu his father-in-law, a field requiring four *puffis* of seed, in the northern quarter. (He) gave to Ishṭa Sōmu
 Whoever obstructs this field of Sōmu will incur (the sin of) Whoever protects this will

* * * *

1. స్వస్తి శ్రీ [విష్ణున] ధ్వజ మహారా-
2. [జ *] [ల] కు ప్రసాదమాన విజయరా-
3. [జ్య *] [సం] వత్సరంబు [ఘ] ద్వాదశవ [షం] బున
4. . దు . శ్రీ [ధి *] విరాజ్యంబు . యువారిమామ
5. . . య్యవేళకివాడి ఏళువు
6. బాల్లమ్ భండారశ [డ] త్తరంబున దేశమునా.
7. లుగివుట్టు అట్లవటు సే . చ్చి [రి] వ్త సోము
8. కు ఇచ్చిరి దీనికి ప్రతిరవలు వచ్చువారు
9. [ఈ]సో[మి] చేసుకు పా విమల
10. [వా] రగభు [1] దీని గాచినవారు . రక్షాన . . .

11. [ర] . . . లరు . . క ఇ [చ్చిస] వారు . .
 12. పంబురాగ . . నడచినవారు కోరిమా [స్థ] . . .
 13. . బడిలిమ లిము . .
 14. . ట్టుకో . . . బున . లనిశచినా.
 15. . . ను (శ్రీ

POBILI (2)

[Budamanaráyalapádu Telugu. Near Gangamma temple. In old character]

TRANSLATION

Hail! In the first year of the reign of the prosperous and victorious Vishnuvardhana Mahārāja, Sivápparájula made a grant to Ubilisvara Bhattár May the kingdom of the Gangas¹ resemble Paradise⁽²⁾

* * *

Second side

. is the deed of gift.

This should be continued as long as the sun and moon endure The grant made by Mandavi Kamma, born in (the kingdom of) Chóla, to Ubdísvara Bhattárika. The gift made by Sivápparáju should be continued as long as the sun and moon endure.

Third side.

A well and a temple in Srí Nittasómula erected by Srí Komorapóla Kondayya, host of Kings⁽²⁾ A temple built

¹ Or 'the daughter of the goddess Ganga'

by Vallúri Átarla Márayya. The Reddis (నరస) being pleased gave land.

Whoever obstructs this grant will incur guilt.

NOTE.—Who this king was is not known

Fourth side

Whoever injures this (grant) will incur the sin of destroying 1,000 temples, 1,000 tanks, 1,000 cows, five Brahmans (?) and five mailens in Benares.

1. స్వస్తి శ్రీ విష్ణు
2. వద్దన మహారా
3. జ. లోకు ప్రప-
4. భక్త-మాన విజయ
5. రాజు ప్రభుమరాజు
6. బున శివాపురా-
7. జిల్ ఉదయ
8. శ్రీ రుక్మిణి
9. కు ఇచ్చిన దత్తి
10. గంగరాజు బహు
11. ఉదయగం విష్ణు

Mutilated at the bottom.

Second side.

Lines 1 to 5 are much damaged.

6. ఇచ్చిన పన్నాస
7. చంద్రావతి కాలం
8. బు చరిత్రపువారు
9. మద్రాసు ప్రభు
10. మ. ఉదయగం
11. భట్టారక పన్నాస

12. శివాప్పగజు ఇచ్చి-
13. [న] దత్తి చంద్రాయ-
14. ప్రకాశంబు చరి .
15. సిన్నపారు .

Third side.

1. శ్రీనిట్ట
2. సోమశ
3. . వసిన
4. వావియు
5. దేగులబును
- 6 శ్రీ కొమ్మరపా
7. లు కొణ్ణయ్య
8. ఘనరాచ[మ]
9. నీ లిళితస్య
10. వల్లరి అట
11. జ్జ మారయ్య
12. పణికొసి-
13. న గుడియు
14. గొరవల్లెచ్చి
15. చే నిచ్చిరి వ-
16. [కర్ర]లు వచ్చిన
17. ఇ పన్నాస [వి]
18. [వ్ర?] అయ్యెద [॥ *]

Fourth side

1. దీనికి అ
2. హితన్వి[పి]
3. ద్విస వాణ్ణు
చణాసి [ని]

5. వెయు గుఱ్ఱపు
6. వెయు డేలుపు
7. ఘ వెయు గది
8. లాఘ వేపురు
9. పాటను వేపు
10. కన్న్యశనుము
11. టిచ్చిన[ది]
12. [వ్య?]. అయ్యె [దు] [! *].

NOTE.—The transcript into modern character was supplied by Mr. V. Venkayya.

PODILI (3).

[Budamanarāyalapādu. Telugu. Near Gangamma temple. A small inscription on a stone close to No. (2), unintelligible.]

PODILI (4). (A.D. 1514-15.)

[Chilamakūru. Telugu. To south of village]

TRANSLATION.

Prosperity ! Hail ! On Thursday, the 30th of the dark fortnight of Srāvana of the year Bhāva, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Saka year 1437, on the holy occasion of a solar eclipse, for the religious merit of Śrīman Mahārājādhirāja, Rājāparamésvara, Śrī Vīra Pratāpa Kṛṣṇadēva Mahārāja, the lord of Śrīkarnāta Vijayanagar, Rāyasam Konda Marusayyangāru granted this edict to Bhīmésvara Mahādēva and Kailāsanātha Mahādēva of Podela. We formerly granted the village of Chilamakūru situated in

the east in Podila *sīma*, on the western bank of the Musi, which was formerly in the enjoyment of these two deities, as a rent-free *Inām* to these two deities for providing all means of enjoyment to them, in the proportion of four shares to Bhīmesvara and two shares to Kailāsnātha. Those who render help to this charity will acquire the merit accruing from the sixteen great gifts beginning with *Tula purusha*.

Whoever violates this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges. Sri.

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవషం
2. చులు ౧౪౩౭ | అగువేటి భావసంవృత్తర శ్రావణ
3. విహుళ ౩౦ గు | అందు సూర్యగ్రహణ పుణ్యకా
4. లమండ్ల శ్రీమహామహారాజాధి రాజ రాజవర
5. మేశ్వర శ్రీ కన్నాటవిజయ నగరాధీశ్వర శ్రీవీరభ్ర
6. రావ శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయలకు పుణ్యగాను రాయసం

కొండ్ల

7. మన్మథయ్యంగారు పాడెల భీమేశ్వరమహాదేవునికిర్పితై
8. లాసత మహాదేవునికిర్పితై ఇచ్చిన ధన్యశాసనము
9. పూర్వాన దేవర్లకు ఇచ్చిరికిర్పితై చెల్లెటిగ్రామ పాడిశీమ
10. లోని రూపుల ముగిసిపడమటిగడ్డ చిలుమూరి
11. గ్రామము సర్వాశ్రాంతియగును దేవర్లకు యి
12. ఛరికిర్పితై అంగరంగవైభవాలకున్న భీమేశ్వరదే
13. వురికిర్పితై రు వాలుగుపాళ్లున్న అరాన్నై లాసనాతనికి
14. అ రెండ్రపాళ్లున్న అరాను నడచిరిమిగాను పూ
15. ర్వ సాగించి ఇస్తామి యీధన్యశాసనకు సహాయులై
16. నడచినవాల్లకు రులాపుషం మోదలైన పోదశమహాదా
17. నాలున్నచేసిన పుణ్యంకలుగను | ఇధన్యశాసనకు యవ్వరు

తప్పిన

18. దచిరి గంగకర్తవోపు బ్రహ్మరిత్యంపిన పాపానపాదురుశ్రీ

PODILI (5). (A.D. 1518-19.)

[Chilamakúru. Telugu. On the same stone.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Mágha of the year Bahudhánya, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1440, the temple trustees (Samsthánakulu) of Kailásanátha and Bhíma granted one *kucchala* of dry land on the boundary and 10 *kunṭas* of wet lands as a *sarvamánya* to Médarametta Singirináyadu, who walked over the boundary line of Chilamakúru (settled the boundary dispute). They have granted (the lands) so that they may be enjoyed by the sons, and grandsons (of the grantee) as long as the sun and the moon endure. Therefore he should enjoy it.

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవషం
3. ఋతు రకరం ఆగునేటిజహు
4. ధాన్య సంవత్సర మాఘ శు ౧౫ గురు
5. వారాల్ల చిలమకూరిసందు పా
6. లిమేరనదచిన మేదరపాట్ల శింగ
7. చినాశ్వినికి వైలాసనాంధండు భీ
8. మనింసంస్థానికులు ఇచ్చిన నెలిచే
9. ను పాలమేరనుకుచ్చిలచేనున్న వ
10. రి మడి గు ౧౦ పది గుంటలున్న సర్వ
11. మాన్యంగానిచ్చిరి కాన పుత్రపపుత్రపా
12. రంపర్యం ఆచంద్రాకాశమై ఇచ్చిరి నమ
13. భవించి బ్రదుకువారు॥

PONDILI (G). (A D. 1312-13.)

[Chimata. Telugu. Opposite Bhímésvara temple.
In great part illegible.]

TRANSLATION.

Hail ! On the day of Sankranti, on Tuesday the 13th of the dark fortnight of Pnshya of the year Paridhāvi, corresponding to 1234 (also in letters) of the illustrious Saka era . . . Nāyamngāru issued this charitable edict, pouring water in the presence of Bhímanáthadéva, for the enjoyments of the temple of Bhímanáthadéva of Chimata and for the services in connection with *bhōga*, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure, for the religious merit of Srímat Ahivi Molayanáyanikulu the Superintendent of the palace of (Hail !) Sríman Mahámandalésvara Kákatiya Pratápa Rudradéva Mahārāja the sons, karanams and *lāpus* granted 12

NOTE.—This is Pratápa Rudradéva II. The palace official is not mentioned elsewhere in this collection

1. స్వప్తిశ్రీ శకవరుషంబులు వెల్లిపల్లి ఇమ్మా
2. యమువృక్షనాథు ౧౨౩౪ అగునేంటి పరీధావిసం
3. వృత్తర పుష్య బ ౧౩ మంగళవారాన సంక్రాంతినాండు
4. స్వప్తిశ్రీమల్లహా మండలేశ్వర కాకతియ్య వ్రత
5. పరుద్రదేవ మాహారాజుల సగరినాయంకులు శ్రీ
6. మరు అహివిమోళయనాయంకులకుం బుణ్యముగా
7. స చిమట భీమనాథదేవర గడిభోగానకు భోగవసు(లకు)
8. గాను యుక్తాలమూన్న సురియ చంద్రులు గలంతకాల

మూ

9. ను పుండునట్టుగాను భీమనాథదేవరసన్నిధిని ధారవోసిన

వారు

10. నాయనింగారి దాసినాభనింగారు ఇచ్చివుండిన
ధర్మం
11. వకొడుకులూను కరణాలూను కాంపులూను
12. ను ఇచ్చిన పన్నునిఱు చిమట దన
- పీసన
13. మరికొచ్చిందలువ . . రుకు
- వితివా
14. ఇరుసన్నంమార
15. నాబాం
16. శానం పూ ఆర
17. లవ క అలకూ కు
18. పూ మర ంపెర
19. కక న
20. వారి స్వేదన
21. లవాప కజ్జిని
22. వాగు వార ప
23.
24.
25. కు నత్రిత్తిళి కు 2 న 10 బోగత్రిత్తిళి కు 2
. త్రిత్తి
26. నియ దాసినాండ పెద్దిత్రిత్తిన రుద్రదేవరకు
. ను స్రా
27. జి భోగానుకు బ్రాంహణత్రిత్తి దేవరకుఇచ్చిరివి
. మడ్డిండు
28. వే వత్రిత్తి కు 100 దుపుట్ల త్రిత్తిని
విగవను నవాస్సప 3
29. శ్రీ వారిపుణ్యానపోదురు పెట్టనివారికి పరియ్యనివారు
మ్రుష్వలు
30. శ్రీ శ్రీ శ్రీ

PODILI (7). (A.D. 1260-61?)

[Dondaléru. Telugu. East of Mádiga hamlet.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 15th of the dark fortnight of Bhádrapada of the year Raudri, corresponding to . . .
 . . . of the illustrious, victorious, and prosperous Saka era, in the reign of Sríman Mahámandalésvara Kákati Ganapatidéva Mahárāja, in the reign of Sríman Mahámandalésvara Bhímarāja Peddanna(Siddana?)déva Mahárāja, descendant of the lineage of Sríman Mahámandalésvara Vimaláditya, who (Bhímarāja) is Chálukya Nárājana and who is versed in polity, in Kammanádu the illustrious, who is the abode of all kinds of prosperity, who is the supporter of his relations, who is devoted to doing good to others, Gourísvara Dévundu, Chennagúri . . . svarundu . . . presented as charity for the religious merit of Siddhirāja . . . for perpetual lamp . . . Therefore . . . (to last as long as the sun and moon endure) . . .

NOTE.—For date compare Podili (No 10).

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. . . అగునేటి రాత్రి సంవత్సర భాద్రపద బి ౧౫
3. లు గురువారము నాండు
4. శ్రీమను మహామండలేశ్వర కాకతి గ
5. గవతి దేవమహారాజు రాజ్యంబున
6. శ్రీమనుమహా మండలేశ్వర . . . నా
7. రాయగ నీతిపారణ విమల . . . పతా
8. ర శ్రీమనుమహా మండలేశ్వర . . . పెద్ద
9. సుదేవమహారాజు రాజ్యంబు

10. రాయనికిం బుణ్యంబుగ్గాను
11. కంమనాంటిలోని శ్రీమతు
12. శకలలక్ష్మీ నివాసుండు బం
13. ధుజనాశ్రీతుండును బ
14. రహితాబరనుం(డ్య)గాత్ర
15.
16.
17. సంబర శౌరిస్వర
18. దేవుండును చెంన్నగూరి .
19. . . . స్వరుండునుం లనేటి .
20. . . . న వెట్టింది మెటి
21. ధమ్మశ్రుగా
22. . . . టి తె. . . అఖండదీపానకు .
23. గనకస
24. మారమకు . . .
25. . . చంద్రా
26.
27.

PODILI (8).

[Dondaléru. Telugu. Near a well]

TRANSLATION.

. . . of Phálguna of the year Durmu(khi) corresponding to . . . 83 of the (Sa)ka era . . .

1.
2.
3. . నిచిన ననుభవం . .

- 4 ండ్డి యశండు . . .
 5 కిషకంబులు . . .
 6 ౮౩ గు నేంటి దుష్టుణ్ . . .
 7 వత్సరము న వాల్మీ
 8 దాచవశ .

PODILI (9) (A D 1257-58)

[Dondaleru Telugu. Opposite ruined
Mallésvara temple]

TRANSLATION

Hail! On Thursday, the 7th of the bright fortnight of Mārgasīra of the year Pingala, corresponding to the Śrī Saka year 1179, Srimat Madadidevunda, who is possessed of all the glory of various titles, such as Sriman Mahā-mandalésvara, the lion to the mountain which is the race of Vijaya (victory), who is a Harischandra in truthfulness, whose locks of hair are sprinkled with the pollen of the lotus of the illustrious and divine feet of Kalóttunga Chódadéva, who is a skilful Parasurāma in the battle field,

¹ Rádhéya in truth, the king who is as pure as the Sobhānjana (a tree), (Soubhānjanaṅga Malaríya¹²),

 Vikrama Simbádri, a Vasantra (spring season) to the host of good men, a Jayanta to lovely women, the lord of the town of Vivarangadāsi (?)

 whose conduct is characterized by mercy, who is a Róvanta² in horsemanship, who can fight with two heroes, who can fight with the whole world,

¹ Malaraya = Ull of ista ()

² Revanta a son of the Sun

Konduganda, Chalamartiganda, the destroyer of the pride of Gajapati, Pekandrann Kéṅganda (the hero who has vanquished many men), Gandāraganda (hero of heroes), Bhimalamanda (?), who is death to the hosts of the enemies of the holy kingdom of the Chóḍas, who is a hero to those having *birudas* who is Bhojendra, who is a Kshatriya of the Hárita *gōtra* (?) who is Brahma in destruction, whose seat is Garuda, whose glory is praised in the three worlds, whose fame is sung by soldiers and minstrels, who is Sankéṣvara, who is a son to other men's wives, and whose consort is the goddess of victory: for the religious merit of his lord (Bhíma?) rájn Siddayunnu Rudra Mahádéva and of Maharája, presented for providing worship and all kinds of enjoyment to Dontaléti Mallináthadéva.

The *Sthāna Pantulu* (temple servants) of this temple Mallajiya, Mentā pólaḷiya, should enjoy this in peace.

[Two imprecatory verses.]

Whoever fails in this charity will be considered as having eaten from the skull of his eldest son.

NOTE.—This Madádi Devundu does not seem to appear elsewhere. He seems to have been a subordinate of the king Bhímarāja Siddanadéva who is mentioned in P. 7 and who seems to have been a vassal of the Kákatiya Gaṇapati. It is not apparent in what position Kulóttunga Chóḍadéva stood to these various personages nor what Chóḷa king is alluded to under that name. Possibly Kulóttunga III is referred to and it is meant that Madádi Devundu was a descendant of that king.

1. స్మృతిశ్రీ సకవక్షాంబులింగి ర్మలగు శేంఢిపింగళసంప
శ్వరమా
2. గణపరసుద్ధ ర్మ గురువారమునాడు శ్రీమన్నహామంజ

3. లేశ్వరవిజయకులాచలమైశ్వర సత్యహరిశ్చంద్ర కులూ
త్తుం

4. గ చోడదేవదివ్యశ్రీపదపంకజరజః కలితకుంతల సిర స
మర

5. ముఖప్రాజ్ఞాపరుసరామ సత్యరాధేయసౌ

6. భాంజనింగమలరాయ! విక్రమసింహాద్రి . . . సివా సు
జనవన

7. వసంతకామినీజయంత వివరంగదాసినగరివతి వనజా

8. (సనకస్తూరి . . నోరధతమభుసూదస్తరాజ మనోజ)
అహవ

9. (వహ్గ . ర . . హర్తికోనవతలికలన మావంగాసు .
ధాత)

10. (లాదిరాజ) దయచారచారిత్ర తురగదేవంత . . .

11. (మనాకు) సంతయుభయ మాకోలు జగధియ మా
కోలు (వకి)

12. (లి) బైకొండుగండ చలమర్చిగండ గజకలి మదనాపహ

13. (ర ఇలివాలిను . .)మ లైసపికండ్ర నూకేతుగండగండ
రగం .

14. డ . చోడభిమలమండల శత్రుకులయాంతకవిరుదర

15. గండ . సచోడ(గ హాకిసాలతో)బోజేంద్రన హరితక్షత్రజ

16. (. నివ . . . సంచోర) చతుష్టుఖ గరుడాసన సంచా

17. యమాన త్రిజగన్నుతమాన (. . మడివాదేవర) భటనట

18. జననాథ కీర్తి (యాంక నాధిక్య త్తమాకేంకరలం) సం
కేశ్వర

19. వరాంగనాపుత్ర విజయలక్ష్మీకలత్రయ నామాదిస

20. మస్తప్రసస్తిసహితం శ్రీమతుమదాది దేవుండుగంత నైలి

21. న . . . మరాజి సిద్ధయున్ను రుద్రమహాదేవుల
కుం

22. న . . . మహారాజులకుం బుణ్యముగాను దొంతటిమలి
నా
23. భద్రతాపూజకకుం అంగరంగ బోగానకుం ఇప్పిం
24. (చిర) ఇగుడిస్థానావంతులు మల్లిజియ్యను మెంట
25. . . పోలజియ్యను (ది . .) సుఖము యనుభవించువారు
26. బహుభివఃసుధాదత్తా బహు భిశ్చనుపాలితః ఎస్యఎస్య
యదా భూమి
27. తస్యతస్యతథావః | స్వదత్తంపరదత్తం వాయోహ
రేతి వసుంధరా శ
28. స్త్రివఃకనహస్రాణి విష్టాయాంజాయతే క్రిమిః॥ దీని యె
29. వ్యర్థుడప్పినా వామ్రొప్పెద్దకొడుకు కపాలాన కడిచినవాం
డు.

PODILI (10). (A.D. 1260-61.)

[Dondaléru. Telugu. From fallen stone near ruined
Mallésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 1st of the bright fortnight
of Chaitra of the year Raudri, corresponding to 1182 of
the Śrī Śaka era, Śrīmat Pregarāda . .
. who is the worshipper of the illustrious feet
of Śrīman Mahāmandalésvara Kākatiya Gaṇapatidēva
Mahārāja, who is (agent) for all (his) affairs
for the religious merit of

1. స్వప్తిత్రే స .
2. కవచంబులు ౧౧౮౨
3. అగునేంటి రొద్ది సంచ
4. త్వరంబున చైత్ర సుద్ధ॥

5. ॐ గరువారమున శ్రీ
6. మన్నహామండలేశ్వర
7. కాకతియ్య గణపతిదేవ
8. మహారాజులు దివ్యశ్రీ పాదపద్మా
9. రాఘవలయున శ్రీమరు సర్వ
10. కాయ్య
11. సంప్రెండ
12. ॐ జగసు

PONDIL (11).

[Dondaléru. Telugu. From fallen stone near
Mallésvara temple]

TRANSLATION.

Hail! In Kammanádu, which is attached to the
chiefdom of Visva-bhujya, Viratumarája
. of Śríman Mahámandalésvara Kákatiya
Ganapatidéva Mahárája, who is possessed of all the glory
of titles

NOTE.—Visvabhujya does not seem to be mentioned elsewhere in
this collection.

1. స్వప్తి సమస్త ప్రశస్తిస
2. హితం శ్రీమన్నహా మండలే
3. శ్వరకాక తియ్యగణపతి
4. దేవమహారాజుల
5. . విశ్వభుజ్య . . విర .
6. . [రుమ మ రాజ] . . .
7. . యింకకముగా
8. (చెన్న) కమ్మనాంటిలో . . .

PODILI (12). (A.D. 1447-48.)

[Gárladinne. Telugu. On stone in Hanumanta temple situated in the temple of Veligoundaráyasrámi.]

TRANSLATION.

Hail! On Saturday, the 5th day of the dark half of Kártika of the year Prabhava, corresponding to 1369 of the illustrious Śaka era, Nimmáju Hétingáru consecrated Hanumanta Perumá, for the religious merit of the illustrious Náradarájngáru. May there be prosperity! May it cause great prosperity!

1. స్వస్తి శ్రీ
2. శకవరషంబు
3. ల ౧౩౬౯ అగు
4. నెంటిప్రభవసంవత్స
5. ర కార్తిక చ ౫ వ 1 శ్రీ
6. నారద రాజం
7. గారికిం బుగ్యం
8. గాను నింమజు హేరి
9. ంగారు హనుమంత
10. పెరుమాళు ప్రతి
11. ప్త సేయించి
12. శోభనమస్తు
13. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును.

PODILI (13). (A.D. 1642-43.)

[Gárladinne. Telugu and Sanskrit in Telugu character. In Voligonda temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the dark fortnight of Jyészta, on the holy occasion of (the aforesaid)

6. పుణ్యకాలమందు వల్లెలగొత్తోద్భవులైన
7. నామువోబా నాయనిగారి పౌత్రుండును
8. లింగవృనాయనిగారి పుత్రుడున్ను అ
9. యినట్టి బారుగుగారు వెలిగొం
10. జతిరువెంగళనాథస్వామికి విత్వం
11. త్రిసంధ్యముంన్ను అనంతములైన
12. సాష్టాంగములు సమపించి శే
13. యించిన కైంకర్యవిధము జడకట్టు
14. నచక్రపిరుమాళ్లను శేయించి పుత్రువ విధు
15. బునావ్రతిగాలిరుగా కళ్యాణము హేమాత్మవము
16. శేయించి నాల్గిసంహ్వసనాలదారిని సకల
17. శ్రీవైష్ణవజాతమును రప్పించి స్తానికుల
18. కుశ్రీవైష్ణవము యిప్పించి స్థానపూర్వ
19. రీతిని దివ్యతిరుపతి శేయించి రీధక
20. ప్రసాదాలు పెట్టించి దృష్టితో వింక్ష
21. కరారుశేయించి గనుకయీ కైంకర్య
22. ము ఆచంద్రాకరణ స్థాయిగాను గ
23. ట్టించెను యందుకు యవ్వరు అక్షేప
24. ల శేతురో వారు శ్రీవైష్ణవదన్వం
25. లోవారుగారు । యక్షశాసా:
26. పరమహిపితివంశాగా వా
27. యే భూమిపారతతమువ
28. ల ధర్మచిత్తా సద్ధర్మ
29. మేవతతత పరిపాలయ
30. తి తంపాదుకాడయ
31. హ శిరసావహామి శ్రీ
32. శ్రీయుం జేయును.

PODILI (14) (A D 1517-18 ?)

[Gárladinne Telugu and Sanskrit in Telugu character
In Veligonda temple]

TRANSLATION.

Prosperity! Hail! On Thursday, the 15th of the bright half of Vaisákha in the year Isvari, corresponding to 1443 of the illustrious, victorious and prosperous Sáhahana Saka (era), on the holy occasion of a lunar eclipse, while Sri Mahámandalésvari, Rájidhru íja, Rájáparamésvari, Vira Pratapa Krishnadéva Maharája, was ruling the earth at Vijayanagar, Rayasam Konda Manu-sayya, who was skilled in bearing the burden of his kingdom, having made obeisance to Tiruvengada (Tiruvonkata)nátha of Veligonda, issued the (following) charitable edict under the orders of Śrī Krishnadévarája. We have given the villages Gárladinne and Kattirállagumpu, situated in Podali síma (district) in Udyagiri which are in our jurisdiction and which were given before our grandfather's time to the deity Kondamurusayya has given (them) to the deity in perpetuity to last as long as the sun and the moon exist for the religious merit of Krishnadevarája with the eight sorts of ownership and with the eight sorts of enjoyment of this village, namely, hidden treasure, deposit, *al hini* (imperishables), *agami* (future produce ?), water, stone, actuals and outstandings, for (providing) all kinds of enjoyments and sacrifices to the deity.

Those who maintain this charity without interruption will enjoy the pleasure of sovereignty in this world and heaven in the next world. Those who obstruct this charity will incur the sin of those who commit the

following sins :—Murder of parents, slaughter of cows and Brahmans at Kási and Benares.

V. 1. The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift. By resuming another's gift, one's own gift becomes inefficacious.

V. 2. Ho who resumes land which has been given by himself or by another is born as a worm in ordure for 60,000 years.

V. 3. In the world there is ooly one sister of all kings, namely, land given to a deity; she must not be enjoyed, nor married (also, taxed). Śrī, Śrī, Śrī!

NOTE.—The cyclic year Isvara = S.S. 1440 current.

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షంబులు
3. ౧౪౪౩ అనునెంటి ఈశ్వరసంవత్సర
4. ర శైశాఖ శు ౧౫ ను సోమగ్రహణ పు
5. గృకాలమందును శ్రీషన్మహా
6. మండలేశ్వర రాజాధిరాజ రాజవర
7. మేశ్వర శ్రీవీరవ్రతావ శ్రీక్రిష్ణదేవ మ
8. హారాయులుంగారు విజయనగ
9. రంమందు పృథివీసామ్రాజ్యంశేయు
10. చుండంగారు వారిరాజ్యభారాదుర
11. ంధరుండైన రాయసంకొండ మరుస
12. య్యంగారు శ్రీక్రిష్ణదేవరాయలంగారి
13. అనతిక్రమాన శ్రీవెలిగొండ తిరువెంగ
14. డనాధనికి దండంసమపించ్చి ఇచ్చినధర్మ
15. శాసనం మాకు జల్లెడి పుదయగిరి పొదిలసీమ
16. లోనిగాల్లెడిన్న గ్రామమున్ను కర్తారాక్షసంపున్ను త
17. తపూర్వాన సాగివడేటిది సేమున్ను సాగించిఇచ్చియి డేపురి
18. కి అంగరంగవైభవాఽకున్ను అమృతపల్లకున్ను అప్త

స్వామ్యగాను

19. ఈ గ్రామలంగల నిధినిక్షేప అక్షిణ్య అగామి జలవా
20. పాణసిద్ధిసాధ్యులు అనెడి అష్టభోగలు స్వామ్యేంగా
21. ను కొండ్ల మరుసయ్యంగారు క్రిష్టదేవరాయలకు
22. ం బుచ్చంగాను సాగించి ఆచంద్రాకాస్తాభిగాను
23. దెముకిర సమర్పించిమి ఈధర్మము యెవ్వరు త
24. ప్పుక నడిపిడివారు ఇహమందుల రాజ్యభోగ
25. మున్ను పరమందున వైకుంఠమున్ను అనుభవించుదురు
26. ఇధర్మం యవ్వరుపప్పిన కావీలో వారణాసిలోను మాతృ
27. పితృవధ గోహత్య బ్రహ్మత్యాది పాపకాలుచేసిన
28. పాపానంబోపువారు॥
28. स्व दत्ताद्विगुणं पुण्यं
29. परदत्तानुपालनं परदत्तापहारेण स्वदत्तं
30. निष्फलं भवेत् । स्वदत्तां परदत्तां द्वा यो ह
31. रेति वसुंधरा । सत्तिर्वपसहस्राणि विद्यायां
32. जायतेकिपिः । येकैव भगिनी लोके सर्वेषा
33. मेवभूभुजां । न भोग्या न करग्राह्या दैव
34. दत्ता वसुंधरा । శ్రీ శ్రీ శ్రీ

PODILI (15). (A.D. 1517-18.)

[Gárladinne. Telugu and Sanskrit in Telugu character.

On a stone in the village. This seems to be an exact copy of the one in Veligonda temple (No. 14); but it is illegible in part.]

NOTE —The S S year appears to be 1440 current.

PODILI (16).

[Górugunṭapáḍu. On Venugópalásvami templo. A few letters only.]

PODILI (17).

[Gotlagattu. Telugu. Opposite Siva templo.]

TRANSLATION.

Hail ! The paramount lord of many *mahá maṇḍalas* of the earth, the king of kings, who is of the Paramavamsa, who is the ornament of the Pallava dynasty, who is of the Bháradvāja *gōtra*, who wears the lovely half-moon, whose banner is the Kaṭvāṅga (club), . . . the lord of the city of Kānchi, who has obtained an excellent boon from the goddess Kāmakōṭi, whose crest is the Bull, (worshipper of ?) Vēyangaḍanātha

NOTE.—The Vēyangaḍanātha means, apparently, lord of Tirupati, i.e., Vishnu. In U. 6 the usual form of Vēyangaḍanātha appears.

1. స్వస్తి అనేకమహా మం
2. డల రాజాధిరాజరాజ
3. పరమేశ్వర పరమవంశో
4. ధృవ వల్లవ కులతలక భా
5. రద్వాజగోత్ర లలితాధాచం
6. ద్రధర కట్వాంగధ్వజ కడు
7. గో . పురీషణ కాంచీపు
8. ర రాధీశ్వర కామకోటియం
9. వికా లబ్ధ పీఠప్ర సాదవృ
10. శంఖలాంచనవేయంగ డనా
11. శ

Second rule

- 1 జ . . .
- 2 జగ
- 3 తనోవృత్తత
- 4 భరణ గ .
- 5 వీడిగూధా
- 6 ప్నం .
- 7 . లజ

PODILI (18). (A D. 1369-70)

[Gurralamadugu Telugu Opposite Anjanéya temple]

TRANSLATION

Prosperity ! Hail ! On Thursday, the 30th of the dark fortnight of Jyeshtha of the year Sanmya, corresponding to 1291 of the illustrious, victorious and prosperous Salivāhana Śaka era, this charitable edict of gift of land was granted for maintenance to Korumamalla Raghupatisvara Śāstrulu for the religious merit of Sāyapanēni Venkatādri Nayanūru They have given us Guralamadugu village as an *amaram* Therefore you supported Nilavaru Venkatasāmi and the temple of Sanjīvarayudu Therefore I have given a field to the north east of those two ways(?)

[One imprecatory verso]

Sri Sri Sri !

- 1 శ్రీ స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహ
- 2 న శకవషణ్ములు ౧౨౯౧ అగునేంటి సా
- 3 మ్యనామ సంవత్సర జేష్ఠ ౩౦ గు
- 4 సాయవేని వెంకటాద్రినాయని .

5. పానికి పుణ్యంగాను భూదానము
6. న కోరుమామిళ్ల రఘుపతీవ్వర శాస్త్రు
7. గ్లకు బిల్లానికి ఇచ్చిన భూదానశాసనము
8. మాకు గురాలమడ్డు గ్రామం అమరంకు
9. యిచ్చిరిగనుక కీలాపరు వెంకటస్వామి
10. నిర్మి సంజీవరాయల దేవులంను ముద్దరి
11. స్త్రీవి గమకును నారెండు దోవ ఉత్తరం
12. తూర్పు భాగానకైశ్చ¹ ఇచ్చినారలండు
13. స్వదస్తాద్విగూణం పుణ్యం వరదత్తానుపా
14. లనం పరదస్తా పహారేణ స్వదత్తం గిష్టులం
15. భవేత్ || శ్రీ శ్రీ శ్రీ

PODILI (19). (A.D. 1563-64 or 1575-76?)

[Ígalapádu. Telugu. Near Sangaméśvarasvāmi temple.]

TRANSLATION.

May there be prosperity ! Hail ! On the 15th of the bright fortnight of Āshāḍha of the year Rudhiródgári, corresponding to the year 1497 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīmad Rājādhi Rāja, Rājaparaméśvara Śrī Vīra Pratāpa, Śrī Sadāśivadēva Mahārāyula, seated on the jewelled throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, Tirumalanāyaningāru, the grandson of Rāvela Tippánāyaningāru and son of . . . ppánāyaningāru, after making endless salutations, granted the following charitable edict of gift of land to the deity Sangaméśvara. Land at Podila-Tummalūru lying on the north-east corner of the fields of Ígalapádu, which is attached

¹ కైశ్చ = కయ్య.

to our chieftdom, which is in Podila śīma, and which is attached to Udayagiri *durgam*, was granted for the charitable Edict for maintaining worship at the temple of Sangamésvara Déva (?)

Its boundaries are —East—Pámulachénn; South—Mírgasavári field and Ballamgundu to the west of that boulder We have presented a *putti* of field in Tirumangám (?) with libation of water, as *asava* *manya* as an absolute gift on the holy occasion of a lunar eclipse. Therefore this charitable edict has been given on the condition that the income derived from this field be spent for providing *amṛitapaṭi* (sacred food) and all enjoyments to the deity

(Sanskrit verses)

V. 1 He who resumes land whither given by himself or by another is born as a worm in oedue for 60,000 years

V. 2 Of kings born in whatever lineage, whether born in my lineage, or in the lineage of other kings, who, with minds always intent on righteousness, over protect my act of charity, I bear the sandals on my head (as a mark of respect)

NOTE —The cyclic and S S years do not agree

1. శుభమస్తు | స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
- 2 శాలివాహన శకవషణ్ముఖ ౧౪
- 3 ౯౭ అశ్వినేంద్ర దుర్భిద్రాది సంవ
4. త్వర ఆపాద శు ౧౫ లు శ్రీ మద్రాజాధి
5. రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ స
6. దాశివదేవ మహారాయులుంగారు విజయనగ
7. రమందు రత్నసింహాననాసీనులై పృథివి సామ్రాజ్యం
8. చేయుచుండంగారు రావెల తిప్పానాయనింగారి పపుత్య

9. . . . పాపనాయనింగారి పుత్రులైన తిరుమలనా
యని
10. గారు సంగమేశ్వర దేవునికి అనంతములైన దండము
లు స
11. మప్పించి ఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాస్త్ర క్రమమేట్లం
న్నను
12. దయసిరి దుర్గానకు పాగివచ్చి పాదిప సీ
13. మలాను పాదిలకు ములూరా నను
14. మానాయంకరానకు నడచివచ్చిన
15. యాంగలపాటి పాలం యాశా
16. న్యపుమూలగాను సంగమేశ్వ
17. రదేవునికి నగరికడ్డండ్ల
18. తానకు జరప ధర్మశాసన
19. మునకు తనకు ధర్మము

Second side.

1. నరూపునకు పాములదెను
2. భర దక్షిణానకు మోర్గసవారి బొలము
3. బల్లింగుండ్లు ఆ వడమటి దిక్కుగుండు తిరిముం
4. గామలోలైన పుట్టెడు యేత్రమును సా
5. మగ్రహాని పుణ్యకాలమందు సర్వాక్రాంతు
6. సర్వ మాన్యంగాను భారపోసి సమపిష్టిమి గనక ఆ
7. యేత్రానవచ్చిన ఫలము స్వామి అమృతవర్షకు అం
8. గ్వరంగవైభవానికి నడచునటులదిట్టంచేసి యిచ్చిన భగ్న
9. శాసనము ౧ (1) ఉదత్తాం పరదత్తాం వా
10. యోహరేతి వసుంధరాంపిఠి వర్షసహ
11. త్తాని విఠానాం జాయతే క్రిమి ॥ మద్ర
12. శానా: పరమ మహీపతివంశనా వా యద్రంశ
13. నా స్తతతముగ్ధల ధర్మశిత్తా: మద్రమేవ

14. परिपालनमाचरंति त
 15. त्पादुकद्वयमहं शिरसां व
 16. हामि ।

PODILI (20).

[Kákarla. Telugu. On imago opposite Vishnu temple.]

TRANSLATION.

The 10,000 salutations made daily by Śīlam Timmá-reddi to Venkaṭésvaradéva.

1. శీలం తిమ్మారెడి వెం
2. కటేశ్వరునికి నిత్య
3. పదివేల దండము
4. లు.

PODILI (21). (A.D. 1426-27 ?)

[Kalujuvvalapádu. Telugu.]

TRANSLATION.

May there be prosperity ! Hail !

On . . . of the dark fortnight of Chaitra of the year Parábhava, corresponding to the year 1347 of the illustrious, victorious and prosperous Saka era, Śríman Mahámandalésvara Mauma Anta Rájulu . . . Murárigáru . . . Viradéva Pra . . .

NOTE.—The cyclic and S.S. years differ by a year. Who the Mahámandalésvara is does not appear.

1. శ్రీ శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జ(యభ్యుదయ)
2. శకవషంబులు ౧౩౪౭ (అనునెంటి)

3. (ప) రాభవ సంవత్సర చైత్ర బ . . .
4. మహా మండలేశ్వరమన్న అంతరా
5. జిలు మురారిగారు పుష్కర . . .
6. . . . నాకువీరచేతన .

PODIL (22).

[Kalajavvalapáda. Telugn. In the temple]

TRANSLATION.

Hail! The illustrious Tóndayyarázn, who is the ornament of the race sprung from the Solar dynasty, who is of the *gótra* of Káśyapa and who is of the lineage of Karikhala, has graciously given this land named Chanpa Kunthi situated south of Tammalúru (village) for the enjoyment of the deity of the temple constructed by Tammalúru Vankiya Ráddódiya. Chhévatala Chárjundiravúddi and Yádlu Padāyaya have obtained the field free of tax and *kóru*. The original founders of this are Múyánpuna Kolliya, Ráddodya, Khalinganvi Chamunda Ráddódlu, karnam Simudrayya, Vémana Peggéda, Sunkuri Múliyya. This is the charter granted by Tamma Dhandani in the presence of these as witnesses. Those who obstruct this (charity) will be regarded as having killed at Benares and as having committed the five grent sins and as having killed cows. May there be prosperity to the engraver of this inscription Daṇḍya Mólgañilára Sarvadéva, to (his) mother and to (the builder of the temple) Tammalúri Vankiyaraddódi.

NOTE.—This stone inscription is beautifully engraved. It is in Telugu characters of the Chalukyan type. The language is Telugu, but some words are not intelligible. The sense rather than a literal rendering has been given.

The inscription states that Tondayyaraju the ornament of the solar race, of the Kasyapa gōtra and of the lineage of Karikāla, gave a bit of land named Chanpakunta to a temple. The builder of the temple was one Tammaluri Vankayaraddodi. From the donor's name and lineage one may infer that he was a Chōdra. The royal officer who issued the edict was Tamma Dhandari and the engraver was Dandya Mōgajulāra Sarvadēva (?)

The date is not given but from the characters we may place the inscription at about the 10th century

Some of the names of the individuals mentioned are peculiar

- 1 స్వస్తి శూర్జ్యః పంసోద్భవసులి(ల)క
- 2 కాన్యపగ్గోత్ర కరిఖలాన్వయశ్రీ
- 3 మాత్మజ్ఞి యరాజస్తత్సలూరి వంక
4. యరద్దోడియ్యోచ్చిననుడిదేవ
- 5 భోగమునకు దివ్యచి త్తమ్మున ని
- 6 చ్చిన భూమిస్తత్సలూరి దక్షిణ
- 7 సారిస్వంబున చస్తుకుఁజ్ఞి భేవతల చాజ్జాన్దిరు
- 8 వూర్దియాడ్ల పద్మయ్యోన్వరు అని
- 9 యును బేడకోరు లేకుండొంబడసి
10. న స్తితి దీనికి బూర్వకస్తాపనంబున
- 11 వారు మూయాప్వకన కొల్లియ రాద్దోడియు
- 12 ఖలిగిన్వి చాముడరాదోడ్లు ఖరనమున కమ్మద్ర
13. య్యరు వేమనపగ్గేడలు సుంకరీమూలి
- 14 య్యయు ఈ యేవురుశాక్షి మస్తుల్లగాచూ
15. త్తమ ధర్మనియ్యొచ్చిన సాననబద్ధము
- 16 దీనించెఱిచ్చినవారు భారనాన్త్రచ్చి
17. వారు పచ్చ మహాపాతకంబు సేసినవారు
18. పసులబుటనుంచిమైనవారు
19. ఇప్పనిసేసిన య్యచ్చాజ్జొండ్లు దర్జ్యమోగజాలా
20. రకప్వకదేవనికి తల్లికి తమ్ తమ్మలూరి వంక
- 21 యరద్దోడికిన్నాన్వస్తి తిజిలవాడ్లు

PODILI (23). (A.D. 1519-20.)

[Kalujuvvalapádu. Telugu and Sanskrit in Telugu characters. In a field. This is a copy of No. 14, but the year is Pramádi corresponding to S.S. 1442 current.]

PODILI (24). (A.D. 1551-52.)

[Kásipuram. Telugu. On a stone by Veuugopálasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Áshádha of the year Viródhakṛit, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1473, while Śrímad Rájádhirája Rájaparaméśvara, Śrí Vira Pratápa, Sadáśivadéva Mahárája, seated on the diamond throne at Vidyánagar, was ruling the kingdom of the earth, in Podila *síma* which he was pleased to grant to Śríman Mahámaṇḍalésvara Jillella Rangapati-déva Mahárája, in the villago of Pámulapádu granted for *runjali* (?) to Rájayyadéva Mahárája, grandson of Śríman Mahámaṇḍalésvara Mólakárájayyadéva Mahárája and son of Vallavarája.

Ráchirájadéva Mahárája of the lunar race, of the Átréya *gōtra*, grandson of Malaká ráchi Rája, and son of Vallabha Rája, caused to be made an image of Śrí Maḍanagopála, caused a temple to be constructed for it and performed the ceremony of infusing life into the image. On that holy occasion, this charitable edict was issued granting gift of laud with libation of water and gift of gold for providing *amritapadi* (sacred food) and all means of enjoyments to Śrí Madanagópál.

To the south of the village . . . in the street
 . . . 1 *lucchala* in *Ūrikondaya sthala* (place), to the
 south, 1 *lucchala* in *Ponpūrīpōlāya sthala* to the south of
 the extremity . . . both aggregating 2 *luccha-*
las, a garden containing a well in rear of the *kuntā* (pond)
 to the north of the village

This is the charitable edict setting forth the gift of
 land and presenting the above lands with libation of water
 for the religious merit of his father Vallabharāju, and of
 his mother Kōnamamma

NOTE—This ruler of Podūḷi *Sima* is mentioned again in P 35
 (In D 30, Note, we find Jilalla Maṅgapaṛāzu holding the office of
 governor in this neighbourhood in 1682 or thereabouts) The
 genealogy of the other donee is given as—

Mahamandaleśvara Mōḷala Rājayyadēva Mahārāja or Mōḷala Rāchi Rāja

Vallava (or Vallabha) Rāja = Kōnamamma

Rājayyadēva Mahārāja or Rāchirajadeva

He does not seem to appear elsewhere. He claims to be of the
 lunar race

- 1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయశాలివా
- 2 మానశకవరుషంబులు ౧౪౭౩ అగు నేంకి
3. విరోధకృత్తు సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౦ గు
4. శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజ వరమేశ్వర శ్రీ వీ
5. రత్రతాప సదాశివరాయదేవ మహారాయలు
6. విద్వానగరమందు వ్రతేశింహాసనాధిపతి
7. బృధివీసామ్రాజ్యమున్న చేయుచుండగాను
8. శ్రీమత్తమహామండలేశ్వర జిల్లెల్లరంగవతి దేవమహారా
9. జలుంగారికిపాలించి యియ్యనవధరించిన పాదల
- 10 శీమలాను శ్రీమత్తమహామండలేశ్వర మోలకారాజయ్య
11. దేవమహారాజులవారి పాత్రులయ్యిన వల్లివరాజుగారి

పుత్ర

12. లయన రాజయ్యదేవమహారాజులంగారికి వుంజిభికి
13. పాలించిచ్చియిచ్చిన పాములపాటిగ్రామానను సోమకలా

ధృవు

14. లయన ఆత్రేయగొళ్ళలయిన మలకారాచిరాజువపుత్యల

యిన వ

15. ల్లభరాజుపుత్యలయిన రాచిరాజుదేవ మహారాజులంగా

రు శ్రీ

16. మదనగో పాల విగ్రహమునుండేయించి దేవళముగట్టిం
17. చి ప్రాణవ్రణిష్టచేశిన పుంజ్యకాలమందు శ్రీమదనగో
18. పాలుని అమృతపల్లకుండు అంగరంగవయభవాల
19. కుంసహిరంక్షౌభ్యదకదానధారాపూర్వకముగాను
20. ధారవోసియిచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనం గ్రామా
21. నకు దక్షిణము

Second side.

1. . . న గుంటకు బోయిన తెరువులూ.
2. . లూరికొండ యస్తవంకుచ్చల గిన్ని దక్షిణంకు
3. . . టికోంము దక్షిణాన పాంపూరిపాలయస్తవంకు చె
4. . ల గిన్ని పుభయం కుచ్చే ధ్లున్న పూరికిపుత్తగం

కుంట

5. వెనక నూలితోంటను తమతండ్రివల్లిభరాజు
6. కుంన్ను తమతల్లికోనమంమంగారికింన్ని పుంజ్య
7. ంగాను ధారవోసి యిచ్చినభూదాన ధర్మశాసనం

PODILI (25), (A.D. 1545-47 ?)

[Kátraguṇṭa. Telugu. Near gate of Veligondasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Prosperity! Hail. On . . . corresponding to 1468 of the illustrious, victorious and prosperous

Sáliyáhana Saka era, while Sríman Mahámandalésvara Srí Vira Pratápa Venkatarangapatidéva Mahárāja, seated on the diamond throne in Vidyánagar, was ruling the earth (Panigani) Ganaparapura Sríman Nágínénigáru planted this charitable edict regarding a *pullari manyam*.

For the religious merit of Sríman Mahámandalésvara Venkatarangapatidéva Mahárāja . . .

1. శ్రీస్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహనశకవరుషంబు
3. లు ౧౪౬౮ అను నెంటి
4. శ్రీమత్తహనుండ లేశ్వర
5. శ్రీవీరప్రతాప వేంకటరంగ
6. కలిదేవమహారాజులవారు
7. విద్యానగరమందు పత్రసింహ
8. సనాదుధులపై పృథ్వీరా
9. జ్యముచేయుచునుండగా(పు
10. ని గన్యగణపరపుర శ్రీమాను
11. నాగినేనిగారు వెట్టిపుల్లరిమా
12. న్యం ధర్మశాసనం శ్రీ
13. మంత్తహనుండలేశ్వర వెం
14. కటరంగకలి దేవమహ
15. రాజులగారి పుణ్యంగాను

PODILI (26). (A.D. 1426-27.)

[Kúchapúdi. Telugu. Opposite Āndhrarāmalinga-
svāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Parābhava, corresponding to the Srí

Śaka year 1348, Hail ! Śrīman Mahāmaṇḍalésvara, Médinī-
misaragandā¹, Kathāri², Śāluva³ Samburāyadēva Mahā-
rājulu caused to be constructed (a templo) to Āndhra . .
dēvara for the religious merit of his father Rāya
Vibhāladēva Mahārāja. May it cause great prosperity!

1. స్వప్తిశ్రీ శకవ
2. షణ్ముఖుని గెరెర
3. అనునెంటి వరాధ
4. వ సంవత్సర చైత్ర
5. శు ౧ అస్వపతి శ్రీమ
6. న్నహామండలేశ్వర దేవదీ
7. మీసరగండ్లకతారి సా
8. షు వ సంబురాయదేవ
9. మహారాజతమతండ్రి
10. రాయవిభాళదేవ మ
11. హా రాజకుంబుగృము
12. గాను ఆంధ్ర . . . దేవ
13. రులకు గట్టించ్చెను మంగళ
14. మహాశ్రీశ్రీశ్రీంజేయును .

PODILI (27). (A.D. 1483-84 or 1515-16 or 1575-76 ?)

[Kunchepalli. Telugu. In front of Ānjanēya
temple.]

TRANSLATION.

On the 15th of the bright half of Jyēsthā in the year
Yuva, corresponding to 1407 of the illustrious, victorious
and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīmad Rājā-

¹ Médinīmisaraganda = Champion over the moustache-wearing heroes of the
world

² Kathiri = axe.

³ Śāluva = hawk ; compare this inscription with No. 30.

dhirāja, Rājaparamēśvarn, Śrī Virapratāpa Śrī Rangadēva Mahārāyalāyavāru Rājādhirāja, was ruling the kingdom of the earth at Vidyānagar, he granted the village of Kunchepalli, situated in Podilā śima which was ruled by Velugōti Kumāra Timmānāyaningāru, to Brityāri Timmamūndula Atnōgā Chāryulāyavāru as charity. Therefore those who obstruct (the enjoyment of) that village will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges.

[One imprecatory verse in Sanskrit.]

Śrī, Śrī, Śrī.

NOTE.—The cyclic and S.S. years do not correspond. The last figure of the date is not clear.

1. శ్రీజయభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవహంబులు
3. ౧౮౦౭ అగు నేంటి యువ సంవత్సర
4. జెప్తు శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజవర
5. మేశ్వర శ్రీ వీరవరాహ శ్రీరంగదేవము
6. హారాయలయ్యవారు విద్యానగరము
7. దుప్రిధివిసామ్రాజ్యమును చేయుచున్న వెలుగో
8. టి కుమారతిమ్మనాయనింగారికి పాలించుచున
9. పొడిలశేమలూని కుంజేప్పల్లిగ్రామంలో బ్రిత్య
10. రి తిమ్మమాండుళ అల్మోగాచార్యులయ్యవారికి
11. దీని ధర్మంయిచ్చినాండుగనుక అగ్రామానుకయ
12. వ్యర్థు దప్పినానుగంగకథ గోవుబ్రాహ్మణులను వ
13. దియించిన పాపాన్నిబోయివారు । పక్షేవళ
14. గిరీలోకే సేవేషామేవ భూభుజాం
15. న బోజ్యాన కరగ్రాహ్య వివ్రజ
16. త్రా వసుంధరా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

· PODILI (28).

[Marripudi. Telugu. Below Dvajasthambam of Venn-
gópálasvāmi temple.]

, TRANSLATION.

The dedication of a Gārada pillar by Punnam Setti to Gópinātha on Wednesday the 2nd of the bright fortnight of Mágha of the year Pramódúta.

1. ప్రమోదూతస్వప్నర
2. మాఘ శు శు అ బు కోపి
3. న్నాతకి గారడకంబము
4. పున్నమనాతి సమవసారం
5. శ్రీ

PODILI (29). (A.D. 1515-16.)

[Pámulapáda. Telugu. In a garden.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 15th of the bright half of Mágha of the year Yuva, corresponding to 1437 of the Śrī Śika era, on the holy occasion of a lunar eclipse, the (following) charitable deed was granted to Dúdala Malli-
khárjuna (deity) of Podila by Śríman Mahárāja, Rájádhi-
rája, Rájaparaméśvara, Śrī Vira Pratápa Śrī Krishnadéva
Mahárāja, King of Vijayanagar of the Carnatic (and)
Ráyasam Koudamarusayyamgáru. We formerly granted
the village of Kiraḷḷapalli which is situated on the south
of the (river) Musi in Podila śtma and which formerly
belonged to the deity as an absolute gift for providing
all kinds of enjoyments to the deity. Those who help
this charity will acquire the religious merit derived from

performing the sixteen great gifts (*Mahādānas*) such as the *tulā puruṣa*¹. . . . Those sinners who obstruct this charity will go to the hells Kumbhipāka, Roura, &c. (Sanskrit verse). The giver of land abides in heaven for 60,000 years, but he who resumes it or he who permits (resumption) goes to hell for the same number of years.

If those who resume this grant are Muhammadans they will incur the sin of eating pork. Those who cause this charity to fail will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. His (wife's) honour will be given to tawny cattle (?). May it produce great prosperity!

NOTE.—Another inscription here is illegible and a third, referred to by Mr. Sewell, could not be found; a fourth resembles the one here printed.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవషాంబులు ౧౮
2. ౩౭ అగునెంటి యువ సంవత్స
3. ౪ మాఘ శు ౧౫ సో సోమ
4. గ్రహణ పుణ్య కాలమందు
5. శ్రీమన్నహా రాజాధిరాజ రా
6. జ పరమేశ్వర శ్రీకన్నాకంట విజ
7. య నగరాధిశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
8. క్రిష్ణదేవ మహారాయలు రాయసం
9. కొండ మరుసయ్యంగారు పొదిల
10. కూడల మల్లిఖార్జుని కిచ్చిన ధర్మశాస
11. సం పూర్వన దేవునికిం జెల్లి గ్రామము
12. పొదిల సీమలో ముసికి దక్షిణపు గ
13. డ్డ కిరణపల్లి గ్రామము సర్వాక్రాంతు
14. గాను దేవునికి అంగరంగ వైభవాలకు

¹ Tulā puruṣa is the weighing a man against gold.

15. ను నడచియ్యట్లుగాను పూర్వం సాగిం
16. చ్చి యిష్టిమి యీ దమ్మనకు సహాయు
17. లై నడచినవారలకు తులూపురుషం
18. మొదలైన సోదశ మంహా దానాలు
19. న్ను సేసిన పుణ్యం గలుగును యిందు
20. కు ప్రతిహారులై చేరిచిన పాపకములకు
21. కుంబ్బి పాకము మొదలైన రౌరవాదిన
22. రకాలం బిడుదురు . . . సతి వీర్య సహజా
23. णिस्त्वर्गे तिष्ठति भूमिदः । अपहर्ता चा
24. నుమేతా చ తాప్యేవ నరకం వ్రజేత్ ।
25. కవారై రా వండిం దిన్న పాపానం బో
26. దురు యీధర్మం తప్పించినవారు
27. గంగకత్తెను గోవు బ్రా
28. హ్మనింజంపిన దోష
29. నం బోవును వానిమానం
30. గపిల గోవులకిచ్చును
31. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయు
32. ను

PODILI (30). (A.D. 1547-48.)

[Pátagárlapēḷa. Telugu. To the south in the puróhit's field.]

TRANSLATION.

Hail! This is the charitable edict setting forth the gift of land made to Kondúri Obayésvara by Chiuta-gumpalli Pedda Náyaningáru, on Monday, the 15th of the bright fortnight of Kártika of the year Plavanga, corresponding to 1469 of the illustrious Śaka era. In

Gárlapáṭa (village) in Podila śīma on the holy occasion of a lunar eclipse we have granted . . . with libation of water as a sarvamānya. You, your sons and your grandsons, in succession should enjoy this and live (happily).

[One imprecatory verse.]

May it cause prosperity!

1. స్వప్తిశ్రీ శకవరుమంబులు గరఁగ నే
2. టి ప్లవంగ సువత్సర కార్తిక శు గ
3. సో॥ చితగుంపల్లి పెద్దానాయగిం
4. గారు కొండూరి ఓబయ్యశ్వరుకిచ్చి
5. న భూదాన ధర్మశాసనం పాడిలసీమ
6. లోను గాలఁపాటను
7. సోమగ
8. వాణ పుణ్యకాలమంకును సర్వమాన్యంగా
9. ఛారా పూర్వకంగాను ఇష్టిమి మీపుత్ర పా
10. త్ర పారంపర్యం అనుభవించి బ్రతుకువారు
11. స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాల
12. నం పరదత్తాపహరేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
13. భవేత్॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును

PODILI (31).

[Pedárikatla.. Telugu. In front of Chennakéśavasvám, temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Śrávana of the year (Sarvadhári) corresponding to . . . of the illustrious Śaka era, Hail, Śrīman

Mahāmaṇḍalēvara . . . who is endowed with
all the glory of titles . . . Vibhāvamarēvara.

• • • • •

1. స్వస్తి కృతీ కవచములు
2. సునెంటి (నెప్పదారి) సంచనీర త్రావ
3. న పు గా న సమస్త పాప
4. స్తి సహిని క్రీమక్షరామం . . .
5. కు
6. విభవామరేశ్వర . . .
7.
8.
9. శ్రీమ . . .
10. వ . . .
11. విర

PODILI (32). (A.D. 1259-90?)

[Podili. Telugu. Stone outside Virabhadra temple.
The stone is broken.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 1st of the bright fortnight of
Phālguna, corresponding to the illustrious Saka year
(1211) Hail ! Śrīman Mahāmaṇḍalēvara rāyajanā . .
sisvarā, Chakravartulāra Māna marīda
Samudrala Sura . . . mana Dharina Vijayādityadēva
Mahārāja (?), who is possessed of all praiseworthy attri-
butes, gave 100 puttis (?) free from taxes to Tirupu-
rāntaka Kommanappa (?) of the Yangīpura Gōtra, for the
religious merits of (Hail !) Śrīman Mahāmaṇḍalēvara,

Mahāmandalika dānava murāri Hari (ari?) rāyaganda-
gópāla, rāhutta Manumagandagópāla
Déva Mahārāja, who is endowed with all praiseworthy
attributes.

NOTE.—The identity of this Vijayāditya is not clear.

(స్వస్తి) శ్రీ శకవరుషంబు—

(లు గ) ౨౧౧ అనునెంటి పాలు

(గుణ) శు ౧ గు 1 స్వస్తి సమస్త

(ప్రసస్తి) సహితంబున శ్రీ

(మన్త) హమండలేశ్వర

(మహా) మండలిక దానవ

(మూరా)—రిహరి రాయగ

(ండ) పాళ, రాహున్త

(—) మనుమగండ్డ

(పా) శదేవ మ

(హా) రాజులకుం బు

(ణ్యంబు) గాను స్వస్తి స

(మస్త)—ప్రశస్తి సహితం

(బుగ) శ్రీమన్మహా మం

(డలేశ్వ) ర రాయజనా

(—) శిశ్వర చక్రవ

ర్తులార మాసమర్ద

(. .) సముద్రలసుర

() మణ దమ విజ

(యాది)త్య దేవ మహారా

—(య)డకుమారు శివ 100

(ఎరి)—హారముగాను

—గోత్రపంగీపు

(ర)నువైన త్రిపురా

(.)కి కొమ్మనప్పనకూ
 చికి అన్నికూచయ.

PODILI (33). (A.D. 1515-16.)

[Podili. Telugu. On a stone in the mosque. The inscription is practically identical with No. 29.]

PODILI (34). (A.D. 1583-84?)

[Podili. Telugu. Stone near Muhammadan Darga.]

TRANSLATION.

Hail! On the 11th day of the bright fortnight of Śrāvaṇa in the year Svabhānu corresponding to the victorious and prosperous Śālivāhana year 1501, Komāra China Timmānāyaningārṇ, son of Komāra Timmānāyaningārṇ, grandson of Śrīman Velugóṭi Peda Timmanāyaningārṇ of the Réchorla family, issues this charitable edict to pious Brahmans and *agradārams* in Podile sthālam, also to Bhatavirti mānyams belonging to pious Brāhmins of villages in Podile śīma for carrying on work connected with learning. For the religious merit of Timmānāyaningārṇ and Lingammakka we have exempted your mānyams from payment of taxes for ever. You may cultivate your mānyams and enjoy them as long as the sun and the moon last. Those who obstruct in any manner this gift will incur the sin resulting from killing cows and Brāhmins near the Ganges.

V. 1. Of giving one self and protecting (another's gift) protecting is more meritorious. By giving (one self)

one attains heaven, (but) by protecting (another's gift)
one attains the abode of Vishnu.

May it cause prosperity.

NOTE.—Subhānu is S S. 1506 current.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శా
2. వివాహాన శకవరమంబులు
3. 1505 అనుసేటి స్వభాను సంవత్స
4. త్వర శ్రావణ శు ౧౧ లు శ్రీమతు
5. రేచర్ల గోత్రోద్భవులైన వెలిగోటి పె
6. ద తిమ్మనాయునిగారి పొత్తులైన కొ
7. మార తిమ్మనాయునిగారి పుత్తు
8. లైన కొమారచ్చి తిమ్మనాయునిగారు
9. పొదిలెస్తలం దేవప్రాంహులకు అగ్రహ
10. రాలకు పొదిలె శీమలాని గ్రామాల
11. దేవప్రాంహుల భటుత్తి మాన్యాల
12. కు విద్వాంసులకు సవరిగాను యిచ్చి
13. న భర్తశాసనం—తిమ్మనాయునిం
14. గారికిని లింగంమ్మకరిగారికిన్ని పుణ్య
15. ంగాను మీమాన్యాల బేడిగె యెల
16. కాలానకుం మన్నించుమి మీ మాన్యా
17. లు మీరు యెప్పటివలెనే వ్యవసా
18. యాలు సెనుక అచంద్రాకాస్తాయి
19. గాను అనుభవించి బ్రతికిడి యీ
20. పుంజ్యాలకు యంప్వర దప్పినాను
21. గంగకర్త గోపుప్రాంహుని
22. వధియి
23. ంచ్చినా పాపానం బోవువారు
24. దానపాలన యోర్కధ్యేదానాశ్చే)
25. యోనుపాలన దానాస్వర్గమ

26. వావ్నీతి పాలనాత్ అచ్చుతం
 27. పదం శ్రీ శ్రీ శ్రీం చేయును॥

Podili (35) (A.D. 1547-48.)

[Podili. Telugu. In Ānjanéya temple.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! On Sunday, the 15th of the bright half of Kártika of the year Plavanga, corresponding to the victorious and prosperous S.S. 1469, while Sríman Máharája Rájádhi Rája Rájaparámésvara, Śrī Vira Pratápa Śrī Sadásivádeva Maháráyalungáru was ruling the earth, seated on the jewelled throne at Vijayanagar, under the orders of Śríman Mahámandalésvara Aliyagáma (ráma?) Rájayyadeva Mahárájalungáru who bears the burden of the kingdom, Jillella Rangapatideva Mahárájulungáru issues this charitable edict to the barbers of the villages of Podili *síma* which is attached to his chiefdom. Chippagiri Mangala Timmóju Kondóju Bhadróju having pleased by his (or their) service the king Rámarájayyaváru, the barber caste in the kingdom of the king was exempted from taxes. Therefore we also exempt the barbers of Podila *síma* and of the *Sthalam* from taxes including vetṭi's fees. This gift is made under the orders of the king to the barbers of Podili *síma*. Therefore we have exempted you from all taxes including vetṭi's fees. You may take possession of the fields and enjoy them in full, you, your children and grandchildren in regular succession as long as the sun and moon last.

May Nimmanátha and Gópinátha, the gods of Podile, (two deities for each of whom there is a separate temple

in Podili) (protect). This is the stone inscription written by Yellamráju, the Sthalakarnam of Podila.

Those who obstruct the continuance of this gift will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges and also the sin of killing one's parents at Benares and will be regarded as having been born of donkeys.

NOTE—In line 15 Mangala pójulaku looks as if it might mean "to the armies of barber"! It is not quite clear whether one person or three persons are referred to. In another inscription we find Mangala Kondóju and in a third Mangala Timmóju Kondóju.

1. శుభమస్తు స్వప్రీతీ జయ్యాభ్యుదయ శాలివాహన
2. శకవషంబులు ౧౮౬౯ అగుసేటి ప్లనంగసంవత్సర
3. కార్తిక శు ౧౫ థా॥ శ్రీ మత్తహారాజరాజాధిరాజరాజ
4. పరమేశ్వరశ్రీ విరవ్రతాప శ్రీనదాశివ దేవమహారాయ
5. లుంగారు విజయనగరమందుల రక్షింపింపాసనాసీ
6. నులై బ్రిదివిరాజ్యంజేయుచుండంగాను వారిరాజ్యభా
7. ర ధురంధరులైన శ్రీమత్తహారామండలేశ్వర ఆర్థియ గా
8. మరాజయ్యదేవ మహారాజులుంగారి ఆనరిని జలెల్లరంగ
9. పతిదేవ మహారాజులుంగారు మానాయంకరానకు
10. ం జెల్లె పాదిలశీమగ్రామాలం మంగ్గళ్ళకిచ్చిన ధంమశా
11. సనం రాయలు రామరాజయ్యవారి శావచేసి చిప్పగిరి
12. మంగళ తిమ్మోజు కొండోజు భక్రొండంగా
13. రు మెప్పింపైన రాయరాజ్యాన తమకులంమంగళ
14. వారికి పంసువరాయలుమానినారు గనక పాదిలశీమ
15. మంగ్గళ్ళకున్న స్తవంమంగళపాజులకు పంన్నుపరాయాలు
16. వెట్టి వెములు సర్వమాన్యంగాను మానితిమి (.) యీధర్మ

శాస

17. నం రాయల ఆనతిక్రమానను పాదిలశీమమంగ్గళవారిప
18. న్నుపరాయలువెట్టి వేములుమానితిమి (.) గాన మీపుత్ర

19. శ్ర పారంపర్యంగాను ఆచంద్రాకాశస్థాయిగాను మీస్వా
20. యకంచేసుకొని పరిణామాన వుండువారు (.) యి
21. పాదలె నిమ్మనాధుండున్న గోపినాధుండున్న
22. పాదల శీమస్తలకరణం యల్లరాజువ్రాసిన శీలాశాసన
23. నము॥ యీ ధర్మానకు యవ్వరు దప్పినాను గంగకత్తెను

గో

24. బ్రాహ్మలంజంపిన పాపానంబోవువారు తమతల్లితండ్రు
25. ల వారణాశిలాంజంపిన పాపానంబోవువారు
26. గాడిదె కడుపునంబుట్టినవారు.

* PODILI (36). (A.D. 1514-15.)

[Podili. Telugu. In front of Nirumalésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 30th of the dark half (*i.e.*, new moon day) of Srávana in the year Bháva, corresponding to the victorious and prosperous S.S. 1437, on the auspicious occasion of a solar eclipse, Ráyasam Kondappamasayya (Kondamarusayya ?) gáru for the religious merit of Śrī Vira Pratápa Krishnadéva Mahárāja, who is the king of Vijayanagar of the Carnatic, and who is Śríman Mahá Rájádhirāja Rájaparamésvara, granted this charitable edict to the deities Bhímésvaradéva and Kailásarāya of Podila. We have granted with pleasure the village of Chirramakúru which lies on the western bank of the river Músi which is to the east of Podila śíma and which was formerly enjoyed by both these deities, as an absolute gift for providing all kinds of enjoyments to these deities in the proportion of four parts to Bhímésvara, and two to Rāma Kailásanátha. Those

who help this charity will derive the religious merit of performing the 16 *mahādānas* (great gifts), viz., *tulā-purusha* (weighing a man against gold and giving it to him) and others.

1. స్వస్తిశ్రీ జ
2. యాభ్యుదయ
3. శాలివాహ
4. న శకవరుషం
5. ఋతు ౧౪౩౭
6. అనునేటి
7. భావ సంవత్స
8. ర శ్రావణ బ
9. ౩౦ గు|| నూ
10. ర్య గ్రహ
11. ణ పుణ్య
12. కాలమందు
13. శ్రీమాన్ మహారా
14. జాధి రాజరాజ
15. పరమేశ్వర

Second side.

1. శ్రీ కన్యాంబ
2. విజయనగరా
3. ధీశ్వర శ్రీ వీర
4. ప్రతాప శ్రీ కృష్ణ
5. దేవమహారా
6. యలకు పుణ్య
7. ముగాను రా
8. యసము కొం

9. డప్పమసయ్య
10. గారు పొదిల
11. భీమేశ్వర దేవు
12. నికిని కైలాస
13. రాయనికిని
14. యిచ్చిన ధర్మం
15. శాసనము-పూ
16. ర్వాన దేవళ్లకు
17. యిద్దరికిన్ని చెల్ల గ్రా
18. మం పొదిల శీమ

Thind side

1. లోని తూర్పు ముసి
2. కి పడమటిగట్ట చితి
3. మకూరి గ్రామం
4. ము సర్వాక్రంతము
5. గాను దేవళ్లకు లు
6. గ రంగవైభవాలకు
7. న్ను భీమేశ్వర దేవుని-
8. ర|| నాల్లుగు పాల్లున్న ఆ
9. రామకైలాస నాథున
10. కు ఆ|| రెండుపాల్లు
11. న్ను ఆరాసునడచి ఆ
12. ట్లను పూర్వం
13. సాగించి ఇస్తామి

14. యాథమానకు
15. సహాయులై నడచి
16. సవాలకు తులపు
17. పం మొదలైన పో
18. డర మహదానాలు
19. చేసిన పుణ్యం కలుగు
20. ను

PODILI (37).

[Podili. Telugu. On Pillar in Nirmaléśvara temple.
Last part unintelligible and inscription rough.]

TRANSLATION.

Under the orders of (Hail!) Śrīmat Pótaya Sáhini Gáru, son of Víraya Sáhini, the excellent son of Dádi Pótaya Sáhiningáru (subordinate) of Śrīmad Vírayudéva-chakravartulu and of the Lakumámba, the illustrious Jákamma Venkamgáru gave to the *Kámpus* of Podiyala *sthalam*.

NOTE.—Sáhini = commander-in-chief. The identity of the emperor is not obvious. From D. 12 it appears that a Kákatiya may be referred to.

1. శ్రీమ
2. ద్వీరయ
3. చేవచక్ర
4. వరులదా
5. దిపాలయ
6. సాహినింగ

7. రికిని లకుమాంబకూ
8. ను సుపుత్యడైన పీరయసాహి
9. ణికోడుక స్వస్తిశ్రీమతు పాతయసాహిణింగారి ఆనతి
10. నిస్వస్తిమతుజాకంమం యీ వెంకంగారుపాది యలస్థల
ము కాంపులకు యి
11. చ్చినసత్ । క్రతానంజలిసుత్
12. క్షత్రానుచే నిస్తిమి
13. దుంనా విద్వాసుం గలదమ
14. చెతం బత్రాలుగొని చేవొవులుగడం
15. చినవారి లోపలివెలుపలి పదలపరము
16. యెలుకా

PODHI (38). (A.D. 968-69 ?)

[Sannamúru. Sanskrit in Telugu character and
Telugu. Opposite Rámalingésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Friday, the full moon day of Vaisákha of the year corresponding to (Śaka) 890, the illustrious Aggaparāju, who was born in the family of *Mahábali* the members of which were made the gatekeepers of Paramésvara who is the lord of gods and demons and worshiped by all the three worlds; whose (Aggaparāju's) banner was a black-buck (?), who was heralded in public by the *Paisácha pataka* (a drum given by a *pisácha* or demon); whose signet was the bull, who was the lord of Nandigiri (Nandidrug ?) and the supreme lord of Parigipura, who was Bána Iganda, who was the Arjuna of the

7. రికిని లకుమాంబకూ
8. ను నుపుత్యదైన పీరయసాహి
9. ణికోడుగ్గ స్వ స్తిశ్రీమతు పాతయసాహిణింగారి ఆసతి
10. నిస్వ స్తిమతుజాకంమం యీ వెంకంగారుపాది యలస్థల
ము కాంపులకు యి
11. చ్చినసత్ । క్రతానంజలిసుత్
12. క్షత్రానుచే నిస్తిమి
13. దుంనా విద్వాసుం గలదమ
14. చెతం బ్రతాలుగొని చేదొవులుగడెం
15. చినవారి టాపలివెలుపలి నదలవరము
16. యెలుకా

PODILI (38). (A.D. 968-69 ?)

[Sannamúru. Sanskrit in Telugu character and
Telugu. Opposite Rámaliṅgésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Friday, the full moon day of Vaisákha of the year corresponding to (Śaka) 890, the illustrious Aggaparájū, who was born in the family of *Mahábali* the members of which were made the gatekeepers of Paramésvara who is the lord of gods and demons and worshiped by all the three worlds ; whose (Aggaparájū's) banner was a black-buck (?), who was heralded in public by the *Paiśúcha pataka* (a drum given by a *pisácha* or demon) ; whose signet was the bull, who was the lord of Nandigiri (Nandidrug ?) and the supreme lord of Parigipura, who was Báṇa Igaṇḍa, who was the Arjuna of the

family of Bali, . . . granted with his own hand to Annagūri Agastīsvara Bhattāra twenty-four . . . of land in . . . the big kingdom and in the small kingdom The progeny of the kings of . . . (big) kingdom and the small kingdom shall continue the enjoyment (of the same) Witness to this Jēsa Rattaya, Marupūri Tikkana, and . . . Kalleka With the consent of all these (this was) written by Tippama

[One imprecatory verse]

NOTE—This was transcribed by Mr V Venkayya The (symbol on the ?) banner was a black back according to Dr Fleet, see p 162, Vol. V, L I Parigipura appears elsewhere as Parivipuri The “G” here may be a misreading for “V” The king whose name does not seem to appear elsewhere, was evidently a Bana

- 1 సాస్తి సకలజగత్తయా-¹
- 2 భివన్దితసరాసురాధీశప-
- 3 రమేశ్వరప్రతిహారిక్రిత²మ-
- 4 హావలిక్కులొడవ కృణధ్వజ- .
- 5 విరాజిత పేషాచికపటహ్యో-
- 6 యణ వృషభలాఙ్ఘన నన్ది-
- 7 గిరినాథ పఱిగిపురపరమే-
- 8 శ్వర వాణ . లాఙ్ఘ బలిక్కు-
- 9 లాఙ్ఘన గడుసంఘియ . వ-
- 10 శ్రీమత్
11. [అ] గ్గ పరాజ సవత్తు³ [౮౯౦]
12. యగునే । ఙ్గి వైశాఖ పుణ్ణమిశు-
- 13 క్రపారంబు నాణ్ణు [అ] స్మగూరి [అక]

¹ Read జగత్తయా

² Read కృత

³ Read సవత్తుర

14. [ప్రీ] శ్వరభటారనికి పెద్దరాజ్యాన
15. యు కొట్టుకరాజ్యానం చేతంగోని ఇ-
16. చ్చిన భూమి ఇరువోదినాలుగు . . .
17. రాజ్యానయు కొట్టు
- 18 కరాజ్యానయు సప్తతిభోగము నడ-
19. పేవారు [॥*] దీనికి సాక్షి చేసరట్టయ
20. యు మాటుపూరి తిక్కనయు . . .
21. కల్లెకయు ఓరి ఉభయసమ్మథ¹లు
22. న వ్రాసినవారు తిప్పమయుం [॥*]²[స్వ*] చ్చాం
23. (వా)

* PODILI (39). (A.D. 1438-39.)

[Tippaldévipalli Telugu. To the west by a ruined tank.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! This charitable edict relates to the consecration of the tank (caused to be constructed) near Ankepalli village on the holy occasion of Sunday, the third of the bright fortnight of Vaisākha of the year Kālayukti, corresponding to the Srī Saka year 1360 by Tippaladēvi, the daughter of king Pedarāya Vibhāla who is the younger brother of the king Srīmau Mahāmandalésvara, Médinimisaragandā³, Kathārī⁴, Sāluva⁵, Dharanī Varāha⁶, Telungurāyālésuuda Bhūpa

¹ Read సమ్మతంబున

² The rest of the inscription consists of the continuation of the imprecatory verse beginning with these words.

³ Médinimisaraganda = champion over the moustaches (heroes) of the world

⁴ Kathārī = the axe.

⁵ Sālva = the hawk

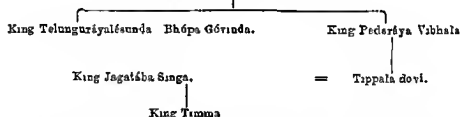
⁶ Dharanī Varāha = the boar on earth

Góvinda, who is the son of the king Śrīman Mahá-
mandalésvara, Médinímísaraganda, Kathári, Sáluva,
Dharaní Varáha, Peda Samburáya, of the lunar race and
of the Átréya gótra, for the religious merit of her husband
king Jagatábinga¹ of the solar race and of the
Káśyapa gótra, her son king Timma and (for the religious
merit of the members) of the families of her mother and
father She made it in order to last so long as the sun and
moon endure. Śrī, Śrī, Śrī. She granted with libation of
water the village Tippaladévi to Tinta Tammanárya of
the Bháradvája gótra as an agraháram to
be enjoyed as a single share.

NOTE

King Rája Vibhála (from No 26, Podili)

King Peda Samburaya (from No 39, Podili).

[In volume VII, E.I., it is stated that in the temple at Simháchalam in Vizagapatam district there is an inscription, dated S.S. 1350 of Telunguráya, son of Samburáya of Kannadadésa and that there is another of Telunguráya dated S.S. 1350 at Santarávúru in Bápatla taluk in Kistna district in which the kings described as Mahámandalésvara Mísaraganda, Kathári, Sáluva, Tolunguráya. Samburáya and Telunguráya of Podili, No. 39, are evidently the same as these kings.

¹ Jagatábinga is possibly the same as Jagadebbasinga = the sole Lion of the world.

In an inscription at Tekal in Mysore Góparāja is called the "Setter-up of Ganga Hale Sambaráya"—
(*Epig. Carn. vol. I, p. 208.*)

In No. 26, Podili, the same Samburāja is given. His father was Rāja Vibhāla.]

1. శుభమస్తు నృప్తిశ్రీ శకవరు
2. మహంబులు ౧౩౬౦ యగునేం
3. టి కాలయుక్తి సంవత్సర బ
4. ౦ దులశ్చైశాఖ సుద్ద తది
5. యా భానువార పుణ్య
6. కాల భంధు సోమవంసో
7. ద్భవుండు అత్రియగౌత్య
8. ౦డు శ్రీమత్సహామండ
9. లేశ్వర మేదిని మీసరగం
10. క్ష కంఠారి సాళువ ధరణి
11. వరాహుండైన పెదసం
12. బురాయత్తా పాల తన
13. యుండు శ్రీ మత్సహా
14. మాడలేశ్వర మేదిని మీస
15. ర గంక్ష కఠారి సాళువధర
16. ణి వరాహుండైన లెలుంగురాయా
17. లెసంక్ష భూపగౌవిందత్తై పా
18. లాను జిండైన పెదరాయ విభా
19. శత్రుపాలసుత తిప్పలిదేవిసూ
20. ర్య వంశోద్భవుండు కాన్యప
21. గౌత్యుండైన తనవతి ఒగ

- 22 రాబ సింగత్త పాలుకు
 23 ను తన తనయందు తిమ్మ
 24 త్తై పాలుకును తనమా
 25 త్త పితృపూజము వాలాన్
 26 కున్న పుణ్యంగాను అంకే
 27 వల్లగామ సమీప బంధు త
 28. టాక క్రితిస్తా ధర్మశాసనం
 29 బాచంద్రాకర్క స్త్రాయగానో
 30 నరించెన్ను శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 31 భారద్వాజగౌతం తింస్త
 32 తత్త నార్యులకు పకబో
 33 గ అగ్రహారంగాను
 34 భారబోశి ఇచ్చను తి
 35 పులి చేరిగ్రామం

PODILI (40).

[Tuvvapádu Telugu. By the Vadlavádu pond]

TRANSLATION

On Monday, the 10th of the dark fortnight of Srávana of the year Bahudhánya Srimat Sri Volugóti Komára Chinn Timma Náyaningáru issued this edict to the Jangúla (priest) who worships Kudali Sangamésvara. We have granted this charity . . . for the religious merit of Timma Náyaningáru and Yáchema Náyaningáru. Whoever obstructs the (Jangúla) priest will incur the sin of killing a cow on the Ganges.

1. భహుధాన్యే సంచ
2. త్వర త్రావణ బ గం సో శ్రీవత్
3. శ్రీ వెలుగొటి కొమారచిన తిమ్మ
4. నాయలంగారు కూడలిసంగమే
5. శ్వరుని పూజించె జంగాలకు
6. యిచ్చిన ధర్మశాసనం (న
7. దుం త్రాన వటిస అం
8. హిటంగాను) తిమ్మరా తని
9. ం గారికిన్ని యాదెమనా
10. యినికి పుణ్యంగాను
11. నిష్క్రిమి దంష్టుం య
12. (శ్వరు) జంగాలను విరోధించి
13. న్నుం గంగక త్తేగోవును
14. వధిశించినవారు

PODILI (41).

[Uppalapádn. Sanskrit in Chalukyan character. On floor of Rámalingasvámí temple. It makes no sense.]

కీర్తి శ్రీ { సవ్య లోక
కాత్రి విజ

(యా) భృచాజ్జనాకాగ్రా

PODILI (42). (A.D. 1376-77.)

[Vágimadugu. Telugu. Opposite Vírabhadrasvámí temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 15th of the bright fortnight of Marga-sira of the year Nala, corresponding to 1297 of the illustrious Saka era. . . .

NOTE — Nala or Anala corresponds with S S. 1298, expired.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవ
 2. రుషంబులు
 3. ౧౨౯౭ అగుసేంటి
 4. నల సంవత్సర మా
 5. లక్షిరి శు ౧౫
 - 6.
 - 7
 - 8.
 - 9 నకు .
 - 10 . . బనేకలు
 11. వంబున . . .
 - 12 . . . స్థ
 13. . . .
 14.
-

RAPUR (1).

[Ákilavaísa. There is a defaced inscription on the tank bund.]

RAPUR (2).

[Áltúrti. Tamil. Opposite Cheennakéšvara Swámi temple. Illegible.]

RAPUR (3). (A.D. 1638-39.)

[Ákupalli. Telugu. Near tank to west of village.]

TRANSLATION.

Hsil! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahadhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrīmat Velugóti Venkaṭapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank at Ákupalli. He has ordered that the tank work should be done with the *méra* grain in the same manner in which it was formerly collected and utilized. Therefore they should get the work done to the tank with the *méra* grain settled for it, whether the village be under *sandhálá*, or under an *amaradár*, or a lessee, or whoever be the ruler. If the rulers do not get the work done to the tank, if any one misappropriate it (the *méra*), or if any one covet it or if any *kápu* or *karnam* object to it or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *vetṭi* of this village and to have given his wife to

the *vetti* of this village.¹ Thus has this charitable edict been issued.

1. స్వప్తిశ్రీ జయభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవ
3. ఖంబులు ౧౫౬౦
4. అగునెటి బహుధాన్య సం
5. వత్సర చైత్రశు ౨ లు శ్రీ
6. మరు వెలుగోటి వెం
7. కట్టపతి నాయనింగారు
8. ఆకువల్లె చెరువువేయించి
9. న ధర్మశాసనం యిగా
10. మాన చెరువుమేరలు పూ
11. వాన యేదారిగాను నడి
12. చినవో ఆమేరధాన్యంచె
13. రువు పనిమోఖం శాయం
14. గట్టడ శేయించినారు గ
15. నక యిగ్రామం సంధారా
16. న పున్నాను అమరగాని
17. వశాన యేదోర యేలినాను
18. గుత్తగాని వశాన పున్నాను
19. చెరువుకు నిష్కయమైన
20. మేరధాన్యం చెరువు ప
21. నిముఖం శేయించె గ
22. లవారు చెరువుపని

Second side.

23. ముఖం
24. గాను ఏలి

¹ This excellent old tank builder (would there were more zamundars of his kidney) generally concludes his edicts with some such expression.

(To face page 1211)

RAPUR NO 4

25. నవారు చే
26. యిచ్చక యవ్వ
27. రు అనుభవిం
28. చ్చినాను యవ్వ
29. రు అసిం
30. చ్చినాను యేకాం
31. పు కరణం ఆత్మ
32. పించ్చినాను యా
33. శాసనం యవ్వ
34. రు తీసివేసినా
35. ను హాండు యా
36. పూరి వెట్టివా
37. నికి బుట్టినవా
38. ండు వాని ఆలిని
39. యాపూరి వెట్టివాని
40. యిచ్చకున్నట్టె అ
41. క్లని యిచ్చిన ధ
42. మ-శాసనం

RAPUR (4).

[Cháganam (hamlet Ráazupálem). Tamil. On a rock below the hill to north of village.]

- [1] ద్రిపులుశశశక్కరవత్తియన్ ప్రితు-
- [2] లెరాత్తుంగుశెఱుమెదెవర్తు శి-
- [3] ండు ఇరుపత్తుమన్గ్రువతు విక్కి-
- [4] శమియకపురామాన నెల్లొలిర్తు-
- [5] యె ఇడ్డ కాదిశశ[రు]దెవర్తు శిలెక-
- [6] [ఱమ] నాడ్డిల్ ండ్డెక్క[ం]మ-
- [7] లె మలెయిడిల్[డి]శశన్గ-కావ-

- [8] க்ஞா கட்டுவித்த எரி நல்லசித்தசாரும்
 [9] உள் உடுக்கூறில் வெள்ளாளரும் கூடி
 [10] சிமூப்பினிசிங்கமச்சாரும்
 [11] இவ்வெரி இட்ட காமிச்சாரமுடைய-
 [12] நாயகாற்கும் பிராமணற்கும் குடு-
 [13] த்தொம் இந்த தம்மம் சந்திராநதித்தவ-
 [14] ரை செலவதாநவும் குடுத்தொம் இந்த தம்ம இ-
 [15] நக[தி]நாருண்டாகில் கெடுகைகனையிற்று-
 [16] ராப்பசுக்கொன்றான பாவங்கொள்வான்.

TRANSLATION.

In the twenty-third year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorions Kñóttungachóladéva, Pichchandi Náyaka gave images to the temple of the lord Kalai Itta Káduchecharudéva at Nellúr *alias* Vikkiramasingapuram and cased to be dug a tank at the foot of Úttukkúkan hill of the country.

We, Nallasittakárnr(?), the *Véldás* of Údukkúr and Símuappili Sínga Amachchn gave this tank to the god.

Ittakaramásvara (Isthakámésvrn ?) and Brahmans.

We gave it so that this charity might be maintained as long as the moon and sun endure. If there is anybody who obstructs this charity, he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

RAPUR (5). (A.D. 1636-37.)

[Cháganam. Telugu. From stone in middle of village.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 30th day of the dark fortnight of Pushya of the year Dháta(ri), corresponding to the year

1558 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while the illustrious Rājādhirāja, Rājaparamēśvara, Śrī Virapratāpa, Śrī Vira Venkaṭapati-
dēva Mahārājulu, seated on the diamond throne at the town of Penugonda, is ruling the kingdom of the earth, Velugóṭi Venkaṭapati Nāyanimgaru has given Dāgdama *agrahāra* in Nellore śīma which is ruled and presided over by himself to Púsala Veoganna Kadappa as an *amaram*. Therefore Venganna Kadappangaru granted this charitable edict for the tank *kunchas* (i.e., nt 1 *kuncha* per *puṭṭi*). Its terms are as follows. He settled this for (the upkeep of) the tanks. They should spend the *mēras* on tanks and not remit them to the palaco (zaminōar). Having thus ordained, we have given a stone inscription on this holy occasion of a solar eclipse for the tanks with libation of water so that religious merit may accrue to Venkaṭapati Nāyanimgaru.

Therefore any one who fails in this will be considered to have given his honour to the veṭṭi (*gulāpurāḍu*). In these terms has the charitable stone edict been granted for work (to the tank.)

1. నవ్వస్త్రీ శ్రీ విజయభ్యుదయ శాలివాహన శ

2. కవచములు గుఱు అగు నేటి ధార (కు) సంపత్సర

పుష్య

3. బి కెం బి శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజవరషేష్వర శ్రీపీ

4. రవ్రతాప శ్రీరీరవెంకటవతి దేవ మహారాయల అయ్యవా

5. రు పెనుంగొండ నగరమండ్లు వజ్రసింహాసనానూడుం

6. దై వృధివిసామ్రాజ్యం చేయుచుండి వెలుగోటి వెంకట

7. వతినాయనివారు పాలించి నవకరించి నెల్లూరి శీమ

8. లోనుదాగడమనే అగ్రహారం వెంకటవతి నాయనివారు

పు

9. సాల వెంగన అకడప్పంగారికి అమరానకుబాలించినా
 10. రు గనుక వెంగన కడపంగారుచెరువు కుంచాలకు యిచ్చి
 11. నధమకొసన క్రమమెట్లన్నను దీని చెరువులకుంగాను
 12. నినయించెనునమేరధాన్యాలు నగరంబెట్టక చెరువుల
 13. మీదను పరిముఖం శేయించంగలవారు అని నిర్ణయం
 14. చేశి యీ సూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందున వెంకట
 15. పతినాయనివారికి దమణంబేమా రేటల్లుగాను చె
 16. రువులకు దారవోశి సిలాకొసనం వేయిండ్రిమి గనుక ఇ
 17. ండ్డుకు తప్పినవాండు గలాపువానికి మానమిచ్చి
 18. న వాండే యీపనికివేయించిన శిలాధమకొసనములు

RAPUR (6). (A.D. 1636-37.)

[Cháganam. Telugu. North of village on Tirragatrála Bódu.]

TRANSLATION.

Hail! On the 30th day of the dark fortnight of Pushya of the year Dhátri, corresponding to the year 1558 of the illustrious, victorious and prosperous Śaliváhana Śaka era, while Śrīmad Rájádhirāja, Rájaparamēśvara, Śrī Vīra Pratápa Śrī Vīra Venkaṭapatiḍeva Mahárájulu, seated on the diamond throne at the city of Penugonda, was ruling as univorsal sovereign . .

1. స్వస్తి శ్రీ విజయభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవర్షములు ౧౫౫౮
3. అగునేటి ధాతృసంవత్సర పుష్య
1. ౩౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా

5. జవర మేశ్వర శ్రీవీరవ్రతాప
6. శ్రీవీరవేంకటవతి దేవమహా
7. రాయలయ్యవారు పెన
8. గొండ నగరమందు వజ్రసింహా
9. సనాథాధులై సకలసామ్రాజ్యం

* * * *

RAPUR (7). (A.D. 1638-39.)

[Chikkavólu. Telugu. On tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd day of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrīmat Velugóti Venkatapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank at Chikkavólu. He has ordered that the *méras* collected for the tank of this village at one *kuncha* for every *putti* should be spent on the tank. Therefore whether the village be under the *sandhátá*, or an *amaradar*, or lessee, or whoever be the ruler, the *méra* at one *kuncha per putti* (must be expended and) if, not doing work to the tank, any one misappropriate the *méras* collected at one *kuncha per putti*. . .

1. స్వస్తి శ్రీ జయభువన శాలివాహనశకవషం
2. యిది ౧౫౬౦ అగువేంట్రి తిరుమధాన్యసంవత్స
3. త్వర వైత్రతు ౨ లు శ్రీమతువెలుగోటి వెంకట
4. పతినాయనింగారు చిక్క-వోలుగ్రామచెర్వుకు చేయించిన

ధమఁ

5. శాసనము యీగ్రామాన చెర్వుమేరలు
6. . . . పుట్టి కుంచాలవల్లి వచ్చిన ఆమేర

- 7 ధాన్యం చెర్వువరిముఖంశాయ కట్టిడశేరి
 8 గనుక మేరపుట్టింటికి ఖ గ కి కుంచెడు
 9 తేళను మేరధాన్యం ఇగ్రామసంధాతాను
 10 వశానను అమరగానివశాను ఏవారయేలినా
 11 నుంన్ను గుర్తగానివశాన వున్నాను చెల్వకు
 12 పరిముఖంచేయించక మేరధాన్యం చెర్వు
 13 ట్టి కుంచాలు

RIPUR (8) (A D 1213-4)

[Chikavola (hamlet Yerraguntapalem) Sanskrit in Grantha and Tamil To the north in Survey No 510 The first portion, written in very incorrect Sanskrit, expresses the same meaning as the Tamil portion with the addition of the Saka year expressed by *rasa* (6), *guna* (3), *sasi* (1), *bhu* (1) or 1136 The translation of the Tamil portion is given below —]

TRANSLATION

In the 36th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulottunga Chóladéva, I, Tukki Nayaka, the younger brother of Vayirappa Nayaka, who is the younger brother of Pidiyáni Kósani Nayaka, the son of Kattásádi who was the son of Vayirappa Nayaka, who was one of the followers (Padiyar) of Chólá Tirukkálattidéva the son of Pillaiyar Manumasiddharasa gave on behalf of Pillaiyar Tirukkálattidéva, to last as long as the moon and sun endure to Késava Perumal (whose image) I set up in the month of Chittirai at Takkulam in Mándanádu, with libation of water, the village (evidently of Takkulam) including all taxes leviable within its four boundaries

He who obstructs this charity will incur the sin of stabbing a cow on the banks of the Ganges.

NOTE.—Some years ago this stone is said to have fallen on and killed several people who were digging under it for hidden treasure. For another inscription from this hamlet see No (79).

Sanskrit.

- [1] ஸ்வஸி ஸ்வஸி-
- [2] ஸ்வஸி ஸ்வஸி-
- [3] பிரஸு ப்ரீ ஜொ-
- [4] உதித [த] உதித-
- [5] து-கோ-த்யவஸித-
- [6] தகெஸஸக-
- [7] தஸக துஸக-
- [8] சுதாஸி யாவ-
- [9] ஸ்யஸிபுஸித-
- [10] ஸ்ய பக-
- [11] தா நஸகஸ-
- [12] து-ஸஸக-
- [13] உ-ஸஸக-
- [14] ஸெஸக-
- [15] (உ) ஸஸக-
- [16] ஸ[உ]ஸஸக-
- [17] ஸஸக-
- [18] தாசு க-
- [19] தகெஸ-
- [20] ஸய ஸய-
- [21] ஸயகா-
- [22] தாஸஸக-
- [23] து-ஸஸக-
- [24] ஸெஸக-
- [25] ஸெஸக-
- [26] ஸெஸக-
- [27] ஸெஸக-
- [28] ஸெஸக-

- [29] ரொஜவதி
 [30] சூலநய
 [31] பெராஜதி-
 [32] சூலநா
 [33] யஃ |

Tamil

- [1] திருவாரூர் நரச-
 [2] சூலாததிகள்
 [3] ஸ்ரீ கும்பெ
 [4] ரத்தாங்கெ
 [5] சாழ்தெவ-
 [6] நகு யாண்டு
 [7] நயிசுவது
 [8] சிளநையார
 [9] மதுமதிதரச-
 [10] சாமகார செ-
 [11] னாததிருக்கா-
 [12] னத்திதெவாப-
 [13] டியாரகலில
 [14] படியாள வயிச-
 [15] பபநாயக்கன-
 [16] மகன கட்டசா-
 [17] தி மகந பிடியா-
 [18] ரி கொச்சிகாய-
 [19] ககந தம்பி வயி-
 [20] ரப்பநாயக-
 [21] கந தம்பி நுக-
 [22] கிநாயகெந-
 [23] ந மாரதைந[ச*]
 [24] டமெத தகஞன-
 [25] ததை நான சி-
 [26] ததிசைரேஸ
 [27] ததில நான வு-
 [28] திடுகு பண்ணி

- [29] ர கெசலப்பெ-
 [30] பருமாநுக்குப்-
 [31] பிள்ளையார் தி-
 [32] ருக்காளத்திடு-
 [33] தவா பககடு-
 [34] லப்பெற்பப்-
 [35] ட லசியுட்பட
 [36] நாற்பாவெ-
 [37] லலைக்குள்-
 [38] னு சந்திராதித்-
 [39] த்தவரை செல்-
 [40] வதாக நிரட்டு-
 [41] வித்தக்கொடு-
 [42] த்தெந் படி-
 [43] யாரி துக்கந-
 [44] ரயக்கடுந்-
 [45] இது துகதி ந-
 [46] ரயக்கந் தம்-
 [47] மம் இத்தந்ம-
 [48] ம்மிழப்பா-
 [49] ந் கெ-
 [50] ந்கைக் க-
 [51] னைநிற் றுராம்-
 [52] பகவை குத்தி-
 [53] நாந் பாவத்-
 [54] கைப் படுவான்.

RAPUR (9).

[Chintakātmakūru. Telugu. Opposite Ānjanēya temple.]

TRANSLATION.

On the 3rd day of the dark fortnight of Śrāvaṇa of the illustrious year Kīlaka, Anumantu, son of Chiru, Māmilla Gūpanna caused to be made an image of Sanjīva

Ráya in Chintalátukúru and consecrated it. He caused to be planted five lamp posts. The sun and moon are witnesses of this. Śrí.

1. శ్రీకీలక సుం
 2. వత్సర శ్రా
 3. వరా బ కి లు
 4. చిరుమా
 5. మిశ్లా గోవం
 6. స్న కొమా
 7. రుండు అ
 8. సుమంతు
 9. చింత లా
 10. తు కూరి
 11. ం లోన సు
 12. ంజీవరా
 13. యుంజ్ని చే
 14. యించ్చి ప్ర
 15. తిష్ట శే శేసు
 16. అయిదుం
 17. టి గారుడ
 18. కంభములి
 19. యత్నించి
 20. నాండు సూ
 21. ర్యచెందు
 22. ల సాక్షిగా
 23. సుందురు
 24. శ్రీ
-

RAPUR (10).

[Chípinápi. Telugn. Near the Oḡagunṭa to south of village.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 3rd of the bright fortnight of Ásvija of the year Manmatha, Ga—raju Timma Rájugáru, the agent (*káryakarta*) of Śrīman mahámandalésvara Tádi-gotḷa Timmarájuváru gave . . . to the goddess Ammagáru of Vávilla. Therefore this gift should be utilized for providing food (*amritapaḍi*) and worship with light to the Ammagáru of Kamma Váivalle.

NOTE.—This Timmaráju is not apparently mentioned elsewhere in this collection.

1. స్వస్తి మన్న
2. చ సంవ్సర ఆ
3. శ్వజ శు కె లు శ్రీమను
4. మహామండలే
5. స్వర తాడిగొట్ల తిమ
6. రాజువారి కార్యకర్తలైన గ.
7. రాజు తిమ్మరాజుగారు వారి
8. ల్లన అన్నంగాలిగి ఇచ్చిరి .
9. గనుక యిచ్చిన కంఠ్మవాఇవలై
10. అంఠ్మంగాలిగి అప్పుత
11. పక్షకుంన్న
12. దీపారాధ
13. సకున్న
14. . . . రి
15. . . .
16. . . .

RAPUR (11). (A.D. 1570-71 ?)

[Chittalúru (hamlet Ādúrupalli). Telugu. In the tank bed. Mostly illegible.]

TRANSLATION

Hail! corresponding to 1192 of the Śrī
 Śaka era (issued) this charitable edict.

* * *

If any persons obstruct this charity, they will incur
 the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges,
 and will incur the sin of killing their parents and children
 at Kási

- (1) స్వస్తి శ్రీవంశంబు గరగతి అగు నేటి
- (2) నాడు
- (3) నంన
- (4)
- (5)
- (6) దూరి
- (7) ధర్మశాసనం
- (8)
- (9) గాను పూర్వాలం
- (10) దు దు | ద
- (11)
- (12)
- (13)
- (14)
- (15)
- (16)
- (17) ప్రియం గంగకళా గోప్రభాంశ్చల జంపి
- (18) పాపాన బోదురు తల్లి తండ్రి
- (19) పిల్లవాండ్రు కాశీలో వసించిన పాపనంబోవురా

- (20) రు చె . . . నాను చెర .
 (21) . . . న ప . . రు .
 (22) . . నా . కు . . ను మగనవె
 (23) ధమ్మం

RAPUR (12).

[Chittalūru. Telugu. On the tank bund.
 Incomplete.]

TRANSLATION.

On the 10th of the bright fortnight of Śrāvaṇa of the year Śrīmaukha Dammaraṇa Venkātādri Nāyanigūru set up this charitable edict for the tanks of the villages of Chittalūru and Ādūrupalo. For the tanks of the villages of Chittalūru and Ādūrupale, granted to us as an *amaram* by Velugōṭi Venkatapati Nayanivāru . .

1. శ్రీమం
2. శు సంవత్సర గ్రా
3. మా శు ౧౦ లు దు
4. పురపు వెంకటా
5. ది నాయనిగారు
6. చిరలూరు ఆశా
7. రువలె గ్రామాల చె
8. రువుంకు వేసిన యా
9. శాసనం వెలుగోటి వెంకట
10. పరినాయనివారు మాకు ఆమరా
11. నకు యిచ్చిన చిరలూరు ఆశా
12. రువలె గ్రామాల చెరువులకు ని . . .
13. సు వెరిజిగర్ల . . .
14. గ్రామ . . .

of earth) and *Ānjanidēvi*, *Pitalammā*, *Vāravāri*, *Om*, *hrām*, *Srīm*, *hrim*, *pattu phattu svāhā*, *bāla*, *pattu phattu svāhā* To the lord (deity) of cattle

Having dug a pit at the entrance of the cattle shed cook food in it, milk a cow that gives plenty of milk offer incense, worship with light and offering, put three marks of blood (on the face) put three marks of—, and divide the red food (red with blood) (among the people present) Prepare medicine with *mārēdu* (*Æglo marmelos*), *dondakura* (*Coccinea indica*), gingelly, *buduma* (*cucumis*), mustard, salt, pepper, garlic, urine, jaggery, and sour butter milk

You must make obeisance

Administer one tube of this medicine to the sick cattle

NOTE—This seems to be a mantra and prescription for cattle diseases Some parts are unintelligible

- 1 పాలిమేరయందలి
- 2 (తవ) దారి గంగ
- 3 జవం (జరు పూ
- 4 డి నెండ్లు గొం
- 5 డ్దు పటు పేరు పె
- 6 క్కే) రమునాధుని
- 7 పాదమాన భూదే
- 8 వి అంజనీదేవి ఆ
- 9 న పిటలంవ్వా వా
- 10 ర వారి వోం వ్రాం
- 11 శ్రీం శ్రీం వట్టు
- 12 శట్టు స్వాహా బారా
- 13 వట్టు శట్టు స్వాహా

14. వసులనాథున
15. కు॥ వసుల దొ
16. డ్రి వాకిట గాడిగా
17. దొబ్బి బియ్యము .
18. లం . పాండి ఆల
19. మీద భారిజే
20. పు కొంమ్మ పీఠి
21. కి ధూప దీపనా
22. వేద్యమిచ్చి మూం
23. డు నెత్తురు బొట్లు
24. పెట్టి మూండు . రి
25. లపు బొట్లు పెట్టి
26. యెర్రగూడునూం
27. బంచ్చి వేళ్ళేది॥ మారే
28. డు దొండకూర తిల
29. లు బుడుమ ఆవా
30. లు పుష్ప మిరియా
31. లు పెల్లుల్లి కాలు
32. మడి పెల్లం పులిమ
33. జ్జిగతో మందుచేసి
34. మీరు మొక్కులు పెట్టే
35. ది గొట్టండు లోపలి
36. కి పెట్టేది

RAPUR (17).

[Dātsūru. Telugu. From the same stone.]

TRANSLATION.

Hanumān of five faces, who is like Pátāla (the nether world) in devouring the sun, who is valiant in fiercely

driving away foes with his bow, who is unconquerable by gods and demons, having arms like columns to do the will of Ráma, who has a tail like a pillar, who has an eye in the middle of his forehead, who is the son of Anjani, who is a fierce Yama (destroyer) to wicked people, who is the leader of monkeys, who is a swift mover, the nectar of the semen of Śiva, a giant to stormy seas (?), . . . who captures the cardinal points, hero, *sura*, *paṭṭu*, fierce Hanumanta, Sánumanta (mountain dweller).

NOTE.—This seems to be a mantra or spell, in the name of Hanu-mán. Some of the epithets are unintelligible.

1. . . దిబిం .
2. . నవంమ
3. ఖహనుమం
4. త సూర్యభక్ష
5. చపా తాళకోద
6. ఉడపుగహ పుచ్చా
7. టనవీరవిక సూరసు
8. రనిరాహుటన । దాశా
9. రథవతిని వాహుద
10. ఉడ్డ బాలదండ్ల భా
11. లనేత్ర అంజనీతన
12. య ఘోరఘోరకా
13. లాంత్రిక కపినాయ
14. క శేషుహరం శివు
15. నివీర్యసుధా శేషుర
16. ధ్విదానవ వాకోటి
17. దిగ్బంధన వీరసుర
18. పట్టి పుగ్రహనుమ
19. ఉత సానుమంతు

RAPUR (18) (A D 1622-23)

[Dātsūru Telugu From two sides of a stone near
the police station]

May there be no impediment !

Hail ! On the 11th day of the bright fortnight of Phālguna of the year Dundubhi, corresponding to the year 1544 of the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Saka era, Venkatapati Nayanīgāru, descendant of the Rēchmā gōtra, grandson of Voligutā Kondanna Nayanīgāru and son of Venkatappa Nāyanīgāru, issued this charitable edict for the repairs of Dātsūru tank as follows : Its terms are we have ordered that one *kuncha* should be given for every *putti* for the upkeep of the tank. Therefore we shall spend, as long as the sun and moon endure, on the tank (the grain thus collected on) all the crops raised under the tank. If any persons, not maintaining (the charity), injure, or cause obstacles to, this charity or if any fail to keep it up, they will incur the sin of killing cows and Brahmans at Kāsi and that of killing their fathers

[Two unprecatory verses]

May it cause prosperity !

- 1 అవిఘ్నమస్తు
- 2 స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యు
- 3 దయ శాలివాహన శక
- 4 వష-ంబులు ౧౫౪౪ అగువేటి దు
- 5 ందుభి సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౧ బ
- 6 శ్రీమతు రేచమ గోత్రోద్భవులున్న వె
7. విగోటి కొండమ నాయనిగారు
8. తృండు వెంకటప్ప నాయని

9. గారి పుత్రుండు వెంకటపతి నాయ
10. నిగారు దా చూరుని చెరువుకు సా
11. గించిన ధర్మశాసన క్రమము ఎ
12. ప్లన్నను చెరువు పూర్తిరు కావ
13. తెనని పుట్టితి కుంచాలు కట్టడశే థ
14. ంచినవారం గనక చెరువుల కిందు పం
15. డె పాలాన కారుగిండలు మోడ
16. వైన సకల ఫలాదులున్ను ఆచం
17. ద్రాకణ స్థానిగా చెరువు మీందనె
18. వేయించగలవారము చెరు [వు] నడి
19. పించక యీపుణ్యముకు యవ్వరు
20. తలంగినాను విఘాతంగా చేశినా
21. నడిపించక పోయినవారు కాశి
22. లోపల గోత్రాంత్రాల వధించిన
23. పాపానను పోవువారు [వా] లకదండ్యం
24. వధియించిన పాపానం
25. పోగలవారు॥ స్వదత్తా ద్విగు
26. ణం పుణ్యం పరదత్తానుపా
27. లనం పరదత్తావహరేణ స్వ
28. దత్తం నిష్కలం భవేత్ ॥
29. స్వదత్తవా పరదత్తం వా
30. యో హరేతి వసుంధరా
31. పక్షిపక్ష సహస్రాణి వి
32. స్థాయాం జాయతే క్రిమి॥
33. శ్రీశ్రీశ్రీం జేయును.

RAPUR (19). (A.D. 1541-42?)

[Dátsúru. Telugu. From the same stone. Mostly illegible.]

TRANSLATION.

Hail! In 1463 of the illustrious Śālivāhana Śaka era . . .

1. స్వస్తి శ్రీ శాసన
2. వాహన శ
3. క వహన
4. ఋతు
5. గిరికై అనునె
6. దు (దరియ).
7. (అమర తిథి)
8. (వసు దాన)
9. (మ ల. గ)
10. (. . .)
11. నాయందు
12.
13. జనాలు.
14.
15.

RAPUR (20). (A.D. 1247-48.)

[Dévaravémúru. Telugu. East of village in survey No. 350.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 8th of the bright half of the month of Mágha of the year Plavanga, corresponding to

the year 1169 of the illustrious Saka era, while Srīmat Alu Tirukāladēva Chōḍa Mahārāja was ruling the kingdom, Srīmat Oluvapani Setti, son of Lakshmi Setti descendant of the Brahma *sākhya gōthra* and the favourite servant of Vijayādityadēva Chōḍa Mahārāja the younger brother of the abovesaid king, gave land for providing offering to the deity for the religious merit of . . . and of Vijayāditya Rāja.

- 1 స్వస్తి శ్రీ సకవరుశంఖులు
2. ౧౬౯ అగునేంటి ప్లవంగసం
- 3 వత్సరము మాఘమాసమునం
4. చుల ౨ శుద్ధపక్షమున బ్రహ్మసం
- 5 తివారమునాండు శ్రీమతు అలు
- 6 తిరుకాలదేవ చోడమహారాజులరాజ్యం
7. మున శ్రీమతు ఆ రాజుతమ్మండు విజ
- 8 యాదిత్య దేవచోడ మహారాజులకు
9. ఇష్టబ్రతుండైన లక్ష్మీనెట్టికొడుకు బ్రహ్మశా
10. క (గోత్రండు) శ్రీమతు చివవనినెట్టి
11. . మూను . . బుద్ధ్యంగను . . .
12. చును . . . దేవరకు పైవాద్యా
13. . . . దేవరప్రితి . . . విజయాది
14. స్వారాజునకు ధర్మంగామురక ౧ మీ దేవరకు
15. . . . యకు . . దారము . . .
16. క్రొ
17. సీ

RAFUR (21).

[Dévaravémúru. Telugu. Near Vénugópálasvami temple. Incomplete]

TRANSLATION.

. . . The charity for the tank at ono *kuncha* Ho has ordered that the *méra* grain settled at one *kuncha* for every *putti* for the tank should be spent for the maintenance of the tank. Therefore whether the village is under *sandhātā* or in the possession of an *amaradār*. .

1. చెరువుకుంచెందు ధము
2. యాగ్రామచెరువులకు పుట్టికుంచాటా
3. . . . గాను కట్టడశేనీచ్చినట్టి ఇమేర
4. ధాన్యం చెరువుపరిమళం శాయంగ
5. ట్టడశేఇంచినారు గనుక ఆగ్రామాన సం
6. ధారానవున్నాను అమరగాని పశానను

RAFUR (22). (A D. 1623-24)

[Duggunta (hamlet Konagallúru). Telugu. On tank bund to south]

TRANSLATION.

On the 5th of the bright half of Jéshṭa (Jyoshṭha) of the year Rudhiródgārī, Śrīmat Velugōṭi Venkatapati Náyanigāru . . . the paddy field under the tank Dugunta called Konangu and measuring 4 *gorrus*. This inscribed pillar was planted to last as long as the sun and moon exist.

1. దుధిరోద్ధారిస
2. ంవత్సర జేష్ఠ శు
3. ౫ ల శ్రీమతు వె
4. లుగోటి వెంక
5. టపతినాయనిం
6. గారు దుగుంట
7. చెరువుకింది క
8. రిమడికి కొలంగ
9. లసిరిపాలనాలు
10. గోల
11. నక ఆ చంద్రాకళం
12. ముగాసుండంగలందుక
13. వేళించిన శాసనం
14. నస్తంభము

RAPUR (23).

[Gilakapadū (hamlet Vébinābi). Tamil. On Boyela tank bund.]

- [1] వ్యణ్ణి ప్రీ తిరుపువనశ్శక్కరవత్తికన్
- [2] ప్రీతలొత్తుక్కశెఱువెత్తివత్తు
- [3] అణ్ణం గుప్పత్తెట్టాలతిలా-
- [4] క జ్జుణై శంవశ్శాత్తిలాక మ-
- [5] సెమాశత్తిల్ వెలికాప్పి మాశిశ్శి-
- [6] ణ్ణాదికాయక్కన్ మకన్ మాశిపెత్తికాయ-
- [7] క్కలెన్ ప్రీవల్లెత్తిల్ ఇళిణ్ణాదాదా-
- [8] క లిత్తివ[డె]య్తాదెవత్తు పెత్తశ్రు-
- [9] త్తికామాన్ [ఁగియ్] త్తుత్తు ఁణ్ణుడై
- [10] మకణ్ణయ్ లిత్తివ[డె]య్తాదెవర్ ప్పి-
- [11] క్కామత్తశాత్తికెన్ మాశిపెత్తికా-
- [12] క్కలెన్ పెత్తశ్రుత్తికామాన్ ఁ-

- [13] ஸி கட்டிந வென்னாளர் செலகாட்-
 [14] டில் கிசச்சமாலையும் பொத்தப்பிகாட்-
 [15] டில் மன்னார்காணியு (உ)டைய வாககதி-
 [16] தி பொயிண்டர் மல்விசட்டிய[ச*]ர் மகன்
 [17]
 [18] குதன்மாட்டிய[ச*]ர் மகன் தச்ச-
 [19] மாட்டியும் தாடிவெலை காணியுடை-
 [20] யவன் கொத்தறு பொயிண்டர் தெ-
 [21] ஈரப்பொட்டியார் மகன் காவிரட்டி-
 [22] யாருமான இந்த பிம்முவுரும் பெத்-
 [23] தசமுத்திரமான விரிகட்டின குடிமக்கள்
 [24] மூவ்வற்கும் விரியும் திங்கை கஞ்சை முக்க-
 [25] ஈல் நிலமும் மூன்றுமாவும் சாச(ந)ம-
 [26] ஈக குடுத்தொம் மாவிவிபெத்திராய-
 [27] ககென் விரியிங்கும் நிலம் ஒடல[ச*].
 [28] ய் அனுபவித்தும் [பு]பண்டாரத்தில் வி-
 [29] துவடுபுறபெவர்[க்கு]ஜே-மாராவும் உவ்-
 [30] வெரி கட்டின குடிமகள் மு(வ்)வற்கு குடுத்த
 [31] நிலமாவும் ஆதொமொருவர் விழி வ-
 [32] ண்ணிராருண்டாகில் ஆயிரம்ருராற்பகை-
 [33] வ கொன்ற பாபத்திலெ படுவார்கள்
 [34] லாரிகெய்யுஜே-மெ[த] தீரவாணா காதெ-
 [35] டெ காதெ வாகவியொ வவதி[ச*]வவ-
 [36] நதாது வாகவிகி வாதி-மெய்யாது வவெயாம்பெ-
 [37] யொ யாவதெ நாவெ[ச*]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the month of Mási of the cyclic year Yuva which corresponded to the 38th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttungachóladéva, I, Māsavipetti Náyaka the son of Vémináppi Māsivichchaviindi Náyaka gave the tank named Peddasamudram to Sitthavatóśvara (who resides)

to the south of *Srīparvata* and also gave the sacred name of *Sitthavatēśvara* to my son.

I, *Māsivipettināyaka*, also gave to the three *Vellālas* who dug the tank *Peddasamudram*, viz, . . . the son of *Vāgantiti Boyindar Malli Reddiyār*, possessing rights at *Kirachchamālai* in *Sēlanādu* and *Mannūr* in *Pottapinādu*, *Tachchama Reddi* the son of . . . *Reddiyār Panma Reddi* and *Nāvi Reddi* the son of *Kondaru Boyindar Tōrappa Reddi* possessing rights at *Tādivelai*; to these three ryots who dug the tank *Peddasamudram* land measuring three-fourths of a 'ground' (*nilam* = *vēli*) and three *mā* in the wet lands remaining under the tank as a grant. I, *Māsivipetti Nāyakkan* (repeated in the text).

If there are any persons who cause obstacles to the grant of the proceeds of the lands under the tank being paid into the sacred treasury to be used as charity for the god *Sittavatēśvara*, and to the enjoyment of the land given to the three ryots who dug the tank, they shall incur the sin of killing a thousand tawny cows.

[One imprecatory verse in Sanskrit.]

NOTE —For another inscription of this hamlet see No (76).

RAPUR (24). (A.D. 1538–39.)

[Griddalūru. Telugu. Stone in middle of village.
Incomplete.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! While *Srīman-Mahāmandalēśvara*, *Rāja*, *Rāja Paramēśvara*, *Srī Achyutadēva Mahārāja* was ruling the kingdom of the earth as conqueror of the cardinal points, on Sunday the 30th of

the dark half of Pushya of the year Vilambi, corresponding to 1460 of the Śālivāhana Śaka era. . . .

1. శుభమస్తు
2. స్వస్తిశ్రీమహా
3. మండలేశ్వరరాజ
4. రావరమేశ్వర శ్రీ
5. అచ్యుతదేవ మహారా
6. జలు ప్రిదివిరాజ్యం
7. దిగ్విజయంగానో ప
8. లేకాలమందు శాలి
9. వావాన శకవషణ్ణు
10. లు గరడం అనుసేం
11. టి విశంబి సంవత్సర
12. పుష్య బ 30 ఆ
13. 0 దివారామా

* * * *

RAFUR (25). (A.D. 1638-39.)

[Griddalur. Telugu. From the same locality.
Mostly illegible.]

TRANSLATION.

. Hail ! On the 5th of the bright fortnight of Mārgaśīra of the year Bahudhānya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era.

* * * *

1. స్వస్తిశ్రీజయభ్య
2. దయ శ లివాహ

3. స శకపర్వంబులు
4. ౧౫౬ ౧ అగునేటి బ
5. ముధాన్య సంవత్సర
6. మాగేశ్వర శు ౫ లు
7. నాండు. . . .
8.
9.
10.
11.

RAPUR (26).

[Gundavolu. Telugu. Below tank bund to south of village. Beginning missing]

TRANSLATION.

[Yangappa was pleased to present?]

Therefore whether the *méra* grain of the tank is in the possession of the village *sandhātā*, or of the *amaraddra* (or the *amaraddrs* ¹) or of the lessee, or whoever be the ruler, they should spend this *méra* grain on the tank work. If, not doing the work, any one enjoys the *méra* grain or if any one obstructs or removes this inscription, he will be considered to have given his honour to the *veṭṭi* of the village, or if the grain thus fixed is utilized by a *Vodā*, he will be regarded as having given his wife to the *veṭṭi* of the village.

1. (యంగప్ప దశేయిచ్చనరం?) [వయశేషే]
2. గనుక అగ్రామం సంధాత

¹ Repeated in the text.

3. నపున్నా అమరగా నివ శాస
4. పున్నా అమరగాని వశాస పు
5. న్నా యెఘోరయేలిన గుర్తికాని
6. వశాసపున్నా చెర్వు మేరధాన్యం
7. చెర్వుకు పనిముఖం శేయించు
8. గలవారు శేయించుక ఆదాన్యంయె (వ)
9. రు అనుభవించినాను యవరు ఆత్మ
10. పించినాను యా శాసనం యవ్వరులీ
11. శి వేయించినావాండు యాపూరివెట్టికమా
12. సంయచ్చిపున్నటె యని నియించినధాన్యం
13. పట్టినవడ్డెవాడి అలిని యా
14. పూరి యెట్టివానికి యిచ్చు
15. కున్నట్టే—

RAPUR (27). (A.D. 1392-93.)

[Gundavóln. Telugu. From two stones near the calingula of the tank. Incomplete and partly unintelligible.]

TRANSLATION.

Hail! . . . of the year Āṅgrasa, corresponding to the year 1314 of the illustrious (Saka era).

* * * *

• This edict was given to Gundapróli Bairu.

* * * *

(a) 1. స్వస్తి శ్రీ శ . . .

2. పంబులు ౧౩౧౪ . .

3. అంగీరసంవత్సర .

4.

- (b) 5. నుండ త్రోలిబై ఇ
 6. రుకునిచ్చిన శాసనం
 7. త్రోలం చెల్లి పెడ్డి పాలు
 8. నేనవ పాలుమీ
 9. ఇ పాలిలేజ మ
 10. చదలాను లంప
 11. రియా దంసుస
 12. హింగానువుం
 13. డ్రిటమక .

* * * *

RAPUR (28). (A D. 1638-39.)

[Guruváyapálm. Telugu. Noar calingula of taak.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śaliváhana Saka era Śrīmat Velugóṭi Venkatapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank at Guruváyapalli. The *méras* should be given at one *kuncha* for every *putti* of produce on all lands under the tank, on dry lands including *Déवादáyá* and *Brihmanádáyá* lands. They should get the work done to the tank from the *méra* grain settled for the tank whether it is with the *sandhátá*, *amara-gátu*, or the lessee of this village, whoever be the ruler. If, not doing the work, any one misappropriates the (*méra*) or if any one objects to it, or if any *kápu* or *karnari* objects to it, or if any one removes this inscription, he will be considered to have been born to the *reṭṭi* of this village

and to have given his wife to the *vetti* of this village. Thus has the charitable edict been issued.

1. స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయశాలివాహ
2. న శకవషంబులు ౧౫౬౦ అగు నేటి బహు
3. ధాన్యసంవృత్తర చైత్ర శు ౨ లు శ్రీమతు
4. వెలుగోటి వెంకటపతి నాయని గారును
5. రువాయపల్లిం చెర్వుకు యిచ్చిన దరహా
6. శాసనము చెర్వుక్రిందు వెలిధాన్యం దేవా
7. దాయబ్రాంహ్మణాదాయాలు సహా పుట్టి
8. ౧ కి ౪౦ ౦! లెఖిను మేము యియ్యగలరు
9. యీ గ్రామం సంధాలాసపుంన్నాను అ
10. మరగావశాన యేధార యేలిన గుత్తగారి
11. వశాన పుంన్నాను చెర్వుకు నిరణయమై
12. న మేరధాన్యం చెర్వుపనిముఖం శేయింతే
13. ది పనిముఖాలు శేయించుక యవ్వరు అనుధ
14. వించి నాను యవ్వరు ఆక్షేపించినాను యే
15. కాంతుకరణం ఆక్షేపించినాను యీ శాసన
16. సం యవరు తీశివేశినాను వాండు యీవూరి
17. వెట్టివానిగంటుట్టినవాండే వానిఅలిని యీవూరి
18. వెట్టివానిగంటు యిచ్చినట్టె యిట్లని యిచ్చిన ధమ
19. శాసనం ||

RARE (29).

[Inukurti Telugu. On west bank of a ruined tank.
Incomplete.]

TRANSLATION.

* * * *

They should do work to the tank. Whether the *méras* are with the *sandhātā* of this village, or with the

amaragádu, or with the rulers, or with the lessee; if, not doing work to the tank and the channel, any one creates obstacles to (this charity), whatever *kápu* or *karnam* objects, or whoever removes this inscription, he will be considered (to have given his honour) to the *veffí* of this village.

- * * *
1. చెర్వుపని ముఖశేయించు
 2. వారు యాగ్రామం సందాతాన
 3. వున్నాను అమరగాని వశాన వున్నా
 4. యేభోరయేలినాను శుత్రగాని (ప) శాను
 5. న్నాను చెర్వుపని ముఖశాకుప వ
 6. ని ముఖాలూ శేయించ్చక యెవ్వరు
 7. ను వేపించ్చినాను యెవ్వరు ఆశిం
 8. చ్చినాను యేకాంపుంగరణ (అ
 9. త్తే) పించ్చినాను యాశాననం యె
 10. వ్వరుతీసేవేయించ్చినాను వాండు
 11. యాశూరివెట్టివాని . .
- * * *

RAPUR (30). (A.D. 1638-39.)

TRANSLATION.

[Kaliebédu. Telugu. On eastern tank bund.]

(Adoration be to), Śrī Sám̐bhāsivā! Hail! On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Śrīmat Veligóṭi Venkatapati Nāyaningāru caused to be planted this charitable edict for the tank of Kaliebédu. If the tank work be not done with the *mēra* grain collected in

the manner in which the *méras* of the various tanks were formerly collected, if any one obstruct, if the *sandhatá* (village official), the *amarajádu*, the *lápu*, or the *karnam* receive this *méra* grain of the tank and do not get work done to this tank and thus misappropriate it, he will be considered to have given his (wife's) honour to the *vetti* Boddivádu.

1. శ్రీ సాంబశివా స్వప్తిస్త్రీ జయద్వియ శాలివా
2. హస శకవహంబులు ౧౫౬౦ అనునంటి దిశుదా
3. న్య సంవత్సర చైత్ర శు ౨ లు శ్రీమతు వెలిగోటివెంకట
4. వతినాయునిగారు కలిచెట చెరువు వెళించిన ధర్మశాస
5. నంబి యేగ్రామాల చెరువుమేర పూర్వాన ఎడారిగా న
6. ద్చినదో ఆమేర ధాన్యంచెరువునిముఖంశేయించుక
7. కీడు ఆవరించి నా సంద్రాలానవుంన్నా యే అమరగాడు
8. గాని కాంపుగాని కరణంగాని చెరువుమ్యేరకునియీచె
9. రువుమేరధాన్యం యీచెరువుపరి సేయించుక ఆక్షేపించి

అను

10. భవించిన యీవూరి వెట్టిబాడ్లువానికి మానంబుచ్చి.

[న]

RAPUR (31).

[Kalichódu. Telugu. On north bund of tank.
Incomplete.]

TRANSLATION.

We have endowed. May you, your sons and grand-
sons enjoy this as long as the sun and moon endure.

[One imprecatory verse.]

If any one obstructs this charity, he will incur the
sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

- * * * *
1. రాపూ గరిగా న
 2. న్య పెట్టితిమి మీపుత్ర పాత్రా
 3. భి వృద్ధిగాను ఆచంద్రాకముగాను
 4. అనుభవించి బ్రతుకువారు | స్వదత్తా
 5. ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పర
 6. దత్తావహారేణ స్వదత్త నిష్పలం భవేత్ |
 7. యీపుణ్యం యవ్వరు తప్పినాను గంగకథ
 8. గో బ్రాంహ్మనిం జంపిన పాపానం బోదురు.

RAPUR (32).

[Kanuparti. Telugu. North of village near Śiva temple.]

TRANSLATION.

On the 15th of the full moon day of the bright half of the month of Āshāḍha of the year Khara, corresponding to The southern sluice was constructed
Fields measuring 100 *kunṭas*

1.

2. నేడు ఖ

3. రసంపర

4. మును ఆ

5. శౌడమాస

6. మును ను గౌ

7. రిపాన్నానాడు

8. కతువానా

9.

10.

1.
2.
3. . మా .
4. . బో .
5. . ప .
6. . సు మాడు
7. . హ అశ్రీ
8. మతు దక్షను
9. చినరూము .
10. రూముకట్టినది
11. రుపాజనకు హ?.)
12. రచెను ౧౦౦ గుం
13. టబు (విజరావు ✓
14.

RAFUR (33). (A.D. 1629-30 ?)

[Kanuparti. Telugu. East of village in survey No. 129.]

TRANSLATION.

Hail! On the 3rd day of the bright fortnight of Kártika in the year Śuklá, corresponding to the year 1558¹ of the illustrious and prosperous Śáliváhana Śaka era, the edict issued by Ákula Peda Vengana, the minister (*Mudrakarta*) of Śrī Velugóti Venkaṭapati Náyaniváru in respect of the *méra* due for the tank of Kannparti (is as follows):—If the grain payable at a *kuncha* per *puṭṭi* on the produce from the dry and wet lands of this village be not utilized for the improvement of the tank bund but be appropriated by the village officers, they will incur the sin

¹ The years do not correspond.

of killing their parents in Benares. They will incur the sin of killing cows and Brahmanas near the Ganges. (They will incur the sin of one) who kills his teacher
Whoever fails (in this) will be regarded as having sucked the yard of a donkey.

NOTE — This *mudrakarta* was perhaps the father of the *Liryakarta* mentioned in N 9, 110 and 115

1. స్వస్తి శ్రీ విజయా
2. భ్యవయ శాలివా
3. వాస శకవర్షములు ౧౫౫౮ అ
4. గు నేటి శుక్ల సంవత్సర తాత్త్విక
5. శుద్ధ ౩ లు శ్రీమతు వెంగోటి వెంకట
6. జరినాయని ముద్రకర్త అ
7. కుల పెదవెంగనకాసుపత్త్విక చెరువుమే
8. రకు వేయించిన ధర్మశాసనం యా
9. వూరి వెలి పాలం ఎరిమల్లను వచ్చిన
10. పుట్టి కుంచాల ధాన్యం చెరువుకు
11. కట్ట మీదను వేయించక గ్రామ
12. ౦ పాలివారు యవ్వరు లనుభవించి
13. చ్చినాను వారణాశిలోను తల్లి
14. దండ్రాజుల వధియించిన పాపా
15. న బోదురు.
16. గంగకర్తగో బ్రాంహ్మల
17. చంపిన పాపానం బో
18. దురు గురువును చ
19. ంప్పినవాండు . . .
20. ప్ప దప్పిన
21. వాండు గాడిద శిశ్నిం
22. కుడిచినవాండె.

RAPUR (31). (A.D. 1638-39 ?)

[Kompédu or Kommipádu. Telugu. From bund of tank to west of village.]

TRANSLATION.

Hail ! . . . corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Śaka era Velugóti Venkaṭapati Nāyaningāru granted this charitable edict for the village Komimi. The *méras* of the tank of this village should be collected on all the tank-fed lands, on *mányas*, on *Dévádāya*¹ and *Brahmádāya*² *mányas* and on fields under the pond of Dārabandapādān nt ono *kuncha* on every *puṭṭi*, and on dry lands and *mányas* at one *kuncha* on every *puṭṭi*. With the grain thus realized, they should do work to the tank. Whether the *méras* of the village are with the village *sandhātā* or *amaradār* or whoever be the ruler, or whether they are with the lessee, the grain should be spent by the *kāpu* or *karnam* on doing work to the tank and the irrigation channel.

1. స్వప్రీతి జయభ్యుదయ (శాలివాహన)
2. శకవర్షంబులు ౧౫౬౦ లగునెడి . . .
3.
4. వెలుగోటి వెంకటపతి నాయనింగారు క
5. మ్మిగ్రామానికి యిచ్చిన ధమ్మశాసనం యిగ్రా
6. మాన చెర్వమేర చెర్వక్రిండ్లు (స్థాళాయ)
7. భూములునున్న మాన్యాలకు దేవాదాయ ౫౦
8. వాదాయ మాన్యాలకు ధారబండ్లపుపాడి గుం
9. ట చెయి ౪ ౬౦ | లేఖ వెలిపాలనకు మాన్యాల

¹ Dēvadāya land = land given to a temple.

² Brāhmādāya land = land given to Brahmins.

10. మీది ధాన్యం ఖ గ కి 60 | లెఖను యీవచ్చిన దా
11. న్యాలు చెర్వుపరి ముఖాలు చేయించువారు
12. యీగ్రామ సంతాతాన అమరగానివశాన యేదొర
13. యేలినా గుత్తగానివశాన వున్నా యేకాంతు కర
14. ఇమైన మేరధాన్యం చెర్వు పనిముఖాలు
15. కాలువ పనిముఖాలు చే
16. (యించువారు).

RAPUR (35). (A.D. 1634—35 ?)

[Kompédu. Telugu. To the south of the village.
Illegible in parts.]

TRANSLATION.

Hail! On the 15th of the bright half of Mágha of the year Tárana,¹ corresponding to the year ¹1556 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīmat Rājādhirāja, Paramēśvara, Śrī Vīra Pratāpa, Śrī Venkaṭapati Rāya Dēva Mahārāyaḷu, seated on the diamond throne in the city of Penugonda of the Karnāṭa kingdom, was ruling the kingdom of the earth, Lakshmappa Nāyanimgāru, son of Sāri Lakshmi Śrī Nāyanimgāru of Udayagiri, the karnam, kāpus and vaddas

* * * *

(Illegible.)

1. స్వప్తి శ్రీజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవరుషంబులు

¹ The dates do not correspond. If Tárana is right, the date will be A.D. 1614-15. If not, it is probably A.D. 1634-35.

3. అనుసేంటి తారణసంవత్సర మా
4. ఘ శు గి శ్రీమదాజాధిరాజ పరమే
5. శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవేంకటవతిరాయ
6. దేవమహారాయలవారు కణాంబక మ
7. ందు పెనుకొండ పట్టమందు వజ్రశింహ
8. సనాచాడులై పృథివి సాంబ్రాజ్యం చే
9. యుచునుం పుండగాను సారి లక్ష్మీపు నా
10. యనింగారి పుత్యలైన లక్ష్మీపు నా
11. యనింగారు కరణం కాంపుచు వొడ్డ
12. . . . దిశా సహశివాజ
13. . . . పాపిరెడ్డి కలు
14. . . . వరిమడి పాల
15. . . . ను నన వకటిహ
16. . . . లిర మానా
17. . . . అమ . . . వన పుద
18. . . . జ్యాసం లోకా
19. . . . దు నరకం ఇ
20. పుడుగా.

RAPUR (36). (A.D. 1217-18²)

[Kompédu. Telugu. From a high stone near a
ruined temple]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 5th of the bright half of Pushya corresponding to the Saka year 1139, Kónangi Siddapa Náyaka, the brother-in-law of Bairava Náyadu, who was the feudatory and door-keeper of Vira Nalla Siddanadéva Chóda Mahárája, on whose lotus feet the

eyes of all kings of the earth, Trilóchana and others, are set, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam¹ of the Kávéri was built, who is Kumará Śámanta² (?); who is Śríman Mahámandalésvara . . Goppara, (?), who is strong of arm, and Siddapa Náyaka, son of Kámi Náyaka, on the occasion of Uttaráyana Sankránti, set up the images of Ishṭa Kámésvara-déva, Nágésvaradéva and Mallikárjunadéva at Bommini in Śrí Pákinádu, constructed temples for them so as to resemble a hill of three peaks, and *mandapas*, and to the north near the temples (constructed a temple) to Chennakésava, for the religious merit of their parents and Bairava Náyaka.

1. స్వస్తి శకవ
2. పంచములు
3. ౧౧౩౯ వ నే
4. ఓటి పోష్య శుక్ల
5. పంచమియు
6. సోమవారము
7. ను స్వస్తి చరణసరో
8. రువా వినాత వి
9. లోచన త్రిలోచ
10. న ప్రముఖాభిల
11. కారిక కావేరీర
12. కరికాలకులరత్న
13. ప్రదీపకుమారా

¹ The allusion is perhaps to the "Grand Anikat" of the Kávéri. This ancient work, the largest surviving example of native engineering, is ascribed by tradition to the second century A.D., but is probably later. Enlarged and strengthened by Sir Arthur Cotton, it is still doing its duty.

² Śámanta = feudatory

14. సామంత శ్రీమన్నాహ
15. మండలేశ్వర
16. . . గొప్పనో
17. . . భుజ
18. బల వీరనల్ల
19. సిద్ధన దేవచోడ
20. మహారాజులకు
21. ప్రీతిహార సా
22. మంత పదార్థం
23. బు వడసిస
24. బైరపనాయ
25. కుని బావకో
26. నంగి సిద్ధప నా
27. యుడు కామి
28. నాయకు కొడుక
29. సిద్ధప నాయకు
30. డు యుక్తరాయణ
31. సంత్రాంతినిమి
32. శ్రీమన తమ
33. తల్లి దండ్రుల
34. కు బైరప నా
35. యకుగిరిని ధ
36. ముచ్చగా శ్రీ
37. పాంక నాంటిలో
38. ని బొమ్మి ని యిష్ట
39. కామేశ్వర దేవరా
40. ను నాగేశ్వరదే
41. వరాను మల్లి
42. కాళాన దేవ

43. రాను ప్రతిష్ఠిం
44. చి త్రిహట
45. యుగా నున్లె
46. త్రించి మండ
47. పంబు గట్టిం
48. చ్చి యా నున్లె
49. సమీపంబు
50. న ను స్తరమున
51. చెన్న కేశవ.

RARUR (37).

[Kótárupallu shrotriom. Tolugu. From a stone two miles to the east of the village. Incomplete.]

TRANSLATION.

Hail! Nárapa Sáhiṇi Bhīmanáyakundu, who is the worshipper of the lotus feet of Hail! - Śrīman Mahá-mandalésvara Erra Siddhi Chóda Mahárajá, on whose (Erra Siddhi's) lotus feet are set the eyes of Trilóchana and all other kings of the earth, who (Erra Siddhi) is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom (Karikála) the dam of the Kávéri was built, who (Erra Siddhi) is of unlimited valour, who is a constant worshipper of the consort of Línkshmi, who is the lord of the excellent town of Orayúr, who is a Jayanta to very charming ladies, who is the beloved of the goddess of victory, who is the lord of Káñchi the best of cities, who is styled Trinétra, who is of the Kásyapa gótra, and who is possessed of all praiseworthy attributes consisting

of various titles, such as *Ayyana Singa*,¹ and *Sahasót-tunga*,²—who (Bhíma Náyaka) is adorned with numerous virtues, a hero in vanquishing enemies, who is a Vikramáditya in liberality, who is Prasta áditya (?), who is like Indra in prosperity, who is the lord of the excellent town of Alatúr . . . (?), who is the worshipper of the lotus feet of Śrīkarakanthadéva, presented . . . to his preceptor Śrīkarakantha Késayyangáru, who (Késayyangáru) is the servant and worshipper of the lotus feet of Karakanthadéva, who (Karakanthadéva) is the cause of the origin, preservation and destruction of the whole universe, whose splendour is that of innumerable crores of suns, who transcends the Véda, who is able to punish and to protect the host of all the gods, whose ornament is the digit of the moon, and who is the lord of the three worlds, who (Késayyangáru) is the worshipper of the Creator of the world who (the Creator) is revered by Bhūvarlóka, the hosts of gods and all the worlds (?), hail ! who (Kosayyangáru) is endowed with all praiseworthy attributes, who is devoted to *yóga* consisting of the group of the eight³ spiritual powers *yama*, *niyama*, *ásana*, *dhyána*, *dharana*, *pránáyáma*, *pratyáhára* and *samádhi* and who practises the vow of fasting and who is the chief of *yógis* (sages)

¹ Ayyana Singa = lion of his father.

² Sahasótunga = eminent in valour.

³ Yóga = ecstatic union with the Divine Being

Yama = paramount duty, obligatory morality

Niyama = occasional or minor duty

Ásana =

Dhyana = deep meditation

Dharana = mental concentration

Pránáyama = holding of the breath.

Pratyáhára = Abstinence from the objects of the senses

Samadhi = final stage of yoga practice—profound ecstatic meditation.

1. స్వస్తి సమస్త భువన డ
2. త్పస్తిస్తిలియకారణ
3. స్వరూపుండునుం అన
- 4.ంతకోటి సూయప్ర
5. భావేయతీత స్వరూ
6. పుండును సకలదేవ
7. నికుసుంబనిగవో
8. సుగ్రహసమధుం
9. డునుం చంద్రకభా
10. వకారు¹ం డును త్రిలో
11. కభాధుండునైనకట
12. కంతదేవ బ్రతులు
13. (జగత్రాత్మలాడిన భూ
14. పలోకముదేవగ
15. ణంబుల సవలొక
16. ము) మహాననాంబు
17. జపాదారాధకుండు
18. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తిసహి
19. తం యమనియమా
20. సనధ్యానదారణప్రా
21. నాయామప్రత్యాహో
22. రసమాధియాప్తవ
23. గయోగనిరతుండు
24. సు నిరాహారనియ
25. మాన్వితుండును స
26. రమయోగీంద్రుండు
27. నుంవైన శ్రీకర
28. కంటకేనయ్యగారికి

29. స్వస్తి చరణసరోరు
30. హవిహవ¹విలాచన
31. త్రిలోచనప్రముఖ
32. ఖలశ్రీప్రీత్యర్థరకా
33. రితకావేరి తీరకరికా
34. లకులరత్నప్రదీప అప
35. రిమితప్రకాశసతత
36. సమభ్యర్చిత లక్ష్మీశ్వ
37. రయోజయూరిష్టురవా
38. రాధీశ్వర అతిదతురకా
39. మిశ్రజననయంత విజ
40. యలక్ష్మికాంత కాందీపుర
41. వరాధీశ్వర త్రిశేత్రకాన్యవ
42. గోత్ర అయ్యనసింగ సాహ
43. సోశ్టుంగ నామాది సమ
44. స్తప్రసస్తిసహితం శ్రీమ
45. న్నహామఃకలేశ్వర ఎజ్జ
46. సిద్ధిచోడమహారాజ
47. లపాదవద్యరాధకులై
48. న స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిస
49. హితం అనేకగుణవిభూ
50. మణిపువిదారణ వీ
51. ర వితిరణ విక్రమాది
52. త్యత్రస్త ఆదిత్యవిభ
53. వామచేశ్వర అలయా
54. రిపురవరాధీశ్వర (అ
55. తివెంటి అడుదు) శ్రీ

56. கல்கண்டேவரவநு
 57. ராசகும்பை நாரவ
 58. நாபிணி நிமிநாய
 59. கும்பை நார
 60. பு கல்கண்டே
 61. ய்யுங்காரி ராஜே .

✧ ✧ ✧ ✧

RAPER (38).

[Langanapālem Tamil To the south]

- [1] திரிபுலனசககரல-
 [2] ததிகள ஸ்ரீராஜ-
 [3] ராஜதெவாக-
 [4] கு யாண்டு எட்டா-
 [5] வகு ஜயங்கெ-
 [6] ண்டசொழிம-
 [7] ண்டலததுபப-
 [8] ஈகைகாட்டு
 [9] கெலவாரான விகி-
 [10] ரமசிறுபுரத்து ம-
 [11] துராநதகப்பொத்த-
 [12] பதிசசொழி ஏறத்த-
 [13] ரசா மகதிரி படியாரி பரி-
 [14] ரப்ப நாயக்கரும் திககந-
 [15] ஈயக்கனும் இவர்களை த-
 [16] மையனா குசனி நாயக-
 [17] கனும் துகநாயக-
 [18] னுல எடுத்த பொலிசை
 [19] [து]ட்டில பூசல துகநி பட்-
 [20] கநனுகரும் துகநி நாயக

- [21] எரிநாகி நாயக்கர் மக-
 [22] பநாயகடுன் எது-
 [23] மார் முவற்குந்தனி இத்-
 [24] தெவற்கு இட்ட திருகன்-
 [25] [ஒன்றுக்கு] . . .
 [26] [இக்கொழில்] . . .

* * * *

TRANSLATION.

In the eighth year of the reign of the emperor of the three worlds the glorious Rájarájadéva, the servants (padiyári) of the minister of Madurántaka Pottapi Chóla *alias* Erra Sittarasan of Vikkiramasingapura *alias* Nellúr in Pákaínádu (a sub-division of) Jayankondachóla Mandala, Bayirappa Náyakka and Tikka Náyakka and their elder brother Kusani Náyakka, these three, with the sum of money deposited for interest by Tnkki Náyakka (portion not clear) presented a sacred lamp to this deity

RAPUR (39). (A.D. 1243-44?)

[Marupur. Tamil. By the little tank.]

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸ்ரீ மஹேஸ்வர-
 [2] க(ல)வஷத்ம் ஆயிர்-
 [3] த்தொரு [தூற்று]-
 [4] அறுபத்தைஞ்-
 [5] சாம் வருஷத்தி-
 [6] ல் உத்திராயண-
 [7] த்திலெ வைசா-
 [8] வபுஷ்யபுஷ்யத்தி-
 [9] லெ ஸ்ரீமனமழை-

- [10] மண்டலெழுநந் ம-
 [11] னுராதந்தகப்பெரத்-
 [12] தபடுசொழ[கநக]
 [13] திலகநாராயணந் [ம]ந-
 [14] மகிந்தரசமு ம[நந]-
 [15] நநயத்திலே டுநிக-
 [16] ண்டசெட்டி கு-

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the auspicious Śaka year one thousand one hundred and sixty-five, in the bright half of the month of Vaisākha while the sun was in its northern course, Śrīkautha Chotti (residing) in the great kingdom of Śrīman Mahāmaudalēśvara Madurāntaka Pottapi Chōla *alias* Tilakanārāyaṇa *alias* Manumasidharasa . . .

RAPUR (40). (A.D. 1688-39.)

[Marupur. Telugu. On the big tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Balindhānya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Velugōṭi Venkatapati Nāyanivāra issued this charitable edict for the tank of Marupūr. The *sandhātā*, lessee, *amaradār*, or the ruler of the village should get the tank and channel work done with the *mēras* settled on the tank. If, not doing the work, the *kāpu* and *karnam* obstruct the charity, or if any one misappropriate this *mēra* grain, or remove this inscription, the *veṭṭi* will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుద
2. యశోలివావాస శకవమా
3. ంబులు ౧౫౬౦ అనునేటి బ
4. హుధాస్య సంవత్సర వైశ్ర
5. శు ౨ లు వెలుగోటి వెంక
6. టపతినాయనింవారు మరు
7. పూరిచెర్వుకు ఇచ్చిన ధర్మశాస
8. నం గ్రామసంధాతం గుత్తె
9. మరందేలిస నిన్దాయమై
10. నచెర్వు మేరచెర్వు కాల్వ
11. నిష్కశేషంచేది శేషించక
12. కాంపుకరణంబు భేదంచేసినా
13. ఈ మేరదాస్యం యవ్వనైనను
14. ¹అరించిన శాసనం తిశేవేసినా
15. వాండ్ల అర్చి వెట్టివాండు
16. (దెంనుదురు)

RAVUE (41). (A.D. 1575-76.)

[Mogallúru. Telugu. In the middle of the village.]

.TRANSLATION.

Adoration to Srí Ráma!

Hail! On Thursday the 10th of the dark fortnight of Vaisákha of the year Yuva, corresponding to 1497 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Saka era, while Srímad Rájádhirāja, Rájaparamésvara, Śrī Virapratāpa, Śrī Vira Śrī Rangarāyadēva Mahārāja, seated on the jewelled throne of Penugonda, was ruling, we have set up the image of Chennakésavarāja in the village of Mogalúru granted as an *amaram* by Prattikonda

Timmarāja in the *śima* of Udayagiri, and presented to this deity for providing food to the deity a paddy field of 10 *tūms* under the big *anikat*, two *tūms* of dry land in the field of Bollamkonda Vengalayya, and two *gorrus* of saline land belonging to Pōla Gangayya. Therefore, if any one, not maintaining (the charity) obstruct this *mānyam*, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges. For this purpose has this charitable edict been granted.

May it cause prosperity !

- (1) శ్రీమతే రామా
- (2) స్వస్తి శ్రీ జాయాభ్యా
- (3) దయ శాలివాహన శక
- (4) వక్షాంబు ౧౪౯౭ అగునే
- (5) ౦౬ యువ సంవత్సర వైశాఖ బ
- (6) ౧౦ గురు వారాన అగునట్టి శ్రీ
- (7) మద్రాజాధిరాజరాజ పరమేశ్వర
- (8) శ్రీ వీరవ్రతావ శ్రీ వీరశ్రీరంగరా
- (9) యదేవ మహారాయలయ్యవారు పె
- (10) నుంగొండ్లను రత్నసింహాస్థాననా రూడులై
- (11) రాజ్యం సేయుచుండి ప్రతికొండ్ల తిమ్మరాజయ్యవారు
- (12) పుడయగిరి సీమను అమరంపాలించుచున మోగధూరి గ్రా
- (13) మానచంన్న కేశ్వర రాయన్ని ప్రతిష్ఠ సేయించి దేవుని పలి

గలర

- (14) పరిచేనిడి పెద్ద అనకిందను చోడవండ్లము పరి
- (15) మడిన్ని వెలిపాలం బెల్లంకొండ్ల వెంగళయ్య చే
- (16) నిస్త్రళం రెండ్లుగోల్లున్న చవనేల పోలగంగయ
- (17) చేను రెండ్లుగోల్లున్న యిస్తిమి గనక యీ
- (18) మాస్యము నడుపక ఎవ్వరుతప్పినాను గ

- (19) ంగ కర్తాం గోబ్రాహ్మణ్ణ జంపిచ్చిన పాపానం
 (20) బోవువారు యిందుకని నిచ్చిన ధర్మశాసనం
 (21) శ్రీ శ్రీ జేయును.

RAPUR (42).

[Mogallúru. Telugu. From the same locality.]

TRANSLATION.

If any one, not doing work to the tank, enjoys the *méra* grain attached to the tank, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges. *Sri!*

- (1) చెర్వుమేరభాగం యవరు
 (2) చెర్వుమీద వేయక అను
 (3) భవించినాను గంగ క
 (4) త్రా గోబ్రాహ్మణ్ణ ప
 (5) ధింపిన పాపాన
 (6) బోవురు శ్రీ

RAPUR (43). (A.D. 1638-39.)

[Mogallúru. Telugu. On tank bund to east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd day of the bright half of Vaisagha of the year Bahudhán̄ya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Śrīmat Velogóti Venkaṭapati Nāyaningáru issued this charitable edict for the tank of Mógallúru. The tank work should be done with the *méra* grain collected at one *kuncha* for every *putti* on all lands including *Dévaḍāya* and *Brahmadāya* lands. Whether the village be under *Sandhātā* or in the hands of an *koṇḍa*

Amaragāḍa or of a lessee or whoever be the ruler, the tank work should be done with the *mēra* grain settled for the tank. If, not doing the work, any one misappropriate it or object to it, or if any *kāpu* or *karnam* object to it, or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *vetti* of this village, and to have given his wife to the *vetti* of this village. Thus has this charitable edict been issued.

1. స్వప్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ
2. మఁచులు ౧౫౬౦ అగునేటి ఓహుధాన్య సంవత్సర వైశా
3. శు శు ౨ లు శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకటజలి నాయనింగారు
4. మోగల్లరి చెరువుకు యిచ్చిన దామశాసనం చె
5. రువు మేరదాన్యం వు శు ౧ కి ౦౦౧ లెఖను దేవాదాయ
6. బ్రాహ్మదాయాలు మోడలుంగాను వచ్చిన ధా
7. న్యం చెరువుపని ముఖం శేయించుగలవారు యిగ్రా
8. మం సంధారాన వున్నాను అమరగాని వశాన యే
9. ధార యేలినాను గుత్తగానివశానవున్నాను చెరువుకు
10. నిన్దాయమైన మేరదాన్యం చెరువుపని ముఖం శే
11. తురీపని ముఖంలు శేయించుక యవ్వరు అనుభవించినాను
యె
12. వ్వరు ఆక్షేపించినాను యే శాంపు కరణం ఆక్షేపించి
నాను
13. యీ శాసనం యవరు లీసివేశినాను వాండు యీ పూరి
వెట్టి
14. వానికం బుట్టినవాండ్లు వాని ఆలిని యీ పూరి వెట్టి
15. వానికం యిచ్చుకున్నవాడి యిటని యిచ్చిన ధ
16. మఁశాసనం॥

RAPUR (44).

[Mudigólu. Telugu. Opposite the temple of the village goddess.]

TRANSLATION.

If any one removes this inscription, he will be considered to have been born to the *vetti* of this village and to have given his wife to the *vetti* of this village. In these terms has this charitable edict been issued.

1. యీ శాసనం యవరు తీ
2. శివేశినాను వాండు యీ
3. పూరి పెట్టివానిగి- బట్టిన వాం
4. డి అని ఆవిని ఇపూరి పెట్టి
5. వానిగి- ఇచ్చు కుంన వాండ
6. ని పేయించిన ధర్మ
7. శాసనం.

RAPUR (45).

[Nandiváya. There is said to be an inscription here which is entirely defaced.]

RAPUR (46).

[Nernúru. Telugu. Opposite to the Désamma temple, three miles from the village.]

TRANSLATION.

This is the charitable edict issued by Ku . . palli Naragayya to Srímat . . Vurti Kéśa(va) déva. For providing offerings and worship with light to the deity

(he presented) a *mānya* in Nirayanidi in Rāpūr *Śima* in Udayagiri which is ruled by ¹ M. R. Kondamarasa(yya) vāru.

- (1) [శ్రీ వారి]
- (2) శ్రీమతు . . .
- (3) పున్దికేశ (వ)
- (4) దేవునికి కు . . .
- (5) పల్లినరగయ
- (6) గారు యిచ్చి (న)
- (7) ధన్వశానము (పా)
- (8) మి నైవేద్య దీపా
- (9) రాధనలకు మ.రా.
- (10) కొండమరుస (య్య)
- (11) వారు పుదయగిరి
- (12) లభించిచ్చిన రా
- (13) పూరి శీవలూ
- (14) ని ఆయనిడిలూ
- (15) మానపాలము.

RAPUR (47). (A.D. 1211-12?)

[Pālicherlapādu. Telugu. From four sides of a stone on the tank bund in front of the Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the day of Dhanishta nakshatra, the 7th of the dark fortnight of Mārgasira, corresponding to the Saka year 1133.

Dāmi Nāyakudu, son of Talāra Denimija Nāyakndu, and the righteous wife of this Dāmi Nāyakudu Śrīmati

¹ M R. = Mahārāja.

Pótasáni built a temple to Srímat Bhujabala Mallikárjuna Mahádéva in Pálachúlam situnted in Chedupúlinádu (?) for the religious merit nf Víra Tikkakálatidéva Chóda Mnhárája, on whose Intus feet the eyes of all thn kings nf the earth, Trilóchann and nthers, are set, whn is the jewelled lamp nf thn race of Karikála by whnm the dam nf the Kúvéri was made, who is of unlimited valnur, who is nlways revered by his feudatnries, who is the lord of the best nf citics Orayár, who is nf the Káśyapa *gótta*, whn is n Jayanta to very charming ladies, who is a Revanta¹ with horses, who is a Vikramádityn in the pastime nf liberality, who is a powerful sun to the enemy Ténjanáditya,² who is Jagadohbaganda, who is an Indra to the mountains, to wit, the host of proud and hostile kings, who is a fortress nf adamant to his refugeos, who is the lord of Kúncchi the host of citics, thn scatterer in all directions nf rival feudatories, who is Kírti Náráyana, and who is strong-nrmod and presonted for (providing) oblation, offsering and worship to this deity 50 *kunṭas* of wot land in the southern quarter of our village, 20 *paṭṭus* under nur tank, dry land 25 for the enjnymont nf thn deity, for dancers 5, for the drummer 1, fnr the *lavadondu* (musician ?) 1, fnr the *pátra* (dancing-girl) 1, fnr the blnwer of the conch 1, fnr the gardener 1, and fnr *piccha karva* (?) 1 and 14 *vittis* for Brahmanz near Pandérati Erracheravu of that village. We have givnn to those fnr Enjoyment dry lands as follows :—

[Here comes a list nf the shares.]

¹ Revanta—son of the sun (an expert rider).

² The reference to "Ténjanáditya" is not understood.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తి (చ) రణ స
2. రోరుహ విహిత
3. విలోచనత్రిలో
4. చన ప్రముఖాని
5. ల ప్రిధ్వీశ్వరకారి
6. త కావేరితీరక
7. రి కాలకుల రత్న ప్ర
8. దీప అమృత
9. ప్రరావ సతత సా
10. మంత్రార్చిత ఓఱ
11. యూరి పురవరా
12. దీశ్వర కాశ్యపగోత్ర
13. అతిదతుర కామినీ
14. జనజయంత తుర
15. గ రేవంత వితరణ
16. విసోద విక్రమాది
17. త్వ లేంజనాదిత్యరిపు
18. విపులమార్తాండజ
19. గదాబ్ధుగండ గవ్వైతా
20. రాతి కుమారకుల కు
21. ధరకులిశధర శరణా
22. గత వజ్రవంజర కాం
23. చీపుర పరాధీశ్వరదా
24. యాదిమండలీకదిశా
25. స్పృష్టి కీర్తినారాయణ
26. ఘజబల వీరతిక్కా
27. లలిదేవ చోడమహా
28. రాజులకు ధర్మము

29. గాను తలాజదెనిమి
30. జనాయకుని కొడుకు దామి
31. నాయకుండును యా దామి
32. నాయకునికి భర్తపత్ని
33. మైన శ్రీమతు పోతసాని
34. యును చెడుపులినాంటిలోని
35. పాలచేలమలందు శ్రీమతు
36. భుజబల మల్లికార్జున మ
37. హాదేవరకు గుడి యెత్తిచ్చె
38. శకవర్షంబులు ౧౧౩౩
49. యగునేంటి మార్గశిర బ
30. హుల సప్తమిన్ని సోమవార
41. మున్ను భనిష్ట నక్షత్రము నా
42. ౧డు యాదేవరకు హవి బ
43. ల్యార్పనాడులకు మాయూ
44. రి దక్షిణదిగ్భాగంబునం
45. దు నీరిపాలమునకు వేధ
46. మాలన చెఱ్ఱును ఇరువది
47. పట్టు ౨౦ వెలిచెను దేవబో
48. గమునకు పాళిమోకరి ఆం
49. దువారు ౫ మద్యలిండు ౧
50. లావదొందు ౧ పాత్రె ౧ సెం
51. కు వాండు ౧ తోంటవాండు ౧
52. పిచ్చకవ్వ ౧
53. ఆయూరి పండేవ
54. టి యజ్ఞంబెఱ్ఱు బె
55. నిపట్టిం నారులోనుగాను
56. బదు నాల్వు ౧౪ బ్రా
57. ప్పూణ బ్రెత్తులు పీరి

58. కి వెలిచెను బొల్లెపె
59. ద్వింగారికి చేను రెండు
60. పల్లె అయార అప్పన
61. ంగారికి చేనురెండు
62. పట్టి అ మల్లి మలి
63. ంగారికి చేనురెండు
64. పట్టి అ అజంనార
65. పెద్దికి చేనుపట్టి ౧
66. కామయదేవ భట్లకు చే
67. నుపట్టి ౧ విత్తకూ చెంగా
68. రికి చేనుపట్టి ౧ పిన్నపి
69. న్నకు చేనుపట్టి ౧ నాగదే
70. పపెద్దింగారికి చేనవ
71. ట్టి ౧ మారమం బెంగారి
72. కి చేనుపట్టి ౧ అద్దిపె
73. ద్వింగారికి చేనుపట్టి ౧ వె
74. ని పెద్దింగారికి చేనుపట్టి ౧
75. కామదేవ మంతెంగారికి
76. నుపట్టి ౧ కామంగారికి
77. చేనుపట్టి ౧
78. మడె అప్పనంగారికి
79. పద్దచెన్న వెనరనీటి
80. నేల గు ౨౦౦ వెలిచేను మూ
81. ండుపల్లు ౩ బుద్దెమద్దు
82. నికి వెలిచేనుపట్టి ౧ కేశ
83. భట్టనకు నీరేలగు ౧౦౦
84. వేలి అప్పనంగారికి నీరేలగు ౧౦౦
85. వెలిచేనుపల్లి ౩ నీరదర్కం వీరం
86. గారికినీరేలగు ౧౦౦ చెనుపల్లి

87. కొమ్మన పిన మద్దులకు వెలిచే
 88. నువ్వు గ గోవిందుని ఆనంకు వె
 89. లిచేనువ్వు గ కాడ్డు వెవలయలకు
 90. కన్నుమూరిల్లా . . కుండ్ర
 91. కు వెలిచెనువ్వు గ నిరిసేల గు ౬౦
 92. సూరపగాజును దేవ గు ౨౦ అర
 93. బండారి బ్రతులకు వెలిచె
 94. ను వ్వు గ దేవర
 95. కు చేను . . .
 96. నం . . .
 97. మ . . . అనుభవిం
 98. చేళ్లు ఇచ్చితిమి
 99. స్వదత్తం పరదత్తం వా యో
 100. హారేతి వసుంధరా పష్టి
 101. వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం
 102. జాయతే క్రిమి

RAPUR (48).

[Pallakouda. Telugu. Near Ankamma temple.]

TRANSLATION.

The charity given by (Hechu Savunaṭi) of Rápur.

Hail! On . . . of Chaitra . . . of
 the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana
 Śaka era.

1. రాహురి హే.

2. చు శౌన టి

3. . చ్చిన ధ

4. . . 0
5. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యు
6. . . య శాలివాహన .
7. . . వర్షములు . .
8. . . నెంటి . .
9. . . చైత్ర . .
10. . . లు కాలము
11.
12. . . మ . .
13.
14.

RAPUR (49). (A.D. 1638-39 ?)

[Penubarti. Telugu. Opposite the Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On this auspicious occasion, on Monday the 3rd of the dark fortnight of Adhika Śrāvana of the year Bahudhānya¹, corresponding to the year 1559 of the illustrious, victorious and prosperous Śālvāhana Saka era, there is an endowment to Udumésvara Svāmi in the *sarvamānya agrahāra* called Koddavāsili Baudāru Penubarte, otherwise named Krishnarāya Samudra, in Udayagiri Rājya, in Nellore *vanita* (country?), and in Rāpur *sīma*. A quit-rent (*bédiga*) of five ²*mādas* (?) is collected from the endowment of Udumésvara Svāmi. Venkatāchalam, who is of the fourth caste, grandson of Vodde Arjinēni, and son of Kónēṭayya, has remitted that (quit-rent of) five *mādas* (?), saying it three times, with

¹ The dates do not correspond

² Repeated in the text

a pure mind [saying it, three times]¹ for the religious merit of Arjanéni and Kónétayya. Therefore if any one think of obstructing this endowment and speak ill of it, he will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. If any think of obstructing this, they will incur the sin of killing cows and Brahmans and that of causing abortion at Kási, Gaya, or Prayág.

[Three imprecatory verses.]

NOTE.—It is presumed that *mālu* in the text is the plural of *māḍa* (=R. 2). The text is very involved and the meaning obscure. The term *vanita* does not seem to occur in any other inscription.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయశాలి
2. వాహన శకవర్షంబులు ౧౫౫౯ అగు
3. నేంటి బహుధాన్య సంవత్సర అధికశావ
4. గ బ కి సావారాన యీ పుణ్యకాలమం
5. ద్దు ఉదయగిరిరాజ్యం నెల్లూరి వణితంబోను రాపూరి
6. సీమలోను కొడ్డవాసిలిబండారు సెనుబిరిరి
7. ప్రతినామమనేటి క్రిష్ణరాయసముద్ర
8. మనే అ సర్వమాన్య అగ్రహారమండ్లు పుడు
9. మేశ్వరస్వామికి నడిచె స్వాస్థ్యనచరు
10. ర్దగోత్రులైన వొడ్డె అజ్ఞానేనికి పాత్ర
11. లైన కోనేటయ్యకు పుత్రులైన వెంకటాచ
12. లంగారు పుడుమీశ్వరస్వామి స్వాంస్థా
13. ను బేడి ఆయిదుమఱు నడుస్తూపుండ్ర గను
14. క ఆ అశ్విదుమాళున్నూ అజ్ఞానెండుకో
15. నేటయ్యగారికి పుణ్యంగాను త్రివాచి
16. కంగాను త్రిక[రు]నిసిద్ధిగాను త్రివాచికంగా
17. బేడిగ ఆయిదుమాళున్నూ మానిరిమిగన
18. క యీస్వాస్థ్యానుక యవ్వడు అవరోధం దల

¹ Repeated in the text.

19. చి కీజోడి నాగనివాండ్లు గంగకర్త గో
20. బ్రాహ్మరి పధించిన పాపాన బోవువాండు యిం
21. దుకు యవ్వడు అవరోధం దలంచి నాకొశిగయ
22. వ్రయాగమందు గోహవ్య బ్రంహ్మ అత్య బ్రూణహ
23. త్య చేశిన పాపానబోవువాండు । స్వదత్తాం ప
24. రదత్తాం వా యో హారేతి వసుంధరా సప్టివ-
25. రుష సహవ్రా (ప్రా)ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః
26. దానపాలనయోర్నాథ్యే దానాశ్చేయోనుపాలనం దా
27. నాన్మర్గ మవాప్నోతి పాలనా దక్ష్యత పదం॥ స్వ
28. దత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం ప
29. గదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేతు

RAPUR (50). (A.D. 1638-39.)

[Penubarti. Telugu. From the tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 8th day of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhanya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śilivāhana Suka era, Śrīmat Velugūti Vonkaṭapati Nāyanigāru issued this charitable edict for the maintenance of tanks of the villages situated in the Rāpur śima (district). He has ordered that in the manner in which the *mēras* of the tanks of the respective villages were formerly utilized, the said *mēras* should be spent in repairing those tanks. Therefore, whether the village be under direct management (*sandhātā*), or be in the hands of an *amaraṭār* or a lessee, or whoever be the ruler, they should get the tanks repaired, with the *mēras* settled

for the tanks. From the *méras* settled for the tanks, the tank work should be maintained. If any person think of not utilizing these *méras* for the tank or if any object to do so or if any *kápu* or *larnam* object to do so or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born of the *vetti* of this village and he will be considered to have given his wife to the *vetti* of this village. In these terms has the charitable edict been granted.

1. స్వప్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవంబులు
౧౫౬౦ బ

2. మృదాన్వయ సంవత్సర చైత్రశుకలు శ్రీమతు వెలుగోటి
వెంకటపతి

3. యనింగారు రాఘరిశీమలోని గ్రామాలచెర్వులకు యిచ్చి
నధ

4. ర్మశాసనము యేయే గ్రామం చెర్వుమేరలు పూవాన
యేదారిగా

5. న నత్తినవో ఆ మేర ధాన్యంచెర్వు బనిచేయంగట్ట

6. డ శేయించినారుగనుక ఆ గ్రామానంధారానను అమర్
గాని వ

7. శాసనాను యెధార యెలినాను గుత్తగానివశాన పు
న్నాను

8. చెరువునకు నిర్ణయమైన మేరధాన్యంవల్ల వరిముఖం శే
యించం

9. గలవారు చెరువుమేరలు ధాన్యంచెరువు వరిముఖంకిచ్చె
డి ముఖాలు శేయిం

10. చ్చక యెవ్వరు అనుభవించినాను యెవ్వరు ఆక్షేపిం
చినాను యే కాం

11. పుకరణం ఆక్షేపించినాను యీ శాసనం తీసివేయి

12. ంచినాను వాండు యీ పూరి వెట్టివానికిం బుట్టినవారి

13. డి వాని ఆలిని యీ పూరి వెట్టివానికీ యిచ్చికున్నట్టే
 14. యిట[ట్ట]ని యిచ్చిన చురుసంసం[ధర్మశాసనం]

RAPUR (51). (A.D. 1638-39.)

[Porumállapádu. Telugu. On four sides of a stone on tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd day of the bright half of the year Bahudhán̄ya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrīmat Velugóti Venkatapati Náyanimgáru issued this charitable edict for the tank at Porumállapádu. He has ordered that the *méra* grain levied on dry and wet fields including *Dévadáya* and *Brahmadáya* lands should be utilized for the tank of this village. Therefore, whether the village be under *sandhātá* or in the hands of an *amaragádu* If any one, not doing work to the tank, misappropriate it or if any object or if any *kápu* or *karnam* object, or if any one remove this stone inscription, he will be considered to have been born to the *vetṭi* of this village, and to have given his wife to the *vetṭi* of this village. Thus has this charitable edict been issued.

1. స్వప్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
2. శకసంవత్సరము ౧౫౬౦ అగు నేటి బహుధాన్య స
3. సంవత్సర మైత్ర శుక్ల పక్షమున వెలిగోటి వెంకట
4. పతి నాయనింగారు పెరుమాలపటి గ్రామానికి
5. చ్చిన ధర్మశాసనం యీ గ్రామాన చెర్వుమేరలు
6. మొదలయి వెలిపాలాన్ని వారిమడి దేవ (బ్రాహ్మణ)

7. మృనాలకు సహాను వచ్చిన ధాన్యం . .
8. యాగ్రామం చెర్వుకు ఇయకట్టడశే (ఇచ్చినాము)
9. గనుక గ్రామం సంధాతాను వున్నాను
10. అమరగానివశాన వున్నాను . .
11.
12. శాన్య వరిముఖం శేషం(చ)క యవరు అను
13. భవించినాను యవ్వరు అక్షేపించినాను
14. యే కాంపుకరణం అక్షేపించినాను
15. ఈ శాసనం యవ్వరు తీసివేసినాను వాడు .
16. యావూరి వెట్టివానికి బుట్టినవాండె
17. వాండి అలిని యావూరి వెట్టివానిక
18. ఇచ్చుకున్నట్టై ఇల్లని ఇచ్చిన ద
19. ర్కశాసనం

RAJUR (52).

[Perumállapádu Telugu In a tope.]

TRANSLATION.

The village of Penumbálapádu is presented to the deity Múlasthánésvara of Udayagiri with libation of water. This edict giving this charity is issued by Konḍa Maru-sayya for the religious merit of Krishnaráya. Whoever causes obstruction to this will incur the sin of killing cows and Brahmans on the bank of the Ganges and the sin of having killed one's eldest son. Sri, Sri, Sri!

1. వుదయగిరి మూలస్తానేశ్వరునికి
2. ధారపోసినగ్రామం పెనుం బా
3. లపాడు యాధమ్మణం క్రిష్ణరా
4. యనిక పుణ్యముగాను కొండమ

5. రుసయ్య ఇచ్చిన ధనుశాసనం
6. ఇందుక తప్పినవారు గంగకతేం
7. గోవు బ్రాహ్మణి చంపిన వ
8. పాన పోదురు తన పెద్ద కొ
9. దుక చంపిన పాపానం బో
10. దురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

NOTE.—Penumbalapádu is evidently Perumállapádu.

RAFUR (53). (A.D. 1638-39)

[Podalakúru. Telugu. Near a well by the Vináyaka-
evámi temple. On two stones.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śaliváhana Saka era, Śrīmat Veligóti Venkáṭapati Náyaningáru granted this charitable edict for the tank of Poddalakúr. He has ordered that the *méra* grain should be utilized for the tank work in the manner in which the tank *méras* were formerly being collected. Therefore, whether the village be under *sandháti*, or in the hands of an *amaradár* or of a lessee, whoever be the ruler, they should get the tank work done with the *méra* grain settled on the tank. If, not doing the tank work or the channel work, any one enjoy (the *méras*) or if any one obstruct, or if any *kápu* or *karnam* obstruct, or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village. He will be regarded as having given his

wife to the *velli* of this villago. In these terms has the charitable edict been issued.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా
2. హస శకవర్షంబులు ౧౫౬౦ అగు
3. నేటి బహుధాన్యసంస్వత్పర వైత్ర శు శు
4. శ్రీమతు వెలిగోటి వేంకటపరినాయ
5. నింవారు పాద్మాంబూరి చెర్వుక ఇచ్చిన
6. ధర్మశాసనం
7. ఇ రీమాన చెర్వుమేరలు పూర్వన యేదా
8. రిగా వచ్చునట్టి ఆ మేర ధాన్యం చెర్వుపని
9. ముఖం శాయకట్టత శేషించినారు
10. గనక ఇ గ్రామం సంధాశాన వుంన్నాను
11. అమరగాది వశాన యే ధోర యేలి
12. నాను సుత్తకానివశాన వుంనాను చె
13. ర్వుకు వినియమైన మేరధాన్యం
14. ను చెర్వు పనిముఖం శేషించు
15. గలవారు
16. చెర్వు పని మా(ము)ఖం కార్వ పనిశే
17. యించుక యవ్వరు అనుభవించు
18. నాను యవ్వరు ఆత్మేపిండ్చినాను
19. యేకాంపు కరుణ ఆత్మేపిండ్చి
20. నాను ఇశాసనం యవరు రీశివే
21. శీనాను వాండు యిపూరి వెట్టివా
22. నికి పుట్టినవాడె వాని ఆలి
23. ని ఇపూరి వెట్టివానిక ఇచ్చి
24. నవాడె ఇటని ఇ(చ్చి)నధర్మ
25. శాసనం

NOTE.—The vowel *ay* represents the long vowel *ay* in lines 7, 10, 20 and 23.

5. రుసయ్య ఇచ్చిన ధమ్మశాసనం
6. ఇందుకు తప్పినవారు గంగకతేం
7. గోవు బ్రాహ్మణి చంపిన ప
8. పాన పోదురు తన పెద్ద కొ
9. డుకు చంపిన పాపానం బో
10. దురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

NOTE —Penumbálapáda is evidently Perumálapáda.

RAPUR (53). (A.D. 1638-39)

[Podalakúru. Telugu. Near a well by the Vináyaka-
svámi temple. On two stones.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánja, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrīmat Veligóti Venkatapati Náyaningáru granted this charitable edict for the tank of Poddalakúr. He has ordered that the *méra* grain should be utilized for the tank work in the manner in which the tank *méras* were formerly being collected. Therefore, whether the village be under *sandhātá*, or in the hands of an *amaraḍár* or of a lessee, whoever be the ruler, they should get the tank work done with the *méra* grain settled on the tank. If, not doing the tank work or the channel work, any one enjoy (the *méras*) or if any one obstruct, or if any *kápu* or *karnam* obstruct, or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village. He will be regarded as having given his

wife to the *vetti* of this village. In these terms has the charitable edict been issued.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా
2. మాన శకవషంబులు ౧౫౬౦ అగు
3. నేటి బహుధాన్యసంవత్సర వైశ్ర శు ౨౮
4. శ్రీమతు వెలిగోటి వేంకటపరినాయ
5. నింవారు పాద్దాలకూరి చెర్వుక ఇచ్చిన
6. ధర్మశాసనం
7. ఇ తీమాశాన చేర్పుమేరలు పూర్వాస యేదా
8. రిగా వచ్చునట్టి ఆ మేర ధాన్యం చెర్వుపని
9. ముఖం శాయకట్టత శేషించినారు
10. గనక ఇ గ్రామం సంధాశాన పుంన్నాను
11. ఆమగగాని వశాన యే ధార యేలి
12. నాను గుత్తకానివశన పుంనాను చె
13. ద్వుకు నినాయమైన మేరధాన్యం
14. ను చెర్వు పనిముఖం శేషించు
15. గలవారు
16. చెర్వు పని మా(ము)ఖం కాల్వ పనిశే
17. యించుక యవ్వరు అనుభవించు
18. నాను యవ్వరు ఆత్మేపింద్వివాసు
19. యేకాంపు కరుణం ఆత్మేపింద్వి
20. నాను ఇశాసనం యవరు తీశివే
21. శినాను వాండు యివూరి వెట్టివా
22. నికి పుట్టినవాడె వాని ఆలి
23. ని ఇవూరి వెట్టివానిక ఇచ్చి
24. నవాడె ఇటని ఇ(చ్చి)నధర్మా
25. శాసనం

NOTE —The vowel *ay* represents the long vowel *ay* in lines 7, 10, 20 and 23.

RAPUR (54). (A.D. 1638-39.)

[Pótegunta or Pátagunta. Telugu. From bund of tank to east of village.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka era, Srímat Veligóti Venkatapati Náyaningáru caused this charitable inscription to be set up for the tank at Pótegunta. The *méras* of the tank of this village, viz., 1 *kuncha* on every *putti* of dry land, 1 *tum* on every *putti* under the tank, and the *méra* grain on the produce raised under Tana tank and Nellúru Dvára tank should be utilized for the repairs of the tank. Whether the village is under *sandhátá* or an *amaragádu* or lessees, or whoever be the ruler, they should do work to the tank. If any one, not doing the work, enjoys the *méras*, . . . this village.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవషాబుంబు ౧౫౬
3. ౦ బహుధాన్యం సంవత్సరంన
4. శ్రీమతు వెలిగోటి వెంకటపతినా
5. యనింగారు సోతే నుంట్లచెర్వుకువె
6. యించిన ధర్మ శాసనం యీగ్రా (మ)
7. చెర్వు మేరలు పుట్టి ౧కి వె (లిన్)
8. కుచ్చెండు చెర్వు క్రిందు ను
9. రూమెడు లెఖన్నా (లుటి)
10. (తము) తమ చెరువుక్రింద
11. వండె నెల్లూరి దార చెర్వు
12. మేరాలు ధాన్యాలనుం
13. న్నుం చెర్వు పనిముఖం చే

14. యించ్చు వారు గ్రామా సంతా
15. త అమరుగాని వశానను యేదొ
16. ర యేలినాను గుత్తగాని వశానపున్నా
17. ను చెరువు పనిముఖం చే
18. ఇంచువారు చేయించక
19. యెవ్వరు అనుభవించినాను యాపూరి

* * * *

RAPER (55).

[Pulikollu, Tolugu. To east of village near Polimer stream. Incomplete.]

TRANSLATION.

* * * *

We, Rivamati Anantam, Silaparvalamu Tippandū, Bōya Krishnayya, Krishnamma, and the sons of Kantha Baviri, Virakshātaya, Gangayya, Bhānu Manchinaya, Gōpaya, Gōvindaya, Venkatādri, Perlā Appana, Sāyahiri, Gānugabandlaggōla, Kothnam, Eri Ādi Rangarājularu, Rāghavamma have done. Therefore we have given to last as long as the sun exists. Accepting it they should worship. . .

1.

2. రివమాతి అనంతం శీరిపవళల

3. ము రిప్పందు బోయక్రిష్ణయ్య క్రి

4. వ్లవ్వు కంఠా బవిరి విక్టలు వీరయ్య

5. టయ గంగయ్య భాను మంచిన యె .

6. గోపయ గోవిందయ వేంకటాద్రి . .

7. శీపెలూరి అప్పన శాయహిరి గానుగల

8. ంక్ష స్తోత్రకాత్మం పరిపది రంగరాజుల
9. రు రాఘవమ్మను క్రిత జలానను
10. ంగన వయసులు నెరపిరి లి
11. ధరిబిడిరి గవక ఇ జల్లానహ
12. ని అయ్యవ అక్కాముగాను
13. పాలవెలిసి నంతాకం ఇస్త్రమి
14. తీసుకొని పూజగొన వెంకతనిర
15.

RAPUR (56)

[Rápuru. Telugu. In front of Rápúramma's temple.
Legible only in parts.]

TRANSLATION.

Srīman Mahām we all have
caused to be constructed a *mukha mahādāna* for Amma-
gāru of Rápúru Nārānayya in
the villages of the *sīma* of Rápúru—they should give
grain gave. Therefore those who maintain
this charity as long as the sun and moon endure will
acquire merit. May it cause great prosperity !

1. శ్రీశ్రీమహా మహానా
2. యావత్తంది
3. వరదేవనిభాను
4. టు అయిన రాంపూరి అన్న
5. గారికి ముఖమండపంనం గట్టించి
6. నాము చాలామస్తవలండ్లు
7. ను ఆయ్యా వ
8. యం నారణ రయ్యాను

9. . . . మనులు డయీలు
10. లరు యిచ్చిన శాసనము
11. రాపూరిశీమం గ్రామమందుల
12. కునన్నల బిమారు రుమి
13. య్యెల తీవం రక్షరలూడమకో
14. ధాన్యంగాను యిచ్చేవాండ్లు
15. ఇచ్చెను లాడకు
16. ఆచంద్రాకణం యీ పుణ్య ల
17. పుణ్యం బొందుదురు మంగళ మహా
18. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును!

RAJUE (57).

[Saidápuram (hamlet Molakalapúndla). Telugu. On
a rock on Dévará Tippa]

TRANSLATION.

May there be prosperity !

On Wednesday, the 7th of the bright half of Pushya of the year Svabhánu, Vaddu Airináyá Bhánundu of Gummadúru caused to be constructed *mandapas* and consecrated (Vináyaka) by the grace of the deity Vináyaka.

శుభమస్తు

1. స్వభాన సంవత్స
2. ర పుష్య శు ౭ బుధవారం
3. గుమదురి వద్దు విరినాయ
4. భానుండు వినాయకపు
5. స్వామి కృపను మాడపాలివి క
6. ద్రివి వ్రతిష్ఠించెను

RAPUR (58).

[Tánamcherla. Telugu. From a stone on the tank bund. Mostly illegible.]

TRANSLATION.

Hail! On the *tithi* (lunar day) corresponding to the illustrious Śaka year . . .
 . gāru issued this charitable edict.

1. స్వస్తి శ్రీ శాలివాహన శ
2. శ వరుషంబులు అగునేటి
3. . . . ధినివాడు
4. . . . ర్పములు శ్రీ
5. . . . వారింగారు
6. . . . ధర్మశాసనం
7. కింనినెంతి మరి
8. ట్టనం నిట్లు
9.
10. నిధ సంసార్యవం
11. లుసేయించి
12. నట్టి ధర్మము ముపురు.

RAPUR (59).

[Tánamcherla. Telugu. From the same stone.
 Incomplete.]

TRANSLATION.

They shall attend to the weir work, tank work and bund work, whether the *kuncha* grain be with the village *sandhātá* or , if any object to this charity or if any appropriate it, or if any remove

this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village and to have allowed his wife to be outraged by the *veṭṭi* of this village. In these terms has the charitable edict been granted.

. . .

. . .

1. అ

2. లుగు

3. పనిచె

4. పుకాకు

5. పని

6. కట్టల

7. తుం పని .

8. (ము) ఖం చెన్న

9. తేవా

10. రు . .

11. . . .

12. . . .

13. . . .

14. (రవ

15. రాం

16. చెన్నె)

17. చెరుపు (తుం) . . .

18. చెడి గ్రా . . .

19. సంగర (ధా?) . . .

20. తానె . . .

21. నివాసు . . .

22. ధమకని

23. కి యవ్వ (రు)

24. అక్షేం
25. పించినాను ఆశ్రయం
26. చ్చినాను యీ శాసనం యవదు
27. తిసివేశినాను వాండు యీ
28. పూరి పెట్టివానికి బుట్టిన
29. వాండు వాడాలిని యీపూ
30. రి పెట్టివాడు చెరచికొన్నట్లే
31. యిట నిచిన ధర్మశాసనం.¹

RAPUR (60) (A.D. 1612-13.)

[Tegacherla. Telugu. To the south on tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 15th day of the bright fortnight of the month of Śrāvana of the year Paridhāvi, corresponding to the year 1534 of the illustrious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīmad Rājādhirāja, Rājaparamēśvara, Śrī Vīra Pratāpa Śrī Vīra Venkaṭapatirāja Dēva Mahārāyulu was ruling the kingdom of the earth at the town of Penugonda, Kumāra Timmānāyanivāru, grandson of Voligōṭi Kumāra Timmanāyanivāru, and son of Koṇḍamanēnivāru, descendant of the Récharla gōtra, and Rudrappanāyanivārṇ, grandson of Chintapaṭṭa Singamanōni and son of Chanchamanēni, descendant of the Peṣāli gōtra caused a low-level sluice to be built for this tank. As the former high level sluice fell out of order they got this sluice built. Let this charity be maintained as long as the sun and moon remain so that his

¹ Read ఇట్టిని యిచ్చిన ధర్మశాసనం

(Rudrappanāyanivāru's) parents Chanchamanēni and Kanchamma may acquire religious merit.

1. సప్తి శ్రీ విజయాద్భుదయ
2. శాలివాహన శఖవరుషు
3. బులు గౌతమి అగు నేటి పరి
4. ధావి సంవత్సర శ్రావణ శు
5. గౌరు | శ్రీమద్రాజా
6. ధిరాజ రాజవరమే
7. శ్వర శ్రీ రప్రాతాప శ్రీ
8. వీరవేంకటపతిరాయ దే
9. ప మహా రాయరియవా
10. రు పెనుగోండ పట్నయం
11. దు వృధివీ సాంబ్రాజ్యము
12. నేయుచుండంగాను శేవ
13. గో శ్రీ పవిత్రుండుంను
14. వెలిగోటి కుమారలిచ్చ
15. నాయని పాప్యలైన కొండమనే
16. ని పుత్తులైన కొమారలింమా
17. నాయనివారు
18. పెకాలి గోరుండు
19. చింతపల్లి శింగమనేని
20. పాత్రుండైన చంచమనేని
21. పుత్రులైన రుద్రప్పనాశి
22. నింగారు ఇచ్చెర్వకు వాం
23. ఖతూము కట్టించినా
24. రు పూర్వాన నడపించి
25. న మ్మి తూముకిరి
26. పడిందిరింగాన ఆ తూ
27. ము కట్టించినారు

28. గనక తమతండి చ
 29. చమనీకి తమతల్లి
 30. కాంచమం గారికిన్ని పు
 31. గృంగా ఆ చంద్ర
 32. సహితం ఇ పుణ్యం
 33. ఇదేచుకో గార

RAPUR (61).

[Togacherla. Telugu. On the boundary towards Gónupalli.]

TRANSLATION.

Adoration to Srī Rāma !

On Sunday, the 5th of the bright half of Pushya of the illustrious year Nala, Narasimham of Togacherla,—bha suru, Sundhu Malli Vo, Tokkulu mai vunnam gāru, Ku ri, Kārūkūn (Revenue Inspector) of the estate, the *Sthala Karanams*, Kullūru Virachāru, and also the young and old of Yerrapalli Nāgalavelli Deru Māmudūru and other villages have constructed the street as follows : Rāti Katta (stone bund), Kuchanta bata, Vadamākunta, Yarapāpukunta, Māra Sānikunta, stone of Chintala Pāpayakunta and onward towards the east. This is the boundary.

శ్రీరామా

1. శ్రీనక సంవత్సరపువ్యవసాయ ఆదివారం
2. తెగచల నరసింహ
3. బ్రి హూరు సంధూమల్లివె
4. తొకరలు మైపున్నంగారుకు

5. రిదివాణం కారుకూనలుస్త
6. శ కరణాలు కూలూదుల వీరా
7. చారు యర్రపల్లి నాగలవెల్లి దొ
8. రు మాముదూరు మొదలైన గ్రమా
9. ల పిన్నపెద్దలు తెల్పు వేషం
10. చిన వివరం రాతికట్టకు
11. చంటబటవడమకుంట
12. యర పాపుకుంట మారపా
13. నికుంట చింతలపాప
14. య కుంటరాయియికొను
15. రూప్యణదుచొనినో
16. యందాలి మేర.

RAPUR (62).

[Tummalatalapúr. Telugu. On tank bund to north of village.]

TRANSLATION.

The *méra* grain settled for the tank of Tummalatalapúra is at 2 *kunchas* per *putti*. If any one misappropriate (the *méra*) or if any one object or if any *kápu* or *karnam* object or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *retti* of this village, and to have given his wife to the *retti* of this village. The *mérás* of the tank should be spent on the upkeep of the tank. Thus has the charitable edict been issued.

1. తుమ్మల తలపూరు చెరువుకు వేయించిన
2. చెరువుమేర ఖ ౧ కి ఖం ౦౪ ౦౮

1. శ్రీ స్వప్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శక వత్సం
3. బులు ౧౫౬౦ అగునేటి బహు
4. దాస్య సంవత్సర చైత్ర శు ౬ లు శ్రీమతు
5. వెలుగోటి వెంకటవరదాచార్యునింగారు
6. వారు కుల్లి మెలకెచెవులు ఇచ్చిన ధ
7. ర్నశాసనం యాగ్రామాన చెవులమే
8. రలు పూర్వాన గ్రాంవారిగా నావచ్చినట్టిన్ని
9. అమేర ధాన్యం చెవులపనిముఖం శాయ
10. ంగట్టడ శేయించినారం గనక యా గ్రామం
11. సంధాశాన పున్నాను అమరగాడు యే దా
12. రలు యేలినాను గుల్తగాని వశాన పున్నా
13. ను చెవులుకు నిరణయమైన మేరధాన్యం
14. చెల్వ పనిముఖం కాలువ పనిముఖా
15. లు చెయ్యగలవారు శేయించక యవ్వ
16. రు భేదించినాను యవ్వకు
17. అనుభవించినాను యవ్వకు లీళితే
18. యించినాను వాండు యాపూరి వె
19. ట్టవానికం బుట్టినవాడె వాని
20. అలిని యాపూరి వెట్టివా
21. డు దెంగును

RAPUR (64).

[Tsuttupālem. Telugu. Near Komiti gunṭa.]

TRANSLATION.

Yanamadam Suddama of Mātlapūndi for the
worship of

1. మాళ్లపూండి
2. యన మదం
3. సుద్ద మ శం .
4. పూజ్యాలకు .
5. టిపు . మిరు . . .
6. రూపు (తోంసు) .
7. స్తు చాసుమే .
8. . ర . య

RAPUR (65). (A.D. 1231-32 ?)

[Útukúru. Tamil. In the middle of the village]

- [1] శకరా ఆ[ణాడు]
- [2] ఆదిరత్తెరా.
- [3] రాజాదైయద-
- [4] తమనా [సామ]
- [5] 'వత్తి'ప్రీతి-
- [6] లెనాతరా.
- [7] కలెనామదె-
- [8] వరరా యాణాడు
- [9] లెనా వర మర
- [10] శాంతకప్పె[ర]-
- [11] త్తప్పిరిశెరా-
- [12] మనా కుండకె-
- [13] శపా[ల]నా దిరురా.
- [14] [నాద]ది శెవన

TRANSLATION.

In the 16th year of the reign of the Emperor, the glorious Kulótungachóladéva, corresponding to the Śaka

year one thousand one hundred and fifty-three, Madurántaka Pottapichóla (*alias*) Gandagópála (*alias*) Tiruk-kálattidéva.

RAPUR (66).

[Útúkúru. Tamil. From stones dug up on the site of an old temple near the chávidi.]

[1] [கு]வ்வாத்து[க்க]ெ[சாழ]தெவ[ற்கு]யா]-

[2] ண்டெ நயெள வறு மதுராத்தகப்பொத்தப்பிச்சொழன் திருக்கா.

[3] ளத்திதெவன் இராச்சியத்தில் வெள்ளைசெரியில் மெல்லைப்பா.

[4] கத்தில் காணியாளன் செக்களப்பொயன் முப்பிடி இரட்டி மகன்

[5] கல்லப்பஇரட்டியென் சிக்கட்டைநாட்டில் ஊட்டக் கூரில்

[6] நல்லிகர்மென்று சிவாலையமெப்பித்து இதக்கு நாச்சான் வாயிசின்[ழ்]

[7] குழி ஐம்பதும் பெரிளரிமழ் குழி ஐம்பதும் நஞ்சை சிலம் பட்டியும் உ.

[8] பொன் ஆனார் விமரசன்பொ[ய]ன் திக்கரசனும் தெவன் பொயிண்டனும்

[9] நல்லப்பஇரட்டியும் புடொலம்இரட்டியுமுப்பிடி-இரட்டியும் ஊற்கு

[10] வடக்கெ ளரிகட்டி இதன் கிழ் கீர் பாய்ந்து விளைவிற சிலமும்புஞ்சை

[11] சிலம் பட்டியும் நல்லிகாதெவற்கு அமுதுபடி சந்திரா-தித்தவரை

[12] செல்வதாக இவ்வளைவொவும் தாரைவார்த்து தெவ-தா மமாக

[13] விட்டொம் இதுகிலையெனவெந் கெங்கைகரைநில்-
குராற்பக-

[14] வை கொந்த பாவத்திறபொவாந் தநமத்த மகாகால-
ததில் பிசை

[15] பண்ணிநர பாவத்திறபொவாந் கொமொசனாகு கு

TRANSLATION.

In the 37th year of the reign of Kulót-
tunggachóladéva, Kallappa Reddi the son of Senganppóyan
Muppidi Reddi possessing rights in Melálaippókam (a
suburb) of Vellaiséri situated in the kingdom of Madurán-
taka Pottapichóla (*alias*) Tirukkálattidéva built a *Śiva*
Temple named after Nallikádéva at Úttakkúr (a village) in
Singattai Nádn and gave to this (temple) fifty *kuli* of land
under the Náchchán well and fifty *kuli* of land under the
big tank (constituting) one *patti* of wet land and 2 *pon*.
(In addition to the above lands), Vímaraśanppóyan Tikka-
raśan of Ándúr, Déva Póyindan, Nallapa Reddi, Pudolam
Reddi and Muppidi Reddi dug a tank in the north of the
village (Úttakkúr) and gave the land irrigated by the
water of this tank and one *patti* of dry land.

All of us (the abovementioned) donors gave the lands
as temple lands with libation of water for providing
sacred food (*amudupadi*) to Nallikádéva to last as long
as the moon and sun endure.

If there is anybody who says the contrary he will
incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the
Ganges and of hogging at a time when there is no money
at all

RAPUR (67).

[Útukúru. Telugu. This is a defaced inscription in the middle of the village.]

RAPUR (68). (A.D. 1682-83.)

[Útukúru. Telugu. To the east of the drinking water well. Mostly illegible.]

TRANSLATION.

Hail! of the year Dundubhi, corresponding to 1605 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, under the orders of Śrīmat

- (1) స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన
- (2) శక వరషంబులు ౧౬౦౫ అగునెంటి దు
- (3)ందుభి సంవత్సర
- (4)లు శ్రీమరు. గా
- (5)రి అనతిని
- (6). మెర
- (7)నయ శ్రీ
- (8).
- (9).
- (10). ధ శ్య
- (11)లకు
- (12). ఖ
- (13).
- (14)గలవారు యి

RAPUR (69).

[శ్రీకూరు. Telugu. On three sides of a stone in the middle of the village. This inscription is unintelligible. The first four lines are printed at right angles to the rest.]

First side.

1. పంకశ మెక్కటన
2. రుసు | పూటుకూ
3. రి కరణం పామరా
4. జి అరలావ
5. మని బాలి
6. మవారును
7. నఁటిమివా
8. రొరి అంగు
9. సుంటివె
10. దురువేరి
11. పింల్లిచారి
12. వంచులు
13. కునహిపు
14. టీలలు | రంకృ
15. పావంబులు
16. రాజగోపదా
17. జలు | పూట
18. కూరి గ్రామం
19. తెలివాండ్చిన
20. వరి చెలు
21. ను సంజెల్లిరా
22. యరి మంద్ద
23. శ్రీ . లు . .

Second side.

1. యమా
2. జై శ్రీ దొ
3. పూటి . .
4. . మెలు
5. శకులి
6. డరిని
7. జోమా
8. జోసుగ
9. కులము
10. బ్రదిగద
11. నలంటగ
12. ఇపుల
13. నిగురా
14. శైంకుగ
15. డమలుల
16. బాదాలి
17. వారా
18. రావిరడి
19. సవిలో
20. గట్టుపు .
21. కుడం స
22. లసదుపు
23. తి గ్రాడు
24. ల వెంగ్లర
25. ఇ రయ కూ
26. గ్రదతు
27. శైగయర
28. లజు

29. రుగ

30. లు

Third side.

1. యాతి

2. పవాంఱి

3. తంముద

4. పూరు .

5. రు ముల్ల

6. ములుమా

7. రు . రుమా

8. ట మాటి

9. ట వారు

10. ద పెటిసవా

11. రేలునపు

12. రు పూటకూ

13. రి అప్పటి

14. రామరాయ

15. రు వరగరి

16. ం పాను .

17. శ్రీ రంగ . ర

18. ం రొం .

19. రాడి కింపు

RAPUR (70). (A D 1236-37 ?)

[Utukúru. Tamil. From site of old temple opposite
the chávidi.]

[1] లులవి శ్రీ పరా-

[2] యాణి¹ శ్రీ పరా-

[3] శ్రీ పరా-

- [4] மாரிமாவதில் இ-
 [5] வராசு அம[ா]வாவைய-
 [6] னறு ஊட்டெக்கில ரா-
 [7] மெல்லுரமுடையாதரு
 [8] ராஜராஜதேவற்கு யா.

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Saka year one thousand one hundred and fifty-eight on the date corresponding to the new moon day after Sivarātri in the month of Māsi, in the reign of Rājārājadēva. . . . to Rāmāsvaram Udaiyār at Ūttukkūr.

RAPUR (71).

[Vadlapūdi. Telugu. Opposite Ponnūramma temple. The impression of this rough inscription appears to have been lost]

RAPUR (72).

[Vadlapūdi. Telugu. Half a mile south of the village.]

TRANSLATION.

On the 11th of the bright fortnight of Māgha of the year Pārthiva, I, Dāmi Nāyundu, son of Pādumu . . . di Nāyudu, have presented to Sri Kālahastīsvara, with libation of water, a wet field in Pina Vodlamūndi which is attached to my chiefdom, and 100 *kunṭas* of land in Dārabandampādu village of Nollūru, and to the south of Pērumālluchēnu, in perpetuity to last as long as the moon endures. He who enjoys this land will present a large fan (ālavattam) to the deity

1. పాది=వ సంవత్సర మాఘ శు

2. ద్ద ౧౧ లు శ్రీకాళహస్తీశ్వరునకు పాదుము .

3. డి నాయని కొమారుండు దామినాయనింగారు తమ
4. నాయంకరంలాని పినవొడ్లమూండిని దారవో
5. సిన వరిమడి పెరుమాళ్లు చేనికి దక్షణం నె
6. ఖ్లూరిదార బందంపాటి కు ౧౦౦ నూరుగుంట
7. లు ఆచంద్రస్థాభిగాను ఇస్తేమి ఇటుల భోగప్రా
8. పి చేవునికి ఆలవట్టం (నయినాభి)
9. సమపించువాండు

RAPUR (73).

[Vadlapúdi. Telugu. From stone in front of temple of Ponnúramma. Incomplete and partially illogible. The translation is conjectural in places.]

TRANSLATION.

* * * *

Any one obstructing this charity will incur the sin of one who commits cow slaughter, Brahmanicide and murder of one's spiritual preceptor at Kási and will incur the sin of killing his mother. In these terms the Mahá Rájá Śrī has granted this charitable edict . . . the charitable edict now set up by Tanapusala Venkata Reddi of Vadlapúdi . . . cows (were given) for the perpetual lamp. In addition to Timmá Reddi's *mānyam* Venkaṭádrī's *mulum* (garden land) was given.

We Timmá Reddi, Venkata Reddi and others, *kāpus* . . . have given cows . . .

- (1) . . . చె
- (2) చ్చినవాడు కాశీలో గోహత్య బహుత్య
- (3) గురువులత్య అతడిపాపాన పోదురు తల్లిని చం (పిం)
- (4) చిన పాపాన పోదురు యిట్లు మ-రాజ-శ్రీవారు లు

- (5) చ్చిన ధర్మశాసనం యిష్టదు . . . ఎ
 (6) డ్లపూడి తనవునల వెంకటాద్రియం వేసిన ధర్మశాసనం
 (7) . . . గణసరిగోవులు అఖండం తిం
 (8) మ్మారెడ్డిమాస్యగాక వెంకటాద్రిములుము
 * . . . *
 (10) మె
 (11) . గణసరిగో (9)
 (12) మ్మారెడ్డి మ (వె)
 (13) కటరెడ్డి వనైరామ
 (14) . . . శాంపువాండ్ల
 (15) నుమెము యించ్చిడు
 * . . . *

RAPUR (74). (A.D. 1638-39.)

[Vadlapūdi. Telugu. Near sluice of tank to the west.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Saka era, Śrīmat Veligōḍi Venkaṭapati Nāyanimgāru executed this charitable edict for the tank at Vadlapūdi. This charity settles the manner in which he has presented the *mēras* for the tank of this village. For the charity they should be collected at one *kuncha* on dry fields and at . . on wet fields . . The *mēra* grain

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవరుషంబు
3. లు గౌరవం అనునెడి బహుధా
4. స్వం సంవత్సర చైత్ర శు ౨ లు

5. శ్రీ మతు వెలిగోటి వెంక
6. టవలి నాయనింగారు దొ
7. క్షపూండి చెద్వకుగానిచ్చిన ధ
8. మ్మశాసనం యీ గ్రామాను చె
9. రువుమేరట విధానిచ్చిరో ఇ
10. ధమ్మ ధమ్మాలకు వెలిపాలా
11. న కుంచదుగాను నీటిపాలాన
12. మేరధాస్యం

RAPUR (75)

[Vadlapudi Tamil From the Baneti hill near the village Illegible]

RAPUR (76).

[Vébindibi. Telugu From a stone in a street to the west. These are two spells to avert epidemics among men and cattle. They were translated by MR Ry. Védam Venkatráya Sástri Garu, Sanskrit Pandit at the Christian College, Madras. Some words in these spells are mystical, and a few, being perhaps incorrectly transcribed, yield no sense]

TRANSLATION

A

Om Hrim. (By) oath on the feet of the Sanyásis (This is) a barrier, a barrier, a great barrier, the (village) boundary. (These are) the barriers constructed by the sages, the great sages and the sanyásis Phat Swáhá. Taking the food and the animal sacrifices (offered to you)

. . . oath on the feet of the venerable Inda, the great sage. Go away, taking away with you the bowl of blood, the sharp knife and the noose. This is the binding spell with which was bound the great destructive goddess Murámáriya (probably the name of the goddess of epidemics).

B.

Great . . . sacrifices. A binding made by the great and venerable sage Inda and other sages. Binding of the upper canine teeth. Bindings made by the priest. Binding of the canine teeth. The priest's bindings save these and form the safeguard of the cattle. Therefore (?) milk, tails and pasturage (are) bound. It is said that the great sage bound these. The priest's tie . . . The tie of Virayya, the priest. (This is) Máriya's tie (i.e. Máriya is bound by this). This safeguard has been made after ascending to and descending from the foot of our sage Inda. The great and venerable Óm. *Priest's favour, the priest. Do this ten lakhs of times.

A.

1. ఓం వ్రీం సన్నాశెపాద
2. మాన కట్టకట్ట మ.
3. హాకట్ట పాలిమేర
4. మనులు మహాము
5. నులు సన్నాసులు
6. కట్టినకట్టులు పట్టు
7. సాహా ఏటలు ఆహా

a—c Perhaps “గురుప్రసాద గురు” stands for “కురు ప్రసాదం కురు” which means “do favour, do”

8. రము తీసుకొని (బ్ర
9. ధము) శ్రీయింద మహా
10. మని పాదమాన పా
11. విరక్తముకొట్ట వా
12. లు కట్టి పాశము
13. తీసుకొని పోవే
14. మహాశక్తిని క
15. ట్టిన కట్టు మం
16. శ్రము .
17. (మురామురియ)

B.

1. మహా . . . (బ)
2. లులు॥ శ్రీ యింద (మ).
3. హాముని మునులు కట్టిన కట్టు
4. మీండికోరలు . కటు గురువు
5. కట్టులు కోరలు చిందకటు
6. వీరికాపాడి పశువులకు గురి
7. గురుకటులు (తాలఖట్టి పా
8. లు కోకలు) వైలుకటు
9. మహాముని కట్టినారట
10. గురుకటు (లగిచిరకట్టె
11. ట్టు) గురు . వీరయకట్టు
12. దిగి . మాయకట్టు మాయం
13. దు గురుపాద యెక్కి-దిగి పె
14. ట్టినారీగురి . మహా శ్రీ
15. ఓం గురుప్రపాదగురు

పదిలక్ష

లు కురు

RAPUR (77).

[Yépuru. Telugu. From stone on tank band.]

TRANSLATION.

The tank of Channamgáru, daughter of Veligóti Tim-mánáyudn (constructed) on Wednesday the 10th of the dark fortnight of Phálguna of the year Vijaya.

1. విజయసంవత్సర
2. ర పాల్గున విహుళ
3. ౧౦ బుధవారం
4. వెలిగోటి తిమ్మ
5. నాథుడి కుమ
6. తా చంసంగారి
7. సముద్రము

RAPUR (78). (A.D. 1401-42.)

[Yépuru. Telugu. West of village in survey No. 78. Inscription on three sides of a stone. The fourth side is illegible.]

TRANSLATION.

Hail ! On Tuesday, the 4th of the bright half of Kártika of the year Vṛishu, corresponding to the year 1323 of the illustrious Śaka era Vándadéva (?) . . . ttaṣanka . . . gāṇḍa, Gaṇḍaragāṇḍa, Manyabhúmi Náya-nimgáru, son of Manujávali Náyuḍn, for the forgiveness of his sins, gave with submission a wet paddy field under the Pulicheruvu . . . to Śṛigirinátha, who is the conqueror of foes and the deliverer from Asuras . . . 100 *kunṭas* of dry land . . . This should last as long as the sun and moon exist. Those who fail to

maintain the charity will incur the sin of killing . .
 . on the banks of the Ganges.

1. స్వస్తి శ్రీ
2. సకపరు
3. పంబులు
4. గిరిగిరి ల
5. గు నేటి వృ
6. ము సెంప
7. త్తర కాల్కి
8. కళు ర మ
9. పాండ దేవ .
10. త్త శంక .
11. బ . . . గ
12. ండగండర
13. గండ్ మను
14. జావళినాయ
15. ని కొడుకు మ
16. శ్య భూమినా
17. యనింగా
18. రు తనదు
19. తప్ప యా
20. రయనయ
21. పూర్వకం
22. అరిపీరా
23. సురత్రా
24. ణి శ్రీ గ
25. రినాంధు
26. నిగి పులి
27. చెరువు

28. క్రింద నీ
29. రు నేలవ
30. చెరి నూను
31. . . . మ
32.
33. పాలము మ
34. డి కు ౧౦౦
35. అక్షరా
36. లాను నూలు
37. లూనూరుగు
38. ంటలును
39. (మెట్టరి) ఆ
40. చంద్రాకా
41. ముగాంజె
42. ల్లంగలది
43. యీధమంకు
44. . . . య
45. ప్వరు దప్పి
46. నాను గంగ
47. కలుత వ
48. ధించిన పా
49. పానం బో
50. దురు

* * * *

(ఆరయ)
 (మీరల)
 (నీ చేనుజ)
 (డ మాల)
 (నీలిమ)

RAPUR (79). (A.D. 1638-39.)

[Yerraguntapálem (hamlet of Chikavólu). Telugu.
On the tank bund. Incomplete.]

TRANSLATION.

Hail! On the 5th of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhán̄ya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Saka era, Śrīmat Velugóti Venkatapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank Yerraguntapálem. He has ordered that *méra* grain for the tank should be levied at 1 *kuncha* per *puffi*, even on *ínám* lands. Therefore whether the village be under *sandhātá* or under an *amaradár*, or whoever be the rulers

- (1) స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శా
- (2) లివాహన శకవషంబు
- (3) లి ౧౫౬౦ అగు నేటి బహు
- (4) ఛాన్యసంవత్సర చైత్ర శుక
- (5) శ్రీమరు వెలుగోటి వెంకట
- (6) పరినాయనింగారు యరగుం
- (7) ట పాలెంచెరువుకు యిచ్చినధ
- (8) మ్మేశాసనపుట్టి వక్కటికంచు
- (9) లభైను మాన్యలకు సహాగాను
- (10) పచ్చిన చెరువుమేర దాన్యాశా
- (11) యం గట్టడశేయించినారం గనక యా
- (12) గ్రామ సంధాలెన వున్నాను అమ
- (13) రగాని వశాని యె ధార
- (14) లగాని వున్నా

SULURPET (1).

[Mannár Pólúru. Tamil. From threshold of gópuram of Alagumaláru Krishnasvámi temple.]

TRANSLATION.

. . . (Allun)tikka Mahárájan presented the land included within these four boundaries, viz., North . . . South . . . East, the street . . . West . . . for providing sacred food (*amudupaḍi*) during festivals to (deity) . . .

If any one obstructs this charity, he will be regarded as having killed a tawny cow on the banks of the Ganges and will incur the sin of killing a Bráhmaṇ. May this charity be maintained as long as the moon and sun endure.

- [1] ஸ்ரீமத் திருமலைமாராஜன்
- [2] திருத்தவல் . . . யக்-
- [3] யாதரு திருமலைய . .
- [4] விட்ட வடபாற்கெல்லை
- [5] ஸ்ரீரண்டு ஜய . . .
- [6] தந்தெற்கும் தென்பாற்கெல்-
- [7] க்குண்ணா . . .
- [8] ஸ்ரீரண்டு தந்தெற்கு
- [9] மெற்கும் மென்பாற்கெல்லை
- [10] . . . க்கு கிழக்கும் இக்காற்பாலெ-
- [11] ஸ்ரீ உள்பட்ட நிலத்து-
- [12] க்கு திருவிளா[தொடும்] அமுதுபடி
- [13] . . . டயென் இத்தம்மம் இறக்கொரு-
- [14] ஸ்டாபில் கெங்கைக்கரை-
- [15] யில் குராப்பகக்கொற்றான் ஹிஷ்-
- [16] [ஹிஷ்] கொள்வாரன் இத்தம்(ம்) சக்-
- [17] [திராதித்தவரை] செல்லக்கடவது.

SULURPET (2).

[Mannemuttéri. Tamil. In street to west.]

TRANSLATION.

The charity of Nalla Sittarasan (Nalla Siddha) of the Pallava race lottu rent free to the deity Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges. May it be auspicious.

- [1] து-
 [2] லொத்து-
 [3] ருவிடையாட-
 [4] ானயமர்க்கு தெடு[ல]-
 [5] பலலவவம்முத்தில நல்-
 [6] லசித்தரசன தனமம் இத்-
 [7] தனமம் விலக்கினாருண்டா[ல]-
 [8] ல் கென்கைக்கரையில் கு-
 [9] ரால்[ப]ஈ கொன்ற பாவத்தி-
 [10] லெ பொவாள முஹிஷூ.

SULURPET (3).

[Súlúrpéta. Tamil. From pillar in Nágréśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 24th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Vijaya-gaṇḍagópaladéva endowed the following charity to the god Tirunágíśvara at Singalántapuram 'alias' Suralúr (a village) in Mélnádu to carry the god in procession on the new moon day.

[The details of the grant are not decipherable, but it appears to be of land as a *Sarvamānya* and the proceeds of certain tolls.] We bind ourselves to maintain this charity as long as the moon and sun endure. He who lessens this charity will incur the sin of all those who kill cows between the Ganges and Cape Comorin.

This charity is (placed) under the protection of all the glorious *Māhāśvaras*.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபு-

[2] வனச்சக்கரவ-

[3] த்திகள் ஸ்ரீ விஜ-

[4] யகண்டகொபா-

[5] வடுவற்கு யாண்-

[6] டெய்சு வது [மெல்]-

[7] [காட்டு]ச்சிங்களா-

[8] க்தபுரமான சுர-

[9] லூர் உடையார்த்தி-

[10] ருனாகசுரமுடை-

[11] யநாயனர்கு சு-

[12] மாவாஸைப்படி

[13] எழுந்தருளும்படிக்-

[14] கு

[15] வெண்டு

[16] ன்ருக்குமாக . . . ஓன்

[17] லுக்கு அரைமலை-

[18] டக்குச்சுரலூர்

[19]

[20]

[21]

[22]

[23] கம்ம கண்ண . . .

[24] னும் ஸ்ரீமாரிய-

- [25] மிக நய பெதது விட்-
 [26] டென சுனகம் தவி-
 [27] துருளும் நாணமைமு-
 [28] தலகனும் இததளம்[ம]
 [29] சநதிராதிததவ-
 [30] ர செலுததககடவொ-
 [31] ம இததளம் இறகருவா-
 [32] ன கெவகை இடை-
 [33] கருமரி இடை குரா-
 [34] தபகககொன்றான ப-
 [35] ஈபததெப்பபவொன
 [36] இது ஸ்ரீராமேஸ்வர-
 [37] [ர ர]கை

SULURPET (4)

[Súlúrpéta Tamil Southern wall of Nágésvara temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! (In the reign of) the emperor of the three worlds, the glorious Vijayá [déva]

. Tanikkúttukkandál, the consort of Taimnádi-dévan . presented one sacred perpetual lamp (in the temple of) the lord Tirunágíśvara of Súrálúr¹ alias Śingalántapura in Vengánáda (a sub-division) of Paṇḍyánilakóttam

For this lamp and for . . . Tirumárgali festival (I gave land) free from all kinds of taxes . . . 100 *kulis* measured with a pole of 22 spans

¹ Súrálur is evidently Sulúrpét

of the standard land measure of Maṛaiyūr in the field to the east of Irattaiṅkṇli—total 600 *kulis*. J, Tanikkúttuk. . . . have given this land so that these two charities may be maintained as long as the moon and the sun endure will incur the sin of killing (this charity is placed under) the protection of all the *Mā́-ésararas*.

[1] ஸ்ரீமதி திருப்புவனச்சக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீவிஜய ன் ட ஜொழமண்டலத்து பைமயூரினங்கொட்ட-
த்து லெ-

[2] மங்காநாட்செருர[வார]ன சிங்க[ன]நந்தபுரத்து உ-
டையார் திருநாகிகர ஜன் தைம்மாடிதெவன்
தெவி தனிக்கூத்துக்கண்டானெ-

[3] ன் வைத்த திருந்தாவிலைக்கு ஒன்றுக்கும் திருமார்கழி
த்திரு ழ் கழனிவில் இரட்டைக்குழிக்கு
கீழ்க்கு எப்பெர்ப்பட்ட இறை-க-

[4] னும் இழிச்சிக்கொண்டு மறையூர் கீலவனவு இருபத்தி-
ருசாண கொலால் திருது குழினாரும் ஆக
இக்குழி அமுதுதும் இத்தன்மம் இரண்டும் சந்த-

[5] அதித்தவரை செல்லக்கடவதாக இந்நிலங்கொண்டு வி-
ட்டென் தனிக்கூத்துக் கொன்றான் பாவத்தை
படுவான் ஸ்ரீமதிமெழுவாராகெடு.

SULURPET (5).

[Súlúrpéta. Tamil. South wall of Nágésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 5th year of the reign
of the glorious Kulóttuṅgachóladéva, Maṛaiyúrudaiyáṇ

(Uraiyúrudaiyán?) *alias* Nediyan *alias* Tiruppálaivanamudaiyán *alias* Duraíaraśavélan presented one evening lamp (in the temple) of the lord Tirunágésvara of Śúralúr. The money which we, the Bráhmans who have rights (káni) in this temple, received to burn this lamp as long as the moon and sun last, is four "old" láśus. We have received the four láśus. (The charity is placed under) the protection of all the Múhésvaras.

[1] ஸுவாஸீ குவொத்துங்கசொழ்தெவற்குயாண்டு [௫]
ஆவது காலரா திருநா[வி]காமுடையநாயனா[ர]க்கு

[2] முன[ற்]முருடையான தெதியன திருப்பரவேவன[மு]-
டையானான துரைஆரைசுவெளான வைத்த

[3] சந்திவிளக்கு ஒன்றும் சந்திராதித்தவரை எரிக்ககடவ-
தாக இக்கொயிலின காணியுடை-

[4] யுடைபகல்பிராமணரொம கைக்கொண்டத பழங்கா-
சு நாலு நாலுங்கைக்கொண்டொம

[5] பனமரகெகரரகைத்.

SULURPET (6).

[Śúlúrpéta. Tamil. Western wall of Nágésvara temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the twelfth year of the reign of Rájarájadéva, Olukaraiyán (*alias*) Kulóttungachólattali-varáya (*alias*) Púṅgunṇamudaiyár (*alias*) Rávilanáyakan (*alias*) Kúndatennavatairaiyan presented one evening lamp to last as long as the moon and sun endure to the god Tirunágésvara of Śúralúr.

We, the Siva Bráhmans of this temple, received for every day three good, old láśu ns interest on his (donor's)

behalf (binding ourselves) to maintain (the lamp) in this manner

- [1] ஸ்ரீ ராஜராஜதேவர்க்கு யா-
- [2] ண்டு பன்னிரண்டாவது சூரமூர திருநா-
- [3] க்குமுடையநாமநார்க்கு ஒழுகறையான கு-
- [4] லொத்துக்கொழுத்த[விவராய]பூனகுறை-
- [5] முடையார [மாவின்னகா]யகன கூந்த
- [6] தென்னவதரையனென சகதிராதித்தவரை
- [7] செவ்வகாக வைத்த சகதிரினகரு ஒன்றும் இ-
- [8] பபடி செலுத்தவதாக இக்கொயில் காணிய-
- [9] டைய சிவபிரமணரொம் பொவிண்டடாக
- [10] இவா பககல கைக்கொண்ட அனரூப
- [11] நற்பிழைக்கா முன்றும் கைக்கெ-
- [12] ண்டொம் சிவபிரமணரொம்

SULURPET (7)

[Sulurpēta Tamil Western wall of Nagesvarasvami templo]

TRANSLATION

Hail! Hail! Prosperity! In the thirteenth year of the reign of Rajarajadeva, ngodaṇ Śomadēvan, alias Andapillai alias Kongarāya alias . . . of Ayalur (situated) in Kakkalurnadu in . . . kāttukotta . . . Śuralur alias (situated) in Velurnādu in Payurilankōtta . . .

[1] ஹரிஃ ஸ்ரீ ராஜராஜதேவற்கு யாண்டு பதின-மூன்றாவது

[2] ககட்டெக்கெட்ட-ததுக்காக்கூரோட்டு ஆயலூர்க்கெ

[3] ஈங்கொடன சொமதெவன ஆண்டபிள்ளை ஆன கொ-
ங்கராய

[4] னென பைபூரினங்கொட்டத்து வெலூராகாட்டு குர-
லூரான

SULURPET (8).

[Súlurpéta. Tamil. Western wall of Nágésvaraswami temple]

TRANSLATION

In the second year of the reign of [Vijayaganda]-
gópáladéva, Rájéndrachóla Mummudi Vaidumba Mahárá-
jan presented 500 *luls* of land for one lamp in
Ennáyiraparaiyur Patteri . . . and (for the per-
formance of a festival) during Tiruvádúrai (in the month
of) the sacred Márgali to . . . Náyanár (deity)
. . . in Jyankonda . . . Whoever
obstructs this charity (will incur the sin of killing) a
tawny cow on the banks of the Ganges

NOTE.—A Mummudi Vaidumba Mahárája appears in G 58 also
See also No 66

[1] . . . ண்டகொபாலதெவற்கு இரண்டாவது
ஜகமகொன-

[2] . . . டைய காயனாகு இராஜேந்திரசொ-
ழமுமமுடி வைதும்பிதமாரா-

[3] . . . திரைச்சிறப்புகும் என்னாயிரபதை-
'பூரப்புகத்தெரியில க-

[4] . . . ஈலினக்கு ஒன்றுக்கு விட்ட குழி இரு
ஊறம் திருமாராழி திருநாதிநைக்கு விட்ட

[5] . . . னென இததனமம் இதக்குவான கெ-
கைரிடை குமரியிடை குராதபகக-

SULURPET (9).

[Súlúrpetā Tamil. South wall of Nágésvarasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the thirty-eighth year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kñlóttuṅgachóladéva, the things given to last as long as the moon and sun endure to the deity Tirunágésvara at Suralúr *alias* Singalántagapura (situated) in Velúrnádu in Paiyurilankóṭṭa (a sub-division) of Jyaṅkonda-ckólamandalam

[End mutilated.]

[1] ஸ்ரீ[ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவந்]ச்சக்கரவத்[தி]-

[2] ஸ்ரீ சிரிசுலோத்தமகரோழமெ[த்]-

[3] வற்கு யாண்டு முப்பத்தெட்டாவ-

[4] ற ஜெயங்கொண்டரோழமன்-

[5] [டல]த்துப்பைபூரினங்கெட்ட-

[6] த்து வெலுர்நாடு சூரலுர்நாடு சிங்க-

[7] [ளாந்த]புரத்து திரு[அகசர]-

[8] முடைய[அய]னற்குச்சந்திராதித்தவ[ரை]

[9] [செல்]வதாமக்குத்தெய்வக்கு காவலார ஆ-

[10] ண்டு.சிங்க-

[11] க்ஷன ஓனது நாரசிங்க-

SULURPET (10).

[Tummúru. Telugu. From roof of Nilakanthasvāmi temple. Illegible.]

1.

2. ஸ்ரீ

3. శాపం తక్షిండి . . .
 4. . . . రంమ . . . వా
 5. . . . ధనంవా . మ
 6. అ . . . సదానం & భ

SULURPET (11) (A D 1513-14)

[Tummúru Tamil From pillar of western porch of
 Kariyamánikasvámī temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the victorious and prosperous
 expired Sáliváhana Śaka year 1435, corresponding to the
 year *Śimukha*, on Monday, the 11th day of the bright
 half of the month of Mithuna (the following) is the
 grant agreed to by the glorious Kṛṣṇarāja Māhārāja
 the glorious Mābārājādhirāja Rājaparamśvara Vīra-
 pratāpa (and made) to the temple treasury of the god
 Tirukkalahastisvara.

The following are the villages granted with liba-
 tions of water as charity on behalf of Narasimha,
 Immuru Mátákkal and Narasimha . . . on this sacred
 day of *prathama śāḍasi* for the daily worship of the God
Vindyalā with bathing perquisites, scents for anointing
 the body, including camphor, saffron, *tastal attar* (sandal-
 wood paste?), and flower garlands made of *pannir* and
 Champak flowers, a sacred lamp as well as rice and
 cakes, camphor balls and other daily offerings, for
 arranging a sacrificial bath for the god (Kalahastisvara)
 on the date of our (the king's) birth-day undo the
Nalshatra Jyēṣṭhā in the month of Vaiśākṣī, and for
 celebrating in the month of Āḍi (the festivals including)

the hoisting of the flag, the car festival, *Tiruchchándu*, sacred marriage, &c, and in the month of Varkási the great festival, after first dedicating to the god *Tirukkálahastísvara* a crown inlaid with the nine precious stones.

The villages are : Puliyūr in Pónagainádu ; Tonpák-kam in Kamalainádu ; one share belonging to the temple treasury in the villogo Chennāli in the same *naḍu* ; the villogo of Nitti ; the village of Kaṁmbédu attached to the city of Tagalanipani ; plantations in the village of Śattambaiyūr (portion not clear here) ; the village of Tummúru in Mádoinalúrsíma in this *naḍu*. All the dues from these villoges, including the dues appertaining to water, land, &c., were given by us with libations of water, to the temple treasury of the god Tirukkólahastísvara free of tax.

With the produce of these villages all the donations to the god Tirukkálahostisvara, including food, referred to in this stone grant, as well as the sacred flower garden, shall be maintained as long as the moon and sun last. This charitable grant was made on this understanding.

If any one fails to keep this charity, he will incur the sin of killing his parents in the Ganges, of killing a cow of of killing a Brahman, and other sins.

[Three imprecatory verses.]

[1] နက္ခတ်ဗေဒ စာအုပ်များတွင် အသုံးပြုသော အက္ခရာများကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်

[2] து.சா.க.ய.டு.ன்.மெ.ஸ. செல்லாகின்ற ஸ்ரீ-ஹனுமக்ஷா-

[3] துது தியுமக நாயற்று வுஞ்சு-வசுத்த வுயு[து]-
 டெயரியும்

[4] ஸோலோமோனும்பெற்றகாள்நாயகார் திருக்காள வரலி-

[5] ஸ்ரீரங்காணர் ஸ்ரீஹ்ருஷ்யநாதருக்கு 'ஸ்ரீநேத்ரமாராஜாய-
நாஜ நம: -

ST LURPER (12).

[Tummúru. Tamil. East wall of Kariyamánikyaróya temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the thirteenth year of the reign of the emperor of the three worlds Rájarájadéva, the temple and the sacred place for Karumánikkaperumál of Tumbaiyúr *alias* Jayañkoṇḍachólachaturvédimaṅgalam (situated) in Mélaipattayanádu in Paiyyúri-lárogóṭṭa (a subdivision) of Jayañkoṇḍachólamaṇḍala, were the charity performed by Tyúgasamudrapaṭṭai Vímaraśan the lord of the host of cities Ayódhyá situated in the kingdom of Madurántakapottapichóla *alias* Gaṇḍagópála *alias* Tiruk-kúlattidéva.

NOTE.—What Ayódhyá is referred to is not known. Possibly the donor claimed descent from the Chalukyas and the words "in the kingdom" refer to the locality where the charity was performed and not to the situation of Ayódhyá.

[1] ஸ்ரீஸ்ரீ திருமாவநச்சக்காவர்த்திகள் நாராயணதேவ-
ற்கு யாண்டு யக ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து பைபூரிள
ங்கொட்டத்-

[2] து மெலைப்பட்டயனாட்டுத்தும்பைபூரான ஜயங்கொ-
ண்ட சொழச்சதுவெஃகிமங்கலத்துக்கருமானிக்கப்-பெருமாள்
கொதி-

[3] ஆம் திருமானிகையும் மதுராந்தகப்பொத்தப்பிச்சொ-
முனா கண்டகொபாலன் திரு[க்]காளத்திதெவயிராச்சியத்திலு
அயொபிரவா-

[4] வராஜபூரான தியாகசமுத்திரப்பட்டை விமரசன்
செய்வித்த தன்மம்.

SULURPET (13)

[Tummuru Tamil East wall of Kariyamánikyaráya temple Illegible]

SULURPET (14)

[Tummuru Tamil South wall of Kariyamánikyasvámi temple A fragment recording the gift of a lamp]

[1] தப்பகாத காயப்பகாயக்கடெக இ-

[2] கஞ்சலபுராநிகழ்வரை ஒருசகதிவினக்கு

[3] கக இதுககு

[1]

SULURPET (15)

[Tummuru Tamil From gate of Kariyamánikyaráya temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the 16th year of the reign of the emperor of three worlds, the glorious Rájarájadéva laikúnyála Irunkarripóyan *alias* Siddamanáyakka in the Chitra vinnagar *alias* Kanamánikkaperiya . at Tumbaiyur (*alias*) Jayámkondachólachatuvédimangalam (situated) in Pattaiyínadu in Páyyúnilankotta

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திருப்புவனசசககாவததிகள ஸ்ரீராஜராஜதெ-
வறகு யாண்டு ய[சு] ஆ[வ]

[2] து பைபூரினவகொட்டததுபபடடையகாட்டுததம-
பைபூ

[3] [ா] ஜயவகொண்டொழநசது[ல-] கிமவகலததச-
திததிரு

- [4] [வி]ண்ணகரந கணமாணிகபபெரிய
யில குவனா
- [5] வே காணியானக இரு வகறற்பொயனான
சித்தமராயககந த

SULURPET (16) (A D 1593-94)

[Tummúru Tolugu From gate of Kariya-
manikyaráya templo]

TRANSLATION

Hail! On Sunday the 12th of the bright fortnight of Márgasira of the year Vijaya, corresponding to the year 1516 of the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka era, Velugóti Ráya Channáyan Lingam Gáru caused a *Mukhamandapa* (a hall) to be constructed to Káli Mánikya Náyanar (doity) of Tummúru for his own religious merit Salutation be to Sri Venkateswara May it cause prosperity!

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాబృదய శాలివాహన శకவம்சము
౧౫౧౬ అనునీ విజయసంవత్సర
2. మాగేశ్వరశుద్ధ ౧౨ ఆ-వెలుగోటి రాయచన్నాయని లింగం
గారు తమకు పుణ్యముగాను తుమ్మూరి కలి
3. మాణిక్యపు నాయని-ముఖమండపం గట్టించినారు శ్రీ శ్రీ,
వేంకటేశ్వర(య)నమః శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును.

SULURPET (17)

[Enmmúru Tamil From shrine of Kariyamánikyarája temple.]

TRANSLATION

Had! Prosperity! In the 23rd year of the reign of emperor of the three worlds, the glorious Rajarájadéva, Eramireddi, the son of Vilakkandaikkávisimuppareddi alias Rájéndrachólamúvéndavelálan who possessed rights in Tiruvánbúr (a village) of Kilaippattaiyanádn, gave one *madai* to the Karnmanikkapernmál of Tumbaiyúr (a Melaippattaiyanádn)

We, the three priests of this templo, agreed to light without failure one evening lamp as long as the sun and moon endure with the interest accruing from this *madai* at the rate¹ of half a *channam* per month and received it

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திசிபுவசசககரவததிகள ஸ்ரீராஜராஜதெவ-
மரு யாண்ட

[2] உயக வத மெலேபபடடையனாட்டு தமபையூரகரு-
மரணிகக-

[3] பபெருமாளுக்கு கிழைபபட்டையகாட்டுத்திருலா-
ளபூரககாணி-

[4] யாளன இராஜேயசேழமுலெகதவெளாளநான வி-
ளகககக-

[5] தககாவிசிமுபபரட்டி மகன எறமிரட்டியென இட்ட
மாடை

[6] ஒளது இமமாடை ஒளதும் திகள அரைச்சினனம-

[7] ரக வகத பவிசைகஞ்சகதிராதிததவரை ஒரு சகதி-
விளகரு ஒள-

[8] அ முட்டைய செலுவதாக இககொயில நம்பிமாச
முயரும

[9] கைககொண்டெரம ப

¹ The rate is 150 per cent per annum the *channam* being one fourth of the *madai*

SULURPET (18) (A.D. 1794-95)

[Tummúrti Telugu From tank bund]

TRANSLATION.

Hail ! On the 11th of the dark fortnight of Āshādhā of the year Ānanda corresponding to the year 1716 of the illustrious and victorious and prosperous Śālvāhana Śaka era, Mahārāja Rajā Śrī Volugóti Kumúra Yāchama Náyanivāru presented a *khandriga* on which ten *túms* can be sown in the fields of Tumbúir to Nīlakanthésvara-svāmi. Máram Reddi Krishna Reddi and our Revenue officer should utilize this for the offerings of the deity and perform festivals.

1. స్వస్తి శ్రీ విజ
2. యాయుడయ
3. శాలివాహన శకవ
4. పంచముది ౧౭౧౬
5. అగునేటి ఆనందసంవత్స
6. ర ఆషాఢ వి ౧౧లు క్రీశ్మిక
7. ంరేశ్వర స్వామీవారికి మ
8. హారాచరాచరీ వెలు
9. గోటి కుమార యారి
10. మనాయగివారు గుం
11. బూరు పాలెంలో ప్ర
12. వి పాఠం విశ్వనాథ
13. పట్టు భగదేవ మారం
14. రెడ్డి కృష్ణారెడ్డిని మూల
15. మీరును సముపేక్ష్యం ము
16. లో విడువార్ల యు
17. ప్పు చేయించువారు.

SULURPET (19)

[Utsuru Tamil From door of Chonnakésava templo]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! In the 23rd year of the reign of
Vijayagandagopáladéva for the erection of
the sacred door-way for the sacred *mandapam* of Chenna-
késavaperumál of Uchchuyur . This is a
great charity.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ
- [2] விஜயகண
- [3] டகோபால-
- [4] [தெ]வறகு யாண[டு]
- [5] [இ]ருப[த]து[முளரு]-
- [6] [ல]து உசரீயூசெ
- [7] னனகெசவப-
- [8] பெருமானே
- [9] திருமண்டப[த] .
- [10] து திருக்கீழை ஒ-
- [11] உதி . சமுச
- [12] பபடை
- [13] திகரு
- [14] ரெச செயக-
- [15] குமடிபபெரு-
- [16] ன தனம இரு

SULURPET (20)

[Utsuru Tolugu Opposite Bhimésvarasvami
temple]

TRANSLATION

On Tuesday the 13th of the dark fortnight of Mágha
of the year Vikrama, on the holy occasion of Siva Ratri

Pina Kūpi Nāyudu, son of Rāvūri Pāpī Nāyudu, presented with libation of water to Bhīmésvaradēva Dāra-vonta (the name of a field?) (situated) in the fort and under the Ponnéri *guntā*. Whoever thinks of injuring (this charity) will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Gangos. If any one puts obstacles in the way, his honour will be given to Mālas.

1. విక్రమసంవత్సర మాఘవిమాశ ౧౩ మ పివరాత్రి పు
2. న్యకాలమందు రావురి పాపినాథని కోమారుండు
3. పినకూపినాథండు దారవోసిన బీమేశ్వరదేవునికి కోటలా
4. ను పొన్నేరి గుంటకిందును దారవొంత ఎవరురాదు తల
5. ఎనినాను గంగకరతగోవు బ్రాంహ్మరింజంపినపాపానబోవు
6. వారు. ఇందుకుయవరుతిటంక(వ?)విస్తేచువానిమానముమా
7. లలకు ఇత్తురు.

SULURPER (21).

[Utsūru. Telugu. By tank bund]

TRANSLATION.

On the 12th of the dark fortnight of Vaiṣākha of the year Vikṛiti

1. విక్రమసంవత్సర వైశాఖ వి ౧౨ ల.
 2. కుకా మీరుండ్లు
 3. . ర చెవుక చెరు
 4. పు చెరు
 5.
 6. పాబోవు
-

UDAYAGIRI (1). (A.D. 1568-69?)

[Alimelumangapuram. Tolugu From stone near
Ānjanāya's figure]

TRANSLATION.

May there be prosperity ! Hail ! On Thursday, the 13th day of the bright half of Srāvana of the year Vibhava,¹ corresponding to the year 1444 of the illustrious, victorious and propitious Śālivāhana Saka era, Singāla Akkalayya, having caused an image of Hanumanta Perumal to be made and having consecrated it, caused to be built a temple, so that it may last in perpetuity as long as the moon exists, at Bōyamadugu, for the religious merit of his father Kondamanēni and his mother Rangamma. The constant worship of Akkalayya.

May it cause great prosperity !

1. శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీ బయ్యమ్మయశా .
2. వివాహాన శక వషాంబులు గరళర అనునెంటి వి
3. భవసంవత్సర క్రావణ శుద్ధ గతి ను । శింగాల అకలయ్య
4. తమతండ్రి కొండ్లమనేనిని తమతల్లి రంగమంగారి
5. నిన్ని పుణ్యమానట్టుగాను అవనిస్థానగాను బోయిమడు
6. గుస చానుమంత్ర పెరుమార్లును శేషంచ్చి ప్రతిష్ఠ శేషంచ్చి ను
7. డి గట్టించెను అకలయ్య సదా శావ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును॥

¹ S S 1444 corresponds to Vṛsha and 1431 and 1491 to Vibhava.

UDAYAGIRI (2) (A D 1568-69 ?)

[Ahmélumangapuram Tolugu From another stone
near the image of Ānjanāya]

• TRANSLATION

May there be prosperity ! Hail ! On the 13th day of the bright fortnight of Śrāvana of the year Vibhava,¹ corresponding to the year 1414 of the illustrious, victorious and prosperous Sahasrāhara Śaka era, while Śharat Rājādhirāja, Rājaparaméśvara, Śrī Vīra Pratāpa, Śrī Vīra, Bhujabala,² Tirumaladēva Mahārājulu Ayyavāru, seated on the diamond throne, was ruling the kingdom of Vidyānagara, he was pleased to grant an *amaram* to Kammarajangam Vadla Prasannaṅgāru of Udayagiri for (doing) his Amara service. We have given two *gorrus* in Bindala Vasali Nadimi field and three *gorrus* in Chumbam Vunnavadi field, in all 5 *gorrus* excluding the land given for providing *amritapadi* (food) with libation of water to Hanumān by Jangam Prasannaṅgāru, who is the ruler of the village named Bēyamahūga, for the religious merit of his father and mother. Therefore, if any one fails to keep up this charity, he will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. He will incur the sin of carnally knowing his mother.

[One imprecatory verse]

NOTE.—This Jangam Prasannaṅgāru is not mentioned elsewhere in this collection.

1 శరవస్త్రు : శ్రవస్త్రు అంశం

2 పంజరం వంజరం శ్రీ వంజరం

¹ A D 1414 corresponds to Vīra and 1431 a 1414 to Vibhava

² Bala = Śrī vārmā

3. ంబులు గరగర అగునేంటి
4. విభవ సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౩
5. లు|| శ్రీమ ద్రాజాధి రాజ రాజ వర
6. మేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీవీర భు
7. జ భల తిరుమలదేవ మహారాయ
8. లయ్యవారు వజ్రసింహాసనాసీనుడై వి
9. ద్యానగరం మేయచుండి పుడయగిరి క
10. మ్మర జంగం వడ్లప్రసన్నంగారికి అమరమ
11. దంగివనులకుగాను అమరం పాలిం
12. చ్చి ఇయ్య నవధరించినాటు . . .
13. . . . బోయమద్దు గ్రామం
14. దేలుచుండె జంగం వసన్నంగారు
15. తమతల్లి దండ్రాదుల పుణ్యంగా
16. ను హనుమంతుని అప్పుత వ
17. ల్లకు దారవోసి ఇచ్చిన త్రేత్రంబోను
18. విదళవాసిల నడిమిచేను ౨ గొలుకన్ను
19. చింబంపున్నవాడిచేను ౩ గొలుకన్ను కూ
20. దా ౫ గొలుకచేను ఇస్తిమి గనుక యీ
21. పుణ్యాన్ను యవ్వరు తప్పినాను గంగ
22. కతాను గోబ్రెంత్తాన్ని వధిఇంచినం పాపానం
23. పోవువారు కన్నతల్లిని కాంగిలించిన పాపాన బోయి
24. నవారు|| స్వదత్తం ద్విగుణం పుణ్యం పర
25. దత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం

చేత్

UDAYAGIRI (3). (A.D. 1244-45.)

[Ayyaváripalli. Telugu. From four sides of an upright stone. Above the inscription are figures of the Linga, bull, sun and moon.]

TRANSLATION.

Hail! [To Siddhanátha déva,] (same as paragraph 1 of No. 11 below); this charity has been given for the religious merit of Sríman Mahámandalésvara Bhujabala Chóda Tirukálti (kálati) Déva Mahárája, &c. (as in paragraph 2 of No. (14)) and for the religious merit of Alu Tika (Tikka) ráju Tirukála déva.

This is the gift of Tende tank made to Siddhanátha-déva.

On Thursday, the 10th of the bright half of Chaitra of the year Kródha, corresponding to 1167 of the Saka era, they have given (it) after pouring water in the hand of Kédavarma.

If the three persons Átukúr Rámireddi, Gandavaram. Vammireddi and Kádaválati Chódapareddi fail to keep up this charity, or if any one obstruct it, he will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges.

East side.

1. స్వస్తి సమస్త భువనా
2. దీక్షర శ్రీ శ్రీ శ్యామ
3. శిఖర సింహాసనకే
4. భిల్లల విష్ణో వేత్రాం
5. ఋషి ప్రసాదగ
6. స్థ కురూహలా మం
7. గళ మణి దీపికా
8. య మాన మానసేక

9. మాణిక్య శిలాతలంబ్ర
10. భా వటబ రుటిలిత
11. పురందర లోకపాల
12. క అర్చిత సనకస
13. నంద సనకుమార
14. నారదాది ముని నికాయ

South side.

15. సకల సురాసు
16. రోరగేంద్ర సిద్ధ
17. విద్యాధరాద్య
18. నేక పరివార
19. పరిబ్రతాస్థానా
20. రస రసాయన
21. పదాంజన ఘ
22. ద్దయాగ
23. ఘటక కంస్య
24. కావద మంత్ర
25. వాద మామ్రం
26. గరుడవాద
27. రాస వాదే
28. లిగళని సిద్ధ
29. వ్యాఠినాగజా
30. ని సగబుద్ధకో
31. రంటిక గధన¹
32. రత్న ఘోష
33. విష్ణుగుప్త చం
34. ద్రగుప్త బాణా

¹ In No. 11 instead of గదన we have కదంబక and కాదంబ.

35. క్యాదిం నిఘణ
 36. సిద్ధ జనామ మో
 37. భిలశితప్రదా
 38. యక భక్తజన

West side.

39. భుక్తిముక్తి ప్రదాయక శ్రీ
 40. పర్వత ప్రియ నివాస [స్వప్తి వి]
 41. భోజన ¹ త్విభోజన కారిత
 42. కావేరి చీర కరికాళు
 43. లకడు ప్రదీప అవరి
 44. మిత ప్రతాప సతత
 45. [సీ]మంతో లక్ష్మీశ్వర ఒలు
 46. రిపురావారావాధీశ్వరాకాం
 47. చ్చీపుర వరాధీశా శ్రీమ
 48. నుమహా మండలేశ్వ
 49. ర భుజబల చోడంతి
 50. రుకల్లి దేవా మహా
 51. రాజానకు పుణ్యం
 52. ముగాను అలలికరా
 53.ంజ తిరుకాల దేవుడికి
 54. పుణ్యముగాను ఇచ్చి
 55. న ధర్మపు లెందె చె
 56. పు సిద్ధనాథం దేవరకు
 57. నిచ్చినదతిం | శాకా
 58. వరుశ్యంబులు.
 59. గంగురి

North side.

60. క్రోధి సంవత్స
61. రమున వైశి
62. శ్ర సుధ గం ద
63. శమి గురువార
64. మునకేవ
65. రుమ చేతదా
66. రవోసి ఇచ్చిరి
67. ఆరుకురిగామి
68. రెడ్డిని గడంవర
69. ప్పురెడ్డిని
70. కాడువాయిలి
71. చోడవరెడ్డి
72. ముప్పురుసు ఈ
73. భక్తులంత
74. ప్పిన వారా ఎవ్వడే
75. ను దిఫలము నే
76. సిన చాడు గం
77. గ కలుతందా
78. ఇ కవిలం పాడి
79. చిన పాపానం
80. పోయినవాడు.

UDAYAGIRI (4). (A.D. 1514-15.)

[Dásarapalli. Telugu. From steps in a cave.]

TRANSLATION.

Hail! On the 3rd day of the dark fortnight of Jeshta (jyēshtha) of the year Bháva, corresponding to the year 1436 of the illustrious, victorious and

prosperous Sáliváhana Saka era, under the orders of
Srí Krishnadéva Maháráya, Ráyasam Konda [marusayya
Gáru]

NOTE —Ráyasam Konda Marusayya is referred to in other
inscriptions as the governor of Udayagiri. His name is not Konda
Narasayya as given by Mr Sewell.

There are two other inscriptions in this cave, but they contain only
a few words and are not worth recording

1. స్వప్తిశ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
౧౪౩౬ అనునీటి

2. భావ స-వత్సర జేష్ఠ బి ౩ లు శ్రీ కృష్ణదేవ మహారాయ
లు అనతిస రాయసంకొండ [మరుసయ్యగారు]

* * * * *

UDAYAGIRI (5).

[Guvvádi. Telugu. Incomplete.]

TRANSLATION.

* * * * *

The *Fritti* (share, land) given with libation of water
to last as long as the sun and moon exist. Those who
obstruct this charity are sinners. They will incur the
sin of killing (king) near the Ganges.

[Two imprecatory verses.]

* * * * *

1. ఆ చంద్రాకాము
2. గాను భారాపూ
3. మా బ్రుద్ది దీని
4. సెప్పరు ద్రోచినాను పా
5. వము సేసినవారు గొంక కలువ
6. పథియించిన పాపంబునం పోయినవారు

7. స్వదత్తం పరదత్తం వాయో హరేతి
8. వసుంధరా పశ్చిమవ్యం సహస్రప్రసాదో విష్ణుః
9. యాం జాయతే క్రిమిః స్వదత్తాద్విసుణం
10. పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తావహారేణ
11. స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ||

UDAYAOIRI (6)

[Jadadévi Telugu On bank of Pilappéru, south of
village From two sides of a stone]

TRANSLATION

Prosperity! Hail! Srīman Mahāmandalésvara Dōrapa Rāju, the over-lord of many countries of the earth, the supreme king of kings, the ornament of the Pallava family, of the Bharadvāja *gōṭra*, whose banner was the club of the wearer of the beautiful crescent moon (Siva), who is Revanta in riding troublesome horses, the lord of Kānci the best of cities, the possessor of a boon from Kāmakōti, whose ensign was the bull, the worshipper of Vengadanatha, who was an Arjuna in valour, who was venerated by his subordinates and who was beloved by his kinsmen, fierce in war, the incarnation of Nārāyana Rudra, the lotuses of whose feet were touched by the jewelled diadems of many hostile kings, who resembled Kāma (in beauty), who was desirous of the conquest of the cardinal points (the world), and who was a descendant of Kondavitti (Kādvetti?), had five sons, Iruga Rāju, Samarta Rāju, Yamma Rāju, Bhīma Rāju, and Bandu Rāju Of these Yamma Rāju, *alias* Srīman Mahāmandalésvara Nandivarma Mahārāja, was crowned at Chōḍapuram in the mouth of Rishabha of the year Chitrabhānu,

corresponding to the illustrious Saka year 1024 While he was ruling Ponugódn and Mádnrévi (?), enjoying pleasant correspondence (with his feudatories), on the occasion of a lunar eclipse in the month of Kanyá, he presented (the villages) Mridikallu, Gudimitta, Baddimaduva, Jokuru, Uppalapura Rávipádu, Iddukalapádu, Jadrapadiya, Sangam, Gonugunta, and Gudipádu, (situated) in Punginádu, as *agraháras* to Brahmanas, constructed two temples, *mandapas*, *gópuras*, and *prálaras* to Dá[o?]rśvara and Irugésvara of Pádaturu, his favourite village (?), constructed a temple named Vindhyaavási, dug a tank named Podarasamudram excavated a channel named after himself, built a sluice for the tank, planted a flower garden (?) and gave lands (?) to the deities Rishabhakesvara and Baddidórisvara He erected a and *mandapa* in the name of Durgidevi tank to the north of Vindhyaavási temple, and erected a *pralasa* and *gópura* in the name of Samarthati Raju

Second side

Irugésvaradeva V1[?]dhyavasi
 Brahman rayana Bhatta 400 *puttis* (?)
 under the tank the perpetual lamp to
 ra dévara, to Irugesvara devan and for 12
 dancing girls, and 12 Brahmans, gave Manumurn (?)
 with libation of water and presented lands
 under samudram (tank) to We
 have granted 50 ewes for the perpetual lamp of Ghatikésvaradeva, 50 ewes for the perpetual lamp of
 in Doyurn, 50 ewes for the perpetual lamp of (Iru)gesvaradeva, and 50 ewes for the perpetual lamp of Vindhyaavási
 We have given these 200 (ewe-) into the charge of Mahaya-

dúmandéti (?) dévana, to last as long as the moon and sun endure.

[Two imprecatory verses]

Those who injure these charities will incur the sin of killing 1,000 tawny cows near the Ganges. Those who maintain the service in this temple (?) will get the fame

. . . . Benares edict

May it cause great prosperity.

(The signature of) Murya, son of Dévaya, and servant of Nadvamma.

NOTE.—Compare P. 17 which relates to the same dynasty. We cannot trace any other references to the rulers mentioned here. Vengadam is Tirupati. For Kondavida we should doubtless read Kádavetta

1. శ్రీ స్వస్తి అనేక మహిమన్దల రాజాధిరాజ రాజవ

2. రమేస్వర వల్లవకులలిక భారద్వాజగోత్ర లలితాక్ష
శాదధరకటాక్షం

3. గద్వజ కడుహయారూఢరేఖా రేవంత కాంధీపురవరాధీ
శ్వర కామకోటిలబ్ధవరస

4. సాదరిషభలాంచన పెంగదనాథవోడువడి, సాహసాజ్ఞా
న నిజసేవకాభావ బస్సుజనా

5. స్రయ సమరప్రచక్ష హరిదగోపాల చలదంభోరవ భు
వని నారాయణ రుద్రావతార

6. అనేక రిపువ్రతిమణిమకుట ఘట్టిత చరణారవిష్ట కుమాగ
కందవః దిగవిజయా

7. శ్లో కొందువీష్టి వశావతారులైన శ్రీ మనుమహామన్ద
లేశ్వర దోరవరాజునకు ద్యుగ్ధి

8. దాంధిరి మనోహరాజ్యగాను దీయించి నంసు ప్రత్యులైన
యిరుగరాజును సమర్థరాజును యస్తురా

9. జను భీమరాజును బస్సురాజును నాసేగతిసయెపురులోన
శ్రీ మన్మహామన్దలేశ్వర నంది

10. వంశమహారాజులైన యమ్మరాజులు శ్రీ మత్సకవరుషం
బులు వేయించిరువాదవనాలపునేం

11. టి చిత్రభానుసంవత్సరంబున రిషభమాసంబున చోడుపు
రం బట్టముగట్టి పానుంగోటిమాడురె

12. స్త్రీసుకసంకతావిమోదంబుల రాజ్యంబుసేయుచు గన్న
మాసమున సోమగ్రవాణంమునన్దు జన్మలి

13. . . న పూంగినాంట్టిలోన ద్రిదికల్లును గుడిమిట్టయుం
బద్దిమడుపునూ జోకూరుంను పులపు

14. దును రావిపాడుంన్నిన్దు కలపాడును జద్రుపడియయు
సంగాముంగోను గుంటయు గుడిపాడును

15. బ్రాహ్మనుల కగ్రహారంబులుగానిచ్చి తమరంజవల్లియైన
పాదటూరదా(దొ)రేస్వర మున్నిరుగేస్వ

16. ర సుంనారెండుటి ఆయములు మడ్డపప్రాకారగోపురం
బులెత్తించి వింద్యవాసిగుడి క

17. త్రింపాడరసముద్రంబని చెరువుగోప్పి బచలాడక కతీర
పుదనిరస పేరంగాల్వదీప్పించి

18. బెలుపునకు దూముగట్టించిన . నవనమువెట్టి రృవటిభ
కేశ్వర దేవరకుంబద్దివోరిస్వరదేవ

19. తకు బెట్టియిచ్చినది వింద్యవాసిగుడిం నుత్తరాన్నుబెలు
పు . . . హహ . . . నెత్తించి మండవముదు

20. గీ దేవిపేరనెత్తించి ప్రాకారువునుం గోపురంమ్మునుం
సమర్థుడి రాజుపేరనెత్తించి.

Second side.

1. . కు బెట్టియున్నరగేశ్వరదేవరకుంబెట్టియుం వింద్యవా
సికిం బెట్టియుబ్రహ్మ

2. . . . రాయణభట్టులకున నూబురు(పు?)టిలుగా బె
లుపు క్రింద పాడెవర

3. . . . రదేవరకుం నిరుగేశ్వరదేవరకుం (నఖండకొంకు)
బన్నిట్టసానుల

4. వన్నుండిచ్చు ప్రాంతమలకుమర్థిం మనునూ(మూ?)రు దేవ
బోగముగాదారాయెత్తి పు(ను?)టికె

5. శ్వరదేవరకుమయ్యారజ . వన్నుంచిమలారబెట్టిరి . .
పునిగాలువట్టిదేవ

6. (గాన) . మరమునజ రి భోజ్యకొడుకులుకై
(పౌజ్య జెల్లెవరి) .

7. . త్యబాడిలిం . . సిముద్రముకిండ్లబండ నేలయిచ్చిఘటి
కేశ్వరదేవరకు సఖణ్డ

8. వత్తికి నేలైగొడియలు దోయార సఖణ్డవత్తికి నేలైగొడి
యలా.

9. . నేశ్వర దేవరకు సఖణ్డవత్తి నేలైగొడియలు వింద్యవాసి
కిం సఖణ్డవత్తికి నేలై

10. గొడియలు నిష్టిమి యిన్నూలుని (మ) వాయకూమదేటి
దేవన వసమున వాచంద్రాకము

11. . . . నముగం నిచ్చితిమి॥ స్వదత్తం మన వ్రపుణ్యం వర
దత్తానుపాలయతు వరదత్తా వహా

12. లేని స్వదత్తం నిష్పలంభవేతు॥ బహుభివ్య సుధాద
త్తరాజుభిసగరాదిభి యస్య

13. యస్యయదాభూమి తస్య తస్య తథాఫలం॥ స్వదత్తం
వాయోహరేతి వసుధరా

14. వష్టి వావనానహస్రాణి విష్టాయాం జాయితేక్రిమి॥
యా ధర్మపురుషే

15. అచినవారు గంగకలుత వేయిగ విలబోడిచిన పావమున
బడుదరు యీ (గు)డివని

16. సెసినకొసీలోకిరి (జి జి . .) వాదిత్య వీరిదియిసాన
నము వారియుంజ . కకు వణ్డ

17. క్రము మంగలవహ శ్రీ శ్రీ శ్రీ దేవయకొడుకు నదివచ్చు
డిహారిమున్య .

UDAYAGIRI (7)

[Nallagonda Telugu From Nṛasimha temple on the hill]

TRANSLATION.

The stone temple and sacred tank dedicated to Sṛī Rangarāju (God) of Nallagonda by Abba Pandit, younger brother of Nṛasimha Pandit, son of Gaṅgādhara Pandit and his wife Appasāmi Amma, who belongs to the *gōtra* of Kausika, who is a student of the Yajus Sakha, on Friday the 10th of the bright half of Māgha of the illustrious year Krodhāna

శ్రీ స్రీధన సంవత్సర మాఘ శుద్ధ దశమీ సుక్రవారం కాశిక
నోత్రం యజుశాఖాధ్యాయులయిన గంగాధరపండితుల అధ్వాంగ
లక్ష్మీలయిన అప్పసాని అమ్మ కొమాడ్లు నరశింహ పండితుల తమ్ము
డు అప్పాపండితులు కల్లంకొండ శ్రీ రంగరాజులకు సమర్పించి
కలుగుడి తిరుకర్ణము

UDAYAGIRI (8), (1536 A D Circ ?)

[Nallagonda Telugu From same place]

TRANSLATION

Hail ! (This is) the charity given by Venkatadri Ayya, son of Ramajōsulu, after making salutations, for providing food (*amṛitapaṇi*) to the god of Dubagundala village in the *Nēla* (territory) of Udayagiri .
Protection of a gift is better (than giving one self) ,

By giving one attains heaven, but by protecting (another's gift) (one attains) the state of eternal bliss

* * * *

NOTE —Venkatadri here referred to is probably the deputy governor of Udayagiri of that name whose date was about 1536 A D

1. స్వస్తి రామాజోశుల పుత్రుండు వెంకటాద్రి అయ్యవారు
దండంపెట్టి ఇచ్చిన ధర్మంపు

2. డయగిరినేలం దూబడుండాలనే గ్రామం దేవుని అమృ
తవల్లకు తథా

3. పాలనం | దానాత్నగళ మవాప్పేలి పాలనా దచ్చతంప
దం | [దృఢత్వాది గ్రామం].

UDATAGIRI (9).

[Nallagonda. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

Adoration to Śrī Rāmānuja (the Vaishnavite reformer)! Hail! In the victorious and prosperous year—

Śrī Virapati Rājādhirāja Rājaparamēśvara caused to be given on the holy occasion of—*tithi* (lunar day) . . . the village . . .

. . . Vara Bhūpālakā Virapratāpāgranih. Hail!

NOTE.—1. Vara Bhūpālakā—excellent king.

2. Virapratāpāgranih—the first of heroes.

1 and 2 are evidently *birudas* or titles of the king.

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః స్వస్తి శ్రీజయభ్యు . . .

2. లుసవర! శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ పరమ్యైర శ్రీవీరవతి . . .

3. తిథి పుణ్యకాలమందు | సమపించి ఇప్పించిన ఇ గ్రా . .

4. . . రు పర భూపాలక వీరప్రతాపాగ్రణి స్వస్తి . .

UDAYAGIRI (10).

[Nallagonda. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

(This is) the grove planted by Sri Rangarāju Chamarāju Vodayar.

NOTE —We do not identify this Vodayar

1. శ్రీరంగరాజుల
2. చామ రాజువొడన్
3. విధించిన వనము

UDAYAGIRI (11).

[Nallagonda. Telugu. From the Vináyaka Mandapam.]

TRANSLATION.

May there be prosperity ! On the 13th of the dark half of Māgha in the illustrious year Prabhava, Lingāreddi, son of Lingāreddi Timmāreddi, caused to be constructed at his own expense a temple to Vighnēśvara of Nallagonda. May it cause prosperity !

1. శుభమస్తు శ్రీమదు ప్రభవ సంవత్సర మాఘ బ ౧౩ లు లింగారెడ్డి తిమ్మారెడ్డి కొమారుండు లింగారెడ్డి నల్లంగొండ్ల విఘ్నేశ్వరు
2. నికేదేవస్తానం రేనపుభయంగాను కట్టించెను శ్రీ. శ్రీ. శ్రీం దేయును

• • • •
 • • • •
 • • • •

ప్ర
 స్వదత్తం వదత్తం వాయోహ
 రేతి వసు దరా పష్టికాపక సహని శ్రీశివస్థా
 యాంజాయలెక్రిమ

UDAYAOIKI (13)

[Nandivaram (hamlet Rāmanaidupalli) Telugu
 On sluice of tank]

TRANSLATION

The details of the endowment made for the tank Kottacheruvu constructed in the village of Nandivaram by Sauryanāyana Raghupati Nāthaya on the 2nd of the bright fortnight of Māgha . . . are —

The rulers of the village should collect *meras* at 1 *luncha* per *Irati* (?) *putti* of all grain raised under that tank, give it to the *meradar* of the tank and see that the repairs are done to the tank and the channel. Whoever misappropriates this will be regarded as having disobeyed his parents, as having transgressed his customs and as having killed a cow at Benares. In these terms has this charitable edict been engraved on this sluice.

To Singāzavupura Gōpayya a land which can be sown with 10 *tums* Komati to . Kāsiruvibattanē-ningāru a land which can be sown with 10 *tums*

1

2

మా ఖ శు లు సా
 య్యనాయని రగువ

3. తినాఫయ నంద్యవరం
4. గ్రామాన్ను లాము
5. గట్టిచ్చిన క్రొత్త నర్వ (క)
6. కాసు దృఢం సేసినవివరం
7. ఆ ఛెర్వుక్రిందను వుడిన
8. నానా ధాన్యానకుండ్లు
9. కిరాయి పుట్టి ఖ ౧ కి కుం
10. చ్చాల లెకను ఛెర్వు [పులి?]
11. ఛెర్వుకాలవమీదనుం
12. వేయించి దాన్యం ఆయా
13. ంటనే ఛెర్వుమేర వారివశ
14. న్ను యిప్పించి ఛెర్వు కాల్చ
15. పరిగ్రామం యెలేటివారు
16. వేయించుంగలవారు
17. యిందుకు యవకు అ
18. శించినాను వారి త
19. ల్లి తండ్రజాలకు తప్పి
20. నవారు వారి ఆచార
21. దులకు తప్పినవా
22. రు గంగకతను గొ
23. వును వధించినవారె
24. యిదిరి తూముకోశ
25. లును కాడను వేసిన ధ
26. మా శాసనము
27. శింగాజ
28. పుపుర గొ
29. నయకు వం
30. డ్దుము విత్తనా
31. బు . . కోమటి

32. స్వం కాశీరు
 33. వి విత్తనేనింగారికి
 34. పాదుము విత్తనా
 35. లు.

UDAYAGIRI (14). (A.D. 1245-46.)

[Nandipád. Telugu. From a four-sided stone surmounted by a Nandi in a field about half a mile from the store-shed.]

TRANSLATION.

Hail! To the deity *Srī Madrikā Srī Siddhanáthadéva*, who is the supreme ruler of the whole universe, who disports himself on the throne of *Śōlaṣikhara* (Sholinghar ?); who is fond of the fragrance of the flower of the lotus-like oyo of Vishnu¹ (i.e., of the *arka* flower); who is worshipped by Purandara (Indra, king of the gods) and other regents of the world who are resplendent with the lustre of the pavement of big rubies which resemble jewelled lamps; whose court is surrounded by the host of sages—Sanaka, Sanandana, Sanatkumára, Nárada and others, and by all the gods, demons, lords of serpents, *siddhas*, *vidyádharas*, and other numerous attendants; who grants the desires of all the *siddhas* (sages)—Vádigala, Siddha Vyáli, Nágárjuna, Nága Buddha, Kórantika, Kadambaka, Kúdamba, Ratnaghósha, Vishnugupta, Chandragupta, Bána, and others, who are versed in the science of mercury, the elixir of life, in the art of painting the feet (probably a species of magic for

¹ The eye of Vishnu is the sun. *Sita* is said to be fond of the sunflower (Sanskrit *arka*).

making oneself invisible), in the art of fencing, in *ghutika* (a species of magic), in the science of maidens (love?), in the science of spells, in metallurgy, in the science of smoke (the art of producing optical illusions in smoke), in the science of birds (omens?), in alchemy and other sciences, ¹ who confers prosperity and salvation on his devotees, who grants the spiritual powers consisting of the 505 *ghutikas* (different kinds of skill in magic) (described by the sage) Śrī Vāmarāsi (Vāmakēsi?), and whose favourite abode is Śrīparvata (Śrīsaila).

2. Hail! for the religious merit of Śrīman Mahāmaṇḍalēśvara Chōḍadēva Tirukālti (Kālati) dēva Mahārāja, on whose lotus feet the eyes of all the kings of the earth, Trilōchana (Pallava) and others are set, who is the jewelled lamp of the race of Karikāla by whom the dam of the Kāveri was built, whose valour is unlimited, who is a constant worshipper of the consort of Lakshmi (Vishnu), who is the lord of Orūrīpura the best of cities (Orayūr the capital of the Chola kingdom), who is the lord of the excellent town of Kāuchi; who is strong-armed, (this edict has been issued) for providing rest-houses for travellers visiting the holy place of Siddhānātha.

3. On Tuesday, the 15th of the bright half of Chaitra of the year Viśvāvasu, corresponding to 1168 of the Śaka era;—Aludidlayyadēva Mahārājā, Gandāvaram Prōli Rōddi, Ātukūr Dēsūhi, and Duvvūri Sūramareddi, having agreed among themselves and having obtained the consent of the king, gave with libation of water (the village) Nagulavanam in the names of Kōḍāradēva and

¹ Eleven sciences are mentioned and 11 experts in these are given—one for each

Dandapāṭi déva (two deities) for providing rest houses to travellers, to last as long as the sun and moon endure.

4. Whoever obstructs this (charity) will incur the sin of killing a tawny cow on (the banks of) the Ganges, will incur the sin of killing a hind (?), will be considered to have committed the five cardinal sins and will be regarded as having eaten dog's flesh and as having drunk toddy from the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

May the king be victorious! May there be prosperity to cows and Brahmans!

1. స్వస్తి సమస్త భువ
2. నాథీశ్వర శ్రీ శ్రీ
3. శ్రీశైల శిఖర పిఠావ్య
4. సనా కేలి లోక విష్ణో
5. నేత్రాంబుజ ప్రసవ
6. కంఠ కురూహల
7. మంగళ మణి దీపికా
8. యమాన మానసేక
9. మాణిక్య శిలాతల ప్ర
10. భా వటల గుటిత
11. పురందర లోకపాలక
12. లలిత సనక సనంద
13. న సనతుకూమార నారదాది
14. ముని వికాయ సకల సు
15. రామోదరేంద్ర సిద్ధ వి
16. ద్వాపరాద్యనేక పరివా
17. ర పరి వ్రితా స్థాన ర
18. స రవాయినా ప
19. దాం జన భక్త

20. యాగ ముటిక
21. కంస్యకావాద
22. మంత్రవాద ధా
23. శ్రువాద ధూ
24. మ్రవాద గారు
25. డవాద రస
26. వాద వాదిర
27. నీ సిద్ధ వ్యాధి
28. నాగాజులని న
29. గ బుద్ధ కోరం
30. టిక కదంబక
31. కాదంబ రత్న
32. ఘోష విష్ణుగు
33. ప్ర చంద్రు ప్ర
34. బాణా క్యాది
35. నిఖిల సిద్ధ జ
36. న మనోభిల
37. శీతప్రదాయ
38. క భక్త జన
39. భుక్తిముక్తి ప్రదాయ
40. క శ్రీవామరాసి, ప చో
41. త్రరఙంచశశేషుటికా
42. సిద్ధిప్రదాయకశ్రీప
43. వ్యతాప ప్రియ నివాస శ్రీము
44. ద్వికాశ్రీస్థి నాథ దేవరకు
45. స్వస్తి చరణసరోరుహవిహ¹
46. తేవిలోచన² ల్యోచన ప్రముఖా

¹ విహిత in a Popur Inscription² Read లోలోచన.

47. ఖల ప్రీత్వీశ్వర కారితకావే
48. తీరకరికాలకులకడుషదీ¹
49. ప అవరిమితప్రతాప సతత
50. మభ్యష్టితలక్షీశ్వర ఒలు
51. రిపురవరాధీశ్వర కాందీపు
52. రవరాధీశ శ్రీమనుమహా
53. మండలేశ్వర భుజబహుదరి
54. దుకార్తిదేవ మహారాజాన
55. కు పుణ్యముగాను సి
56. ధనాన త్రేత్రానకు ప
57. చ్చినదేశాలతులకు చ్చత్రం
58. బుబెట్టుమని | శకవరు
59. మాబులు గృహ సేటి
60. విశ్వావసు సంవత్సరము
61. న వైత శుద్ధ గృ మ
62. వారముకందు అలు ది
63. క్ష య్యదేవమహారామ
64. గండావ్వరము ప్రాచీరెడ్డి
65. ని ఆకుకూరి దేశాటిని దూ
66. పూరి సూరమరెడ్డిని లంన్యోన్య ప్ర
67. భక్తుల సాధన
68. కేదార దేవరిం
69. దండపాటి దే
70. పనివేర దేశం
71. త్రుల చ్చతానకుజ
72. నాగులవనము
73. ఆ చంద్రాకాము

¹ Line 48 In an inscription of Rāpur రునప్రదీపక is used for కరప్రదీప and seems to be the proper reading

74. గా ధారాపూ
 75. వాకము సేసి
 76. ఇన్ని దత్తి దీనికి
 77. నెవ్వడే మోకడు వి
 78. ఫలముచేసిన వా
 79. డు గంగకలుత
 80. గబిలం వధించినపా
 81. వంజనం బోయిన
 82. వాడు యిరులవధి
 83. యించి న పాపంబు
 84. నం బోయినవాడు
 85. పంచ మహాపాత
 86. కము సేసినవా
 87. డు పెద్దకొడుకు
 88. కపాళమున కు
 89. కక్రమాంసము కంటి
 90. వేసికొని తిన్నవా
 91. డు స్వదత్తాం పర
 92. దత్తాం వా యో హ
 93. రేతి వసుంధరామ్
 94. పష్టివారూ సహ
 95. ప్రాణాం బ్రిష్టాయాం జా
 96. యలే క్రిమి । రాజా విజ్య
 97. భవతు । గోబ్రాహ్మణ
 98. సుభమస్తు॥
-

UDAYAGIRI (15).

[Naadipád. Telugu in aacioat chrnacters. From a stone bearing a Nága Kanyaká near the above stone. There are two other inscriptions about a mile from the rest-house, but they are defaced; one records a gift of land.]

TRANSLATION.

Hail! The service of fanning was done to Padáksha Lakshmayaaátha (deity) of Śrī Murudupuri.

1. స్వస్తి శ్రీ మురు
2. దు పురి పదాక్ష
3. లక్ష్మయనాథు
4. కు వీష్ణు సరి
5. ప్రణామ
6. మ.

UDAYAGIRI (16).

[Pallavolu. Telugu. From two sides of a stone near Avulamma temple.]

TRANSLATION.

Adoration be to Śambha. }
(Adoration be to) Rāma! } Nandi.

On the 10th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Duadubhi, Saiyid Abdulla Sáhib gave 10 *gorrus* in Raudulachénu as karnam *mdnyam*, and 1 *gorru* as Avulamma *mdnyam* (grant for the goddess Avulamma). This is the edict written by Kávali Ráju Venkatapati, Síkamúri Anantappa, and Sítarásidana (?). If any Muhammadans object to this, they will be regarded

as having killed a pig at Mecca. If the ryots of this *péla* (village) object (to this), they will be regarded as having killed a cow at Kási.

1. శ్రీ శం
2. భోసమోస్తు } సంది
3. శ్రీరామా దుందు
4. భినామ సంవత్సర బా
5. ద్రవద శుద్ధ ౧౦ లు
6. నైదు అబ్దుల్లా సాహెబ్
7. బులవారు రౌదుల
8. చేని కీరణవారి మాం
9. న్యాసకు గోలుక ౧౦ అవు
10. లమాలెకు మాంస్య
11. ౦ గోరుగ చేనుయి
12. చ్చినాం కావలిరా
13. జు వెంకటకవి శా
14. కమూరి అనం
15. త్రప్ప శిలాగా
16. శివస శాసనము
17. యిరిదుకు
18. తులుకలు
19. అక్షేపణసేస్తే మా
20. కాలో వందిరి
21. చంపినట్లు
22. ఈ పేట కాపువారు
23. అపెదాని చేస్తే కా
24. శిలో గోవులు
25. చంపినట్లు

UDAYAGIRI (17). (A D 1447-48)

[Périssettipalli Telugu On a rock on a hill known as
Sásanálábódu The inscription is much defaced]

TRANSLATION

Hail! On . . . day the 15th . . . fortnight
of Chaitra of the year Prabhava corresponding to the
illustrious Saka year 1369 . . . (Veungopila)
déva

Hail! For the benefit of the kingdom to Srīman-
mahāmandalésvara . . . vibhāla, Bāsātappuvara-
jaraganda, Mūrurājagaraganda, Ashtadigrāya Manó-
bhayankara, Śrī Vīra Dévarāja, Mahārāja,
son of Vīra Harihararāja gave
for various enjoyments of the duty

This will last as long as moon and sun endure.

1. స్వస్తి శుభశతకవరు పంబులు ౧౩౬౯ అగునేటి ప్రభవ
సంవత్సర చైత్ర ౧౫ . . . వారము . . .
. (వేణుగోపాల) దేవ

2. దేవరకు స్వస్తిశ్రీ మక్షహ మండలేశ్వర .
. దవిభాళ, బాసతప్పవరాయరగండ మూరురాయరగండ అష్ట
దిగ్రాయమసోభయగకర

3. దీక్షయందైన ప్రేమరహివారరాయని కుమారుండు శ్రీ వీర
దేవరాయ మహారాయనికిది క్రిందిరాజ్యాభివ్రుద్ధిగాను దేవుని ఆం
గ్గరంగ వైభవాలును

4. ఆ చంద్రాకర-స్థాయిగాను చెల్లది దేవరకు
పు
.

5. పు ది

UDAYAGIRI (18a).

[Rāvimānidinne. Sanskrit in Telugu character. From fragments of a stone in Siddhēśvara Kōna. Only a few lines are legible as indicated below.]

1.
2.
3.
4. . తి బాహుసం
5.
6. రస
7. రా .
8. వప్స బుల శ్రీయం
9. పా . ద్వయం చెరవి:
10. . రా మాత్మిక మణిదేవ సమా
11. . . . వమదావరే బోక్తుం రాజిసు
12. . . జరిరస్య . మధూ దక్షి . గ

NOTE —This is illegible.

UDAYAGIRI (19b).

1. . న . . టం . . శు . .
2. . వక్రీతియామా
3. క్షిప్త తిశంశి
4. . ప్రసంసతా చనా .
5. . . వోగ్రలగ్నా
6. . లా భూరి . ప్ర స
7. . స్మ భగవాన్సచ సేవి చతు
8. బాద శాపరి మాడిన్వినిహ సకల
9. శురిచిరం కలియుగ యిస్సమక
10. (విడిద) బుక్కరా జాత్మనా || య

11. సరలిస వారిశ్వుండ . . . నిడిభు
 12. భి వాళముదినా . . . ర మేర్వర
 13. . రతాగోమమె . . . నయ . . . తి
 14. . శోయలిమూరు రాయరగండా .
 15. రు రాయర గండ చండప్రతికాహిత
 16. యెస్తా యరిశ్వు
 17. క్ష . . .
 18. మకడ
 19. వార
 20.
 21. .
 22.

NOTE—This refers to the Vijayanagar dynasty Bukharāja's son as mentioned with usual burudas

UDAYAGIRI (18c) (A.D. 1386-87 F)

- 1 . . . క్షినిపాతినిర్నిఖిల్నాని దేవస్థానా . .
 2 సిద్ధవటయోమధ్యే వదు
 3 . . . కణ్ఠ్యుడికాసిద్ధేశ్వర తీర్థే । . .
 4 . . . మృత్తివ్రయేకాత్మనో నిమ్యోత . .
 5 . . . సూ్య । తస్మిన్ పుణ్యజనావగాహ . .
 6 . . . కరపయతిస్మ భానతస్తర.కలప . .
 7 . . . సరతస్తత్ర మారుతా ! ధ్ . . .
 8 . . . జుతా ॥ 'శరజన్మశగర్దదుగోపైర . . .
 9 . . . కలపా రాజా నేనైవ మటపా ర[చి]తా: . . .
 10 . . . దేక్షగ్రహంగణప్రాసాదా పత్ర . .
 11. . . . క్రిడన్త్యామివ దేవరాయనృపా . . .

12. . . . తనాసితినా కీర్తివ్యవహారిని . . .
 13. . . . పాన రాజరాజే చ . . . ,
 14. . . . యదుమేరవా సితే
 15. . . . దేవతద్రాజాధిరాజే హరిహరనర . . .
 16. . . . [కు]జరాభ్రజ్వలనశాశిమితే ౧౩౦౮
 17. . . . స్ఫుటరుచిబుడి

(Mutilated.)

NOTE.—The left half of the inscription being defaced it is impossible to give a complete translation of it. The transcription was done by Mr. V. Venkayya. It mentions that a certain king built a temple for Siddhēśvara. He also built a tank there for holy men to bathe in which resembled the *Mānasa* lake. The same king built mandapas for certain deities, Durgā and others. He also constructed front halls for the temple. There then comes a reference to King Dēvarāya and it goes on "when Rājādhirāja Harihara (was ruling) in the Saka year reckoned by the elephants (8), the "sky (0), the fires (3), and the moon (1), in 1308 (in Telugu figures)." The end is missing.

UDAYAGIRI (18d).

1. రాజాధిరాజ యధిరాయ
 2. (ప్రసాద) య్యకారాయం హిందురాయ
 3. . విష్ణుయం కృపా ధ
 4. . . . వేదంజక పు
 5. . . . బలికృత్యస దః కృత
 6. . జంగలా | త్స
 7. . . . వోహరి
 8. . . . వనిజావై
 9. . . . నిజం
 10. రాశం ల
 11.

12.
 13.
 14.

NOTE.—This is illegible. The following words appear :—
 Rājādhirāja, Arirāyagravīrarāja, Hindurāja.

UDAYAGIRI (18e).

1. వనమంటవ నొప్ప రాద్యతిధి
2. ని నిత్య విభవానికి నిత్యజి సం
3. మన్యతెనె రాజేంద్ర । ఉదయగిరి
4. మూలాస్త్ర సపివల స్వమోహతి
5. క్రదయంతి నిజ్జననదియన్నియునార
6. నక్యతెరం మ్య శిలా (కు) ట్టి మైః పం (ద)
7. మహికర్పిషః (తరుశాఖాచలద్వి .
8. , రానిషా , యంతివమ రిరానినిధి
9. జరాద్రిష.

UDAYAGIRI (18f).

1. రిపవస
2.
3.
4. ధివతిః భం
5. విభూషణం .
6. నా. పరిణ్యమ్య .
7. హ మపెత దేక.

NOTE.—This is illegible.

UDAYAGIRI (18g).

1.
2. (వశోకారవ)

3. రవరతి వచ్చు .
 4.
 5.

NOTE.—This is illegible.

UDAYAGIRI (19). (A.D. 1615-16?)

[Tótacheruvupalli. Telugu.]

TRANSLATION.

In the year corresponding to 1537 of the Śālivāhana era, Śrīmat Rājādhirāja, Rājaparaméśvara, Venkaṭapati Rāyadēva Mahārāyalu gave the village Kumāraka Kōṭi situated in Kampinādu to Kāmarti Mānikédāri. The village Rāva otherwise named . . . situated in the *Śthiti* (district) of Arivēlam attached to the *Amaram* (land on service tenure) granted to us while Timmaya-dēva Mahārājulu Ayyavāru, seated on the diamond throne, was ruling, is given for doing service to Raghunāyakulu (deity). The land, with its treasures, hidden deposits, imperishable and future produce, actuals, outstandings and all other produce, should be utilized to provide enjoyments (to the deity) as long as the sun and moon endure.

1. శ్రీనివాసాన వమన

2. యలు గలది అనునెంటి

3. శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ వర(మేశ్వర వేంక)

4. టవతిరాయ దేవ మహారా (య)

5. ర కంప్పినాడు లో కుమారక కోటి

6. నికామతిమానికేదారికి యిచ్చిరి (శ్రీమ)

7. ద్రాజాధిరాజ వరమేశ్వర తింను

8. య దేవమహారాయలు అయ్య(వారు)

9. వజ్రసింహా సనా హాఘై యేమి
10. చునుండి మాంకు అమరానకుం
11. జెల్లె అరివేలము స్తితిలోని [రా
12. వ] అనేగ్రామానకు ప్రతినామ
13. [* పు] గ్రామము రాంఘునాయ
14. కకులసేవసేసుకొని పుండేది
15. అంగరంగ బోగలకు కథి నిక్షేప అక్షి
16. యా ఆగమి సిద్ధి సాధ్యులు గ
17. విగన సకలఫలాదున్న భూమి ఆచం
18. ద్రాక్షముగా అనుభవించి
19. సుఖాన పుండునది

UDAYAGIRI (20)

[Udayagiri Village. Telugu. From Ranganāyaka-
svami's temple]

TRANSLATION

“Dambādu Kamma” (these letters in the first line are unintelligible).

Timmaraṁja, son of Srīmanmarāhāmandalāśvara Rāma Rāja Konēṭayya Dēva Mahārāja, caused to be made a tower (Gōpura), a hall (Mandapa), a compound wall, and a reservoir and other pious services to Raghunāyakulu (doity) [Ho] performed the car festival and planted a stone inscription proscribing the ceremonies to be observed in future festivals. According to this, when the doity in the car passes through the holy streets, when the Nattavas (dancing girls) and servants are inside the car, a member of the *Panchahanas*,¹ wearing a head

¹ The five classes of artisans

cloth, wrapping a cloth loosely round the waist, and having only a sandal mark between the eyebrows, and not chewing betel, should go round, in front of the car, with a chisel, a mallet, a nail, and a sickle in his hands. This formality should be observed without failure.

1. డంపాదుకమ్మ శ్రీమన్నహామండలేశ్వర రామరాజుకొనే
2. టయ్య దేవ మహారాజు కొమారుండు తిమ్మరాజుగారు
3. రఘునాయకులకు గోపురమండప ప్రాకారాలు కోనేరు

మొదల

4. యిన సకలకెంకర్యాలింన్నుంసేయించి తేరు తిరుణాళ్లు సాగించి

5. పుస్తరోత్తరాలకు నడచు మర్యాదకు శిలా శాసనం వేయించినవ

6. శారాననడవుండు తేరుమీందను తిరువీధుల వేంచేసి యిష్ట

7. దుతేరుమీందను నట్టువముట్టువశాండు పరిచారకులువుండెయ

8. తరువునను పంచాహోదావారు మోకరంతలపాగచుట్టుక మోలను

9. పచ్చడం పిరిచుట్టు చుట్టుకం నోసలగంధం బొట్టుమాత్రంవె

10. ట్టకొని విడెంశాయక పులింన్ని గూంటమున్ను చేతంబట్టు కచిలికొడ

11. పలింలీచ్చుకవచ్చువారుయీమర్యాదకుతప్పకనడచువారు

UDAYAGIRI (21)

[Udayagiri Village Tolugu. From the same place.
Incomplete]

TRANSLATION.

On the 12th day of the bright fortnight of Áshádh (Nija) of the year Parábhava to the treasury of Sîi Raghunáyakula of Udayagiri, the *Panchahánas* of Udayagiri, Nellore, Keratúr, Gandavaram, Duvúr, Átukúr, Jaladanki, Kodavalúr, Allúr, Kónvúr, Vovéru, Prabhákarapatnam, Krishnaráiyapatnam, Sariyapalli, Rápúr, Kandukúr, Podilo, Kenagiri, and Kegipa, and other villages in the kingdom of Udayagiri and the *Ahanas* (i.e., *Panchahánas*) of the fifty-four countries of the earth and other *Panchahánas* made obeisance and gave . . .

1. ॐ వరాహవ సంచత్సర నిజ అషాఢ శుకల పృథ్వీగిరి
2. శ్రీరఘునాయకుల ఛందారాసక. పృథ్వీగిరి । నెల్లూరు
3. కొరటూరు । గండ్లవరం । దువూరు । ఆరుకూరు । జలవంకి
4. కొడవలూరు । అల్లూరు । కోవూరు । వప్పేరు । పభాకరప
- టనం । క్రిష్ణ
5. రాయవట్నం । సరియపట్నం । రాపూరు । కందుకూరు । పా
- డిలె ।
6. కెగిరి । కెగిప । మొదలయిన పృథ్వీగిరి రాజ్యసంగల
7. పంచహాణం వారును పృథివిదేలై నాలుగు అవాణాలు .
8. మొదలయిన పంచహాణం వారును దండం వెట్టియచ్చినవో.

UDAYAGIRI (22) (A D 1552-53)

[Udayagiri Village Telugu From same place]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! On Friday, the 30th of the dark fortnight of Pnshya of the year Paridhāvi, corresponding to the year 1474 of the illustrious, victorious and prosperous Sahvāhna Saka era, Timmayadēva Mahārājulu, son of Srīman Mahamandalesvara Rāmarāju Konetayyadēva Maharajulu, gave a charitable edict in the following terms to Viragangayya, son of Chapparti Pina Kāvīdha Srī Bhatluvaru, who is of the Haritasgotra, who is a follower of the Āpastambha *sutra*, and a student of the Rajussākha

While Srīman Mahārājādhirāja, Rājaparamēsvara, Sīl Vira Pratāpa Srī Sadasivadeva Mahārājulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth (Timmayyadēva issued the following edict) The income which is derived from sundry articles in the villages situated in Udayagiri *dugam* which belong to us and were formerly attached to (the temple of) Srī Raghunāyakanlu should be utilized for always providing daily offerings, worship with lights and miscellaneous offerings in the temple While speaking these pleasant words, we have presented on the auspicious occasion of a solar eclipse, with libation of water and gift of gold, this endowment to the accountant in the temple of the deity, to last as long as the sun and moon endure These Karnams and *Mirāsī kāpus* should contribute at the rate of one *Chakra Varaha* (Rupees four) per month, 12 *Chakra Varahās* per year, and 4 measures (of rice) per day for sacred food (prasada)

Receiving these contributions and writing the accounts of the temple of Raghunāyakulu, you, your sons and grandsons in succession should enjoy the charity which has been given to last as long as the sun and moon exist and live at ease. In these terms has this charitable edict been granted.

[Two imprecatory versos.]

May it cause prosperity!

1. శుభం స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషం
బులు ౧౮౭౪ అగు నెంటి వరిధాని సంవత్సర పుష్య క్రి ౩౦ లు శు
క్రేమణ మహామండలేశ్వర రామరాజు కీశ

2. టయ్యదేవ మహారాజుల కుమారుండు 'తిమ్మయదేవ
మహారాజులుంగారు హరితసగోత్రులు అవంతంభసూత్రంయజ్ఞా
భాధ్యాయులైన చప్పతిపినకావిధ శ్రీభట్లు

3. వారు కుమారుడు వీరగంగయ్యకు ఇచ్చిన ధర్మశాసన
వ్రతక క్రమం - శ్రీమణమహారాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీ
వీరవ్రతావ శ్రీ సదాశివదేవ మహారాయలు విజయనగా

4. రమందు వ్రసించిననాచూడులయి సకలసామ్రాజ్య
మును చేయుచుండంగాను మానాయం కరానకుజెల్లివచ్చే పుదయ
గిరిదుర్గమందును శ్రీ రగునాయకు

5. లకుపూర్వానకు నడచివచ్చే గ్రామాలు చిల్లర సరుకులవల్ల
నువచ్చే అదాయమున్ను నిత్యమున్ను కోవిలకు నిత్యనైవేద్యాదులు
దీపారాధన జరిగించెడి ఉపహాతా

6. లనుయిప్రియాలుమాటలాడుతాను దేవునిగుడిలో లెఖ
సంవ్రతినకు తథాతిథిసూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు సహిర
గోదకదానాధారాపూర్వకముగాను

7. అచంద్రాకముగాను భారవోసి ఇస్తామి ఈ కరణీక
కాణయాచితాపులను కట్టడినెల ౧ కి చక్ర గం వరహా లెఖను
వేసు ౧ కి చక్ర గం పండ్రెందువరహా

8. లున్న దినం గ కి ప్రసాదం వర నాలుగు పండ్లున్న
యీ కట్టడిన పుచ్చుకరఘనాయకుల కోవిల లెఖ వ్రాసుక మీపుత్ర
పావిత్ర పారంపర్యంత్తం ఆ చంద్రాకాంతైయిగాను

9. యిచ్చినధర్మమును అనుభవించి బ్రతుకువారు అనియిచ్చి
న దర్శనానము దానపాలన యోమధ్యే దానాశ్రేయోను
పాలనం దానా స్వర్గము వాప్నోతి పాలనాద

10. చ్చుతంపదంసామాన్యోయంధర్మశేషస్థపాణాం కాలే
కాలే పాలనియోమహాద్భిః సర్వానేతా భావనః పాధివేం
ద్రాభూయో భూయో యాచలేరామచంద్రః ।

11. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును

UDAYAGIRI (23). (A.D. 1586-87.)

[Udayagiri Village. Telugu. From same placo.]

TRANSLATION.

(Obeisance to) Śrī Rāma! Hail! On the 12th of the bright fortnight of Āśhāḍha of the year Vyaya, corresponding to the year 1508 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Saka era; this oharitable edict was issued, after making many salutations, under the orders of Kúchināyaningāru, who belongs to the fourth caste (Sudra), who is the grandson of Kamppināyaningāru and the son of Chalamayya and who is the agent (Kāryakartā) of Śrīmad Rājādhirāja Rājaparamésvara Śrī Vīra Pratāpa Śrī Vīra Venkatapati Rāyadēva Mahārājulu Ayyavāru, to the deity Śrī Raghunāyakulu of Udayagiri who is the lord of the universe of all the worlds.

Hail! Prosperity! While Śrīmad Rājādhirāja Rājaparamésvara, Śrī Vīra Pratāpa, Śrī Vīra Venkatapati Rāyadēva Mahārājulu Ayyavāru, seated on the diamond

throne at the city of Penugonda, was ruling the Kingdom of the earth, (Kúchi Náyaningáru) gave, after making obeisance, the village of Appanímádara in Udayagiri *Sthala* for performing *Vasanta Mahotsava* (spring festival) to the deity for the religious merit of Venkatapati Ráyulu Ayyaváru and for the religious merit of his father, mother and others This is the charitable deed issued for performing *Vasantotsava* and providing all enjoyments to the deity from the income derived from this village.

[One imprecatory verse]

NOTE—This inscription was copied as two inscriptions, but they appear to be only parts of one inscription. The agent's name does not appear elsewhere in the collection. In the next inscription of the same year a different Karyakarta is mentioned. See also A 1

1. శ్రీ రామ స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవ
షంబులు

2. ౧౫౦౮ అను నెంతి వ్యయ సంవత్సర ఆషాఢశుద్ధ౯లుశ్రీ

3. మదఖలాండకోటి బ్రంహాండనాయకులైన ఉదయగిరి

4. శ్రీరఘునాయకులకు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమే

5. శ్వర శ్రీవీరవ్రతాప శ్రీ వీర వేంకటపతి రాయదేవమహారా

6. యుల అయ్యవారి కార్యకర్తలైన చతుర్థ జాతులున్న

కంప్పినాయ

7. ని పాశ్రులున్న చరిమయని పుత్రులున్న ఆయినకూచినా

8. యనింగారి అనలిని అనేక దండములు పెట్టి ధర్మాధర్

నిచ్చినధర్మ శాసనము.

9. స్వస్తి శ్రీ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ వరమేశ్వర శ్రీ వీర
వ్రతాప శ్రీ వీరవేం

10. కటపతి రాయదేవమహారాయుల అయ్యవారు పెను
కొండపట్టణ

11. మందు వజ్ర సింహాసనాసీనులై వృధివి సాంబ్రాజ్యమును
దేయుచును

12. ఉడంగును ఉడయగిరి స్థలము తాను ఆ [ప్రసిమాద]ర
గ్రామానదము

13. పుగారిచ్చి ఆ గ్రామము స్వామి వసంతమహాత్మ
వానకు వేంకటపతి

14. రాయలయ్యవారికి పుణ్యముగాను తమతల్లి తండ్రు
లకు పుణ్యంగా

15. ను దండంసమర్పించియిచ్చిరి ఆ గ్రామంసవచ్చు విత్తము
లో స్వామివసంతపుత్తవము

16. లకును అంగరంగవైభవాలకున్న అగధరిచెట్టు సమ
ర్పించిన

17. భర్తృశాసనం దానపాలనయోమధ్యే దానా శ్రేయోను
పాలనం

18. దానాస్వర్గమహాహోతిపాలనా దయ్యతంపదం. శ్రీ శ్రీ
శ్రీ జేయును.

UDAYAGIRI (24). (A.D. 1586-87.)

[Udayagiri Village Telugu From same place.]

TRANSLATION.

[Obeisance to] Śrī Rāma—Hail! On the 12th of the bright fortnight of Āshādhā of the year Vyaya, corresponding to the year 1598 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Saka era—Venkata Pinnaya Nāyanagāru, who is of the fourth caste, who is the grandson of . . . Nāyadu, and the son of Pinnama Nāyadu, and who is the agent of Śrīmad Rājādhi Rāja Rājaparamēvara Śrī Vīra Pratāpa Śrī Vīra Vonkatapati Rāyadēva Mahārāyulu, after making infinite salutations, presented this charitable edict to Raghunāyakulu of Udayagiri, who is the lord of the universe of all the worlds. While Śrīmad Rājādhi Rāja Rājaparamēvara

Srī Vira Pratāpa Srī Vira Venkatapati Rāyadēva Mahā Rāyulu Ayyavāru, seated on the diamond throne at the town of Penukonda, was ruling the kingdom of the earth, a tank was constructed in the village of Pranava Visikhara (?) situated in Udyagiri: *dyja* At the time of consecration of the deity we presented that village for performing the great garden festivals of the deity for the religious merit of Srī Rangarāyulu Ayyavāru Therefore the income of that village should be enjoyed as long as the sun and moon endure for providing offerings, enjoyments, and festivals

NOTE — Perhaps this means that the village was granted for the merit of Ranga II and that the tank was constructed immediately after in the time of his brother Venkata I in whose first year this inscription was set up

1. శ్రీ రామ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వషంబులు
2. ౧౫౦౮ అనునెంటి వ్యయసంవత్సర ఆషాఢశుద్ధ ౧౨లు శ్రీ మదళి
3. లాండకోటి బ్రాహ్మణ్డ నాయకుండు ఉదయగిరి శ్రీ రఘు నాయ
4. కులకు శ్రీ మద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీ వీరప్ర తాప శ్రీ వీర వేంకటప
5. తిరాయదేవ మహారాయుల అయ్యవారి కార్యకర్త యున్న చతుర్థ వంశోద్భవులున్న
6. . . . నాయరి పౌత్రులున్న పిన్నమనాయని పుత్రు లున్న అయ్యు వేంకటపిన్నయ
7. నాయనింగారు అనంతములయిన దండములుపెట్టి సమ పించిన ధర్మశాసనము
8. శ్రీ మద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీరవేంకటపతిరాయ

9. దేవమహారాయలు అయ్యవారు పెనుగొండపట్టణమందు
ప్రభుత్వము

10. నాకూడులై వృధివి సాంప్రద్యమును చేయుచును ఉం
డుగాను ఉదయగిరి

11. 3 రాజ్యములను ప్రసవవిశికర గ్రామాన చెరువుకట్టరి
అ గ్రామమున

12. . . స్వామి తోపులిరుణ్ణాల్ల మహాత్మ్యవానికి శ్రీ
రంగారాయల అయ్య

13. వారికి పుణ్యముగాను స్వామి ప్రతిష్ఠకాలమందు సమ
పించి

14. నాముగనుక అగ్రామఫలమును అరగింపులకును భోగ
ములకు పు

15. ర్పచు అ చంద్రాకళముగాను అనుభవించువారు.

UDAYAGIRI (25).

[Udayagiri Village. Telugu. Incomplete. From
Ahócala Narasimhasvāmi's temple.]

TRANSLATION.

Gingelly, black gram, rice, oil-seeds, and other grains
and produce at 8 for every *góna* (bag) of jonna, horse
gram, and all grains at . . . for every *góna* of
horse gram . . . This charity has been given in
perpetuity to last as long as the sun and moon
exist . . .

1. దు ములు నూలూను మినులు బియ్యం ఆముదాలున్న
యూమొదలైన కాయధాన్యాలు . . .

2. లుగోన ౧ కి ౮ టి లెఖజొన్నలు పులిహాలు అన్నిధాన్యా
లకు లోగోన ౧ కి . . లెఖ

3. వులివన . . . బిసట సనికాయువదన శాసయకరవ

4. హదరు . . . గాను ఆచంద్రస్థాయిగాను

. శ. అవి

5. దమక

6. యా యా య

UDAYAGIRI (26). (A.D. 1661-62.)

[Udayagiri Hill.¹ Persian. From stone near Forest Bungalow inscribed in Persian and Telugu (see No. 22).]

TRANSLATION.

1. In the days of the king of kings, Kutb Sháh Abdulláh, a king who is the crown of the kings of the Dakhan.

2. One of his trusted courtiers is Saiyid Muzaffar ;— and Shaikh (Hasan)

(May the lamp of the house of the [abovesaid] exalted Saiyid, become as resplendent as the moon,)

3. secured eternal blessings through God's favour, since he laid out a beautiful garden of his own device :

4. In an auspicious place in the fort of Udayagiri, such that the angel was so delighted by his wanderings therein that he exclaimed "how beautiful."²

5. To its generous fruits the whole world is indebted.

Shall I not call it a paradise? Nay, I can call it the highest paradise.

¹ Udayagiri Hill rises to a height of over 3 000 feet. The top is a rugged plateau borne a loft upon immense red cliffs and thickly strewn with remains of buildings and fortifications. Except at one or two points it must have been unassailable.

² Allusion—A play upon the name of the founder Hasan.

6 A thousand and sixty and ten and two from the prophet's hujrat (1661-62 A D)

Through the work of God it became a garden of paradise

- (1) در عهد شاه شاهی قطب شاه عادل
- شاهی که اسر شا بهاسپ پائی تحت دکن •
- (2) ایک آر ملازم مید مظفر است و شیع •
- حراج مید خالی حرم بود روش •
- (3) سعادت ارلی یامنه راطف کردم •
- چه طرح باغ بگندش مطیع شیع حسن •
- (4) که در مقام منارک و قلع ادکمر •
- رئیس حرری او ملک بگفت احسن •
- (5) که بیض اوست رسیده عالم ارشیرش •
- چه حلد گویم و حلد بریں توان گفت •
- (6) برار و شعیت و ده و دور به عرب بدوی •
- رصیع قدر حق سد ریاض ار گلش •

Udayagiri (27) (A D. 1661-62)

[Udayagiri Hill Telugu From the same stone.]

TRANSLATION.

In the illustrious lunar Plava yoni, Sultan Abdullāh Pādshāh (reigning), Sayid Muzaffar Zill ul lāh u taālā (may God's shadow rest on him) gave to Shāikh Hasn's garden the name of Pārsmisāl (Persia-like, Persia being noted for its gardens) and erected an inscribed pillar. Those who deface or remove it, shall incur the sin of killing cows, Brahmans and children in Kāsi (Benares) Knowing this act charitably. Hail

NOTE—The above is the rendering of Sayid Mustafa Salub The phrase Zill ul lāh u taālā is incorrectly transcribed in the Telugu

1. శ్రీ చాంద్రమాస స్థ
2. వ నామ సంవత్సరం లో
3. ను సులుతాను అబ్దాబ్దా
4. పాదుశాహా సయిదు
5. ముజాఫరు సరిఫెరు
6. శాహీ ముతాబీకు శే
7. కు హసను తోటకు
8. పార్స్వి సాల్ పేరుపె
9. ట్రిప్రాసి కంభం నిలిపినాడు
10. యిది యెవ్వరు చెరిచినా
11. తీసినా కాసిలో గోహ
12. త్య బ్రంహ్మ హత్య శిశు వాత్య
13. చేసిన పాపాన పొండుదు
14. రు యిది యెరిగి ధన్యున న
15. డిచేది శ్రీ

UDAYAGIRI (28). (A.D. 1470-71 ?)

[Udayagiri Hill. Telugu. From stone near Baptist Mission Bungalow. The stone bears the sun, moon, lingam and bull.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! On Sunday, the 11th of the bright fortnight of Srāvana of the year Vikriti,¹ corresponding to the year 1382 of the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Śaka era, Tamarāyanin-gāru, son of Kantamarāju Valabhala,² having built a temple to the deity Kāsi Visvēśvara on the hill of

¹ Vikriti was S S 1393 and not 1382. Perhaps Vikrama is meant.

² Valabhaya in No 29.

Udayagiri and consecrated the deity, gave for (providing) daily offering and worship with lights to the deity $1\frac{1}{4}$ *chódana* of rice for each day, green gram $\frac{1}{2}$ (*túm*) $\frac{1}{8}$ and ghee $\frac{1}{2}$ (*túm*) $\frac{1}{8} + \frac{1}{8}$. For providing all enjoyments to this deity (he gave) 1,000 (*kuntas*) of land in rear of the *amara* tank under the middle sluice. We have given this wet field so that it may be enjoyed free from all burdens. May the rulers of this *Durgam* (fort) maintain this charity without fail and prosper!

May it canse great prosperity!

NOTE—Symbols used in the text for fractions are—

—| = $1\frac{1}{2}$.

= = $\frac{1}{2}$.

—|| = $\frac{1}{4} + \frac{1}{4}$.

Chódana is now a liquid measure of Malabar containing 96 ollucks, or 341 $\frac{1}{2}$ cubic inches. It does not appear to be now used in this district.

1. శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీ జ
2. యాభ్యుదయ శాలివా
3. హన శకవరుషం
4. బులు ౧౩౮౨ అగు నే
5. టి విక్రతి సంవత్స
6. ర శ్రావణ సు ౧౧ ఆ -
7. కంటమరాజు వలభల
8. కుమారుండు తమ (తమ్మ)
9. రాయనింగారు వుదయ
10. గిరిమింది మన్యానం
11. కాసి బశ్వేష్వర దేవరకు
12. నగరు గట్టించి వ్రలిప్త
13. సేయించి యీ దేవునికి వైవే

14. ద్వానకును దీపారాద్నుకు
15. ను దినానకు బియ్యం చో
16. దెన ౧॥ పెనలు న== వెబ్బరి—॥
17. యీ మరియాదను సేను న
18. సింఁచ్చిరి యీ దేవునికి లం
- 19 గరంగ వయిభవాలకును
20. అమర చెరువు వెనకను న
21. డిమిరూముకిందను పరి
22. చేను ౧౦౦౦ యీ వరిమడి ని
23. రోహరి లేక చెల్లి అట్లుగాను
24. పెటిరిమి యీ ధనా
25. శాననానకు తప్పక
26. యీ దుగ్గం యేలినవా
27. రు పాలించి బ్రతుకు
28. వారు మంగళ మహా
29. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును

UDAYAGIRI (29). (A.D. 1470-71 ?)

[Udayagiri Hill. Telugu. From a stone near the Baptist Mission Bungalow.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! On Sunday, the 11th day of the bright fortnight of Srāvaṇa of the year Vikriti¹ corresponding to the year 1382 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Śaka era, Tammarāya-ningāru (probably Nāyaningāru), king (Rāja) of the race of Raghu, the grandson of Mādhāvavarma who caused

¹ Vikriti was S S 1393 and not 1382. Perhaps we should read Vikrama.

the city of Bezváda to be built, and the son of Kanṭama-ráju Vallabhayya who had the *birudas*: Rānaranga Bhairava,¹ Mallikávallabha,² Sahakāra Bāndhava vāsa,³ Birudaraganda⁴ and Danambaragina,⁵ constructed a temple (*Nagaru*) and consecrated Gópálakrishna on the hill of Udayagiri. $1\frac{1}{4}$ *chódana* of rice, $\frac{1}{8}$ *túm* of green gram, $\frac{1}{8} + \frac{1}{2}$ *túm* of ghee (should be given) every day for offerings and lighting lamps to this deity. He has presented this endowment. He has presented free from all burdens with libation of water 1,000 *kunṭas* of land in rear of the *amalu* (amara) tank under the middle sluice for providing all enjoyments to this deity. May the rulers of the *durgam* whoever they are maintain this charity and prosper!

V. The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift. By resuming another's gift, one's own gift becomes inefficacious.

May it cause great prosperity!

NOTE.—It is not known to what dynasty (if it was a dynasty) this Tammaráya belonged—See No. 28 also. Some of the *birudas* seem merely fancy titles, such as occasionally occur. Note that Mádhava-varma is said to have built Bezváda. At Tirumala there is a similar inscription (see page 17 E.R. for 1903-04).

1. శుభమస్తు || స్వస్తి శ్రీ జ
2. యాభ్యుదయ శాలివా
3. మాన శకవరుషంబులు
4. ౧౩౨౨ అగునేటి విక్రమి
5. సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౧ ఆ
6. రఘువంశంరాజు బెజవాడ పా

¹ A Bhairava on the battle field.

² The beloved of the jasmine?

³ The kinsman and friend of the mango?

⁴ A hero to those who claim *birudas*.

⁵ Not clear.

7. డిగడించిన మాధవవహూ మచుమ
8. ందు రణరంగ ఖైరవ మల్లికా వల్లి
9. భ సహకార బాంధవవాస చిరు
10. ధర గండంజనంబరగిన కంటమరా
11. జా వలభయ్య కుమారుడు తంమ్మ
12. రాయనింగారు వుదయగిరిమీంది మ
13. న్యానను గోపాలక్రిష్ణునికి నగరు క
14. ట్టిచ్చి వరిప్రసేయించి యీ
15. దేవునికి నైవేద్యానకున్న దీపారా
16. దనకున్న దినానకు బియ్యం వో
17. దెన గి పెసలు న= నెయ్యి న— || యీ
18. మరియాదను సమర్పించిరి
19. యీ దేవునికి అంగరంగ వైభ
20. వాలకున్ అమళు చెరువువెనక
21. ను నడిమి రూముకిందను
22. కు గంంం యీవట్టి పరిమడ్చి
23. నిరొహరి లేక చెల్లి అట్టుగాను
24. ధారవోసి సమర్పించిరి : యీ
25. మరియాదను దుగ్గంయె
26. వ్వరు పాలించినాను యీకట్టు
27. ను సమర్పించి బ్రతుకువారు
28. స్వదత్తాద్విగుణా పుణ్యం వ
29. గదత్తాను పాలనం వర
30. దత్తాపహరేణ స్వదత్తం
31. నిష్కలంభవేత్
32. మంగళం మహాశ్రీ
33. శ్రీంజేయును.

UDAYAGIRI (30). . (A.D. 1542-43.)

[Udayagiri Hill. Telugu. On a big rock near the Madāra gate. Imperfect and the meaning obscure.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! On Wednesday, the 11th day of the bright fortnight of Kārtika of the year Śōbhakṛit, corresponding to the year 1465 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīman Mahārājādhirāja Rājaparamēśvara Śrī VīraPratāpa, Mūruṛāyaraṅḍa,¹ . . . rāya . . . kāra,² Śrī Sadāśivadēva Mahārājulu, seated on the diamond throne in Vijayanagar, was ruling the earth, against (or, on) Udayagiri Durgam, which was governed by Aliya Rāmayadēva Mahārājulu Gāru (and?) Rāmarāju Timmayyadēva Mahārājulu Gāru. . . .

1. శుభమస్తు || స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౪౬౫ అగునేం

2. టి శోభకృతు సంవత్సర శాతాక శుద్ధ ౧౧ బు శ్రీమహామహారాజాధి రాజవరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప

3. మూరుగాయర గండ (అరి) . . రాయశార శ్రీ సదాశి వదేవ మహారాయలు విజయనగరమందు వజ్రసింహా

4. సనాతాధులై ప్రిధివి రాజ్యంబు చేయుచు ఉండి అయి రామయదేవ మహారాజులుగారు రామ

5. రాజ తిమ్మయ్యదేవ మహారాజుంగారు పాలించిన పురయ గిరి దుగంమీద . .

*

*

*

*

¹ The conqueror of the three kings (Chēra, Chōla, and Pāndya).

² This is probably Arirāyamanōbhayankāra — the terror of the minds of hostile kings.

UDAYAGIRI (31).

[Udayagiri Hill. Telugu. Beginning not found.
From same place.]

TRANSLATION.

Line 1.—For *Amritapadi* (food) to the deities :—Narasimha, Gópinátha, Késava Nátha, Késava Mádhava, and Hanumán.

2. Gutti Ráju Tirumala Rájn, Teruva Kondlu, Bóyalantla Narasingaya, Bágu Rámaya, Délinéni Bayappa, Nandu Návuri Busaya (?)

3. Túli Seja Machurlu, Kollúri Náginendu, Bandi Kondamanenda, Vetakurchi Chevayya, Guni Ráminendu, Malinéni Śrī Rangayya and Rácha Pátrundu.

* * * *

4. They will incur the sin of killing

5. Of giving and protecting (another's gift), protecting is better. By giving one attains heaven; but by protecting (one attains) the state of imperishable bliss.

1. (? ద్వంసం ?) నారసింహుడు గోపినాథుండు కేశవనాథుండు కేశవమాధవపుండు యీ హనుమంతుండు యీ దేవల్లకుల ముతవల్లకు

2. గుత్తిరాజు తిరుమలరాజుగారుండు తెరువకొండ్లు బోయలంటల్ల నరిసింగయ వాగురామయ దెలిసేని బయప్ప నందువా నూరిబునయ

3. తూర్తి సెజమచ్చుల్లు కొల్లూరినాగినెండు బండికొండమ స్వెండు వెతకుర్చి చెవయ్య గునిరామినెండు మలిసేని శ్రీరంగయ్య రాచాపాత్రుండు

* * * *

4. పధించిన పావాసబోవువారు . దానా .

5. పాలనయోర్తద్యే దానాచేయోను.

6. పాలనం దానాస్వాగమవాహ్నీతి పాలనాదచ్చ్యుతంపదం

NOTE.—Lines 4-6 are inscribed so as to run on with 1-3.

UDAYAGIRI (32).

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

Yatahi Vengaya . . . Satavan Prítigamayya, Ninagam Lingaya, Bachalaya, Nirmita Mabbaya, La . . da, their father Garamalayya . . . after making obeisance to Narasimhadéva have agreed and granted this charitable edict. We shall givo . . . without fail one *irasam* (a measure). If any one does not maintain this charity, he will (incur the sin of killing) cows and Brahmans near tho Ganges.

1. యతహి వెంగయ . . . సతవన్ ప్రీతిగమ
య్యనినగం లింగయ బచల . . .

2. య నిమిత మబ్బయల . . . దమిండ్ల తండ్రి గరమల
య్య (అలోరాండుపెరున?)

3. నారసింహదేవునికి దండంవెట్టి నొడబడియిచ్చిన దమణశాస
నం [నెలగెనబట్టకుట్టి?] రసం లెఖ

4. ను తప్పక యిచ్చువారం యీ పుణ్యానకు యవ్వరులోనుగా
కుంనాను గంగకత గోత్రాంశ్చ

*

*

*

*

UDAYAGIRI (33).

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

China Vallabhayya, son of Chinnanna made endless obeisance to Narasimhadēva (deity) who is on the (Udayagiri) Durgam.

(1) పుదయస

(2) రి) దుగళంమీదినరసింహుని

(3) కి చిన్నన్న కొమారుడు చినప

(4) ల్లభయ్య అనంతౌలుగా

(5) ను శేరించుకొన్నాడ

UDAYAGIRI (34).

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

. . . ni Ammana, Saragóvu Dásari, Archipa Náyu-layya, Kommati Sarama, Tiruvengada Nadhuni Havi Chetti, Timmaya, Bhógam Singaya, Bachana Dammayya, Tipudátam Yallaya, Chaṭukubondi Vidiyalayya, Páti Timmaya and others of Yaralúr, Yanimitta Mabbayya . . . lakaviradla Táti Garamalayya and Alavadondu Phirangi. These persons after making salutations agree and execute this charitable edict to Narasimhadēva. They have given grain (?) . . . If any one obstructs, this charity (he will incur the sin of killing) cows and Brahmans on the Ganges.

1. ని అంమన శరగోపుదాసరి అచ్చిపనాయులయ్య కొన్నటిశరమ తిరువెంగడనాధునిహవిశెట్టి తింమయ భోగంశింగయ ఐదన

2. దంష్ట్రయ్య తిపుడాశం యల్లయ చతుకు బొందివిడి
 3. యలయ్యపాటి తిమ్మయ్య యటలూరు మొదలైనవారు
 4. య నిమిత్త మబ్బయ్య . . . లకవిరట్ల తాటి కరమలయ్య
అలవదొండు ఫిరంగి
 5. వ నరసింహ్య దేవుని-దండంపెట్టి వొడవిడియిచ్చిన దమక
శాసనం! నె అ గతి బిట్టంకంబినం తెఖ
 6. ను శివక యిచ్చినవారు యాశ్రయస్థులకు యవ్వరులోనం
గానకుంన్నాను గంగకరులం గోబ్రాహ్మ
- * * * *

UDAYAGIRI (35).

[Udayagiri Hill. Telugu. On a rock near the western postern above the Forest Bungalow.]

TRANSLATION.

(Obeisance be to) Rāma. The day of the fight on the Durgam was Monday the third of the bright half of Pushya in the year Vikāri.

NOTE.—It is not known to which fight this refers. In the 16th century Vikāri corresponded to 1539-40. So the reference cannot be to the capture of the Fort by Krishnadēva Rāya.

శ్రీరామ వికారిసామ సంశ్చచ్చర పుష్యశుద్ధ తదియ సోమవార
రంనాడు దుగ గం పొట్ల రినాధినిమా

UDAYAGIRI (36). (A.D. 1660-61.).

[Udayagiri Hill. Persian. From the little mosque.]

TRANSLATION.

(1) During the days of Abdullāh Kutb Shāh, the pride of kings.

Husain Khān secured the blessings of God.

(2) In that he constructed a new mosque and embellished it.

May God accept it for the purpose of prayers.

(3) A thousand and sixty and ten and one elapsed from Hijra (A.D. 1660-61).

(He) Destroyed a temple and constructed the House of God.

(1) بدور معبر شہان قطب شاہ عداد اللہ *

بنامب حسن معادت حسن خان رالہ *

(2) بنائی مسجد نوراً بداد رنیت وریب *

حدا کناد قدرلش زہر طاعت حاہ *

(3) ہزار شصت و دہ و یک گذشتہ اربھرتہ *

شکست خانہ بت، نامب بدت اللہ *

UDAYAGIRI (37).

[Udayagiri Hill. Canarese.¹ From the rock known as Vrata gundu. It is written with an unusual slope.]

TRANSLATION.

Maharājādhirāja, Rājaparamésvara, Srī Vīra Pratāpa Srī Krishnadēva Mabārāya having attacked Udayagiri Durgam and pursued Pratāpa Rudra Gajapati up to Kondavīdu, besieged Udayagiri and captured Tirumala² Rāghava Rāya, the uncle of Pratāpa Rudra Gajapati. On his return to Vijayanagar, he presented to Rāmachandradēva (deity) of Udayagiri, the village named Kanuparē (Kanuparti?) in the *sīma* of Prabhākarapat-tana (Prabhagiripatnam?); to Kōnevallabha Rāja (deity)

¹ The old names 'Canara' and 'Canarese' are mere anglicized versions of the native word Kannaḍa, and we retain the initial C which is sanctioned by old usage

² In Nos. 39, 40 and 41 this name appears as Tirumala Kanta Rāya

the village of Śrīkallu in the *śīma* of Nellore, and to Jalasiddhēśvara (deity) the village named Batnāpālī in the *śīma* of Prabhākarapaṭṭana. The worship of the deities should be carried on with the revenue and the grain derived from these villages . . . as long as the sun and moon exist

[One imprecatory verse.]

Śrī. Śrī. Śrī.

1. మహా రాజాధిరాజ రాజుపరమేశ్వర
2. వరశ్రీ వీరవ్రతాప శ్రీక్రిష్ణదేవ మ
3. హారాయదూ ఉదయగిరి దుర్గా
4. దమేలే బిట్టు వ్రతాప రుద్రగజప
5. తియనూ కొండ వీడుపరియిత వాగలూబా
6. ముఱియ లిరుదు ఉదయగిరియ
7. దుర్గాకె విడియవనూ హాకి వ్రతాప రు
8. ద్రగజపతియవర చిక్క-ప తిరుమలరా
9. ఘువరాయననూ హిడిదుకొండు తిరిగి విజయనగరిగె వి
10. జయ మాడువాగె ఉదయగిరియ రామచంద్ర దే
11. వరిగ సమష్టిస్త ప్రభాకరపట్టణద సీమ
12. యుళగ కనువతె గ్రాం కోణెవల్లిభరా
13. యరగె సమష్టిస్త నెల్లూర సీమయ శ్రీకల్లుగ్రాం
14. జలసిధేశ్వరగే ప్రభాకర పట్టణద శ్రీమెయ్యోళగణ
15. బతులపాలి గ్రాం యిగ్రామగళభ . . .
16. రొక్కధాన్యగిరిందదేవరిగ పూజెనూ . . .
17. యో గంగనూ ఆచంద్రా . . .
18. శవరుటందు కొట్టిడ్డ . . [దానపాలనయోమోధ్య]
19. దానాచేయోను పాలనం [దానాత్వగ్గ మవాప్నోతి
పాలనా]
20. దచ్చుతం పదం— శ్రీ శ్రీ శ్రీ

UDAYAGIRI (38).

[Udayagiri Hill. Telugu. From the same place.

This is evidently a mere copy in Telugu of the preceding inscription and is therefore not translated. It is defaced in parts. See also note to preceding inscription. On the left of the inscription are representations of the discus, Vaishnavite sectarian mark, conch, moon, sun, flagstaff and boar.]

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన
2. శకవర్షంబు . . మీదనడచే బావ
3. సంవత్సర . . రాజాధిరాజ రాజవర
4. మేశ్వర . . . మహారాయు వుదయ
5. గిరి [రుగళంమీద విడిచి ప్రతాపరుద్రగజ]పతిని కొండ
పీటి వయ్యం
6. తము . . కుగాను వేణతనెట్టిప్ర
7. తాపరుద్రగజపతి [వినతండ్రి] తిరుమలకొంతరాయని వ
8. ట్టికొని . . . విచ్చేళి యిపుడు శ్రీపుడ
9. యగిరి ప్రభాకరపట్టా
10. సీమ . . వల్లభరాయని . . . ప్పిం
11. చిన స్థాని సీమలాను శిక్షిల్లుగ్రామ పూజా వున
సాగర
12. సమపించి యీ గ్రామా
13. లు గ్రామా
14.
15. ధర్మ శాస
16. నము దానపాలనయో మధ్యే దానాశ్రేయోనుపా
లనం
17. దానా స్వగ్గ మవాప్నోతి పాలనా అచ్యుతం పదం—

UDAYAGIRI NO. 39.

UDAYAGIRI (39). (A.D. 1642-43.)

[Udayagiri Hill. Persian. From the big mosque.]

TRANSLATION.

(1) Gházi Ali, lord of the age, victor in war ;

Such a man that from him originated speech (or versification) ;

(2) With the help and support of the virtuous king, pivot (*Kutb*) of the world, king (Sháh) of the throne of the Dakhan ;

(3) From one end to the other he (Gházi Ali) burnt away the sweepings of idolatry ;

His justice cleansed the garden of its impurities ;

(4) With the fire of his sword (he) burnt in one moment the idol of idol worshippers ;

(He) killed all, that breaker through (annihilator) of the army ;

(5) When he captured the fort of Udayagiri, the world became full of jeessamino ;

(6) (He) began to construct the mosque and the date was,

“ Founder of the mosque—(Gházi) Ali, the iconoclast.”

[Hijra 1052-or 1642-43 A.D.]

NOTE—The Gházi Ali alluded to was presumably a general of Abdullah Kutb Sháh. A photograph of part of this inscription is appended.

- (۱) غازی علی خان زمان فتح جنگ
 آنکه مخندان شده از وی سخن
 (۲) از مدد و یاروی شاه معید
 تطب زمان شاه مریر دکن
 (۳) مریر او سوخت خس و خاشاک کفر
 کشت عدلش باب شکار جمن

- (۴) رآش شمشیر بت تقدست •
 موجبت نكدم نه روص شك •
 (۵) قلعه اذگتر حر تسعتر كرد •
 گشت جهان برر كل يا سى •
 (۶) كرد بنا مسجد و تاريخ شد •
 تابع مسجد علي بت سكى •
 ۱۰۵۲

UDAYAGIRI (40) (A D 1514-15)

[Udayagiri Hill Tolugu From rock by the
 Lakshminamma temple]

TRANSLATION

Hail ! On the 2nd day of the dark fortnight of Jyeshtha of the year Bhava, which was current after the expired year 1436 of the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Saka era, Śrīman Mahārājādhirāja, Rājaparamésvara Śrī Vīra Pratāpa, Śrī Vīra Krishna Rāya Mahārāyulu Gāru encamped on Udayagiri hill, pursued Pratāpa Rudra Gajapati up to Kondavīdu, captured Udayagiri Durgam after besieging it and seized ¹ Tirumala Kanta Rāya, the paternal uncle (younger) of Pratāpa Rudra Gajapati and returned. He has now presented one village namely Sikkalla (Srikallu of No 37) situated in Nellore *sima* to the deity Kōnavallabha Rāya of Udayagiri. From the revenue and grain derived from the village we shall perform worship and (provide) daily offering and all enjoyments to the deity for ever as long

¹ NOTE.—In the Canarese inscript on No 37 the name is given as Tirumala Raghava Raya

as the sun and moon last. In these terms this charitable edict has been issued.

[Imprecatory verse.]

1. స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవషంబులు
౧౪౩౬

2. చెల్లంగనామీంద నడచే చావ సంవత్సర జ్యేష్ఠ బి ౨ లు
శ్రీమన్మహా రాజా

3. ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాపశ్రీవీరక్రిష్ణరాయ మ
హారాయలు వ్రద

4. యగిరి దుర్గాంమీద విడిశి ప్రతాప రుద్రగజపతిని కొండ
వీడువర్యంతం విరుగంబాడిచి వ్రదయగిరి

5. దుర్గానకు మేణతవేయించి దుర్గాంపుచ్చుకొని ప్రతాప
రుద్రగజపతి వారి పిన్న తండ్రి తిరుపలకాంతరా

6. యనివి వట్టుకొని తిరిగివిచ్చేసి యిప్పుడు వ్రదయగిరి కోన
వల్లిభారాయనికి సవ పించిన నెల్లూరి శీమలాని

7. శికల్లు గ్రా ౧ యీ గ్రామంవల్లం బుట్టిన రొఖధాన్యంరి
వల్ల దేవునికి పూజ పునసకర వైవేద్య సర్వభోగాలున్ను

8. ఆచంద్రాకాస్థాయిగాను నడవంగలవారము లని యిచ్చి
న ధర్మశాసనము దానపాలన యోమ

9. ధ్యే దానాశ్రేయోసు పాలనం దానాత్స్వగ్ మవాప్నో
తి పాలనా దమ్యతం పదం శ్రీ.శ్రీ జేయును.

UDAYAGIRI (41).

[Udayagiri Hill. Canareso.¹ From samo placo. This is a more copy of No. 40 except as regards the name of the nelo of Pratápa Rudra Gajapati.]

¹ The Canarese inscriptions are in Telugu character

1. శుభమస్తు స్వప్తిశ్రీ జయద్భుదయ శాలివాహన శకవ
శకంగభు ౧౪౩౬ సందమేలే నడవ భావసం

2. వత్సరద జేప్తది ౨౮ శ్రీమహామహారాజాధిరాజ రాజ
పరమేశ్వర శ్రీవీరవ్రతావ శ్రీవీరకృష్ణరాయ మహా

3. రాయరు ఉదయగిరియ దుర్గాదమేలే చిట్టు వ్రతావరుద్ర
గజపతియనుకొండ వీడువరియంపరలూ ముటియ

4. లిటిదు ఉదయగిరియ దుర్గాక్కె విడియవనూ హాకి దుర్గా
వనూ లెక్కొందు వ్రతావరుద్రగజపతియవర చికరప్ప తిరుమల

5. కొంతరాయననూ హిడిదుకొండు తిరిగి చిజియమాడు
వాగకోనపల్లి భరాయనిగ సమర్పిసె నెల్లూరు సీమెయ్యుగళ

6. శ్రీ కలగ్రామగ యాగ్రామదల్లి హుట్టిద రొఖదాంస్యగ
లిందదేవరిగ పూజపునసాకరనైవేద్య స

7. వా భోగగళనూ ఆ చంద్రాకాస్థాయి అగి. నడసలున్న
వరుయెందుకొట్టె ధర్మశాసన! దానపా

8. లన యోర్మధ్యే దానాత్మ్యేయోనుపాలనం దానా స్వ
గమవాప్నోతి పాలనాదయ్యతం వదం॥

UDAYAGIRI (42). (A D. 1533-34)

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 14th of the dark fortnight of Māgha of the year Vijaya, corresponding to the year 1455 of the illustrious, victorious and prosperous Śāli-vāhana Śaka era, Mādinoudu, son of Golavābanédu, the door-keeper of Śrīmanmahāmandalāvara Salarāju Pina Tirumalayyadōva Mahārājulu, consecrated 12 Ālvārs (Vaishnava saints) on the east of the temple of Kōnaval-labharāja of Udayagiri, constructed a *kōṇēru* (reservoir)

for bathing for the removal of all sins for the devotees of Hari and for Vaishnava disciples and constructed *Mandapas* on both sides of it. Having made ten thousand salutations daily to the divine and illustrious feet of Kónavallabharáya, Mádinéni Gáru presented to Kónavallabharáya, the *kónéru* and a garden on the holy occasion of Mahásivarátri.

NOTE.—This is the Salaka Rája Chinna Tirumalayyadéva of Sewell, a great officer under the Vijayanagar dynasty. Udayagiri appears to have been within his jurisdiction.

1. స్వప్తిశ్రీ జయభ్యదయ శాలివాహ
2. న శకవషాంబులు ౧౪౫౫ అనునేటి వి
3. జయ సంవత్సర మాఘ బి ౧౪ గు
4. శ్రీమఁ మహామండలేశ్వర సలరాజి పి
5. న తిరుమలయ్య దేవ మహారాజంగారివా
6. కిలికాచే గొలవోబనెని కొమారుండు మా
7. దినెండు పువయగిరి కోనవల్లభరాయని నిధిమీందవ(దే !)

పునియూపు

8. భాగమందు వన్నిద్దరు ఆళ్వారను శ్రీహరిదాసులు వైష్ణవ శిష్యులకు సర్వపాప

9. పరిహారంగాను సానంసేయను కొనేరు కట్టించి పుభయ పారిశ్యాలును మండపగ

10. ట్టించి మాచినెనుంగారు వల్లభరాయని దివ్య శ్రీపాదాలకు నిత్యమున్ను పద్మేలు దండలు

11. పడి మహా శివరాత్రి పుణ్యకాలమందును కొనేరును వనమును కోనవల్లభరాయగ సమహానంసేశను.

UDAYAGIRI (43).

TRANSLATION.

[Udayagiri Hill. Telugu. From the same place.]

On Thursday, the 11th of the dark fortnight of Phálguna of the year Bahudhánya, Tirumalayya of the Vallabbaráya family caused a *Bhóga Mandapa* (a pleasure-hall or cooking-room for the deity) and a flight of steps to be constructed.

1. బహుధాన్య సంవత్సరం
2. రఫాల్లూరి బంగ
3. పల్లభరాయని తిరు
4. మలయ్య భోగమం
5. దశం కట్టించి సాపా
6. నాలు కట్టించినారు.

UDAYAGIRI (44).

[Udayagiri Hill. Telugu. From within the Lakshmamamma temple.]

TRANSLATION.

All the acts of devotion projected by Timmaráju, son of Konétaya, have been successfully brought to a close.

1. కోనేటయ కొమానుండు తిం
2. మరాజు సేయించిన సకలకైంక
3. ర్యము యీడేరెను.

UDAYAGIRI (45).

[Udayagiri Hill. Telugu. From a rock below the Madáru gate.]

TRANSLATION.

The son of the chief (Rázu) of the bearers of Udayagiri Durgam has suffered [or the son of Boyarázulu of Udayagiri Durgam has suffered].

పుడగిరి దుర్గం బోయరాజుల పాలికుడు కష్టపడినాడు

UDAYAGIRI (46). (A.D. 1426-27.)

[Venkataṇṇam. Tolugu. From stone on tank bund.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday, the 15th of the bright half of Śrávana of the year Parábhava, corresponding to the illustrious Śaka year 1348—Hail ! while Śrīmanmahamaṇḍa-léśvara Śrī Vīra Pratápa Déva Ráya Maháráyulu was ruling at Vijayanagar, Bayichana Bóyudu, the grandson of Mutta Ráju Singanaráju and Tndirula Dharmasáni gave this sale-deed. We have sold you the Dasabandam tank constructed by us at Bóyavídu and Kṇḍichalapádu in Udayagiri Rájya. You may enjoy all the income derived from this tank in perpetuity as long as the sun and moon exist.

• [Ono imprecatory verse.]

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు
2. గెరల అనుపేటి పరాభవనం
3. వర్తర శ్రావణ శు గెల ను స్వస్తి శ్రీ
4. మన్నహమండలేశ్వర శ్రీవీర
5. ప్రతాప దేవరాయ మహారాయలు

6. విజయనగరమండ్లు పాంత్రి
7. జ్యము చేయుచుండగాను
8. ముత్తగాజి సింగ్నరాజుగారికి తు
9. దిరుల దర్శనాని మనుమడు
10. బయిచనబోయుడు యిచ్చినక్రయ కాస
11. నం ఉదయగిరి రాజ్యమందు
12. బోయవిడిలోపలను కుడి
13. చలపాటనుం నేముదసపందాన
14. కు కట్టిచ్చిన చెరువు మీక క్రయ
15. ముగాను యిత్తిమి యీచెరువందు
16. ల సకలలాభాలు ఆవంధ్రాకా
17. ప్తాశిగా అనుభవించితిరి పా
18. మాన్యోయం ధర్మశేతుర్నృపాణా
19. ంకా లేకా లేపానియోభవెద్ది;
20. సర్వాంసేకాభావినాపాధివేంద్రా
21. భూయోభూయోయావలేరాషచంద్ర:

UDAYAGIRI (47).

[Vīrūru. Telugu. East of village on the south bank of Upputēru.]

TRANSLATION.

On the 3rd of the bright fortnight of Phālguna of the year Pramādi, the paid servant of the ruler of Vīrūru granted this charitable edict of gift of land to Bemmalāta Vīrappa. We have granted to you with litation of water the villages Asavēmula, Viṭātilangam & Rarlapalli (?) as *sarva agrahāra* for the religious merit of Voda Komāra Vonkatādrināyanivāru. Therefore you should take possession of these three villages and you, your sons and grandsons should enjoy them.

Whoever, coveting this charity, speaks ill of it will be considered to have eaten the excrement of his son and to have sucked the yard of a donkey . . . (?)

1. ప్రమాది సంవత్సర పాల్లుణ శుద్ధ
2. ౩ లు వీరు రిధారకై జీతపువారు బొమ్మగా
3. ఓ వీరప్పను ఇచ్చిన భూధాన ధర్మశాసనం అశ
4. వేముల విభాతి లంగంబర్లవల్లె నొడకొమార
5. వెంకటాద్రినాయని వానికి పుణ్యంగా సహ గ్రహారంగా
6. దారదత్తంచెసి మీకిష్టింగనక ముమూరు చేసుక పు
7. త్రపపుత్ర పారంపుర్యం అనుభవించి బ్రిలికేది యీపుణ్యా
8. లకు యవండు అఁగింది కీడాడిన కూడు
9. కి పియ్య తిన్నవాడెగాడిదె శిస్సుం
10. దింకినవాండే యీ కొఁఁతిగొని
11. పింగుగుడిచినవాండే.

UDAYAGIRI (48). (A.D. 1252-53.)

[Yépilagunṭa (hamlet of Chilakapád). Telugu. On three sides of a stone. The three sides seem to make up one inscription though they do not run on very well.]

TRANSLATION.

Hail! While Śrīman Mahāmaṇḍalésvara Paśáhita (?) Tikkayadéva Mahārājulu, who is possessed of all praise-worthy attributes, was pleasantly passing his time at Vādólagatṭu, listening to pleasant converse in company with his chief minister Śrīman Siddana Pregada, who is possessed of all praiseworthy attributes, his minister (Pregada) Tikkayanátha, his father, his younger brother, and a party of men venerable with age and famous, his (Tikkayadéva's) father, having considered what is *dharma* (virtue) and what is *adharma* (vice), (provided) for

6. విజయనగరమండ్లు పాంబ్రా
7. జ్యము తేయుచుండిగాను
8. ముత్తగాజు సింగ్నరాజుగారికి తు
9. దిరుల దర్శపాని మనుమడు
10. బయిచనబోయుడు యిచ్చినక్రయ శాసన
11. నం ఉదయగిరి రాజ్యమంచు
12. బోయవిడిలోపలను కుడి
13. చలపాటనుం నేముదనపందాన
14. కు కట్టిచ్చిన చెరువు మీక క్రయ
15. ముగాను యిత్తిమి యీచెరువందు
16. ల సకలలాభాలు ఆవంద్రాకల
17. స్తైశ్యగా అనుభవించితిరి పా
18. మాన్వోయం ధర్మశేతుర్ నృపాణా
19. ంకాలేకాలేపానియోభవెద్ధిః
20. సర్వాం నేతాభావినా పాధివేంద్రా
21. భూయోభూయోయాచలేరావచంద్రః

UDAYAGIRI (47).

[Vírúru. Tolugu. East of village on the south bank of Upputérú.]

TRANSLATION.

On the 3rd of the bright fortnight of Phálguna of the year Pramádi, the paid servant of the ruler of Vírúru granted this charitable edict of gift of land to Bommaláta-Virappa. We have granted to you with libation of water the villages Asavémula, Viláttilangam & Rarlapalli (?) as *sarva agrahára* for the religious merit of Voda Komára Venkatádrináyanaiváru. Therefore you should take possession of these three villages and you, your sons and grandsons should enjoy them.

11. ప్రధానులైన
12. సిద్ధనపెగడ
13. తిక్కయ నాథ
14. రిపెగడయు
15. ం దమతం
16. డినం తోడు
17. నింతమహ్మదు
18. నుంగూడి
19. యు వయో
20. వైతప్రము
21. ఖులై య
- 22 శవగంబుతో వదాల
23. గట్టునం దిష్ట కథ వి
- 24 నోచంములం నున్నయ
25. వసరంబునభర్తాధర్మం
26. విచారించి తమతండ్రి
27. తిరుకాళేశ్వర శ్రీమహా
28. దేవరకుంసంగభోగరం
29. గ భోగంబులకు. । స్వస్తి శ్రీ
30. సకవరుపంబులు
31. ౧౧౭౪ నేండు శ్రీ వీ
32. ర రాజేంద్ర చోడచక్ర
33. వర్తి .౯. శ్రావణ. బృధా
34. వి సంవత్సర పాల్గొన
35. బహుభా ౧౫ వదవా
36. రమునాంబి సూర్య
37. గ్రహణమునాండు తి
38. రుకాళేశ్వరదేవర దివ్య
39. శ్రీపావవచ్చా గ ధకులై

decorations and other enjoyments for Tirukalésvara Srī Māhadéva.

On Vaddavāram (Friday) the 15th of the dark fortnight of Phālguna in the year Paridhāvi corresponding to the illustrious Śaka year 1174, in the 9th year of (the reign of) Srī Vīra Rājendra Chódachakravartī, on the occasion of an eclipse of the sun, he (Tikkayadéva) who is the worshipper of the illustrious lotus feet of Tirukalésvara (presented) to Tirupurāntaka déva; (and) his younger brother (gave) to Kédāradéva.

There is (a village) Bódapādu in Chulakapāti Kampagnalam. They presented (Bódapādu?) with libation of water to last as long as the sun and moon exist. Any one who denies the existence of this charity will have worms in his mouth (?). Those who obstruct it will incur the sin of killing a cow near the Ganges. They will be considered to have eaten the flesh of a dog from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse]

NOTE—This chief minister does not seem to be mentioned elsewhere in the collection

- 1 స్వస్తి సమ
- 2 స్త ప్రశస్తి స
3. హిత శ్రీమ
4. వహ మండ
5. శ్వర ప్రసా
6. హిత] దిక్కయ
7. దేవ మహా
- 8 జలు సమ
9. స్త ప్రశస్తి సహ
- 10 ర శ్రీమన్నహ

11. ప్రధానులైన
12. సిద్ధనపెగడ
13. తిక్కయ నాథ
14. రిపెగడయ
15. ం దమలం
16. డినం తోడు
17. నింతమవట్టు
18. సుంగూడి
19. యు వయో
20. వైతప్రము
21. ఖులై య
22. శవగంబుతో వయో
23. గట్టునం దివ్వు కథ వి
24. నోదంములం సున్నయ
25. వసరంబునభర్తాధర్మం
26. విచారించి తమతండ్రి
27. తిరుకాళేశ్వర శ్రీమహా
28. దేవరకుంకంగభోగరం
29. గ భోగంబులకు. | స్వస్తి శ్రీ
30. సకవరుపంబులు
31. ౧౧౭౪ నేండు శ్రీ వీ
32. ర రాజేంద్ర చోడవక్ర
33. వర్ణ .౯. శ్రౌహి. దర్శి
34. వి సంవచ్చర పాల్గుణ
35. బహుళ|| ౧౫ వడవా
36. రమునాంతి సూర్య
37. గ్రహణమునాండు తి
38. రుకాళేశ్వరదేవర దివ్య
39. శ్రీపాదపద్మా గాథకులై

40. త త్రిపురాంతక దేవునికిన్ని
41. అతనితన్నుండు గేదా
42. ర దేవనికేం చిలుక
43. పాటికంపన
44. అములో బోగ
45. డ పాడ నుం
46. న్నది ఆచం
47. ద్రాక్షముగా
48. ధారాపూజ
49. ముసేసి ఇ
50. చ్చినవాండు
51. దీనిం నెప్ప
52. డులేదన్నవా
53. ని నోర తోం
54. కపుప్పులు
55. దొలుదీనికి వి
56. క్రితంచేస్తే వా
57. రు గంగ కలు
58. తం గపిలం పా
59. పిచినవారు
60. తమ పెదకొడుగు
61. కపాలానంస్వ
62. నరమాంస వి
63. క్షణంబుసేసి
64. నవారు స్వదత్తం
65. పరదత్తంవ్యాపిహ
66. రెతిపపంధరా వష్టి
67. వర్షసహస్రాణి
68. విష్ణాయాం జాయతే క్రిమి.

VENKATAGIRI (1) (A D 1230-31)

[Chápalapalli Tamil From Vishnu Temple The inscriptions on this temple are very long and in order to save space we have omitted those portions which merely describe the mode of sharing the endowments]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the expired Saka year one thousand one hundred and fifty-two corresponding to the 15th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, on a date in the month of Tai, Bojjádévi the consort of Yádavaráya Bhujabalasiddharasa, . . . to give as . . . in Pákkainádu (a sub-division of) Jayankonda-Cholamandalam

[The inscription then goes on to describe the lands and the shares, 46 in number, given to Brahmans]

According to the cadjan document signed by pullayar to these persons I, Kamala Mahádévi *alias* Bejjádévi, consort of Rajámalladéva *alias* Bhujabalasiddharasa *alias* Yádavaraya caused this to be inscribed on stone

If there should be any who injures this charity, he will incur the sin of one who kills a tawny cow on the banks of the Gangos I shall place on my head the illustrious feet of those who protect this charity

Having ongraved this stone . . . 40 *kulis* of the mango topo, the jack fruit topo . . .

[1] ஸ்ரீமதி சகரா ஆண்டு ஆயிரத்த ஒருநூற்றை[மப-
ததிர]ண்டு சென்ற திரிபுவனசசககா[வ]ததிகள ஸ்ரீராஜ[ரா]-
ஜசே[வ]ரகரு யானாதி மடுவத தைமாவதொருகா[ள] உாத-

வராயமொழுவெலிவிராலாரொடெய்யென ஜயவகொ-
ண்டசொழமண்டலத்துப்பாக்கனகநாடெப்பாட

[2] மாகேசுபெ[பகா]கக்கொலிப்பின .

[11] வகன பகல பெற இப்பெருநகு பின-
னையா திருவெழுதது இடெகுமததனகபொலேப்படியெ பெ-
றற பெண்பெபாவரம கலவெட்டிவித்தொர யாதவராம-
நீலம்-

[12] ஜவவெலிவிராலாரான நாமமலலெவருடைய டெவி-
கமெழிததாரெலியார வெஜ்ஜெயென இயிழ்ந்து[சூ] கித-
வரை செலவதாக மதுரநதகபொததபிசசொழன எறவி

[13] பததிலெ இப்படி கலவெட்டிவித்தொ-
இயிழ்ந்ததுக்கு அழிவு கினைததாருண்டாயில கொணகககரை-
யில குரால பக்ககொனனான பாபதலெபுருவார இயி-

[14] சீட்டுதெ நகிதாக ஸ்ரீ வாடிய-
வெலிவெ இகலவெட்டி நிலைகள் பெத்-
திரு இடகது மாணொபும பிலாத்தொபுநகுழி நாதபதம்
பொலி

VENKATAGIRI (2)

[Chāpalapalli Tamil North wall of Vishnu
temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the twenty first year of the reign
of the emperor of the three worlds, the glorious Rājara-
dēva, in the month of Ādi, I, Savanar Aludappillai gave
recently one *māddai* as interest for three evening lamps
presented by me to (the god) Yādavanīrāyanaperumāl
in the city of Nīgarpudōl *alias* the glorious Rajamallach-
turaiḍimangala

This one *māḍai*

NOTE.—There is a village called Nágavólu in Venkatag'ri Division. Possibly Nágapudól is the old name of the same place.

[1] ஸ்ரீராமபுரி கிருஷ்ணசங்கரங்காலத்திலுள்ள ஸ்ரீ ராஜராஜ டே-
வற்கு யாண்டு இருபத்தொன்றாவது ஆ(ட்)டிசைமகரம் நா-
மபுடொலான ஸ்ரீராஜபுஷ்சுரர்வெஜிம்மத்தூ

[2] யாதவநாராயணப்பெருமானுக்கு ஸவனர் ஆளுடை-
யபிள்ளையென் வைத்த சந்தியினக்கு [மூக்]றுக்கும் பெ.விஜ்-
ட்டி இன்னாளில் குடுத்த மாடை ஒன்று இம்மாடை ஒன்
க[ம]

VENKATAGIRI (3).

[Chápalapalli. Tamil. Inscription going round the
Vishnu temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 15th year of the reign of
the emperor of three worlds, the glorious Rájarájadéva, on
a date in the month of Tai, Bejjádévi, the consort of
Yádavaráya *alias* Bujabalasiddarasar gave to the god
Emperumán Yádavanaráyana in the city which we
established at Nágapudól, for the maintenance of a sacred
perpetual lamp as long as the moon and sun last, land
(measuring) two hundred and twenty *kuli* out of the two
thousand *kuli* granted free of tax under this tank made
up of (1) one hundred *kuli* situated to the east of the
land belonging to the Brahmans of Mókkadai, to the
south of Kundili the *dēvaláyam* of the lord . .
laniṣvara and to the north of the supply channel and

(2) one hundred and twenty *kuli* of land under the tank called Déviyárerai *alias* Kamalamahádévéri which I caused to be dug

The priest Tiruvénkadabhāttan having received this two hundred and twenty *kuli* before the sacred door way of Yádvanaáráyanaperumál is bound to maintain this sacred perpetual lamp as long as the moon and sun last

I, Bajjádévi, the consort of Yadvavaráyar *alias* Bujabhasiddharasar left in the hands of this priest Tiruvénkadabhāttan this land (measuring) two hundred and twenty *kuli* so that he may also, without hindrance from any man, raise a hot weather crop therein . . . Let there be prosperity

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவரச்சக்கரவாத்நிள ஸ்ரீராஜராஜதேவாகுத யாண்டெய்தி வது தைம்மாஸத்தொருநாள யாடிவராயா ஸ்ரீஸ்தவவலிநீராஸா தேவி வெஜஜாதேவியென இளம்புடொகில நாகுகளெறநின் அகரத்தில எம்பெருமான யாடிவநாராயணப்பெருமான்கு ஒரு திருநகநாவினக்குச்சகதிராதித்தவரை செலவகடவதாக இவ்வெரிசீழ் திருவிடையாட்டசிலம் குறிசிரண்டாயிரத்தில மொககடய ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸ்ரீ நிருபதுமாகககுழி இந்நூற்றிருபதும யாதவநாராயணப்பெருமான்திருவடிபிடிக்குணம்பியார திருவெங்கடவட்டன கைக்கொண்டு இததிருநகநாவினக்கு ஒன்றும் சகதிராதித்தவரை செலுத்தககடவநாகவும் இப்படி இததிருநகநாவினக்கு ஒன்றாகு விட்ட நிலம் உடையக்குவகொடைப்பயிர் செய்யுமிடத்து நொர்பாதிமென்று சொ-

[2] . . ஸ்ரீஸ்தாமுடயநாயகரா தேவதானமான குண்டிகுத்தெற்றது கீகடடிவாககாங்கு வடக்கு இவடத்திலெதுறுதுழியும் நாக கலீசித்த தேவியாரெரியெனகிற கமலமநாவினக்குச்சகதிராதித்தவரை செலுத்தககடவநாகவும் இப்படி இததிருநகநாவினக்கு ஒன்றாகு விட்ட நிலம் உடையக்குவகொடைப்பயிர் செய்யுமிடத்து நொர்பாதிமென்று சொ-

[3] லலககடவதனறாக இனிஸமிருதறநிருபதுமிஹமயோ
திருவெங்கடஹட்டன வசம விடடென யாடிநாயா ஸுஜஸ-
ஹிவிஸருடைய டெவியா டெவஜஜாடெவியென ஸ்துது

VENKATAGIRI (4)

[Chapalapalli Tamil From the Vishnu temple]

TRANSLATION

In the 19th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájurajadéva, in the month Aippasi, Káśanmai the son of Yádavaráyar, gave to Embérumán Yádavanáráyanaperumál, at Rájamallachaturvédi mangalam (situated) in Pákkainádu one *mádu* for the maintenance as long as the moon and sun last of one evening lamp endowed by him

I, Tiruvéngadabhattai, bind myself to maintain the evening lamp with this *mádu* as long as the moon and sun last

[1] சிறுவகசசககரவததிகள ஸ்ரீநாஜராஜடெவறகு யா-
னெ யல்வது ஐப்பசி மாஸி பாககைஹட்டெ

[2] ஸ்ரீநாஜஸ்து சசதுவெதிமநகலது எஃபெருமந யா-
தவநாராயணபபெருமாளுக்கு யாதவராயா

[3] மகன் கசாணமையென வைத்த சநதிவிளக்கு ஒன்று
ஞசநதிராதித்தவனா செலுத்தககடவ[ரா]ஃ இககொயிவின

[4] டை ஒளலு இமமாடை ஓகறுகரும சநதிராதித[வ-
னா]சசநதிவிளக்கு செலுத்தககடகெந திருவெங்கடபட்டெ

[Then follows one line which forms part of another inscription.]

Emberumān Yādavarāyan of Śrī Rājamallachatruvédimaṅgalam.

[1] ஸ்ரீதிருமாவளச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதேவற்கு யாண்டு மிக வது ஸேது[ய]ணஸாது[திரு] நாள் அகமலநாகபுடொலான ஸ்ரீராஜமல்லச்சது ஸ்ரீமங்கலத்து எம்பெருமான் யாடிவகாராயணப்பெருமானுக்கு யாடிவராயன் கட்டிதெவரசன் பூயா.

[2] தி தொண்டைமாதாநாற்றுர் காதராயதென் நாலுசனினக்குச்சக்கிரா[தித்த*]வரை செல்லக்கடவதாக நாள் விட்ட பசுநாலு இப்பசு நாலுக்குமாக நாயறுநாட்டுக்கொண்பெருமான் வசங்குறித்த மாடெ [ந] . . .

[3] க்ககம ஸ்ரீராஜமல்லச்(ச்)சதுர்வெதிமங்கலத்து எம்பெருமான் யாதவராயன் நா.

VENKATAGIRI (7).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu templo.]

TRANSLATION.

I, Yādavarājan, who bear the birudas:—the glorifier of the Yādava race, the one entitled to the five great musical sounds (instruments), Mahāmaṇḍalēśvara, (great provincial chief), the lord of the best of cities Kannchāra . . . the worshipper of the lotus feet . . . the destroyer of hostile forces, who bear the name “Samastarājāsraya” (i.e., the asylum of all kings), the king of the race of Śaṣikula Chálukki which is endowed with all eulogistic titles; gave lands (as follows) as exclusive property of the deity . . . city which

formed part of Nágapudol in Pagámanádu in Pákkamádu in Cholamandala —2,000 *ku* of wet land under the tank of this city 13,000 *ku* of dry land

marked off as exclusive property of the deity (Emperumán)

caused to be constructed by (Kamala Mahá ?)

dévi I caused to be granted with libation of water on behalf of the Vellálas of Kanumili by (Madurantaka) Pottapichóla Erasiddharasa whom I brought (for this purpose), ten *mádu*s to this deity (Emperumán) .

Tiruvankatabhattin who possesses rights in this temple, and who worships the sacred feet .

as long as the moon and the sun endure .

[1] யாழ்வகுலத்திவனவழிமதவனாழ்வோரஜ்யேந்திரே
ஸ்ரீராம கங்கவாரவாரலராயிவ ராஜேஸ்வ-
ராத்ந வரவாஸாயகன வஜ்யேந்திரா நாயகஜேயந்நவஜ-
ய்யுஸ்தி ஸரிகுஞ்சாளுக்கிலம்மா ன்ன யாதவராஜக-

[2] முமணடலததுப்பாகைகாடனெ பகாமநாட்டில நாக
புடொலிறிபிறிவான ஆகரம் கு நான விட்ட
திருவிடையாட்டனகளாவன இவலகரத்து எரிசிறு கஞ்சைகி-
லவகுறி உதும இவவெமபெருமான திருப்புற

[3] ஷேவி கலவிவிதத் கமஸேவாஷேவிபுத்தெரியும் இவ-
வெரிகுநீர்ப்பாய இவன கண்ட மபெருமானு-
கருத்திருவிடையாட்டமாக பிறிந்த புஞ்செய குழி யகதும
கனுமிவி வெளளாளா பககல னுன பொன்னறமிட்டுமணை-
றக்கொண

[4] தகப்பொத்தபரிசொழன எறவிறவரை இனித-
து சிவாராபித்தகருந்த இவவெமபெரு
மாடை பத்து இமமாடை பத்தும இக்கொயினிவ காணியாளள்
திருவடிபிடிப்பான திருவெண்கடபட்டன் சநகிராதிதவரை-

VENKATAGIRI (8 & 9).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple.

These are two fragments, the first recording the grant of one *máḍai* to Aṅgaḍabhaṭṭar by Yádavaráyar of the town of Nágarpudól *alias* the glorious Rájamalla-chaturvédimanḡalam (situated) in Pákkainádu; the second mentioning Témanḍi Ammai the wife of Bhujabalasiddharasar.]

(8).

[1] மண்டவத்துப்பாக்கைகாட்டு அகரம் காகர்புடொலாந
புரிநாஜ[2]வ்லச்சதுர்வெதிமங்கலத்து யாதவராசர்

[2] அங்கடபட்டர் வசம் குடுத்த மா[3]டதூற்றும் கொ-
ண்டசந்திராதித்தவரைக்கடலார்

(9).

[1] தவராயர் புசபலசித்தனாசர் முப்பியார் தெமாண்டி.
அம்மையென பாக்காட்டுப்பகாமநாட்டு அகரம் காகபுடொ-
லான

VENKATAGIRI (10).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple. Transla-
tion doubtful.]

TRANSLATION.

In accordance with the village inscription engraved by us on stone for the town founded by us in Nágapudól in . . . Nádu, Pillaiyár Bhujabalasiddharasar having declared his intention of founding this town in Nágapudól in the 39th year of the reign of Kulóttuṅga-chóḷadéva, Nárumidan Pirraiyándaṅ (gavo) in the second year of (the reign of) this Rájarájadéva . . .

including the tank of dévi, demarcated it with stones on the four sides, set up the imago of (?) Madurántakapettapichóla *alias* Siddharasa, dedicating the village with libations of water, and granted the lands included within these four boundaries, i.e., all the wet and dry lands excluding the tax-free lands—all the temple lands of Nágésvara Udayár in this town, the garden lands forming the boundary of this town and lying to the east of Tondaimán *kuli*, and 800 *kuli* of garden land near the temple of Pidári,—Pillaiyár's share 32, my share 14—total 46 shares—as follows, (here follow the shares of various Brahmans).

[1] காட்டு நாகபுடொலில் நாகக்களத்தின. அகரத்தக்கு நான் துரையாவலம் கங்கெட்டுவித்தபடி குடொத் துக்கசொழிதெவர்க்கு ஈயசு வது நாளிலே பிள்ளையார் ஸ்ரீஜயவல்லியால் இந்நாகபுடொலிலே அகரமெற்றவாராகக் கொலிச்செல்லாநிற்க நாமுமிகள் பிறைபாண்டாள் இவ்விராசராசதெவருக்கு இரண்டாவது நாளிலே எ[று]டயாரியை அழகா-

[2] ம் ஷெவியார் எரியமுள்ப்பட இந்நாகபுடொலிலே சிழக்கடய ஊர்ப்பிழிவாகப்பிழித்து காற்பாலெல்லையுங்கல்லு நடுவித்து மதுராந்தகப்பொதப்பிச்சொழிளென விரிபுரவரைவிட்டுத்து அகரமாக நிர்வார்ப்பித்துக்கொண்டு இந்நாற்பாலெல்லைக்குள்ப்பட்ட நிலத்தில் இவ்வகாத்தில் நாயகர் திருநாமியூரமுனையார்க்கு இ

[3] ளளகொத்தமத்தனையும் தொண்டைமான் குழிக்குழி இவ்வகாத்தெல்லையாக நஞ்சைநிலமான கொத்தமும்பிடாசிகொயிலருகில் கொல்லைகுழி எண்ணூறும் இவை திருவிடையாட்டமாக விட்டு நிக்கி நின்ற நிலம்புஞ்சை நஞ்சையுள்ள நிலமத்தனையும் பிள்ளையார் அகரப்பங்குமுப்பத்திரண்டும் எந்நகரம் பங்கு பதிராலும் ஆகப்பங்கு காற்பத்தாராக தி [புது]

[4] பொவசம தமமுடய திருவெழுத்திட்ட திருமுடிக்கு-
தத பொக்குமுதல வங்கிப்புகழ்தது ஓசநீணமடடன பங்கு ஒன-
று இவன பிள்ளை திருவெங்கடமடடன பங்கு ஒன்று குஞ்சப-
பூ ஓசநீணமடடன பங்கு ஒன்று பிறநதூர மலைகின்றன-
மடடன பங்கு ஒன்று குஞ்சபபூ ஆவுடையானமடடன பங-
கு ஒன்று.

VENKATAGIRI (11)

[Chápalapallu Tamil From Vishnu temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the year of the reign of Kulóttungachóladéva, I, Rájamalladévan *alias* Bhujaba-lasiddharasa the son of Ksttidévarasan (who bears the hirudas), the best of the Yadava dynasty, the hight of the Yádava race, he who possesses the five Mahasabdas, Mahámandalésvara (the great provincial chief), the lord of the best of cities Kanchavarapura, the lord of Vengi, the receiver of gifts from the goddess Pitaradévi, the worshipper of the lotus feet of the glorious Venkatanátha, he who bears the name samas-tharájárayan (the refuge of all kings), the head of the famous race of Śákukulachálukki, created, through Madurántakapottapichóla *alias* Erasiddharasa, the town of Nágapudól (situated) in Pagámanádu in Pákkamadu (a sub-division) of Jayankondachólamandala as a soparato city demarcated on the four sides with stones, (and granted it) with libation of water and divided the lands therein into forty-six shares

புத்தேரியந்திருவிடயாட்டமாக விட்டு நிக்கி நின்ற சொத்தமெ-
ல்லாம் நாறபத்தாறுவாறமாக கிஸயித்து இதில் நான குடுத்த-
வாறம முபத்திரண்ணமெ கமலமாஷேஷிதஸ்ரீ பி மாகக்குடே
வாற வெடி

VENKATAGIRI (12).

[Chápalapalli. Tamil. West wall of Vishnu temple.
Illegible.]

VENKATAGIRI (13).

[Chápalapalli. Tamil. An inscription going round
the Vishnu temple.]

TRANSLATION.

In the 39th year of the reign of Kñlóttungachóladéva,
Rájamalladévan *alias* Bhujabalasiddharasan, the son of
Kattidévarasan (who has the *birudas*) (tho
best of the *Yadu* race), (gave) a flower garden called
after Rájamallan (donor) measuring 100 *kuli*, a mango
tope measuring 20 *kuli*, and a jack fruit tope measuring
20 *kuli*, including Puravalakkál *alias*
Vishajyasamudra (evidently a reservoir) which was
granted as temple property in
Jayankondacholamandala. All this

[1] ஸ்ரீ குலோத்தங்க[சொழ]தெவற்கு யாண்டு
கயக ஆவது யடிவஸ்குலோத்தமன

[2] கட்டிதெவரசன மகன ராஜமல்லதெவனான மஹேஸ்வ-
ரமயிரஸனென ஜயங்கொண்டசொ

[3] கருடையில ராஜமலலந திருநதவனகருழி ஈம மாந-
தொப்புகருழி உய பிலாகதொப்புகருழி உய கமல தேறா

[4] தெருவிடையாட்டமாக விட்ட புதுவலககாலான வி
ஷையலபேரமும உடபட இத்தனையும்சாரந-

VENKATAGIRI (14)

[Chápalapalli Tamil East wall of Vishnu temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the 20th year of the reign
of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttun-
gachóladéva, in the month of Adi, I, Nilamareddi Kattai-
yan, (gave) for one evening lamp to
(Yádavanará)yanaperumál and for reading the Bhárata
on the sacred temple doorway (a
sub division) of Jayankondachólamandala

[1] ஸ்ரீராமேஸ்வரே நம: கருடையில ராஜமலலந திருநதவனகருழி ஈம மாந-
தொப்புகருழி உய பிலாகதொப்புகருழி உய கமல தேறா

[2] யணபபெருமானாகரு நம: கருடையில ராஜமலலந திருநதவனகருழி ஈம மாந-
தொப்புகருழி உய பிலாகதொப்புகருழி உய கமல தேறா

VENKATAGIRI (15)

[Chápalapalli Tamil East wall of Vishnu temple]

TRANSLATION.

In the 12th year of the reign of the omperor of the
three worlds, the glorious Rájadéva, on the date of

Chittirai equinox, the *máda* which I gave for one evening lamp to last as long as the moon endure to (the god) Yádavanaráyanaperumál .

[1] திரிபுவனசசககாவாததிகள் ஸ்ரீராஜதேவதகு யாண்டு
யெ ஆவது சித்திரைசிஷ்டாவிதான [வி]னையாரய[ராவநா]-

[2] ராயணபபெருமாளுக்கு (வி)வந்திராதிதவரை செல-
வதாக ஒரு சந்திவினக்குச்செலவதாக நான்குததமாடை

VENKATAGIRI (16)

[Chápalapalli. Tamil. East wall of Vishnu templo]

TRANSLATION

I, (who bear the *bnudas*) Véngivallabhan (the lord of the Vengi country), Pitaradévivaraprasáidhan (the receiver of boons from the goddess Pitaradevi), the worshipper of the illustrious feet of the lord of Śrīkāḷa-hasti, . Venkata granted the big channel named after Kamalamahádevi, the Tondaiman tank and certain . lands under this tank, and also 33 cows for one perpetual lamp and also the interest on . . . for ten evening lamps, to our lord Yádavanaráyanaperumál set up by me in Śrī Rajamallichaturvédimangala

NOTE—The ruler referred to is probably the Yádavarajan of preceding inscriptions Kamala Mahádevi is mentioned in No 1

[1] ன வெங்கிவல்ல[து] வீராத்தேவராய-
லாயக[து] ஸ்ரீகாளத்தேவராயராயக[து] ஸ்ரீவெங்-
கடநாம உ-

[2] ஸ்ரீராஜதேவதகுயாண்டிவந்திராதிதவரை
செலவதாக ஒரு சந்திவினக்குச்செலவதாக நான்குததமாடை

[3] கமலஜீதராஜேஷிபபெருவாயக்காலம்
தொண்டைமான்னெரியும் இவ்வெரியைச்செ[ர]ப்பலகை எட்டு
கிலம் இவ்-

[4] , , மாணுகு திருநந்தாவினக்கு ஒன்றுக்கு
பசு கயிற் ம சக்திவினக்கு பத்துக்கு பெண்பூட்டாககுடுத-

VENKATAGIRI (17)

[Mópuru Tamil From south wall of Chennakésava temple.]

TRANSLATION.

This is a fragment dated in the 18th year of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva and mentions Késavaperumál of Munoyúr.

NOTE—Munoyúr, Munoppur and Periyamunoppur seem to be the place now called Mopuru

- [1] திருபுவனசக்கரவத்தி
- [2] ஸ்ரீராசராசதேவாக்கு ய-
- [3] ண்டு பதினெட்டா-
- [4] வது முதல முறை-
- [5] ஸ்ரீ கௌடபெருமான

VENKATAGIRI (18)

[Mópuru. Tamil From south wall of Chennakésava temple]

TRANSLATION.

This is a fragment and records the gift of 2½ *mádaí* by a relation of Tikkamaraddi for an evening lamp.

- [1] சந்திரா தீப்தவரை-
- [2] செல்லக்கடவத[ா*]க
- [3] திக்கமாட்டி.ய-
- [4] ரத பெரிதயதும் சந்-
- [5] திவினக்குக்கு குவித்த-
- [6] [மாடை உறா இ]ககொயி-
- [7] வ காணியாளன் ஆ- .
- [8] னாதபிளனையும் க[ாரந்]-
- [9] யணி-
- [10] . ம-
- [11] . . .
- [12] கை-
- [13] காண்ட-
- [14] ரக்கன்-
- [15]

VENKATAGIRI (19).

[Mópuru. Tamil. South wall of Chennakésava temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the eighteenth year of the reign of the emperor of the three worlds, Rájarájadéva Cholaatévar, Chódappiraddi (*alias*) Dásamanáyakkan gave as charity in the name of Chalukkináráyana *alias* Manumasittiyarasar of Periyamunoppúr (situated) in Pagámainádu, for interest, one *mádaí* for an evening lamp to the temple of Késavaperumál.

Having received this *mádaí* to maintain this lamp, I, Anantamúrtibhattan, the possessor of rights in this temple as long as the moon and sun last.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள் ராஜராஜசோழ-
தெவர்க்கு யாண்டு எட்டாவது [ப]கா[ம]னாட்டுப்பெரியழு
னொப்பூச்சனாக்கிராராயண மதுமதித்தி[யரசர்] யஜ்-மார
கெஸபபெருமாள் கொயில சொட-

[2] ப்ரிபட்டித்தாசநாயக்கனென பொலிபூட்டா[க*] சந்-
திவிளக்குகிட்ட மாடை ஒன்று இமமாடை[க்கு]சசநதிவிள-
க்கு க செலுத்துவதாககைக்கொண[டு] இக்கொயிலிகா-
ணியாளனான அநந்தமுத்திபட்டனென சநதிராதிதவனா

VENKATAGIRI (20).

[Mópuru. Tamil. On stone to north of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 22nd year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, Vittami Reddi, the son of Vayirappa Reddi, a Reddi resident in Munoppúr, gave one evening lamp to the god of Tiravéngadam; Nárappa Reddi, the son of Pandári Kéttama Reddi, gave one evening lamp; and Payatitappa Reddi (the son of) Dharma Reddi gave one evening lamp; and Tiraiyappa Reddi gave one evening lamp. These together came up to four. One perpetual lamp Thus five lamps (have been presented). (Let them be maintained) as long as the moon and sun endure.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள்

[2] ஸ்ரீ ராஜராஜதெவற்கு யாண்டு

[3] எட்டாவது முனை[ா]ப்பூர செ-

[4] ட்டிருடி விரிப்பெட்டியா ம-

- [5] கங் விட்டமிரெட்டியாச் சூதி[ருவெங்].
 [6] க[ட*]முடையநாயகருக்கு விட்ட சந்திவிள-
 [7] க்ருவொன்றும் பண்டாரிக்கெத் தமரெ-
 [8] ட்டியாச் மகராஜப்பொட்டியா[ர்*] விட்ட
 [9] சந்தி வி[ளக்*]து ஒன்று பமதிதப்பொட்டி தர்ம-
 [10] ரெட்டி விட்ட சந்திவிளக்கு ஒன்று தி-
 [11] னையப்பொட்டியாச் விட்ட சந்திவி-
 [12] னக்கு ஒன்றுமாக சந்திரா[தித்தவரை]
 [13] நாலாயகண்டவி[ள*]க்கு ஒ . .
 [14] ய[டு]டவிக்குயல்கும் வைத் . .
 [15] க்திராதித்தவரை தெ[வி]ல் க . .
 [16] கடவுறு

VENKATAGIRI (21).

[Pālemkūṭa. Telugu. On Venkatagiri drug near the spring.]

TRANSLATION.

On the 10th day of the dark fortnight of Bhādrapada of the year Tārana, Bhujabala Boppayya Déva Mahārājula constructed a cistern on the Kalimili Durgam.

NOTE.—It is not clear who is referred to in this and the following inscription. The epithet Bhujabala suggests a Chōḍa descent. The present Rāja of Venkatagiri has informed us that he does not think the inscriptions 21 and 22 can refer to any of his ancestors.

- 1 తారణ భాద్రపద
 2 బంం ల భజబల బొ
 3 పుయ్య దేవమహారా
 4 జల కలిమిలి దుర్గ
 5 మీంద చెమర్లట్టం
 6 చెను.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள் ராஜராஜதேவா-
தேவாரு யாண்டு எட்டாவது [ப]கா[ம]னுட்டுப்பெரியமு-
னோபபூசகனாகநாராயண மறுமலிததி[யரசா] யஜ்ஞமாந
கேஸப்பெருமான கொயில சொட-

[2] பரிசுத்தத்தாசநாயக்கனென பொலியூட்டா[க*] சந-
திவினகருகிட்ட மாடை ஒன்று இமமாடை[கரு]சசநதிவின-
கரு க செலுத்துவதாகக்கைக்கொண[டு] இக்கொயிலிலகா-
ணியானன அநந்தமுறதிப்பட்டனென சநதிராதிதவரை

VENKATAGIRI (20).

[Mópuru. Tamil. On stone to north of Śiva temple]

TRANSLATION.

Hail ! Prosperity ! In the 22nd year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, Vittami Reddi, the son of Vayirappa Reddi, a Reddi resident in Munoppúr, gave one evening lamp to the god of Tiruvéngadam ; Nárappa Reddi, the son of Pandári Kéttama Reddi, gave one evening lamp ; and Payatitappa Reddi (the son of) Dharma Reddi gave one evening lamp ; and Tiraiyappa Reddi gave one evening lamp. These together came up to four One perpetual lamp . . . Thus five lamps (have been presented). (Let them be maintained) as long as the moon and sun endure.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள்

[2] ஸ்ரீ ராஜராஜதேவாரு யாண்டு

[3] உடெண்டாவது முனோ[ப]பூச ரெ-

[4] ட்டிருடி வசிரப்பெட்டியா ம-

Kāmarāzu of the Ātri gōtra of the Āpastambha sūtra and of the Yajuśśākhā, and . . . Bhatlavāru, grandson of . . . and son of . . . of the Ātri gōtra of the Āśvalāyana sūtra, and of the Rukśākhā, issued a charitable edict bestowing a grant of lands . . . in Udayagiri śīma . . .

NOTE—The cyclic and Śaka years do not exactly agree. The Sultān referred to is perhaps Aurungzib under the name of Ālamgīr, though what 'Enua' stands for is not, in that case, apparent. The authority of the Golkonda dynasty must have been much shaken for the Delhi Emperor to be named, yet we find Sultān Abdallāh Kutb Shāh mentioned in later grants, viz., U. 26, 27 and 36 which suggests that he is referred to in this inscription. In the next inscription two or three years later the ruling sovereign mentioned is the Penugonda Vijayanagar king. The territory round Udayagiri seems to have been torn from the Vijayanagar kingdom before that to which V. 24 relates.

1. స్వప్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవరుషంబులు ౧౫౮౦ అగు నే
3. టి వికాశినామనంవత్సర జ్యేష్ఠ బ ౧౨ లు
4. హజరతు ఆలం ఎన్నసావారు బ్ర . .
5. రత్న సింహాసనానంద . .
6. సాంప్రాంజ్యం చేయుచునుండంగాను ఆ
7. త్రిగోత్ర అపస్తంభసూత్ర ఎజశ్శాఖా .
8. ను బుచ్చిరాజు వెంగళరాజు పౌతృలైన కామ
9. రాజుగారి పుతృలైన రంగప్పరాజుగారు అత్రి
10. గోత్ర ఆశ్వలాయనసూత్ర రుక్మాఖా . .
11. బలవారి పౌత్రులు . .
12. లవారిపుత్రులు య . శాఖల్లవారు
13. యిచ్చినట్టి భూదాన ధర్మశాసనము
14. . . పుడయగిరి శీమలాను
15. నాయనివారు

VENKATAGIRI (22)

[Palemkota Telugu On Venkatagiri drug near the spring]

TRANSLATION

On the 5th day of the dark fortnight of Māgha of the year Prabhava Madiraju, son of Kalimū Bopparāju, repaired the fortress (Durgam)

- 1 ప్రభవసంవత్సర మా
- 2 గ బ ౫ ల కలిమిలిబొప్ప
- 3 రాజకొమారుడు మా
- 4 ది రాజ దుర్గకంసవరణ
- 5 శేయిచ్చును

SUBRAMANYAM

NOTE—Subramanyam In the temple here are several inscriptions in Telugu Tamil, Sanskrit and Hindūstani descriptive of the founding of the suburb of Subramanyam and the endowment of the temple by the zamīdars The date from the close of the eighteenth century and it has not been thought necessary to print them

VENKATAGIRI (23) (A D 1659-60 ?)

[Vazzavāripālem Tolugu In a field north of the Village.]

TRANSLATION

Hail! On the 12th day of the dark fortnight of Jēshtha of the year Vikārī corresponding to the year 1580 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Hāzarat Ālam Ennasī, seated on the diamond throne, was ruling the earth Rangapparāju-gūru, grandson of Buchirāju Voṅgalirāju and son of

Kámarázu of the Átri gótra of the Ápastambha sūtra and of the Yajussákha, and . . . Bhatlaváru, grandson of . . . and son of . . . of the Átri gótra of the Ásvaláyana sūtra, and of the Rukśákhá, issued a charitable edict bestowing a grant of lands . . . in Udayagiri śīma . . .

NOTE—The cyclic and Śaka years do not exactly agree. The Sultán referred to is perhaps Aurangzib under the name of Álamgír, though what 'Enna' stands for is not, in that case, apparent. The authority of the Golkondá dynasty must have been much shaken for the Delhi Emperor to be named, yet we find Sultán Abdullah Kutb Sháh mentioned in later grants, viz., U. 26, 27 and 36 which suggests that he is referred to in this inscription. In the next inscription two or three years later the ruling sovereign mentioned is the Penugonda Vijayanagar king. The territory round Udayagiri seems to have been torn from the Vijayanagar kingdom before that to which V. 24 relates.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవరుషంబులు ౧౫౮౦ అగు నే
3. టి వికాశినామసంవత్సర జేష్ఠ బ ౧౨ ల
4. హజరతు ఆలం ఎన్నసావారు బ్ర . .
5. రత్న సింహానినానంద . .
6. సాంప్రదాంజ్యం చేయుచునుండంగాను ఆ
7. త్రిగోత్ర అపస్తంభానుత్ర ఎజశ్శాఖా .
8. ను బుచ్చిరాజు వెంగళరాజు పౌతృలైన కామ
9. రాజగారి పుతృలైన రంగప్పరాజుగారు ఆత్రి
10. గోత్ర ఆశ్వలాయనశూత్ర రుక్మాఖా . .
11. బివారి పాత్రులు . .
12. లవారిపుత్రులు య . శాఖట్లవారు
13. యిచ్చిసట్టి భూదాన ధర్మశాసనము .
14. . . పుడయగిరి శీమలోను
15. నాయనివారు

VENKATAGIRI (22).

[Pāṭomkōṭa. Telugu. On Venkatagiri drug near the spring.]

TRANSLATION.

On the 5th day of the dark fortnight of Māgha of the year Prabhava Mādirāju, son of Kalimili Bopparāju, repaired the fortress (Durgam).

1. ప్రభవసంవత్సర మా
2. గ ఐ య ల కలిమిలిబొప్ప
3. రాజకొమారుడు మా
4. ది రాజ దుర్గంనవరణ
5. శేయిచ్చును

SUBRAMANYAM.

NOTE.—Subramanyam In the temple here are several inscriptions in Telugu, Tamil, Sanskrit and Hindústānī descriptive of the founding of the suburb of Sabramanyam and the endowment of the temple by the zamīndars. The date from the close of the eighteenth century and it has not been thought necessary to print them.

VENKATAGIRI (23). (A.D. 1659-60 ?)

[Vazzavāripāṭem. Tolngn. In a field north of the Village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 12th day of the dark fortnight of Jēshṭha of the year Vikāri corresponding to the year 1580 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Hāzarat Ālam Ennasā, seated on the diamond throne, was ruling the earth, Rangapparāzugāru, grandson of Buchirāzu Veṅgalarāzu and son of

Kámarizu of the Átri *gôtra* of the *Āpastambha sūtra* and of the *Yajussákha*, and . . Bhatlaváru, grandson of . . . and son of . . . of the Átri *gôtra* of the Ásvaláyana *sūtra*, and of the *Ruksákha*, issued a charitable edict bestowing a grant of lands . . . in Udayagiri *síma* . . .

NOTE —The cyclic and Śaka years do not exactly agree The Sultan referred to is perhaps Aurangzib under the name of Álamgír, though what 'Enna' stands for is not, in that case, apparent The authority of the Golkonda dynasty must have been much shaken for the Delhi Emperor to be named, yet we find Sultán Abdullah Kutb Sháh mentioned in later grants, viz, U 26, 27 and 36 which suggests that he is referred to in this inscription In the next inscription two or three years later the ruling sovereign mentioned is the Penngonda Vijayanagar king The territory round Udayagiri seems to have been torn from the Vijayanagar kingdom before that to which V 24 relates

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవరుషంబులు ౧౫౮౦ అగు నే
- 3 టి వికాశినామసంవత్సర జేష్ఠ బ ౧౨ లు
4. హజరతు ఆలం ఎన్నసావారు త్రి . .
- 5 . . రత్న సింహాసనానంద . .
6. సాంధ్రాంజ్యం చేయుచునుండంగాను ఆ
7. త్రిగోత్ర ఆపస్తంభసూత్ర ఎజశ్శాఖా .
8. ను బుచ్చిరాజు వెంగళరాజు పౌతృలైన కామ
9. రాజగారి పుతృలైన రంగప్పరాజుగారు ఆత్రి
10. గోత్ర ఆశ్వలాయనసూత్ర రుక్మావా . .
11. బలవారి పౌత్రులు . .
- 12 . . . లవారిపుత్రులు య . శాఖట్లవారు
- 13 యిచ్చినట్టి భూదాన ధర్మశాసనము
14. . . పుడయగిరి శీమలాను
- 15 . నాయనివారు

16.	.	.	నామము	.	.	.
17	.	.	అగ్రహారము	.	.	.
18.	.	.	చూర్పుకు	.	.	.
19	.	.	కాపు	.	.	.
20
21
22

VENKATAGIRI (24) ౨ (A D 1662-63)

[Vazzaváripalem Telugu In a street]

TRANSLATION

On the 14th of the bright fortnight of Jyeshtha of the year Śubha(kṛt), corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1584, while Śrīmad Rājādhirāja, Rājaparaméśvara, Śrī Vīrapratāpa Śrī Vīra Bhujabala Vīra Venkatapatirāyadēva Mahārājālayya Vāru, seated on the diamond throne in the city of Penugonda, was ruling the earth, Śrīman Mahāmandalésvara Kochūri Jaggarājayyadēva Mahārājālayyavāru issued a charitable edict in the following terms for the tank of Inugunta Oju Rājayya Tirumalammagaru . . . having caused the tank with sluices (?) to be constructed, granted in perpetuity (?) *kunchams* per *putti* (on the produce?) of dry lands to the tank (?)

Whoever refuses to grant this, or misappropriates it, will incur the sin of killing cows, Brahmans and his parents near the Ganges

NOTE.—To what family the Mahāmandalésvara belonged is not apparent

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవరుషంబులు
౧౫౮౪
2. అగునేటి శుభశ్వత్సర జేష్ఠశుద్ధ ౧౪ లు శ్రీమద్రాజాధి
3. రాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరభజబలవీర
వేంక
4. డపతిరాయదేవమహారాయలయ్యవారు పెనుగొండనగర
మం
5. దు వజ్రసింహాస్థాననాథుండై వృద్ధిసామ్రాజ్యంశేయు
చుండ
6. గాను శ్రీమణిమహామండలేశ్వర కోటూరిజగ్గరాజయ్య
7. దేవమహారాజలయ్యవారు యిసుగుంటచెరువుకు ఇచ్చిన
ధ
8. రమకౌసనక్రమమెట్లన్నను ఒజరాజయ్య తిరుమలం
9. మగానూ ను చెరువుకట్టించి కుండరూ
ములు
10. వెలిచేలపుట్టికుంచ్చులు యలపడిచెరువుకు ఇచ్చిరి
11. ఇయ్యమని యవ్వరు కీడాడినాను యవ్వరు ఆశెం
12. చినాను గంగ్గకతా గోవుబ్రాంహ్మలను వధి ఇ
13. చిన పాపానబోదురు తమతల్లితండ్రిల వధిఇం
14. చిన పాపానబోదురు.

VENKATAGIRI (25)

[Vazzaváripálem On the north wall of Vénugópala-
svámi templo. Quite illigible. Apparently, Telugu]

VENKATAGIRI (26)

[Vazzaváripálem (Hamlet Inugunta) Tamil North
wall of Bhímésvara temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the 39th year of the reign of
the glorious Kulóttungachóladeva, Undiyappadavalavan,
the son of Vadugappadavalavan of Perumpúndi, placed
an evening lamp (in the temple) of Késáváperumál of
Inugunda in Pakkainádu

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ கு-
- [2] லொத்ததுக-
- [3] சொழ்தெவற-
- [4] குயானடு நயிகு
- [5] ஆவத பெருமழு-
- [6] ணடி வடுகப்ப [ட]
- [7] வளவன மகன் உ-
- [8] ணடியப்படவள
- [9] வனென பாககை-
- [10] னாட்டு இலககு-
- [11] ணடைககெஸ-
- [12] வபபெருமாளு-
- [13] கருசாநதீவிளககு
- [14] ஒன்றுகருப்பனா-
- [15] ககழகில சிடை
- [16] குய

VENKATAGIRI (27).

[Vazzaváripúlem. (Inugunta hamlet.) Tamil. South wall of Bhíméśvara temple.]

[This is a fragmentary inscription of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva and mentions the temple of Víméśvara at Irungundai.]

[1] திரிவிசுவநாதர் சக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீராமராமராமராமராம
தேவ

[2] டன் இருவருண்டை விமேசராமராமராமராமராம . . .

.

VENKATAGIRI.

NOTE.—Venkatagiri. In the Śiva and Vishnu temples of Venkatagiri town there are numerous inscriptions in Telugu, Tamil, Sanskrit, Mahráthi and Hindústáni. They all belong to the close of the eighteenth century and describe the endowments granted to the temples by various zamíndárs. It has not been thought worth while to print them.

POSTSCRIPT.

No. 1.

Victory has been achieved by the Holy one ! Hail ! From (his) residence, the victorious camp Mêtâmatura,—Dharmamahârâja Sri-Simbavarman of the Pallavas,—who are the receptacles of the royal glory of ether kings that have been overcome by their valour and who have performed many sacrifices of horses procured according to established rules,—who is of enviable prowess, who wishes to surpass sage-like princes by (his) multitude of good qualities, who wishes to surpass virtue (itself), who (always) meditates on the feet of the Blessed one (Bhagavat), who is the disciple of the feet of the venerable Bappa, who is an excellent worshipper of the Holy one, who belongs to the Bhâradvâja-gôtra,—the great-grandson of the *Mahârâja*, the glorious Viravarman, who was the most pious one, who acquired by the strength of his arm a great abundance of the penances (peculiar) to the powerful Kshatriyas, who conformed to all (such) injunctions as are prescribed, who was firm in his steadiness (of conduct), who was broadminded and who was the unsurpassed hero on the face of the earth,—the grandson of the high-minded *Mahârâja*, the glorious Skandavarman, who was endowed with great power and success, who subjugated by his prowess the assemblage of kings, who possessed all prosperity produced by devotion to the Holy one and by (his) goodness, who had increased store of religious merit by making many gifts of cows, gold, land, etc., who had skill in ruling people, who was the

fifth Lōkapāla of the Lōkapālas,—the son of the true-hearted *Yuva Mahārāja*, the glorious Vishṇugōpa, who honored the gods, the twice-born, spiritual preceptors and old men, who was very modest, who possessed brilliant fame (on account of) victories gained in many battles (accompanied by) violence and destruction and who was always ready to uplift virtue (Dharma) from the sin of the Kali age in which it is sunk,—issues the (following) order to the villagers and those in authority at this (village) (*viz.*) all supervisors, favourites and those who carry out orders, at the village of Pīkiri in Maṇḍarāshṭra:—"On the third day of the bright half of the month Āśvayuja of the fifth year of (our) increasing and victorious reign, for the increase of our lifetime, strength and victory, this village, which has been made into a *Brahmadēya*, has been given by us to Vilāsaśarmaa of the Taittirīya (-śākhā), who belongs to the Kāśyapa-gōtra, with all immunities, excluding the cultivated lands enjoyed by temples. Accordingly, this village has to be exempted with all immunities (by you); (and you) have to cause it to be exempted (by others also). The wretch who transgresses this, our order is liable to corporal punishment." And here are verses composed by the Rishis. [Three imprecatory verses.]

No. 2.

Hail ! Victory has been achieved by the Holy one !
Hail !

From the victorious (city of) Kāñchīpura,—Dharma-
mahārāja Śrī-Kumāra-Vishṇu of the Pallavas,—who
are the receptacles of the royal glory of other kings that
have been overcome by their valour and who have per-
formed many sacrifices of horses procured according
to established rules,—who is devoted to the occupation
of pleasing and ruling people and to the vow of truth
always ; who possesses brilliant fame (on account of)
victories gained in many battles (accompanied by)
violence and destruction ; who is always ready to uplift
virtue (*dharma*) from the sin of the Kali age in which
it is sunk ; who wishes to surpass sage-like prices by
(his) multitude of good qualities ; who wishes to surpass
virtue (itself) ; who (always) meditates on the feet of the
Blessed one (Bhagavat) ; who is an excellent worshipper
of the Holy one ; who belongs to the Bhāradvāja (*gōtra*) ;
who is the disciple of the feet of the venerable Bappa ;—
the great-grandson of the Mahārāja, the glorious Skanda-
varman, who was endowed with great power and success,
who subjugated by his prowess the assemblage of kings,
who was the unsurpassed hero on the face of the earth ;
the grandson of the Mahārāja, the glorious Kṛmāra-
Vishṇu, who honored the gods, the twice-born, spiritual
preceptors and old men, who was very modest, who
had increased store of religious merit by making many
gifts of cows, gold, land, etc., who had skill in ruling
people, who was the fifth Lōkapāla of the Lōkapālas, who
was true-hearted ; the son of the Mahārāja, the glorious

Buddhavarman, who possessed all prosperity produced by devotion to the Holy one, whose many virtues vied with (those of) the primeval kings (and) who was broad-minded,—issues the following order to the villagers, all officials in authority and the (king's) favorites in the village of Chandālūru in Karmāka-rāshtra:—"On the fifth day of the bright half of the month Kārttika in the second year of the prosperous and victorious reign, for the increase of our lifetime, strength, victory and wealth, 800 pattikā of royal land (within) the four boundaries and 432 pattikā of communal land,—all this land in this village of Chendālūra in the district of Kavachakārabhōga (a subdivision) of Kammāka-rāshtra, has been given by us to the learned Brahman Bhavaskandatrāta, a resident of Puṭṭukākā, who belongs to the Kaundinya-gōtra and followed the Chhandōga-sūtra, as a *Brahmadēya*, excluding the cultivated lands enjoyed by temples, with all exemptions. Knowing this, exempt this *Brahmadēya* land with all immunities, and have it exempted (by others also). The wretch who transgresses this, our order is liable to corporal punishment." And here are verses from the Brahmagitā [Four imprecatory verses]. Let cows and Brahmans rejoice at this order ! May all subjects be happy !

No. 3.

The stylo and wording of this grant which belongs to the Eastern Chālnkya dynasty is very similar to that of ancient Pallava grants. The titles *Mahārāja* and *Sarralōkāśraya* of the king are mentioned, but his actual name is omitted. The compound after which the name of the king may be expected ends with the word *vijaya-siddhi*. On the seal of the grant the legend is *Srī-Vijayasiddhi*. From these two facts it may be concluded that the name of the king was *Vijayasiddhi*, which has evidently been omitted by mistake by the writer or engraver. The king was the great-grandson of the glorious *Vishṇuvardhana-mahārāja*, the grandson of the illustrious *Mahārāja* *Indrabhaṭṭārakavarman* surnamed *Simhavikrama* and the son of the illustrious *Vishṇuvardhana-mahārāja* surnamed *Makaradhvaja*. His ancestry shows that the king must be identical with *Maṅgi-Yuvarāja* of other Eastern Chālnkya grants, who is known to have reigned for 25 years (*Cir.* Śaka 586-87 to *Cir.* 611-12). It is also possible that the donor of the present grant is a hitherto unknown brother of *Maṅgi-Yuvarāja*.

The grant portion records the gift of the village of *Chendalūru* in *Kammarāshṭra* to several Brahmins of the *Kaṇḍinya* *gōtra* and the *Chhandōga-śākhā*.

The names of the donees are peculiar as they end in the word *bōya*. The *Ājṇapti* (messenger) of the grant was the glorious *Anaghavarman*, who belonged to the *Ayyaṇa* family. Then follow two imprecatory verses.

The grant was made on the day of a lunar eclipse in the month *Vaiśākha* of the second year of the increasing and victorious reign of the king. The inscription closes with the name of the person who wrote the grant.

INDEX TO APPENDIX I.

								PAGE
DYNASTIES ETC —								
Bana	1425
Chálukyan	ib
Chola	1426
Other Rulers of Chóla lineage			1430
A certain Darśi dynasty	1446
Gajapati Rulers	1447
Golkonda Sultáns					ib
Kakatiya	1448
Chiefs subordinate to the Kakatiyas	1450
Officials under the Kakatiyas		1453
Kocherlakóṭa <i>Sihala-purána</i>	1455
Kona Chiefs	1457
Pallavas and their descendants						ib
Pandyan	1460
Rávéla family								1461
Reddi				1462
Vantumba Chiefs			1465
Venkatagiri Zamindars				ib
Vijayanagar			1467
Governors of Udayagiri					1475
Governors of Kondavídu	1477
Other subordinates of the Vijayanagar Kings							.	1478
Yáдавара́ya Chiefs			1480

APPENDIX I

NOTES ON VARIOUS DYNASTIES

BÁNA DYNASTY

An indication of the dominion of the Bána dynasty is found in P 38 under date 967-8 or 968-9. The Bána King is Aggarárázu whose name does not seem to occur elsewhere.

CHÁLUKYA DYNASTIES

Inscriptions of the Eastern and Western Chálukyans occur but not frequently and they are rarely dated in a Saka year. Those of the Eastern branch seem to be confined to the northern part of the district and it is probable that the south remained outside the limits of its dominion prior to amalgamation with the Chola line.

CP 19 is of Amma II and gives the usual genealogy. In addition it gives Parachakraráma as a name for Vijayáditya III and describes how, after the death of Vikramáditya, the crown became an object of contest between Yuddhamalla, Raja Mártanda, Kanthika Vijayáditya and others until it was assumed by Rájabhíma. It also mentions that Amma II ascended the throne in his twelfth year in Saka 867 (A D 945-46).

P 1 is of the twelfth year of a certain Vishnuvardhana Mahárája but which one is not apparent.

A similar remark applies to P 2.

CP 24 is of the Western Chálukyan Vikramáditya I and is granted in his sixth year, *s e*, about 663-64. It is probably the oldest inscription in the collection. It was found in the Nellore taluk but the villages which formed the subject of the grant do not appear in the survey list for that taluk. If it relates to this district, it may be taken as an indication of the dispossession of the Pallavas by the Western Chálukyans.

D 2 also refers to one of the Chálukyan Vikramádityas.

KG 12 is a grant for the religious benefit of Mangiravarāzu Sankidēvarāzu. This looks as if it should be Mangi Yuvarāzu Sankidēvarāzu, but there is nothing to connect him with the Mangi Yuvarāja of the Eastern Chálukyan line as our notes do not show that the inscription is in an ancient character.

In O 57 we find reference to Vijayāditya Mahārāja Paramabhattāraka. It is possible that this is Vijayāditya Bhattāraka the Eastern Chálukyan.

The name Vijayāditya appears in O 39, O 40 and P 32 also. In the last case the identity of the chief is not apparent, he was a subordinate of Manma Gandagopádeva and his date is 1289-90 apparently.

In the case of O 39 and O 40 we have clear reference of the Eastern Chálukyan King Vijayāditya III or Gunakēnalla. The date of O 40 seems to be 847-48 and we get a reference to the minister Pánduranga for whom see also pages 123 and 130, volume V, D I, but both these Ongole inscriptions are partially illegible. We must attribute to the same reign O 3 which mentions Tribhuvanānkusa of Véngināndu and, apparently, Pánduranga, the commander of the army. The capture of Kittepdurgam is also alluded to and this may be a misreading for Kíranadurgam or Kíranapuram. O 48 also mentions Tribhuvanānkusa.

G 54 mention a Pallava king Nandipóttarasar and a grant made under the orders of Chalukkiarasar. It is not unlikely that we have here a reference to the Western Chalukyan King Vikramāditya II who reigned in the eighth century. It appears also that S. M. Bhimarāzu Peddanni (Siddana?) deva Mahārāja of P 7 was a chief of Eastern Chálukyan origin. He is called "descendant of the lineage of S. M. Vimalāditya" and "Chalukya Naráyana" and seems to have been a vassal of the Kakatiya Ganapati. The inscription is apparently of 1260-61. The same person probably is referred to in P 9 where we find (Bhima?) rázu Siddayunnu Rudra Mahádeva.

Kings of the combined Eastern Chalukyan and Chóla line appear under the Cholas.

CHÓLA DYNASTY

Though numerous, the inscriptions of this dynasty are of little interest. Most of them are in Tamil and the title Tribhuvana

Chakravarti is commonly prefixed to the name. As will be seen later on, the same title is used also by certain Chólas not generally recognized as belonging to the main dynasty with which we are at present concerned.

We will now deal in order with the rulers concerned, premising that nothing anterior to Kulottunga I seems to have been found. The three kings first mentioned appertain to the Eastern Chálukyan line as well as to that of the Chólas.

(1) *Kulottunga I.*—G. 87 is of the 32nd year of this monarch whose *alias* Rájendra Chóla is also mentioned. It is probable that N. 19 refers to the same. It is dated "year 41 day 125" and the king calls himself "Kulottooga Chóla Pallavaraiyan", referring, presumably, to the overthrow of the Pallavas by his son Adondai. There seem to be no other inscriptions which can be identified as belonging to this reign except, perhaps, O. 74, but this is of the sixth regnal year and calls the king Tribhuvana Chakravarti a title which, it would appear (page 131, Vol. III, part II, 'South Indian Inscriptions'), had not been assumed by him so early in his reign.

(2) *Vikrama Chóla.*—This king seems to be represented only in G. 94 of the eighth year.

(3) *Kulottunga II.*—According to page 181 of Vol. III, part II, of 'South Indian Inscriptions,' Vikrama Chóla's date has been brought down to 1135 and it appears that the initial date 1123 for Kulottunga II entered on page 21 E.R. for 1898-99 has been discarded. In the present collection O. 142 which must refer to this king makes the date of accession 1132-33 or 1133-34.

This is the only inscription which can be definitely assigned to Kulottunga II, though out of the 48 inscriptions which contain the name of Kulottunga it is likely that more than one appertain to the second sovereign of that name.

(4) *Rájarája II.*—Our collection seems to fix the initial date of Rájarája II which must, as O. 51 and O. 59 show, have been 1146-47. This agrees with the date recently settled by Professor Kielhorn (see page 12 E.R. for 1903-04).

As Kulottunga III ascended the throne in 1178-79, the last year of Rájarája II (assuming that he reigned up to the accession of Kulottunga III) must be the 33rd and it will be seen from the remarks below under Rájendra III that Rájarája III cannot

have reigned more than 28 years. But we find here an inscription of the 30th year and another of the 36th year. The last may be a mistake in transcription but the former, if correctly referred to Rájarája II, brings his date to 1175-76. He certainly reigned at least 20 years as shown by O 59, and seems to be the last of the main line whose inscriptions are found in the northern part of the district. When Rájádhirájadéva comes in is not apparent, if these dates be accepted.

It seems probable to us that Kulóttunga Chola is a mere title borne by a succession of princes and that the Rájarája who reigned for 30 and 36 years is Kulottunga III.

(5) *Kulottunga III*—There are numerous inscriptions of this king who in three inscriptions appears under the name Tribhuvana Viradeva.

His initial date being known, we find an error of one year in the Saka date of G 50, if that inscription appertains to this king, and in N 40 there must be a misreading in the case of the regnal year which should be the twelfth.

N 57 contains a reference to two regnal years which is not intelligible to us. It is of the cyclic year Pingala "corresponding to the twentieth" (first read as second) "year of Kulottunga Chóladeva who was pleased to take Madura, Ceylon and the crowned head of the Pandya king and the fifteenth year of Kulóttunga Choladeva who was pleased to take the crowned head of Vira Pandya."

G 96 gives to some Kulóttunga Chola the alias Chokla Nayanár.

The last regnal year given in these inscriptions is the 39th, which brings the reign up to 1216-17.

(6) *Rajaraja III*—The recognized date of accession, viz., 1216-17 is confirmed by V 1. R 70 must belong to this reign and the completion of the grant referred to in V 10 took place in the second year of this king. From R 65 it seems clear that Rájarája III was also called Kulottunga Chóladeva.

(7) *Rajendra III*—If P 9 of 1257-58 refers to this king, then he too bore the alias Kulottunga Choladéva which, in that case, must have been a mere title assumed as a matter of form on ascending the throne. But it is possible that the reference is to Kulottunga III and that nothing more is implied than that the

donor was one of his descendants. From P 7 it appears that the sovereign ruling at the time in the north of the district was the Kākativa king Ganapati.

The year of accession of Rājendra Chōla III is fixed as 1244-45 by G 39, G 85 and U 18. Also N. 80 shows that he reigned for at least 21 years, *i.e.*, until 1268-69.

The distribution of the inscriptions of the recognized main line of Chōla emperors is shown below —

Name	Taluk or division									
	Attakūr	Dam	Gādār	Nellore	Ongole	Pobill	Rājūr	Sāthūrpet.	Udayagiri	Venkata-giri
Kalōttunga	3	1	12	18	1	1	5	2		5
Rājaraja			27	3	2		2	5		12
Rājendra			4	1			...		1	

It will be observed that none of the inscriptions comes from Kandukur, Kanigiri or Kāvali.

We now pass to the consideration of certain other Chōla kings who assume the style Tribhavana Chakravarti and may be regarded as carrying on the line of Chōla emperors.

(1) The first of these rulers is Irumudi Tirukālattideva who is said to have ascended the throne in 1278-79 (see G 45).

(2) The second is Vijaya (or Rāja) Ganda Gōpāladēva.

According to G 115, N 62, N 71 and N 74 his initial date was 1291-92, but N 80 seems to make it 1290-91.

He certainly ruled till 1304-05 and, if KV 37 relates to the same man, he was ruling in 1309-10. He bore the alias Ranganāthan.

A peculiar feature of his inscriptions is that the donor in every case is Madurantaka Pottapi Chōla Ranganāthan alias Rāja Ganda Gōpāla. This fact suggests that the Madurantaka Pottapi Chōla also bore the imperial title though, of course, they may be distinct persons.

OTHER RULERS OF CHOLA LINEAGE

We have dealt above with those Chólas who bore the imperial title Tribhuvana Chakravartī. We now proceed to a series of rulers who claim to be of Chola lineage but do not arrogate supreme authority. Affairs are complicated by the simultaneous existence of chiefs of Pallava descent. In no case in this collection are distinctive Pallava titles attached to any ruler bearing the name Chola or Choda, for, though the title "lord of Kānchi" is occasionally borne by the latter, it need not be taken to mean more than the alternative title "levier of tribute from Kānchi" which refers to the overthrow of the Pallavas by the Chólas. Therefore we have excluded from the lists of Chola chiefs all those who claim Pallava descent but the result is that we have a Pallava Allun Tirukāliti and a Chóda Allun Tirukalattidēva, a Pallava Nallasittarasan and a Choda Nallasittarasan. This coincidence is sufficiently remarkable to raise some doubt whether the same individual may not have claimed descent from both families, but in the absence of clear proof of this we have thought it safer to assume the contrary.

(1) The first of the subordinate Chola families which we will deal with is that of the chiefs of *Velandú*. A genealogical table of these chiefs appears on page 35, Vol IV, LI. Number 16 of that table is Kulóttunga Rājendra Chóda and we meet with him in D 45, O 59 and O 60. The first is dated 1169-70 or 1170-71. The second is three years earlier and from it we gather that he was a vassal of the Chola emperor Rājārāja II. The third is of 1166-67 or 1167-68 and gives us the accepted pedigree

Chóda of Velandú
|
Conka m Subbamamba
|
Rājendra Chóda

If KV 13 refers to the same king, as is possible, we learn therefore that he had two sons called Manma Siddanadēva and Kaṇanalletangadēva (the latter name is probably a misreading) and the former was apparently ruling in 1213-14 or 1214-15. Whether R 8 refers to the same Manma Siddanadēva under the name Manma Siddarasa Pillayār is not clear. If the inscription is of 1213-14, it may well do so but there is some error about the

date. It is likely enough that the Manma Siddanadéva of KV. 13 is Gonka III who was also called Manma Gonka.

There seem to be no other inscriptions of this dynasty.

(2) The next group to engage attention may for convenience be called the *Madurantaka Pottapi Cholas*, because under this head we have placed all those Chódas who bear this title. The manner in which they were connected with each other, with other Chódas and with the imperial Chóla family is obscure and much time has been vainly spent by us on the attempt to make a consistent classification of the family.

(a) *Manmasiddha*.—According to KV. 13 which is dated 1213-14 or 1214-15 Manma Siddanadéva was the son of Rájendradéva Chóda who might be the Velúdu chief of that name hnt KV. 40 which bears no date makes Manma Siddhi Déva Chóda the son of Jagadobba Gauda Kámayadéva. Apparently, then, two Chódas bore the name Manmasiddharasa but we cannot place them for want of a date to KV. 40. R. 39 gives 1242-43 or 1243-44 and the additional name Tilaka Náráyana. The date of G. 39, so far as it relates to Manma Siddharasa, may be taken as 1258-59. KV. 43 is of 1262-63 or 1263-64. The Bhujabala Víra Manma Siddanadéva of KR. 60, 61 and 63 is probably the same and the dates are 1257-58 or 1258-59, 1258-59 or 1259-60 and 1261-62. V. 19 seems to give 1233-34 for Chálukki Náráyana Manmasittiyarasar of Periyamnoppúr which is the modern Mópáru in Venkatagiri division. This last inscription may belong to a different family but the dates 1242-43 or 1243-44, 1257-58 or 1258-59, 1258-59, 1258-59 or 1259-60 and 1261-62 probably refer to the same individual. There remains G. 86 which must be of 1213-14. This states that M. P. C. Manmasittarasan married Páchehaldévi, daughter of Rájarájapattni Pettarasan, lord of the middle country. It is probable that KV. 13 and G. 86 relate to the same man.

It seems then that we have—

- (1) M. P. C. Manmasiddharasa son of Rájendradéva Chóda 1213-14.
- (2) Chálukki Náráyana Manmasittiyarasar of Periyamnoppúr (a different family ?) 1233-34.
- (3) M. P. C. Manmasiddharasa called also Tilaka Náráyana and Bhujabala Víra (the son of Kámayadéva ?) about 1243-44 to about 1261-62.

(b) *Tirukkalattideva* — Of princes of this name there seem to be several. The first appears to be the one referred to in R 8 where he is called Pillaiyār and described as the son of Manumasiddarasa. The date is probably 1213-14. The same person may be referred to in N 101 of 1208-09 where he is called Madurantaka Pottapi Chōla in R 47 of 1210-11 or 1211-12 where he is called "lord of Orayur, Jagadobbaganda, Bhujabala" etc., in KR 29 of 1209-10 in R 66 which is of 1217-18.

A second prince perhaps is referred to in the following group —

KV 38 dated 1227-28 or 1228-29 where we have Ganda Gopāla Tirukālādēva Chōda S 12 which must be of 1224-29, KV 45 dated 1229-30 or 1230-31 where the same person appears under the misreading Ganda Gopāla Diprakalidēva, KV 47 of the same date, R 60 which is probably of 1231-32 and where, as in S 12, he receives the title Madurantaka Pottapi Chōla, G 60 of 1228-29 alludes to the same prince. As to G 77 it has the peculiarity of being dated in the regnal year of the Madurantaka Pottapi Chōla instead of that of the Chōla emperor. If it refers to this Tirukālattideva, then he had the prefix Allan. If it refers to the Allan Tirukkalatti who follows then that prince also had the alias Ganda Gopāla. Possibly a single individual ruled from 1223-29 to 1252-53 or thereabouts. It is perhaps a distinct prince who appears in the following inscriptions where he is distinguished by the prefix Allan —

KV 20 of 1243-44 or 1244-45 where Allan Tirukālatti appears as Allan Tirakalatti in the transcription, U 3 of 1244-45 which is a grant for the benefit of two persons one, Bhujabala Chōda Tirukalideva who is given the usual Chōda *birudas*, and the other, Alu Tikurāzu Tirukālādēva. U 14 of 1245-46 mentions Chōdādēva Tirukalideva with the usual *birudas* and also one Alu didlayyādēva (read Ala Tikkayyādēva?), A 7 of 1246-47 tells us that Allu Tirukalattideva ruled at Kānci and that his father in law was Tirukāla Mahārāja, R 20 of 1247-48 gives Alu Tirukālādēva Chōda as ruling sovereign and mentions his younger brother Vijayādityādēva, U 48 of 1252-53 is a grant by Tikkayādēva who is called Pasāhita. It is not unlikely that the S M Ganda yādēva Chōda Mahārāja who, according to KG 11, was ruling at Nellore in 1254-55 was Ganda Gopāla alias Allan Tirukālattideva. The connection between the different parties mentioned in this

last group of inscriptions is not clear. The ruling prince from 1243-44 or 1244-45 to 1252-53 (or 1247-48 at all events) seems to have been Allun Tirukálattideva, but there were in existence at the same time his father in law also called Tirukála and a second person called Aln Tikkarázu Tirukáladéva or Aln Tikayadéva. It has already been mentioned that there is a Pallava-descended chief called Allun Tirukkálta or Allun Tikka. He is mentioned in N 16, dated 1182-83 and also in N 15.

(c) *Nallasiddha* —KV 39 and R 36 bear Saka dates. The latter is of 1216-17 or 1217-18 and gives the common Choda titles. The former is of 1207-08 and gives us the information that Nalla Siddha was the son of Yerra Siddhisvara and Śrī Devī and the grandson of Béta and further that, although Nalla Siddha was the anointed king, his younger brother Tamman Siddha was the actual ruler of the country.

The dates of G 1 and N 85 are uncertain. The dates of other inscriptions which contain the name coupled sometimes with the title Madurantaka Pottapi Chola are R 4, 1200-01, G 34 and G 76, 1204-05 (the latter names his descendant Mayilamadavi Pattarasa), N 67, 1208-09, and A 18, 1212-13 (in this he is spoken of as being "of Nellore").

The dates of Nallasiddharasa thus range from 1200-01 to 1216-17 or 1217-18.

It is possible that N 100 refers to this king but his father's name there appears as Chodésvara. This disagrees with KV 39 and we must conclude either that there were two Nalla Siddhis or that Chodésvara in N 100 is merely used loosely in the sense of "Chóda Chief". It is rendered probable by KR 26 that there were two kings called Nalla Siddhi. According to that inscription one Vallu Rája and other petty Yádava chiefs of the northern part of the district agreed to take Páknádu on a grazing lease from king Nalla Siddhi of Nellore. They failed to pay the sum due and Nalla Siddhi attacked and defeated them. The date of the battle is given as SS 1170 Kálayukti. If we read SS 1180 Kálayukti we get 1258-59. As already mentioned S 2 calls Nallasittarasan a Pallava and we have therefore treated that person separately. No date is given in this inscription.

(d) *Errasiddha* —As already stated, KV 39 of 1207-08 relates to Nalla Siddha, son of Errasiddha. This person is clearly

distinct from the Errasiddha of A. 38 which is of 1216-17 or 1217-18 and which gives the prince the titles *Sríman Mahámandalésvara*, lord of Orayúr, Ayyana Singha, Bhujabala Vira, levier of tribute from Káncchi and so on. It adds that the protector of his kingdom (Pratipálaka) was one Gollapayindi Biyyapa Náyaka.

The other inscriptions of Errasiddha do not bear Saka dates but the regnal years show that they are of 1223-24, 1225-26 and 1226-27 (see R. 38, G. 59 and G. 58). R. 38 calls him Madurántaka Pottapi Chóla and implies that he ruled at Nellore. G. 58 mentions his brother-in-law Siddarasa. V. 7 and V. 11 seem to imply that Errasiddha was subordinate to a certain Yádavaráyan or Rája Malladévan of Eastern Chálukyan lineage who is dealt with elsewhere. V. 11 bears as date some year of Kulóttunga Chóla. This must be Kulóttunga III and the year is doubtless his last because, otherwise, we should have the reigns of Errasiddha and Nallasiddha overlapping. This is made clear by V. 10 which relates to Errasiddha under the name Bhujabalasiddharasa and is of the 39th year of Kulóttunga III.

A. 45 may relate to this ruler.

(e) *Peddarasa*.—We find in N. 111 which bears date 1203-04 or 1204-05 a reference to Madurántaka Pottapi Chóla Peddarasa and it is possible that he is the Pattarasa who, according to G. 76, was the son of Nallasiddha.

(f) *Tammusiddha*.—We find from KV. 39 that this chief was the younger brother of Nallasiddha and acted as regent for him. The date of that inscription is 1207-08, but Tammusiddha is mentioned earlier, viz., in N. 72 of 1203-04, where he is styled Madurántaka Pottapi Chóla. N. 75 also relates to him and his ancestor Béta is there called Bédabhanátha (read Bédabhúnátha?).

(g) *Ganda Gópála*.—It has already been stated that between 1290-91 or 1291-92 and 1304-05 or 1309-10 there was ruling a certain Tribhuvana Chakravarti Ganda Gópála *alias* Ranganáthan and that along with him there existed a person of the same name styled Madurántaka Pottapi Chóla and it has been suggested that they were identical.

There was also a certain chief of Pallava origin who bore the name Vijaya Ganda Gópála as indicated by A. 25, dated 1284-85 or 1285-86. He is dealt with separately under the Pallavas.

It has further been mentioned that Ganda Gopála was an *alias* of the M P C Tirukálattidéva who was ruling in 1227-28 or 1228-29 and two or three years later and that it was also an *alias* of Allun Tirukálattidéva who may have been the same chief or his successor

We find also in KR 62 S M Immadi Ganda Gopála Vijayáttidéva Mahárāja who may be the S M Immadidéva Mahárāja of KG 24 (1268-69) and, if so, was of Pallava origin

Further, we have in N. 31 mention of Manma Ganda Gopáladeva The Saka date is given as *rasanadrakohu* equivalent to 1206 The cyclic year is Táraṇa which agrees with S S. 1206, expired on A D 1284-85 The regnal year is the third, so we learn that Manma Ganda Gopáladeva ascended the throne 1282-83 In the list of Chódas on p 18 of ER for 1899-1900 the last name is Manma Ganda Gopála with date S S 1219 It will however be observed that, according to A 25, a Vijaya Gaada Gópála of Pallava origin was ruling in 1284-85 or 1285-86, and so far as the wording of N 31 is concerned, it might relate to this chief P 32, which seems to be of S S 1211, may refer to the same person

Finally G 50 gives another Madurántaka Pottapi Chola Rája Ganda Gopálan *alias* Ranganáthan ruling in 1192-93 or 1193-94 under the emperor Kulottunga III

The identity of the Vira Ganda Gópáladeva of G 67 is not certain and a similar remark applies to the [Vijaya Ganda] Gópáladeva of S 8

(3) *Certain miscellaneous Chóla chiefs*—Under this head we group various persons who claim Chola descent but who do not bear the title Madurántaka Pottapi Chola although it is likely enough that they belong to the family of the Madurántaka Pottapi Cholas

(a) A 29 of 1275-76 probably refers to a Chóla when it says that S M (Nánc?) déva Mahárāja was ruling as universal sovereign at Nellore

(b) P 22 is undated, but the character appears to belong to the 10th century or thereabouts It is a grant by Tóndayya Rázu "the ornament of the race sprung from the solar dynasty, belonging to the Kásyapa gótra and sprung from the lineage of Karikhal"

(c) O 125, which may be of 1277-78 or 1337-38, mentions S M (Nila?) Kartha Chóladéva Mahárāja

(d) D 38 of 1166-67 or 1167-68 mentions S M Pantadeva Chóla Mahárāja

(e) N 40 of 1189-90 or 1190-91 refers to king Siddha who evidently bore the title Madurantaka Pottapi Chola but which Siddharasa is referred to is not clear as the inscription has been defaced. The Saka date is not clearly as 1112. The regnal year was first read as 32nd of Trishvana Chakravarti Kulottunga Chóladéva who took Madura and the head of the Pandya on further inspection *in situ* the year is reported to be the 14th. Probably we should read 12th and refer the inscription to the time of Kulottunga III

(f) O 55 of date 1426-27 gives us a king of the solar race called Vira Amala (read Abala or Obala?) the son of king Nánka, and O 56 of the same date is a grant for the merit of the Vijayanagar king Vilaya Bukka by Vira Ám Bhúdeva read Vira Abaladéva?) Chóda son of S M Vennu Sambera Álamandala Nákayadeva Choda Trishvanna

O 85 relates to same family for, under date 1428-29, it gives—

Tirumala Rāza	m	Peddamadevalamma
S M Trishvanna Yenna Sam	m	Chennamadevalamma
lāta Álamandala Anarótaya		
deva Chóla		
Gangayadéva Chóda (donor)		

It does not seem possible to identify the Nánka and Obala of the above inscriptions with the persons of the same name in D 13

(g) *Singayadéva Gadidéva*—In D 24 of 1267-68 we find mention made of “S M Singayadeva Gadidéva who is the sovereign of the earth, on whose feet the eyes of Trilochana and other kings are set, the jewelled lamp of the race of Kankála, lord of Orniyúr, the Tripura Trinetra of Kánchi, of the Kásyapa gótra.” Reference is at the same time made to “Rudramahárāja, the ruler of Kondavidu in the kingdom.”

This Singayadéva is clearly a Chóda and presumably he was a vassal of the Rudra Mahárāja who is so casually mentioned.

Contemporaneous with this Singayadéva was another ruler of the same name who has been referred to under the sub-head “The

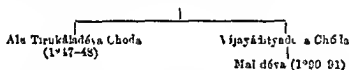
Chakra Nāyana line" under the head "Certain chiefs subordinate to the Kākatiya kings." There is apparently nothing to suggest that the Chakra Nārāyaṇa chiefs were Chódas beyond the fact that one of them bears the *biruda* "Bhujabala." We assume, then, that the two Singa (or Singava) devas are distinct.

(1) *Vijayadityadeva*—A. 55 mentions that Maludeva Mahārāja (date 1290-91) was the son of S. M. Vijayādityadeva Mahārāja. R. 20 of 1247-48 mentions that Vijayādityadeva Choda Mahārāja was the younger brother of the ruling chief Srimat Alu Tirukāladeva Choda Mahārāja.

P. 32 is of doubtful date but seems to be of 1288-89 or 1289-90. It mentions a Vijayādityadeva Mahārāja on whom are conferred certain partially defaced titles and who made a grant for the religious benefit of Manma Ganda Gopāladeva Mahārāja.

D. 43 (date uncertain but may be of 1150-51) mentions S. M. Vijayādityadeva Mahārāja, a descendant of Mukkanti Kādvettu. This person is dealt with under the Pallavas.

The first three inscriptions seem to give—

(i) *Maludera* or *Malladeva*—O. 142 is of Saka 1070 (1147-48 or 1148-49) and the 16th of Tribhuvana Chakravarti Kulottunga Chodadeva. It records the grant of a village in Kammanāda which was under the rule of S. M. Tribhuvana Malladeva Choda Mahārāja. D. 69 under date 1217-18 or 1218-19 gives the following titles to S. M. Abhideva Maludeva Mahārāja—Parimēśvara, ornament of the Pallava family, of the Bhāradvāja gotra, whose flag is a club, lord of Kānci, whose crest is the bull, who is descended from Mukkanti Kādvettu (dealt with under the Pallavas). O. 17 (2) of 1226-27 or 1227-28 mentions S. M. Malhdeva Chóda Mahārāja, whose lotus feet are adorned by the prostrations of Vilochana, Trilochana, etc., who shines like a gem in the family of Karikāla. K. R. 22, dated 1236-37 or 1237-38, mentions one Malladēvarāja along with Chikurāja and Chódadeva Chóda Mahārāja. A. 55, dated 1290-91, is a grant by one Pannama Nāyaka who is described

as grandson of Badhya Madrarázu, the lord of Orayúru. The grant is of a village called Bayindipádu in the kingdom of S. M. Mallidéva Mahárája, the son of S. M. Vijayádityadéva Mahárája.

D 6 of 1290-91 or 1291-92 mentions a grant by . . . Chóda Mallidéva Mahárája for the merit of Pratápa Rudra Mahárája.

O 66 mentions Betruma Náyaka the prime minister of Mahámandalésvara Mallidéva Chóda Mahárája.

D 13 mentions a certain Vémula Mallidéva, who is referred to elsewhere.

In G 67 (Tamil) we have a reference to one Mallidévarasan alias Tyágasamudrapattai, the date being 9th of Vira Ganda Gópaladéva.

O. 19 of 1152-53 or 1153-54 mentions S. M. Tribhuvanadéva Chóda Mahárája of the race of Karikála and this may be Tribhuvana Malladéva.

Our present inscriptions give us—

- (1) Tribhuvana Malladéva Chóda ruling Kammanádu in 1147-48 or 1148-49 and 1152-53 or 1153-54
- (2) Abhidéva Mallidéva ruling in 1217-18 or 1218-19 and claiming descent from the Pallavas and Mukkanti Káduvattu
- (3) A Mallidéva Chóda claiming descent from Karikála and dated 1226-27 or 1227-28
- (4) A Mallidéva of 1236-37 or 1237-38 who seems to have had a relative called Chódadéva Chóda on the throne.
- (5) Mallidéva, the son of Vijayádityadéva, ruling in 1290-91 and (if D. 6 refers to the same man) a subordinate of the Kákatiya king Pratápa Rudra

(6) *Mummayadeva Choda*.—N. 104 of 1551-52 says that certain grant was made under the orders of the invincible Sri Mahámandalésvara Paricheja Mummayndéva Chóda Mahárája. It is not, however, clear what position this person occupied, for the sovereign was Sadásivadéva and the grant was made in Udayagiri rájyam which formed a part of the territories under Rámarájayya Tirumalayyadéva and which was ruled by a governor called Bayacha Rájayya. Apparently the Chóda occupied some position subordinate to the great Vijayanagar officer Tirumalayyadéva.

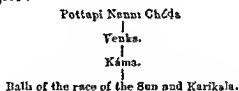
(k) *S. M. Haridēva Chōda Mahārāja* of the race of Karikāla appears in D. 28 under date 1254-55. If, as is probable, the donor of D. 25 also was Haridēva Chōda, then he was a vassal of the Kākatīya king Ganapati.

(l) *Manuma Ganda Gōpālādēva*.—The Tamil and Sanskrit inscription N. 31 bears an uncertain date and it is possible that the inscription consists of two separate parts. If, however, the Saka date is correct and applies to both parts, then the year 1183-84 or 1187-88 was the third year of one Manuma Ganda Gōpālādēva. There is, however, a wide discrepancy between the Saka and cyclic years and probably the Saka date should be 1206 and the date of our era 1284-85.

The name re-appears in P. 32 which is apparently of 1288-89 or 1289-90. Therein S. M. Vijayādityadēva Mahārāja, to whom various titles are attached, makes a grant for the religious benefit of S. M. Mahāmandalikā Dānava Murāri Arirāja Ganda Gōpālahutta Manuma Ganda Gōpālādēva Mahārāja.

It is possible that this is the son of Nallasiddha who appears with the Śaka date 1219 on p. 15 of E R. for 1809-1900.

(m) *Pottapi Nanni Chōda*.—According to D. 48 (1145-46) and D. 49 (1166-67) Pottapi Nanni Chōda appears in the following pedigree:—

The undated inscription O. 117 seems to be one of the same Nanni Chōda. A Manni Chōda appears in the genealogy in O 92,

(n) *Venka*.—This person, the son of Pottapi Nanni Chōda, seems to be referred to only in D. 48 and D. 49.

(o) *Kāma*.—A grandson of Pottapi Nanni Chōda of this name appears in D. 48 and D. 49. The name appears in the following inscriptions also:—

O. 90, dated 1186-87 or 1187-88, is a grant of two villages by S. M. Kāmana Chōda Mahārāja "on whose feet the eyes of Trilochana and other kings are set; the jewelled lamp of the race of Karikāla; the goad to wicked princes."

O 120 of 1217-18 is a grant by Chódadéva Chóda Mahárāja, son of Mahāmandalésvara Kāmaya (Mahárāja ?); who has the titles "Jagadobha Ganda, Kirti Náráyana, Páráyana, Chandrasékhara, of the Kásyapa gótra, ruler of Vorayúripura, the goad to hostile kings."

KV. 40 (undated) gives us S. M. Manma Siddhi Déva Chóda Mahárāja, the son of S. M. Jagadobha Ganda Kāmaya Déva Mahárāja.

(p) *Balle Chóda* —Appears under date 1145-46 and 1166-67 in D. 48 and D. 49 as the great grandson of Pottapi Nanni.

He appears also with the usual titles in D. 68 which is apparently of 1147-48.

O 91 (undated) mentions Srīmat Ujvala Chóda Balaya Chóda Mahárāja with the titles Kirti Náráyana and Jagatkarta.

An earlier Balle Rázu, also of the Chóda family, appears in O. 92 of 1087-88 or 1088-89 in the following pedigree :—

Chági Venkana,
 |
 Dalle Rázu.
 |
 Kactravankya Rázu.
 |
 Nanni Chóda.
 |
 Rájamébéndra Po[?to]pi Chóda.

(q) *Chódadéva*.—He appears in O. 120 of 1217-18 with the usual titles as son of Kāmaya.

KR 22, dated 1236-37 or 1237-38, relates to Chódadéva Chóda Mahárāja in conjunction with Mallidévarāja and Chikkirāja.

(r) *Pótayadéva*.—We get S. M. Pótayadéva Chóda Mahárāja under date 1254-55 in KG. 11. Apparently Ganda Gópáladéva Chóda was his overlord.

(s) A group of inscriptions from Pentrála in Kanḍukúr taluk next claims attention.

These are summarized below :—

KR. 60, dated 1257-58 or 1258-59, is a grant to a priest by S.M. Bhujabala Vira Manma Siddhayadéva Mahárāja.

KR. 61 is a similar grant of 1258-59 or 1259-60 made for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Vira Manma Siddhayadéva Chóda by S. M. Alládu Suddhadéva Mahárāja grandson of Podakanúri Siddi Rázu a descendant of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu.

KR. 62 of 1259-60 or 1260-61 is a similar grant for the prosperity of the kingdom of S. M. Immadi Ganda Gópála Vijayá-dittadéva by Madusúdhana-déva Mahārāja grandson of S. M. Andalúri Vijayaditta Déchini of the race of Mukkanti Káduvettu.

KR. 63 of 1261-62 is a similar grant for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Vira Manma Siddayadéva Chóda by Siddama Dévulu Vijaya Dévandu, son of S. M. Ka ráya Bhimadéva Mahārāja of the race of Mukkanti Káduvettn.

KR. 64 of 1267-68 is a grant by S. M. Bijji Rázu Siddayadéva Chóda Mahārāja.

KR. 65 of 1268-69 is a grant by Gadidéva Rázu, son of S. M. Sáhattumalla Perumáudidéva Chóda Mahārāja.

KR. 66 of 1269-70 is a grant by S. M. Bhíma Rázu Siddayadéva Mahārāja.

The above inscriptions seem to give us a Chóda ruler called Vira Manma Siddayadéva *alias* Immadi Ganda Gópála Vijayá-dityadéva reigning in 1257-58 or 1258-59 to 1261-62. He may have been followed by Bijji (or Bhíma?) Rázu Siddayadéva with dates 1267-68 and 1269-70.

Where Perumáudidéva Chóda would come in is not clear. His son Gadidéva is not, apparently, the Singayadéva Gadidéva of D. 24.

The connection between the various descendants of Mukkanṭi Káduvettu who are mentioned in these inscriptions is not apparent.

The Siddana Dévulu Vijaya Dévandu, son of Bhimadéva Mahārāja, and descendant of Mukkanṭi Káduvettn who appears in KR. 63 under date 1261-62 is apparently not the S. M. Bhímarāja Peddami (*read* Siddana?) déva Mahārāja of P. 7 dated apparently, 1260-61. This latter person is described as a descendant of S. M. Vimalá-ditya and as "Chálukya Náráyana" and he dates his grant in the reign of Kákatiya Ganapatidéva whose vassal he evidently was.

(t) O. 148 relates to some Chóla chief whose name may have been Mádaya Narasimhayya. He is called the possessor of universal sovereignty obtained by king Karikála Chóda, possessor of the symbols of the cloud, the umbrella, the white wing (?), the chámara, the álavetta etc., heralded by a conch, Iravettuganda,

Rāya Ganda Gopāla, supreme lord of the Nallambhattu (Nolamba?) country, Aruvattu Ganda, Rāyanāyankaviti, etc

(4) We may now sum up the facts set out in the preceding sub heads (2) and (3) regarding the Chólas or Chodas in Nellore district excluding the main line and the Velnádu family. The inscriptions come from all parts of the district but are rare from the northern parts. There the Chodas seem to have been at one time in subordination to the Kákatiya kings but in the south they seem to have generally acted as viceroys to the Chólá emperors. The later members were doubtless subject to the Vijayanagar dynasty. The title borne by the principal members of the group shows that they derive descent from a person connected with Pottapi who had acquired renown in war against the Pándvas. Pottapi has not hitherto been identified and we have found nothing to settle the site of that town but one of these inscriptions mentions that the Pottapi nádu was in Jayankondamandalam which included the southern part of the district. Some of the Chódas seem to have made Nellore town their capital others apparently ruled at Káncu. We do not find anything to support the view that they had any special connection with Kandukur (see p 19 E R for 1889-90). Below is a list of the various Chodas mentioned in sub-heads (2) and (3) *supra* with their dates where ascertainable; doubtless some of those who appear in the list did not themselves occupy positions of authority.—

Mádaya Narasimhayya (?) ..			
Tondayya Rázu			perhaps 10th century.
Chagi Venkana
Ballerázu
Kantru Vankya Rázu
Nannu Chóda
Rájamáhendra Po[te]pi	circ 1088-89
Pottapi Nannu
Venka
Káma
Ballu		1145-46, 1147-48 (?)
Tribhuvanamalladéva	circ 1148-49 and circ 1153-51
Pantadéva	circ 1167-68
Kámayya	1166-67 and circ 1167-88.
Siddhi	circ 1190-91 (doubtful)

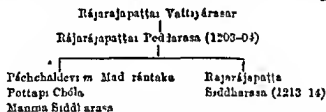
M P O Ganda Gopála <i>alias</i> Ranga náthaa	cire 1193-94
Béta
M P O Errásiddha
M P O Nallásiddha, son of Erra siddha and grandson of Béta . .	1200-01 to cire 1217-18
M P O Tammusiddha, brother of and regent for Nallasiddha . .	1203-04 and 1207-08
M P G Peddarasa	cire 1204-05
M P O Tirukkálattidéva, son of Maamasiddharasa	1208-09 to 1215-16.
M. P G Manmasiddharasa, son of Rājendradéva Chóḍa	1213-14
Chóḍadéva Chóḍa, son of Kāmaya..	1217-18
Manmasiddhédéva, son of Kāmaya	..
M. P G. Errasiddha	cire 1217-18 to 1226-27
Mallidéva	cire 1227-28
M P O Tirukkálattidéva <i>alias</i> Gandagópála	cire 1228-29 to 1231-32
Mallidéva with Chóḍadéva Chóḍa ruling	cire 1237-38
M P O Maomasiddharasa	1234-44 to cire 1261-62
M P O Allun Tirukkálattidéva <i>alias</i> Gandagópála	cire 1244-45 to 1247-48 or 1252-53 or 1254-55
Vijayádityadéva, brother of tho above
Ala Tikkeyadéva
Pótayadéva	1254-55
Haridéva	1254-55
M. P O Nalla Siddhi, son of Chóḍésvara(?)	cire 1258-59
Vira Mana Siddhayadéva	cire. 1259-60 and 1261-62.
Immaḍi Ganda Gópála Vijayáditta déva (?)	cire 1260-61
Singayadéva Gadidéva	1267-68
Bijji (Bhuma?) Rázu Siddhayadéva	1267-68
Chanhattamalla Perumándidéva
Gadidéva Rázu, son of Perumándi- déva	1268-69
Bhuma Rázu Siddhayadéva	1262-70
(Náne?) déva	1275-76

Pattai Vimarasin and it seems to say that he was lord of Ayódhyá and that he made a grant in the kingdom of Madurántaka Pottai Chola Gandagopála *alias* Tirukkalattidéva

As regards the inscriptions which relate to chiefs bearing the prefix Rájaraja Pattai, they are as follows —

G 53 is of the 26th of Kulottunga Chola *Chola* who took Madura and the crowned head of the Pándyan, so the date may be put at 1203-04 This is a grant by Peddarasar, the son of Rájarájpattai Vattiyarasar, and the *brudas* given are "lord of the Panámandalam, lord of Ahischatra, Śivapádsékhará, of the Átriya gótra"

G 86 is of the 36th year of Tribhuvana Chakravarti Tribhuvana Viradeva who is, no doubt, Kulottunga III The date is thus 1213-14 It is a grant by Rájaraja Pattai Sittarasan the son of the provincial chief of the Mattinadéam Rájarájpattai Pettarasan, and mentions his elder sister Pachchaldevi the wife of Madurántaka Pottai Chóla Manoma Sittarasar It is not clear whether Peddarasa was still alive at the time Thus we get —

From G 92, which is of the same date as G 86, we find that the aforesaid Siddharasa married Irumadi Śrīyá Devī, the daughter of a Chola of Uraiyūr called Sūralvár Kattidévar

In the following case we have the prefix Kulottunga Chola Pattai —

G 78 is of the 18th year of Rájarájadéva "who took Madura and the head of the Pándyan" It is a grant by Siddharasa, son of Kulottunga Chola Pattai Sekharadéva, lord of Ahischatra pura and the middle country and Panamandalam, of the Átriya gótra and bearing the *bruda* Śivapádsékhará

If the Rájarája herein referred to is Rájarája III, then the date is 1233-34 It is not clear whether the Kulottunga Chola Pattai Sekharadeva herein mentioned as the father of Siddharasa is the same as the Pattarasa of G 86

Manuma Ganda Gopāladēva	..	ascended 1282-83 (doubtful) and circ 1289-90 circ 1289-90 (?)
Malidēva son of Viyayadityadēva	1289-90 (?) and 1290-91.	
M P C Gandagopāla <i>alias</i> Ranganathan	circ 1291-92 to 1203-05 or 1302-10
(Nilā?) Kantha Chōdadēva	..	1337-38 or 1277-78
Vennu Sambāta Alamandala Nnkayadeva
Vira Amala (Obala?)	.	1426-27
Tirumala Razu	. . .	' "
Tribhuvana Vennu Sambeta Alamandala Anavotayadeva Ganguyadeva	1428-29
Paricheju Mummayadēva	1501 52

Some of the names in the above list are to be found in the table on p 18 of F.R. for 1899-1900, but the construction of a genealogical tree out of the materials available seems impossible.

(5) *Other Chiefs Subordinate to the Chōlas* — P. 9 of 1257-58 mentions S M. Mādādidevundu, a subordinate of Kulottunga Chōdadēva. The latter may, possibly, be Rājendra Chōla III. The former receives various titles, but it is not clear to us how he should be classified.

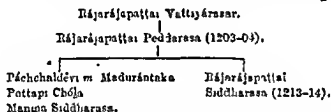
(6) Further information regarding the complicated lines of chiefs referred to in paragraph 4 above appears below. The chiefs herein referred to prefix to their names the name of a Chōla emperor followed by the word "Pattai." Mr V Venkayya has explained to us that this word must be taken to indicate subordination to the emperor whose name is used in conjunction with it. Several of the chiefs concerned may be identified with rulers mentioned in the list appearing in paragraph (4) *supra*. The word 'Pattai' is preceded by the name Kulōttunga Chōla in one case, by the name Rājārāja in other cases and in G 67 and S 12 by the name Tyāgasamudra. The former, G 67, is of the 9th year of Vira Ganda Gopāladēva who was no doubt of Chōla lineage though his identity is not certain. In this we have Tyāgasamudra Pattai Malhidēvarasan. S 12 is of the 13th of Tribhuvana Chakravarti Rājārājadēva who is probably Rājārāja III, in which case the date is 1228-29. It gives us Tyāgasamudra

Pattai Vimarasan and it seems to say that he was lord of Ayódhyá and that he made a grant in the kingdom of Madurántaka Pottapi Chóla Gandagópála *alias* Tirukkālattidēva.

As regards the inscriptions which relate to chiefs bearing the prefix Rájarāja Pattai, they are as follows :—

G. 53 is of the 26th of Kulóttunga Chóladēva who took Madura and the crowned head of the Pándyan, so the date may be put at 1203-04. This is a grant by Peddarasar, the son of Rájarájapattai Vattiyarasar, and the birudas given are "lord of the Panámandalam, lord of Abischatra, Sivapádsēkhara, of the Átriya gótra."

G. 86 is of the 36th year of Tribhuvana Chakravarti Tribhuvana Viradēva who is, no doubt, Kulóttunga III. The date is thus 1213-14. It is a grant by Rájarāja Pattai Sittarasan, the son of the provincial chief of the Mattimadésam Rájarájapattai Pettarasan, and mentions his older sister Páchchaldēvi the wife of Madurántaka Pottapi Chóla Manuma Sittarasar. It is not clear whether Peddarasa was still alive at the time. Thus we get :—

From G. 92, which is of the same date as G. 86, we find that the aforesaid Siddharasa married Irumadi Sriyá Dēvi, the daughter of a Chóla of Uraiyúr called Suralvár Kattidēvar.

In the following case we have the prefix Kulóttunga Chóla Pattaj :—

G. 78 is of the 18th year of Rájarájadēva "who took Madura and the head of the Pándyan" It is a grant by Siddharasa, son of Kulóttunga Chóla Pattai Sékharadēva, lord of Abischatrapura and the middle country and Panamandalam, of the Átriya gótra and bearing the biruda Sivapádsēkhara.

If the Rájarāja herein referred to is Rájarāja III., then the date is 1233-34. It is not clear whether the Kulóttunga Chóla Pattai Sékharadēva herein mentioned as the father of Siddharasa is the same as the Pattarasa of G. 86

On p 210, Vol IV, FI, it is stated that Alucchikitra is Ramnagar and on p 230 Vol III, FI, it is stated that Sinda, the eponymous ancestor of the Sinda dynasty, a descendant of the Serpent king, was born at that place. That family bore the Phanipatākā or Nāgadīaja which seems to be recalled by the statement in our inscriptions that the chiefs referred to therein were lords of the Phanamandalam.

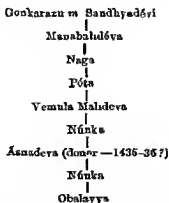
Regarding the term "the middle country" see p 169 *et seq*, Vol XXII, I A, from which it appears that it lay north of the Vindhya.

A DARŚI DYNASTY

D 13 is an inscription of Rākshasa and SS 1317. If we should read SS 1357, the date will be 1435-36. It relates to the construction of a tank by S M Āśnadēva Mahārāja in the name of his mother Aryamadēvi and traces his pedigree from Gonkarazu who receives the following *virudus* amongst others —

"Supreme lord of kings, Parama Bhattāraka, descendant of the race of Panendra, having as emblems the elephant, crocodile, serpent and bear, having as emblem the moon adorned with a serpent, belonging to the lunar race, of the Vishnu family, of the Hārita gōtra, he who planted pillars of victory in the mountains to the east and west of the Mahānadi river, lord of the three worlds, descendant of the race of Nāga, vanquisher of three kings, Brīhī Manivvara Ganda."

The line of descent is—

The grantor seems to be the antepenultimate chief, because he assigns a village for the religious benefit of his son Nunka.

In the last part of the inscription the donor's mother is called Lakshyamadevi. As she is previously called Árvamadevi, it is probable that there is some error in transcription. The donor is said to be "of Darsi."

We do not know to what dynasty this line of chiefs should be assigned. O 55 and O 56 do not apparently relate to any of these persons, though the former gives us Vira Amala (Obala?) son of Nánka under date 1426-27, for the Ongole people are Chodas.

It is just possible, though hardly likely, that the Nága of the Darsi list is the Nágadeva of A 51, KV 48, N 21 and O 75. This person was a vassal of the Kákatiya king and his inscriptions bear date circa 1272-73 to 1280-81.

The Potarázu of the Darsi inscription is clearly not the Pota Rája of O.P. 18 or the Potayadéva Chéda of KG 11.

LATE GAJAPATI RULERS

In O.P. 16, dated 1515-16, a reference is made to Krishnadevarája having captured at Kondavidu Virabhadra Maharája the son of king Rudra and having made him his servant.

U 37, U 40, and U 41 which are of 1514-15 or thereabouts, describe how Krishnadeva Rája drove Pratápa Rudra Gajapati to Kondavidu and, in capturing Udayagiri, captured also Tirumala Rághava (or Kánta) Rája, the younger brother of the father of Pratápa Rudra Gajapati.

If the records quoted from Dr. Hunter on p. 204 *et seq.* of Vol. II of Sewell's 'Antiquities' are to be trusted, Parushottama Déva, the predecessor of Pratap Rudradeva on the throne of Orissa, invaded the Southern country and defeated the Conjeevaram king. It seems probable that in this expedition Kondavidu and Udayagiri were seized and they fell into the hands of Krishnadeva Rája in the reign of the next king Pratap Rudradeva. It is pretty clear that Pratap Rudradeva was still ruling in 1514-15 and the traditional dates on p. 188 of Vol. II of Mr. Sewell's 'Antiquities' are, in that case, inaccurate. Virabhadra was, no doubt, merely the governor of Kondavidu and perhaps Pratap Rudradeva's uncle Tirumala Rághava Rája was in command at Udayagiri.

GOLKONDA SULTANS

All the inscriptions of the Muhammadan sovereigns seem to relate to Abdullah Knth Sháh. V 23 indeed, mentions Házarat Alam Emasá. There seems some mistake about this name. If

Alamgir is meant, the reference may be to Aurangzib, or, perhaps, Alamgir was another name of Abdulla Kutb Sháh, in which case the Alamgir of the Kocherlakóla *Sthalipurána* (D 35, note) may be the same person.

The other inscriptions all come from Udayagiri and Kandukúr and range from 1640-41 to 1661-62; see U 26, U 27, U 36, U. 39, KR 20, KR. 44, KR 47, KR 48 and KR 80.

KÁKATÍYA DYNASTY.

The first inscription of this dynasty seems to be O. 139 of 1217-18 or 1218-19, which mentions Ganapatidéva Mahárāja but does not identify him as a Kákatiya. He is, however, so identified in O 17 of the same date and, no doubt, the same person is referred to in O 45 of 1218-19.

There is thus evidence of the existence of a Kákatiya king called Ganapatidéva in 1218-19.

Twenty-one years later the name re-appears under date 1239-40 and thirteen years afterwards we come upon it again as shown below:—

O 86 and O 88 are both of 1239-40 and though Ganapati is not described therein as a Kákatiya, there is no reason to doubt that the reference is to the predecessor of Rudramma.

O. 28, dated 1252-43 or 1253-54, speaks of a Kákatiya Ganapatidéva who was lord of Anumakonda and O 150, which may be of 1252-53 or 1256-57, mentions the same ruler. Further references appear in D 25 (1254-55), D 27, O 89 (probably 1254-55), P. 7 and P 10 (both of 1260-61) and P. 11 C.P. 17 (1254-55) is of the same reign and shows that Ganapati was the son of Mahádéva and the grandson of Prólāya. Finally, in O 143, dated 1266-67 or 1267-68, we find Rudradéva making a regrant for the merit of Ganapatidéva. This is, no doubt, an inscription of the successor (male or female) of Ganapati. The aforesaid inscriptions seem to render necessary some slight alteration in the dates commonly accepted, for they show one or more Ganapatis extending from 1218-19 to 1260-61.

It is noteworthy that the inscriptions of Ganapati appear only in Ongole, Podili and Darsi and from this we may gather that the southern boundary of his dominions took in only the extreme north of the Nellore district.

Under the name of Pratāpa Rudradēva appear a large number of inscriptions which belong to Atmakūr, Darsi, Kandukūr, Kāvālī, Nellore, Ongole, Podili and Udayagiri. The absence of inscriptions from the extreme south suggests that the authority of the Kākatiyas did not extend over that portion of the country for, at all events, any appreciable time. The southward extension since the time of Ganapati will be noted. The first date is given by KR. 26, which declares that in the Kaliyuga year 3965 the Oraganti Pratāpa was ruling. This date is, however, clearly erroneous and the utmost we can deduce from this inscription is that a king of Orugallu who was called Pratāpa may have been ruling on a date which is probably 1248-49.

Another date which may be dismissed from consideration is the Saka year 1033 which appears in the *Sthalapurāna* of Kocherlakōṭa (D. 35, note). If that *purāna* could be trusted, it would give us the following pedigree:—

Siva Devāko Oḍaya
|
Kākati Rudra
|
Pratāp Rudra of
Orugallu (reigned for 24 years)
|
Haispālaka (reigned 8 years and
was ousted, apparently, by
the Gajapati family about 1142-43).

But it is not safe to place any reliance on this *purāna*.

Leaving these out of consideration, our first date is perhaps given by P. 9 of 1257-58, but the reference there is not clear enough to allow of certainty. Thenceforward we get dates as follows:—

1266-67 or 1267-68	1280 81	1305-06	1317-18
1267-68	1291-92	1310-11	1320-21
1268-69	1293-94	1312-13	1322-23
1272-73	1294-95	1313-14	1329-30
1273-74	1297-98	1314-15	
1275-76	1298-99	1315-16	

There is no hint in these inscriptions that the throne was ever occupied by a queen Rudramma but this can be explained as shown on p. 199 of Vol XXI of Ind Ant.

The first lot of inscriptions may, therefore, refer to the queen Rudramma and, presumably, it terminates with 1293-94.

Of this group we may notice especially D. 24 of 1267-68 which is a grant on behalf of Singayadēva Gadidēva, the sovereign of the earth, and for the religious merit of "Rudra Mahārāja, the ruler of Kondavidu in the kingdom." The position assigned to Rudra by this inscription suggests that of a mere governor. D. 57 may refer to this ruler but there is some error about the date which makes the point uncertain. With KR. 84 of 1294-95 we seem to begin the reign of Pratāpa Rudradēva II, because the minister (Moppaḍi Nāyudu) mentioned therein re-appears in subsequent, but not in anterior, inscriptions.

The inscriptions of this monarch run certainly to 1322-23, but they appear to go further, for KR. 28 of 1329-30 seems to refer to the same king under the name of Vira Pratāpa Rudradēva-patirāja, lord of the Carnatic country.

Apparently C.P. 21 and C.P. 22 relate to this dynasty. In the former we find one Virabhadrarāja called "Mahānubhāva, Paramabhattāraka, lord of the Drāvila mandalam and lord of Kalubarga and the nine crores of the Carnatic." Similar titles, as well as "lord of Ganda" are attached in C.P. 22 to Vira Śrī Gaṇapati Kāketa Rudra Venkatarāja Śrī Pratāpadēva Mahārāja.

CERTAIN CHIEFS SUBORDINATE TO THE KĀKATĪYA KINGS

It seems as well to group together certain rulers, some evidently of very inferior rank, who acknowledged the supremacy of the Kākatīyas. These appear below. It will be noticed that we have excluded all persons bearing the title "Chōḍa." They are dealt with separately.

(1) *Nāgadēva*—KV. 48 of 1273-74 is a grant by Śrīman Mahāmandalēśvara Nāgadēvarājulu, "who is endowed with all eulogistic titles," for the merit of Rudradēva Mahārāja.

O. 75 of 1280-81 is similar.

A. 51 of 1273-74 or 1274-75 is a grant by a subordinate of Nāgadēva Mahārāja.

N. 21 is of 1271-72 or 1272-73. It is a Tamīl grant to a temple and mentions a king Nāgadēva Mahārāja as ruling.

It is not clear whether the same person is referred to in these four inscriptions. If so, it is more probable, perhaps, that he was

a more officer of the Kakatiyas than that he was a local chief, having in view the wide distribution of his inscriptions.

(2) *Devari Nayanangaru*—D. 35 of 1310-11 describes a grant made in the time of Pratapa Rudra by Srimat Devari Nayanangaru and gives him various titles, such as, Chalamartiganda, master of polity, hero of the world, destroyer of kings in battle, Virabhadra of the Kahynga. His father's name was Māchaya Nāyaka.

(3) *Bahadadēra*—O 129, dated 1293-94, mentions Bāhadadēva Rājulu as a vassal of Pratapa Rudra. There may be some error in the reading. The name seems an unlikely one.

(4) *The Chakra Narayana line*—We now come to a dynasty which, for convenience, we call "Chakra Nārāyana" from the title borne by its members. This dynasty is referred to in the inscriptions summarized below—

CP 17 states that Kākatiya Ganapati had a vassal called king Mādhavādēva who was the son of Sauri Suravara. This Mādhavadeva is called the ruler of the city of Addanki. To him was born a son called Sārngadhara who is described as being "a good son, a ruler of men of the Śāṅkayana gotra, destroyer of enemies, of excellent fame." He is also called "the illustrious Chakra Nārāyana the ruler of the earth." This king bestowed a village in the Ongole taluk upon Brahmins in the year 1254-55.

D 72 of 1272-73 is a grant by Mallanadevilamma the daughter of Gopāladeva the uncle of S. M. Chakra Nārāyana Sri Mādhavadeva Raja the governor of Addanki *sthala*.

O 28, dated 1252-53 or 1253-54, states that S. M. Chakra Nārāyana Sri Singadeva Maharaja, having titles similar to those in O 76, was the feudatory of Kākatiya Ganapadeva.

O 6, dated 1267-68 or 1268-69, mentions S. M. Kalārāyanānta Singadēva Mahārāja.

O 27 of 1252-53 or 1253-54 is a grant by Māyideva Peggada, the prime minister and Sarvadhikari of Addanki Singaladeva.

O 34 which is apparently of 1218-49, refers to a prime minister of Chakra Nārāyana Singaladēva Mahārāja.

O 76, dated 1208-09, is a grant by S. M. Sri Madhava Mahārāja who is spoken of as "endowed with all eulogistic titles, a Revanta in controlling unruly horses, death to hostile forces, an adamant stronghold to refugees, the protector of life, Chakra Nārāyana."

O 86 and O 88 of 1239-40 are grants by one Mádharma Náyaka in honour of Kákaṣṭya Ganapatideva. The connection of this Nayaka with the family in question is established by O 89 of 1253-54 or 1254-55, wherein Śrīmat Śārangapāni Devarasu consecrates Śrī Gopāladēva, naming him Chakra Nārāyaṇa Mádharma Gopinātha, for the merit of Ganapatideva, his own father Mádharma Náyaka and his mother Chāḍubāvi. Probably O 67 of 1253-54 or 1254-55 refers to the same dynasty.

O 100, which is undated, is a grant by a karnam for the merit of his lord S. M. Chakra Nārāyaṇa Śrī Vaijagadeva Mahārāja.

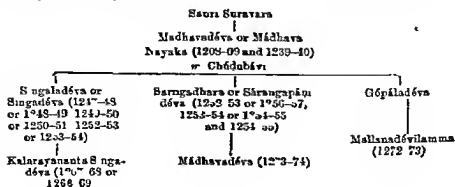
O 101 is of 1273-74 and of the time of S. M. Śrī Mádharma-deva Mahārāja who is given titles similar to those in O 76 and is called in addition "Bhujabala" and "Bhayaṇi Saṅkamalla".

O 103 of 1249-50 or 1250-51 states that Śrī Sōmarāja was the prime minister of Chakra Nārāyaṇa Singala Déva Mahārāja.

O 150 may be of 1252-53 or 1256-57 and is a grant by Govinda Náyaka, the prime minister of S. M. Chakra Nārāyaṇa Śrī Śārangapānidēva Rāja who is given attributes as in O 76. It is stated that Kákaṣṭya Ganapatideva was ruling the earth at that time.

O 151 of 1247-48 or 1248-49 is a grant by a prime minister and commander-in-chief of S. M. Chakra Narayana Singaladeva Mahārāja.

The headquarters of this petty dynasty was apparently Addanki and although it claims somewhat magniloquent titles, its authority seems to have been confined to the neighbourhood of that town. The genealogy is not clear and the following table is based on surmise —

Where Vniṣṭagadēva comes in cannot be guessed as O. 100 is undated.

We find no reference to this dynasty in any inscription heretofore published but on p. 37 of the introduction to Vol. VII, Epig. Caro., there appears a pedigree of the Sévnnas which agrees in some particulars with our inscriptions.

We have there —

- (1) Jayatuga.
- (2) Bhillama, son of (1)
- (3) Singhana (1215)
- (4) Śārangapāni or Krishna Kandhāra.
- (5) Mahādēva, brother of (4)
- (6) Rāmachandra or Rāmadēva (1295)

Mr. Sowell's list (p. 254, Vol. II, 'Antiquities') differs from the above. He gives dates 1209 to 1247 for Singhana, 1247 to 1260 for Krishna Kandhāra and 1260 to 1271 for Mahādēva. Probably we have here a mere coincidence, but it is singular that our Singalndēva should have a *primo minister* and *factotum* called Māyidēva Pregarā, while the Sévuna Singhanadēva has, as his chief minister, Māyidēva Pandita.

In this connection reference may be made to O. 13. This is unfortunately defaced and incomplete and the date is missing. It mentions kings called Sioga, Bhava and Rāmachandra the last-named of whom married Telingama and had five sons. These so-called kings were apparently, however, only ministers and there is nothing to clearly connect them with the Sévuna line.

In this connection see the remarks against D. 24 under the Chōda Singayadēva Gaḍidēva.

* CERTAIN OFFICIALS UNDER THE KĀKATĪYA KINGS

(1) *Muppadendra* or *Muppadi Nāyudu*—A. 56 (date wanting) mentions that Kākati Rudradēva had placed the burden of the kingdom on Śrī Muppadendra.

KR. 84, dated 1294-95, is a grant for the prosperity of Rudradēva Mahārāya and for the prosperity of the kingdom and family of Śrīmat Muppadi Nāyanigāru.

In KR 1 of 1315-16 we find Śrīman Muppadi Nāyanika Purabaru, the Mahā Pradhāni and servant of Pratāpa Rndra.

N 80 of 1314-15 or thereabouts calls Mappadi Nāyanigāru the agent (*Iaryakarta*) and viceroy (*pratāpādhi*) of Pratāpa Rudradeva

O 87, dated 1297-98, is a grant by Muppari Nāyaningaru for the merit of Pratāpa Rudra.

KR 23 mentions Māppuri (*read* Muppari) Nāyakudu the Mahā Pradhāni of Pratāpa Rudra, and names his father Nāgi Nāyadu and his mother Gangasāmma

The dates of this minister of Pratāpa Rudradeva II thus runs from 1294-95 to 1315-16 at least

It was this officer who captured Kānchi in S S 1238 (*vide* p 5, E R, for 1892-93)

(2) *Tripurāra Uera*—In D 1 of 1272-73 this person is styled Mahāmandalesvara, Mahārāja, worshipper of the lotus feet of Rudralēva, Chalamattuganda Mūrurāyagadola, * Mandalika Bramha Rākshasa, Gandapendāru and director of 72 offices

D 57 is wrongly dated. It refers presumably to the same person under the name of Tripurāntaka Mahārāja, says that he acquired the lordship of the whole kingdom and gives him titles similar to those in D 1

D 59 which is not dated, is similar to D 1

This person was evidently a great officer under Rudradeva ali s Rudramadēvi

It is probable that in D. 12 (1313-14) a deity is referred to under the name of Tripurāntaka Mahādeva

(3) *Pō'aya Sāhu*—In D 12 of 1313-14 Potaya is called the servant of Pratāpa Rudradeva

He seems to re appear in P 37 where his descent is shown as follows.—

Dād, Pōtaya Sāhu s Lakamāmbā

Viraya Sāhu

Pōtaya Sāhu

The grandfather is described as the subordinate of Srīmad Virayadeva Chakravartula

The title suggests that the family held high military office

(4) *Rudra Pregada*—KR 50 of 1268-69 calls Rudra Pregada the prime minister (*mahāpradhāni*) of Rudradeva

(5) *Rudra Nāyadu*.—In O. 7 of 1314-15 Rudra Nāyakulu makes a grant for the merit of Pratāpa Rudra.

O. 11 is of Ananda which may be 1314-15. It refers to a grant by Śrīmat Rudrama Nāyaningāra.

O. 99, under date 1290-91, probably refers to the same man under the name "Rudraya Nāyakulu, commander of the elephants of Śrīman Mahārāja." Perhaps the Rudra Preṣāḍa above is the same person.

(6) *Kāma Boppa*.—O. 49 of 1298-99 says that Pātāvari Kāma Boppaningāra, son of Dēvaya, was the minister (*pradhāni*) of Pratāpa Rudra.

It is probably the same man who appears in O. 40, O. 54, O. 18 and O. 145. These give dates from 1306-07 (probable) to 1321-22 or 1322-23. In one case he is spoken of as belonging to Alinanānda, in another as ruling at Kandukūr.

The Kāmaya Preṣāḍa of O. 70 (1275-76) is, presumably, a different person.

(7) *Aluvi Molaya Nāyanālu*.—P. 6 under date 1312-13 mentions that this person was superintendent of the palace (*Nāgarī Nāyak*) to Pratāpa Rudradēva.

(8) *Kommi Nāyadu*.—D. 24 of 1267-68 is a grant by Śrīmat Kommi Nāyadu, the governor (*Rakshādhisvara*) of Tādilūru. He was, apparently, a subordinate of Pratāpa Rudra, though, perhaps, more directly connected with a ruler Singayadēva whose connection with the Kākatīyas is referred to elsewhere.

THE KOCHERLAKÓṬA STHALA-PURĀNA.

An abstract of this is given in the note to D. 35 and from Mr. Sewell's remarks on p. 136, Vol I, 'Antiquities,' it seems that it had been brought to his notice too. The *purāna* is by no means trustworthy. It gives dates which are certainly, in some cases, widely inaccurate, but it preserves a certain vague adherence to historical sequence. Certain of the events alluded to in the *purāna* have not been confirmed from other sources but they may be correct and it has therefore been thought well to include a summary of the document in this collection.

It starts with one Mallikarjuna Ganapati whose son Gajapati founded Kocherlakóṭa in 995-96 and afterwards retired to Telugāna. His son Mukkanti followed as ruler of Kalinga

Pratāpa Rudra then drove out this family and we read of an edict issued by a king of that name in 1110-11. Pratāpa Rudra's father is called Sivadēvaka Odaya and his grandfather Kākata Rudra. He had a son Haripālaka who succeeded him and reigned for 8 years.

The Kākatiyas were driven out again by the Gajapati kings about 1142-43 and they held the country for 38 years when they in turn seem to have been ousted by the Reddi chief Véma who is said to have belonged to the Gona (Kona?) family. Véma's date is given as 1179-80 which is much too early. If, as Mr. Sewell says, we take his date as 1328, we work back to 1258 as the beginning of Pratāpa Rudra's reign and this agrees nearly enough with accepted facts. In that case Haripālaka (not known from other sources) dates from 1282 and the Gajapati restoration from 1290. Mukkanti, it may be mentioned here, is commonly regarded as a Pallava, but the *purāna* suggests that he was a Gajapati. The list of Reddi kings as given in the *purāna* differs from the accepted list as shown below:—

<i>Purāna list.</i>		<i>Accepted list.</i>	
	Years ruled.		Years ruled.
Pōlaya Véma	.. 12	Pōlaya or Prōla Véma	.. 11
Anapota Bhūpati	.. 30	Ana Véma	.. 30
Ana Véma	.. 15	Aliya Véma	.. 12
Komāra Véma	.. 25	Komāragiri Véma	.. 14
Kori Véma	.. 4	Kōmati Venka	.. 28
Komāragiri	.. 14	Rācha Venka	.. 4

There is enough resemblance between the lists to make it appear probable that the *purāna* list is an incorrect version of the real list and not a genuine list of a separate branch of the family ruling locally. It is, however, possible that we have here a line of local rulers descending from Prōlayya's son Anna Bhūpa.

The *purāna* then proceeds to the Vijayanagar dynasty which it dates from S.S. 1222, wrongly said to correspond with Pramáthina. The line is given as—

Achyutadēva
|
Pravududēva.
|
Narasimhadēva.
|
Achchitadēva.

This is, of course, altogether wrong and the inaccuracy shows how little reliance can be placed on the *purāna*. It is curious that it should speak of Krishnadeva Rāya as if he were a mere assistant to Achyutadeva. If the statement that the litigation about the *Sihala karnamslip* was settled before the Rāja in person at Vijayanagar is true, it is an interesting indication of the reality of the sovereignty exercised by the Vijayanagar kings in this distant part of their dominions.

After a reference to Rāma II of the third dynasty, the *purāna* then proceeds to the Musalmān rulers and their subordinates. It preserves its inaccuracy to the end, for it starts with Alamgir Pādishāh ascending the throne in 1470-80. This is probably a vague reminiscence of Aurangzib or, perhaps, Abdulla Kuth Shāh of Golkonda had the names Alamgir as an *alias* (see note under Golkonda sovereigns).

CHIEFS OF KŌA MAṆḌALAM

In O 112 we have a reference to a ruler who was "a mountain to the Ganga dynasty (?), lord of the city of Mahishmati, descendant of the Āybhaya race." This is probably a Kōna chief (see p. 86, Vol IV, E.I.). A memory of this dynasty seems to survive in the Kocheṛlakota *ethalapurāna* where the Reddi chief Vema is said to have belonged to the Gōna family.

PALLAVA DYNASTY AND ITS DESCENDANTS

Inscriptions of the main Pallava dynasty are almost non-existent in this collection, but G 54 which is of the 15th year of Nandipottarasar may be assigned thereto. The inscription is in Tamil which is described by Mr. T. P. Krishnasāmi Sāstri as being of Pallava type and, while dated in the reign of Nandipottarasar, the grant is said to have been made under the orders of Chalukharasar. If the references are to Nandivarman or Nandipottarāja and Vikramāditya II, this inscription must be assigned to the 8th century and it is, then, one of the oldest, if not the oldest, stone inscription found in Nellore.

G 63 which is of the 20th year of Vikrama Varmadēva and from the same temple may belong to the same dynasty but it probably refers to a Pāndyan. There appears to be nothing else of this line but the Pallavas have left a clear trace of their dominion in the form of families which long after the main line ceased to exist,

laid claim to a Pallava origin. Of these the principal group consists of the descendants of Mukkanti Káduvettu, whose inscriptions are set out below

It may be mentioned that the Roddi dynasty called itself 'Pallaváditya' and "Pallava Trinétra."

(1) *Descendants of Mukkanti Káduvettu*—By tradition a chief called Mukkanti reigned at Nellore about the 11th century and the Mukkanti Káduvettu who appears so frequently in this collection as the ancestor of ruling chiefs is, no doubt, the same person. Whether he ever existed is uncertain. Probably he is a mere personification of the Pallava dynasty. In the *sthala-purāna* of Kocherlakōta (D 35, note) we are told that Mukkanti was the son of Gajapati and grandson of Mallikbāryuna Ganapati and that he ruled over Kalinga in the 11th century. No reliance can, however, be placed on these statements.

The following is an abstract of the inscriptions of the rulers who describe themselves as descendants of Mukkanti Káduvettu (or Káduvetti, either form being possible):—

D. 43 of 1150-51 or thereabouts refers to S. M. Vijayádityadéva Máharāja descended from M. K.

D. 69 of 1217-18 or 1218-19 is a grant by S. M. Paramésvara Abhidéva Mahadéva Máharāja who is called a descendant of M. K. and a member of the Pallava dynasty and receives the title of lord of Kāncbi and various other Pallava birudas.

KR. 61 of 1258-59 or 1259-60 is a grant by S. M. Allādu Snddhadéva Máharāja, grandson of Podakanūri Siddi Rāzu a descendant of M. K., for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Vira Manma Siddayadéva Chōda.

KR. 62 of 1259-60 or 1260-61 is a grant made by Maduśūdhanadéva Mahārāja, grandson of S. M. Andulūri Vijayáditta Déchini a descendant of M. K., during the reign of S. M. Immaḍi Ganda Gópāla Vijayáditta.

KR. 63 of 1261-62 is a grant by Siddanadévulu Vijayadévandu, son of S. M. Kārāya Bhimadéva Mahārāja a descendant of M. K., for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Vira Manma Siddayadéva Chōda.

KG. 24, dated 1268-69 gives—

Bhimarāzu to Suriyāśévi.

↓

S. M. Immaḍalūra Mahārāja.

The last named is given various titles, *e.g.*, lord of Káncchi, ornament of the Pallavas, descendant of M. K.

U. 6 gives the usual Pallava titles to S. M. Dórapa Rázu who is called the supreme king of kings and a descendant of Kondavitti, which is clearly a misreading for Kádavetti. His sons were Iruga Rázu, Samarta Rázu, Yamma Rázu, Bhíma Rázu and Bandu Rázu. Yamma Rázu was also called S. M. Nandivarma Maharája and was crowned at Chódapuram in S.S. 1024 (A.D. 1101-02 or 1102-03). He is said to have made a grant of twelve villages of Punginádu to Brahmans while ruling Ponugódu and Mádurévi. One of these twelve villages was Sangam in the Nellore taluk. The king's favourite village is said to have been Pádatúru. There is a Panugódu village in Atmakur taluk and there are villages called Chódavaram in Kandukúr, Kanigiri and Kávali, but the Chódapuram of the inscription may refer to a Chódavaram outside the district.

We got, then, the following table:—

- (1) Dórapa Rázu.
- (2) His sons Iruga, Samarta, Yamma crowned at Chódapuram in 1101-02 or 1102-03 under the name of Nandivarma Maharája, Bhíma and Banda.
- (3) Vijayádityadéva, about 1150-51.
- (4) Abhidéva Malidéva, 1217-18 or 1218-19.
- (5) Alládu Suddhadéva, 1258-59 or 1259-60, grandson of Podakanóri Siddi Rázu and a vassal of the Chóda Vira Manma Siddayadéva.
- (6) Madusúadhanadéva, 1259-60 or 1260-61, grandson of Andulúri Vijayáditta Déebini and subordinate to Immadi Ganda Gópála Vijayáditta.
- (7) Siddanadéva Vijaya Dévandu, 1261-62, son of Káráya Bhímadéva and vassal of the Chóda Vira Manma Siddayadéva.
- (8) Immadidéva, 1268-69, son of Bhímarázu and Siriyádévi.

The connection between these persons is not apparent and it is not probable that all of them were ruling chiefs. Their inscriptions which range from 1101-02 to 1268-69 belong to Darsi, Kandukúr, Kanigiri and Udayagiri. It appears probable that the S. M. Immadi Ganda Gópála Vijayádittadéva Maharája of KR. 62 is the S. M. Immadidéva Maharája of KG. 21.

Others claiming Pallava descent—In the following cases though the claim to Pallava descent is obvious, there is no distinct reference to Mukkanti Kādavettu. A 25 of 1284-85 or 1285-86 gives us S. M. Vijaya Ganda Gópála Maharaja, the lord of Kāñchi, and assigns to him Pallava titles. During his reign a grant was made by Kāma and Dévi, sons of Srīman Golapundi Késima Náyaka who is called the lord of Orriyúru, the beheader of Buráganda, and by various other titles (see also p. 1434 of Appendix I).

N 16, dated 1182-83, mentions Allun Tikka the crest jewel of kings, a blossom (or sprout) among the Pallavas."

N. 15 mentions Allun Dirukálta "the crest jewel of the Pallava family."

S. 2 (Tamil) speaks of one Nalla Sittarasan of the Pallava race. These give us the following—

- (1) Allun Tikka *alias* (probably) Allun Tirukálta, 1182-83
- (2) Vijaya Ganda Gópála, 1284-85 or 1285-86, with a vassal chief at Uraiúr
- (3) Nallasittarasan.

The inscriptions are of Atmakúr, Nellore and Sulúrpet.

In KR 26 we are told that in or about 1258-59 one Nalla Siddhi was ruling at Nellore and this is in conformity with tradition which tells of Siddi Rája who ruled at Nellore about the 12th century but whether he was of Pallava descent cannot be ascertained from the inscriptions. Whoever he was, he had Pákinádu under his authority. We have seen that, a century and a-half before, Punginádu was ruled by Nandivarman, *alias* Yamma Rázu, a descendant of the Pallavas.

PÁNDYAN DYNASTY

N. 61 states that Tribhuvana Chakravarti Sundara Pándya-déva gave, on the recommendation of Kálingaráya, the village of Mávaḍi Kundai in Munḍanádu for the benefit of the temple at Nellore. The Pándyan king is very likely Sundara Pándya I who, as we find from Inscription No. 904, p. 145 (App.), Vol. VII, E.I., "performed the mounting of heroes at Nellúrapura." The Kálingaráya, at whose request the grant was made, may well be the Kákaiya Ganapati I who seems to have suffered defeat at the hands of the Pándyans. It is possible that the Vikrama Varma-

déva of G. 63 is the Pándyan King Vikrama mentioned on p. 7, E.R. for 1899-1900.

A very late Sundara Pándya Chakravarti is mentioned in N. 76 under date 1399-1400; or 1400-01. The name of the Vijayanagar King Harihara II appears in the same inscription but in what relation the two kings stood is not apparent.

Probably there are other Pándyan inscriptions in our collection but we have not noticed any and it is likely that the Pándyan dominion never extended to the north of the district. See note under A. 37.

RÁVÉLA, RÁVULA OR RÁVILLA FAMILY.

Persons bearing the name Rávéla, Rávula or Rávilla are mentioned in G. 52, G. 84, N. 33, P. 19, N. 124, S. 6, D. 35 note and G. 112.

The earliest date seems to be the 12th of Rájarájadéva in S. 6, where we find a Rávilla Náyakkan.

D. 35 note says that Alamgir Pádisháh (Anrangzib?) appointed Rávilla Timma Náyaka to rule over the Kochoorlakóta *śima*, that he was succeeded by his son Venkatádri and that finally it was divided up among six members of the family.

P. 19 of 1563-64 or 1575-76 states that Tirumala Náyaka, grandson of Rávéla Tippha, made a grant of land in Podili *śima* which was under his control. N. 124 of 1582-83 gives Rávéla Kanti Náyaka, his son Tirumalayya and his grandson Kónéti Timma of whom the last held Udayagiri *śima*.

G. 112 of 1616-17 or 1617-18 gives—

• Vengalappa.

Rávula Venkatappa or Venkatapati.

Rávula Vengalappa.

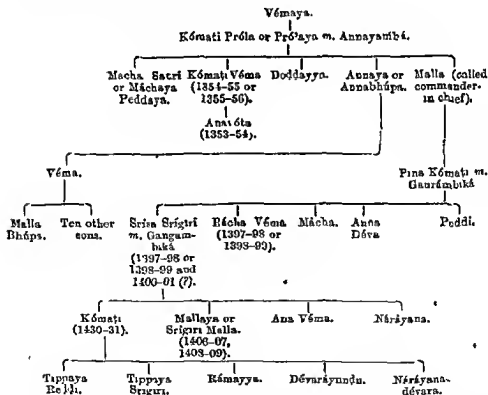
* The second received Viranna Kanupur as an *amaram* from king Venkatapati.

N. 33 of 1645-46 says that Rávula Venkatádri received Kódúr as an *amaram* from (Rávéla Muddu) Krishnappa Náyadu and that the latter received Sarvapalli *śima* from king Venkatádri.

G. 84 of 1688-89 and G. 52 of 1712-13 both refer to Rávéla Muddakrishnappa Náyadu.

REDDI DYNASTY.

Genealogies of the Reddi dynasty appear in C.P. 5, KR. 15, KR. 16, KR. 18, KR. 19, KR. 21, KR. 34, KR. 35, KR. 43 and O. 73. They are not, however, consistent, the difficulty arising over C.P. 5 and KR. 21, which give Véma as the grandfather of Srīgiri and, in the former case, as the father of Pina Komati. On the other hand the table on p. 24, E.R. for 1899-1900, shows Malla as grandfather of Srīgiri and this is supported by other inscriptions in the present collection. We assume, therefore, that Véma occupies the place of Malla in C.P. 5 and KR. 21 either because he was a person of more importance than his younger brother or by reason of a mere error. This being granted, the genealogy seems to work out as shown below—

This table supplements that on p 24 of E.R. for 1899-1900 by giving the father of Kômati Prôla and the descendants of Srîsa Srîgiri.

In C P 5 Vema, son of Komati Próla receives the following titles — Jagannobhaganda, Jita Gopála, Pallava Trinétra, Vairivira and Bosiva Sankara and he is said to have built the steps at Srisaala. The grant is by his alleged great grandson and relates to villages attached to Chundi in Kandukúr. The donor is called Maharája.

KR 15, which is of Raktákshí year, mentions the fact that the dynasty belonged to the Panta division of the Reddi caste speaks of Vema, the son of Anna Bhúpati, as having ruled the earth and names the Treasurer of Véma's son Malla Bhúpa. It relates to Chundi.

KR 16 gives the genealogy of Kommana Sómayájula, the prime minister of Komati, the son of Srigiri. It relates to Chundi.

KR 18 gives Véma the son of Komati Próla, *virudas* similar to those in C P 5 and records a grant in Chundi by Malleya, son of Srigiri.

KR 19 calls Vema "the lord of the eastern country" and Malla, his brother, "Emperor of the Earth." His successor Komati and Srigiri are called king (Bhúmpála) and the same, or a corresponding, title is bestowed on the latter's sons by one of whom a grant is made in the town of Chundi.

KR 21 relates to the Mallayya who is incorrectly (?) called great-grandson of Vémáya and describes certain works carried out by him in Chundi.

KR 34 calls Próláya the crest jewel of kings and talks of both him and his son Véma as conquerors of their enemies. The latter's brother Malla is termed *ksátrisah*, or king, and he, too, is represented as a conqueror. The inscription is incomplete.

KR 35 recites Vema's meritorious deeds, alludes to his getting the Rámáyana translated into Telugu, mentions that Malla's son Komati ruled the earth as did his son Śrīsa Srigiri who constructed thousands of tanks, calls Rácha Vema the destroyer of other kings and describes how he constructed a tank in Kandakúr taluk in the time of his brother Srigiri.

KR 43 is wrongly dated as transcribed. Probably we should read SS 1322 : e, A D 1400 01. It gives either Srigiri or his

father Kómati the following *birudas* — Jaganobhagan la, Viranarayana, Bhujabala, Chola Pándyagaja Késari, Vairivira and Basuva Sankara, and says that Srīgiri was ruling while his son Kómati Rāja governed the town of Kandukúr. The grant is of the last named.

O 73 calls Véma the founder of the dynasty, calls his son Kómati Prola the foremost of heroes, says that, after Prola, his son Vema ruled the earth and that assisted by his brother Malla who commanded the army, this ruler, who bears the title Jaganobhaganda, subdued his enemies on all sides. The inscription mentions conquests on the banks of the Kistna, Gódvári and Gundlakamma and states that Vema made a grant of Addanki in the Punginádu which extended from the eastern fort of Srísailam to the eastern sea. The inscription relates to the putting up of *lingams* by Manchirāja a descendant of one Rámarāja a minister to king Véma, and Manchirāja's brother Mallinátha was, apparently, granted by king Annavóta the village of Rávinátala. The date is 1353-54.

It will be observed that the inscriptions discovered in Nellore do not throw so much light on the Reddi dynasty as might have been expected. They range in date only from 1353-54 to 1430-31 and mainly relate to the town of Chundi where members of the branch descended from Malla, son of Prola, appear to have settled. Whether these Chundi people claimed independence is not clear, but it is probable that they were in subordination to the Reddi ruler at Kondavidu. There is nothing suggestive of independent sovereignty in the titles bestowed except in the case of Prola Véma son of Prola, Véma son of Annaya, Malla son of Prola, Pina Kómati and Śrīsa Srīgiri and, even in respect of them, the inscriptions usually contain only a bare statement that they ruled the earth. There is nothing in these inscriptions to confirm the statement that the Reddi capital was originally Addanki (see p 23, E R for 1899-1900). The relics of the rule of the Reddis at Chundi consist of a few small ruined temples and a fine monolithic column.

A descendant of the Reddi dynasty is, perhaps, the Ganga Reddi of OP 16, who seems to have helped Krishnadevarāja in driving out the Gajapati ruler from Kondavidu.

VAITUMBA CHIEFS.

This line is mentioned in Vol. VII, E.I., see pp. 142, 143, 144. We find several references to them in our collection, as follows:—

G. 88 of the 8th of Rájarájadéva records a gift by Mnmudi Vaitumba Mahárája *alias* Vishnudévan *alias* Durai Arasan.

G. 61 of the 9th of Rájarájadéva records a gift by Attamasiddi Bhuvanó Kani Kadhéran *alias* Pádyagaja Késari *alias* Rája Brahma Chóla Vaitumbana *alias* Vanaa Mahárájan *alias* Maduvudévan *alias* Dasaiyarsan.

N. 66 of the 28th of Rájarájadéva records a gift by Vaitumba Pitusuramudaiyan.

S. 8 of the 2nd of (Vijayaganda) Gópáladéva records a gift of land by Rájendra Chóla Mummudi Vaitumba Mahárája

These chiefs, therefore, seem to have had authority in the southern part of Nellore in the 13th century. S. 8 may be of the time of Tirukálattidéva Chóda who was also called Ganda Gópála.

FAMILY OF THE VENKATAGIRI ZAMINDARS

The Venkatagiri family has long occupied a position of importance in Nellore but the inscriptions of this family though numerous are confined to recording grants to temples and tanks and such domestic matters. The family name is Velugóti and the first of this name met with is Kastúri Rangapati in C.P. 12. The Saka date of that grant is 1360, but it does not agree with the cyclo year and is, therefore, doubtful. On p. 242, Vol. II of Sewell's "Antiquities" Kastúri Rangappa appears under date 1579.

KG. 5, dated 1528-29, mentions Timma and his father Ranga and G. 82, dated 1533-34, possibly refers to the same Timma.

KG. 21, dated 1553-54 or 1554-55, mentions Kumára Timma.

N. 105, dated 1570-71, refers to Timmappa as does N. 54, dated 1573-74.

P. 27, which is perhaps of 1575-76, mentions Kumára Timma.

P. 34, dated 1579-80 or 1583-84, gives us Kumára Chinna Timma son of Kumára Timma and grandson of Pedda Timma

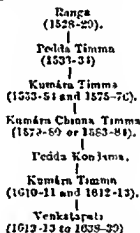
N. 46 is dated 1590-91 or 1591-92 and seems to be of the time of the Venkatapati referred to below but the date is too early and it has probably been incorrectly transcribed.

A. 40, dated 1610-11, is of Timma.

P. 60, dated 1612-13, probably relates to the same Timma who is there described as Kumára Timma, son of Konḍamma, and grandson of Kumára Timma.

Of Venkatapati, the son of Kumára Timma (or Venkaṭappa according to R. 18) and grandson of Peda Kondama, there is a large number of inscriptions ranging from 1612-13 to 1638-39. This was, apparently, the most distinguished member of the family but, curiously, does not appear in the family pedigrees given by Messrs. Boswell and Sewell. He deserves to be remembered on account of his efforts to encourage irrigation. In the single year 1628-39 we find twenty-five grants to irrigation works. He appears to have acquired some renown as a soldier too, as indicated by A. 35.

The pedigree of Venkaṭapati and his immediate predecessors seems to have been—

G. 110 which speaks of Venkatapati Rāzu son of Veligoti Rājyapātūru falls within the period of Venkaṭapati son of Kumára Timma and doubtless relates to him. The meaning of the suffix Pātūri is not apparent.

O. 53, though dated 1632-33, refers to Kumára Timma of though he were still living. This is unintelligible and there seems to be no mistake in the date, the cyclo and Śaka years agreeing.

N. 116, dated 1638-39, declares that Kumára Timma made a grant in that year. This is possible as Venkatapati's inscriptions end with this year. He must, then, have been succeeded by another Kumára Timma.

After a long interval we come to KG. 9 which is apparently of 1766-67 and refers to yet another Kumāra Timma though it does not distinctly say that he was contemporaneous with the inscription.

S. 18 of 1794-95 and Kumāra Yāchama closes the list.

It will be observed that several members of this house held the office of *Kāryakarta*, or agent, to great officers of the Vijayanagar dynasty.

By tradition the family owes its elevation to the patronage of the Orangal Kākatiya dynasty. Pedigrees of this family appear on p. 713 of the District Manual and p. 240 of Vol. II of Mr. Sewell's 'Antiquities.' They differ widely from the short pedigree suggested by the inscriptions but, as the name Velugōti is found in at least one case (in P. 40) in connection with the name Yāchama which also is borne by the Venkatagiri zamindars, there seems no reason to doubt that these Velugōti people belonged to the family of the present zamindars.

VIJAYANAGAR DYNASTIES.

First Dynasty.

There are numerous inscriptions of the Vijayanagar dynasties but they add little to our knowledge on the subject.

C.P. 15 professes to be a grant by Harihara I. It declares that his original capital was Kunjarakōna (Anegunda) and that he founded Vijayanagar city. It says further that Sangama I was the son of one Bukka by Māgāmbikā. The father of Sangama I is not apparently known from other sources and the statement on the subject in C.P. 15 cannot be trusted as the grant appears to be a forgery.

Nevertheless we find in KG. 7 allusion to a certain Bukkarāya Odayalu with titles as follows:—Asylum of the world, entitled to the five great sounds, Maṇḍalēsvara, Mūrarāyaraganda, Arirāya Vibhāla, Bāshadeppuvarāyara (ya ?) ganda, lord of the earth with its nine continents. This inscription is dated 1314-15 which seems too early for Bukka I of Vijayanagar and it appears not impossible that the chief referred to was the father of Sangama.

It is known that the Nellore district was very early connected with the Vijayanagar crown, for the Bitragunṭa grant (our C.P.

20, printed at p. 21, Vol. III, E.I.) shows that the son of Kampa, the brother of Bukka I, was governing part of Nellore and implies that Kampa himself held sway there.

It is pretty clear, then, that part of Nellore was included in the dominions which were governed by the family which afterwards became the first Vijayanagar dynasty at the time when they were mere vassals of the Hoysalas or some other paramount dynasty. In other words part of Nellore formed a portion of the original Vijayanagar kingdom.

Of Kampa I only one inscription seems to exist, viz., N. 28 which mentions a grant made by Mudra Chiddi Sāyana Odayala, the prime minister of Kampanati Odayar the lord of the Eastern and Western seas. The date is 1316-17.

Of Sangama If we have only the Bitragunta grant.

We now come to Harihara II. KG. 10, dated 1377-78, was inscribed during the reign of this king and shows that the country round Udayagiri was then attached to the Vijayanagar kingdom. KG. 23 is wrongly dated but is apparently of 1393-94. It is a grant by the son of Harihara II, Vira Déva Odayala, presumably the prince who afterwards became Dévarāya I and who, at the time, was apparently holding the post of governor in Nellore district. N. 76 is a Tamil inscription and is important in giving the regnal year of Harihara II. It declares that S.S. 1322 was the 25th year of the reign; so Harihara II apparently came to the throne in 1376-77. U. 18 (b) and (c), the latter being of S.S. 1308, are other inscriptions of the same king.

It has been noted above that Harihara II was ruling in 1393-94 and from page 30, Vol. III, E.I., it appears that later inscriptions of this monarch have been found, but C.P. 1, dated 1390-91, is issued in the name of Dévarāya I. The explanation seems to be that in that year Dévarāya visited Nellore district in command of his father's army, that he then granted the land referred to and that the grant was confirmed by Dévarāya I, son, the of throne, and in the formal confirmation of the same.

Other inscriptions of Dévarāya I, former of which that Dévarāya I, while the latter date to 1390-91.

than those generally accepted. There are a few other inscriptions of this king which need not be noticed.

In this connection reference must be made to KV. 14 and U. 17. The former bears date Iva (?) and S.S. 1363 and states that Viradéva, son of Harihara, was then on the throne. The latter is dated Prabhava and S.S. 1369 and it, too, refers to Vira Dévarāya, son of Harihara, as ruling. In the case of U. 17 the cyclic and Śaka dates agree and this fact suggests that the Śaka date 1363 in KV. 14 is correct. If so, the reference must be to Dévarāya II and we can only conclude that his father Vira Vijaya must have been also called Harihara.

Before leaving Dévarāya we must mention certain descendants of his who do not appear in the line of sovereigns. C.P. 1 shows that Dévarāya I had a son called Rāmachandra who is spoken of as Yuvarāja and was governor of Udayagiri. He is said to have completely vanquished the Mussalmān king who may be Firóz Shāh the Bahmani Sultān.

C.P. 2 is a grant by one Dévarāya Vojaya, the ruler of Udayagiri kingdom, and it gives his lineage thus:—

Rāmachandra Rāya m. Lakshmi Dévi.
|
Parvatarāja m. Pārvatī Dévi.
|
Dévarāya Odaya.

The cyclic and Śaka dates of this grant differ. If the latter is correct, it is of 1435-36.

D. 19 and KG. 4 both seem to refer to Rāmachandra, the former being dated 1406-07 and the latter 1416-17. O. 132 mentions the Commander-in-Chief (Daśavāyi) Dévarājaya Odaya under date 1443-44 and it is probable that this is the grandson of Rāmachandra Rāya whose dates are therefore 1406-07 and 1416-17, while his grandson's are 1435-36 and 1443-44.

We now come to Vira Vijaya *alias* Vijaya Bukka. O. 56 refers to this prince under date 1428-27, a date which seems to encroach on the reign of his successor as recorded on p. 36 of Vol. III, E I.

To the time of Dévarāya II belong several inscriptions ranging in date from 1426-27 to 1447-48 if we include the two inscriptions KV. 14 and U. 17 referred to above. The ruling monarch is spoken of as Dévarāya Prandha Dévarāya or Pratāpa

Dévarāya The Satyamangalam plates (p 35 of Vol III, EI) call Pratāpa Dévarāya a younger brother of Devnraya, but there is nothing in the Nellore inscriptions to show that Devarāya II had a brother

As to the rest of the first dynasty, the only trace of them seems to be in A 31 which refers to Sri Vira Pratāpa Sri Virupāksha Rāya Mahārāja and his minister Vidyannachari Jangamayya The inscription is dated Chitrabhānu and the reference probably is to Virupāksha the son of Devarāya II To sum up we have in Nellore inscriptions of the reigns of the following members of the first dynasty —

Bukka Odaya

Kampa

Sangama II

Harihara II

Devarāya I and his son Ramachandra Rāya and other descendants in that line

Vira Vijaya

Dévarāya II

Virupāksha (son of Dévarāya II ?)

Second Dynasty

After an interval of half a century or so we come to inscriptions of the second dynasty, beginning with those of Krishnadéva Rāya These range from 1510-11 to 1529-30, that is, within the accepted period of his reign

U 37, 40 and 41, which are probably all of 1514-15, describe the pursuit of Pratāpa Rudra Gajapati to Kondavidu and the capture of Udayagiri fort and of Tirumala Rāghava (or Kānta) Rāya the uncle of Pratāpa Rudra Gajapati C P 16 declares that in 1515-16 Krishnadéva made a grant after he had captured Virabhadra Mahārāja, the son of King Rudra, in the city of Kondavilu and made him his servant All these matters are well known from other sources except, perhaps, the name of the uncle

It is clear from the inscriptions that Udayagiri was in the hands of the first Vijayanagar dynasty When that dynasty became decrepit the fortress must have been seized by the

Gajapatis and the recapture of it was one of Krishnadéva's first acts.

Most of the taluks supply inscriptions of Krishnadéva and it appears that the district appertained mainly to the Udayagiri *rājyam*, the extreme north falling within the limits of the Kondaviḍu *rājyam*, while the south belonged to the Chandragiri *rājyam*.

Of Achyuta we have three copper-plate grants, namely, Nos. 10, 13 and 23, dated, respectively, 1536-37, 1541-42 and 1547-48; of these the last is evidently a forgery. The stone inscriptions number seven and call for no special remark except N. 34 A which declares that Achyuta was ruling in 1525-26. The cyclic year in this inscription is not clear, but seems to be Pārthiva which would agree with the recorded Śaka date. There must, however, be some mistake as Krishnadéva was certainly ruling in 1525-26.

The inscriptions of Sadāsiva range from 1542-43 to 1570-71. It appears from p. 27 (Introd.) of Vol. III of *Epig. Carn.* that Sadāsiva's reign extended to 1576.

The Nellore inscriptions of the second dynasty thus refer to the times of—

Krishnadéva

Achyuta.

Sadāsiva

Third Dynasty.

In the case of this dynasty there are certain inscriptions which clearly relate to the ruling sovereigns, but also a number as to which it is difficult to say whether the rulers mentioned therein are members of the royal family or not. We have grouped all of these under the head of the third dynasty on the supposition that they appertain to the Āravīḍu family.

Ranga.—Under this name come the following :—

P. 25, dated 1545-46 or 1546-47, states that Śrīman Mahāmnṇḍalēśvara Vira Pratāpa Venkata Rangapati Mahārāja was then reigning at Vijayanagar.

N. 105, dated 1570-71, mentions Rāmarāja Ranga Rājayya-déva as holding office under Sadāsiva

N. 104, dated 1551-52, mentions that Udayagiri *rājyam* formed a part of the dominion ruled by Mahāmandalēśvara Rāmārājayya Tirumalayadēva Mahārāja.

A. 17, dated 1548-49, refers to a grant made under the orders of Sadāsiva by Mahā Mandalēśvara Rāmarāzu Timmayadēva Mahārāja to certain barbers in the Udayagiri *rājyam*.

G. 46, dated 1548-49, makes a reference to the same man and so does N. 112, dated 1558-59.

U. 19, dated 1615-16 or 1614-15, mentions a grant made by Timmayadēva Mahārāja Ayyavāra but implies that he was no longer living. In this inscription he is referred to as having sat on the diamond throne.

U. 30, dated 1542-43, is not very clear but apparently means that Rāmarāzu Timmayadēva Mahārāja and Aliya Rāmayadēva Mahārāja were in joint command of Udayagiri fort.

G. 113 and G. 114 of 1559-60 (?) and 1555-56 (?) refer to Mahāmandalēśvara Rāma Rāza Tirumala Rājayya.

O. 27, dated 1565-66, says that Sadāsiva granted Kondavidu *rājyam* to M. M. Rāma Rājayaran Tirumala Rājayadēva Mahārāja along with (apparently) Siddhirāzu Rangaparājayyadēva.

V. 2 which bears an incorrect date gives Vira Pratāpa Vira Tirumaladēva royal titles as well as the *śrīrāja* Bhajabala.

The above inscriptions seem to refer to two persons. One of these is Kōnēti Timma son of Rāmarāzu Kōnētayya who plainly belonged to the branch of the Aravidu family headed by Pedda Kondarāja (see p. 4, Vol. IV, E1). His date is about the middle of the 16th century and he evidently held some important office in connection with Udayagiri.

The other person referred may be Tirumala I the grandson of Rāma I. If U. 30 refers to him, then, in 1542-43, he was governor of Udayagiri fort. Later he rose to a higher position, for he governed territories which included the Udayagiri *rājyam* and also apparently, Kondavidu *rājyam*. Ranga II, the son of Tirumala I, seems to have assumed royal titles only about 1575-76, and it is not clear how Tirumala I can have ever formally occupied the throne, because Sadāsivā's authority was nominally recognised up to that date. It is possible, therefore, that U. 2 and U. 19 refer to Tirumala II.

N. 51, dated 1573-71, mentions Vira Rangaráyadéva Mahārāja.

R. 41, dated 1575-76, says that Vira Pratápa Vira Rangaráyadéva was reigning at Penugonda and gives him royal titles.

P. 27 is wrongly dated. If we read S.S. 1497 for 1407, we get Vira Pratápa Rangadéva with royal titles ruling at Vijayanagar in 1575-76.

KG. 15, dated 1579-80, and N. 124, dated 1582-83, correspond with R. 41.

O. 32 is wrongly dated. If S.S. 1556 be substituted for S.S. 1565, we get Vira Pratápa Vira Rangadéva as reigning in 1633-34.

C.P. 7, dated 1647-18, is a grant by Ranga, the adopted son of Gópála.

As Sadásiva was reigning in 1545-47, the date of P. 25 must be presumed to be wrong. Some of the other inscriptions probably relate to Ranga II, the son of Tirumala I, and it would appear that he first assumed royal dignity in 1575-76. Having regard, too, to R. 41 and P. 27, it would appear that the seat of Government was transferred to Pennkonda in that year, but Mr. Sowell (p. 250, Vol. II, 'Antiquities') gives an earlier date.

C.P. 7 relates to Ranga VI.

Which Ranga O. 32 relates to is not clear to us.

U. 24 under date 1586-87 makes an allusion to a Śrī Rangaráyulu Ayyaváru who may not, however, have any connection with the family in question.

Timma or Tirumala.—C.P. 14 bears date 1549-50 and refers to Tirumala I. The sovereign Sadásiva is herein disposed of with the remark that he is an excellent man while his subject is loaded with titles of honour.

A. 15 mentions Konéru Timmarasu.

A. 16, dated 1549-50 or 1556-57, says that Kónéti Timmarájayya built the Átmakúr tank.

U. 20 speaks of Timmarázu son of the Mahámandalésvara Rámarāja Kónétayyadéva Mahārāja.

U. 22, dated 1552-53, mentions Timmayadéva son of the same person.

U. 44 speaks of Timma Rázu son of Kónéti

N. 104, dated 1551-52, mentions that Udayagiri *rājyam* formed a part of the dominion ruled by Mahāmandalēśvara Rāmarājayya Tirumalayyadēva Mahārāja.

A. 17, dated 1548-49, refers to a grant made under the orders of Sadāsiva by Mahā Mandalēśvara Rāmarāzu Timmayadēva Mahārāja to certain harbers in the Udayagiri *rājyam*.

G. 46, dated 1548-49, makes a reference to the same man and so does N. 112, dated 1558-59.

U. 19, dated 1615-16 or 1614-15, mentions a grant made by Timmayadēva Mahārāja Ayyavāru but implies that he was no longer living. In this inscription he is referred to as having sat on the diamond throne.

U. 30, dated 1542-43, is not very clear but apparently means that Rāmarāzu Timmayadēva Mahārāja and Aliya Rāmayadēva Mahārāja were in joint command of Udayagiri fort.

G. 113 and G. 114 of 1559-60 (?) and 1555-56 (?) refer to Mahāmandalēśvara Rāma Rāzu Tirumala Rājayya.

O. 27, dated 1565-66, says that Sadāsiva granted Kondavidu *rājyam* to M. M. Rāma Rājayan Tirumala Jājayyadēva Mahārāja along with (apparently) Siddhirāzu Rangaparājayyadēva.

V. 2 which bears an incorrect date gives Vira Pratāpa Vira Tirumaladēva royal titles as well as the *biruda* Bhujabala.

The above inscriptions seem to refer to two persons. One of these is Kōnēti Timma son of Rāmarāzu Kōnētayya who plainly belonged to the branch of the Āravīdu family headed by Pedda Kondarāja (see p. 4, Vol. IV, E I.). His date is about the middle of the 16th century and he evidently held some important office in connection with Udayagiri.

The other person referred may be Tirumala I the grandson of Rāma I. If U. 30 refers to him, then, in 1542-43, he was governor of Udayagiri fort. Later he rose to a higher position, for he governed territories which included the Udayagiri *rājyam* and also apparently, Kondavidu *rājyam*. Ranga II, the son of Tirumala I, seems to have assumed royal titles only about 1575-76, and it is not clear how Tirumala I can have ever formally occupied the throne, because Sadāsivā's authority was nominally recognised up to that date. It is possible, therefore, that U. 2 and U. 19 refer to Tirumala II.

N 51, dated 1573-74, mentions Vira Rangarājadeva Mahārāja

R 41, dated 1575-76 says that Vira Pratāpa Vira Rangarājadeva was reigning at Penugonda and gives him royal titles

P 27 is wrongly dated If we read SS 1497 for 1407, we get Vira Pratāpa Rangadēva with royal titles ruling at Vijayanagar in 1575-76

KG 15, dated 1579-80, and N 124, dated 1582-83, correspond with R 41

O 32 is wrongly dated If SS 1556 be substituted for SS 1265, we get Vira Pratāpa Vira Rangadēva as reigning in 1633-34

CP 7, dated 1647-48, is a grant by Ranga, the adopted son of Gopāla

As Sadāsiva was reigning in 1545-47, the date of P 20 must be presumed to be wrong Some of the other inscriptions probably relate to Ranga II, the son of Tirumala I, and it would appear that he first assumed royal dignity in 1575-76 Having regard, too, to R 41 and P 27, it would appear that the seat of Government was transferred to Ponukonda in that year, but Mr Sewell (p 250, Vol II, 'Antiquities') gives an earlier date

CP 7 relates to Ranga VI

Which Ranga O 32 relates to is not clear to us

U 24 under date 1586-87 makes an allusion to a Sri Rangarājula Ayyavāru who may not, however, have any connection with the family in question

Timma or Tirumala—CP 14 bears date 1549-50 and refers to Tirumala I The sovereign Sadāsiva is herein disposed of with the remark that he is an excellent man while his subject is loaded with titles of honour

A 15 mentions Konēru Timmarāzu

A 16, dated 1549-50 or 1556-57, says that Koneti Timma Rājaya built the Atmakūr tank

U 20 speaks of Timmarāzu son of the Mahāmandalēsvara Rāmarāja Konetayyadeva Mahārāja

U 22, dated 1552-53, mentions Timmayadēva the son of the same person

U 44 speaks of Timma Razu son of Konetayya

N. 104, dated 1551-52, mentions that Udayagiri *rājyam* formed a part of the dominion ruled by Mahāmandalēśvara Rāmārājayya Tirumalayyadēva Mahārāja.

A. 17, dated 1548-49, refers to a grant made under the orders of Sadāsiva by Mahā Mandalēśvara Rāmārāzu Timmayadēva Mahārāja to certain barbers in the Udayagiri *rājyam*.

G. 46, dated 1548-49, makes a reference to the same man and so does N. 112, dated 1558-59.

U. 19, dated 1615-16 or 1614-15, mentions a grant made by Timmayadēva Mahārāja Ayyavāru but implies that he was no longer living. In this inscription he is referred to as having sat on the diamond throne.

U. 30, dated 1542-43, is not very clear but apparently means that Rāmārāzu Timmayadēva Mahārāja and Aḷiya Rāmayadēva Mahārāja were in joint command of Udayagiri fort.

G. 113 and G. 114 of 1559-60 (?) and 1555-56 (?) refer to Mahāmandalēśvara Rāma Rāzu Tirumala Rājayya.

O. 23, dated 1565-66, says that Sadāsiva granted Kondaviḍu *rājyam* to M. M. Rāma Rājayan Tirumala Rājayyadēva Mahārāja along with (apparently) Siddhirāzu Rangaparājayyadēva.

V. 2 which bears an incorrect date gives Vira Pratāpa Vira Tirumaladēva royal titles as well as the *birudu* Bhujabala.

The above inscriptions seem to refer to two persons. One of these is Kōnēṭi Timma son of Rāmārāzu Kōnēṭayya who plainly belonged to the branch of the Āraṇḍu family headed by Pedda Kondarāja (see p. 4, Vol. IV, E.L.). His date is about the middle of the 16th century and he evidently held some important office in connection with Uḍayagiri.

The other person referred may be Tirumala I the grandson of Rāma I. If U. 30 refers to him, then, in 1542-43, he was governor of Udayagiri fort. Later he rose to a higher position, for he governed territories which included the Udayagiri *rājyam* and also apparently, Kondaviḍu *rājyam*. Ranga II, the son of Tirumala I, seems to have assumed royal titles only about 1575-76, and it is not clear how Tirumala I can have ever formally occupied the throne, because Sadāsivā's authority was nominally recognised up to that date. It is possible, therefore, that U. 2 and U. 19 refer to Tirumala II.

Venkatapati or *Venkataraya*—The inscriptions containing this name are as follows —

U 23 and U 24, 1586-87 (ruling at Penukonla)

C P 6 1602-03

A 53, 1602-03 (ruling at Vijayanagar)

A 35, 1612-13

R 60, 1612-13 (ruling at Penukonla)

U 19, 1614 15 or 1615-16

A 1, 1616-17

G 112, 1616-17 or 1617-17

A 48, 1621-22 (not quite clear as to whether Venkatapati was still ruling at the time)

R 35, 1634-35 or 1644-45 (ruling at Penukonla)

R 5, 1636-37 (ruling at Penukonla)

R 6 1633-37 (ruling at Penukonda)

KV 10, 1636-37 (ruling at Penukonda)

KV 49, 1636-37 or 1638-39 (ruling at Penukonla)

N 33, 1645 46, says that Vira Pratāpa Venkotādri Ayyavāra was ruling at Penukonda

V 21, 1662-63 (ruling at Penukonla).

Of the above inscriptions the first nine clearly relate to Venkata I and they bring his latest date a little beyond that generally fixed

Leaving out of consideration A 48, the next five inscriptions appear to relate to Pedā Venkata II. The next, N 33, may perhaps be of Chinna Venkata III. The last inscription relates to a king whom we do not identify. He may have been ruling at Penukonda while Ranga VI was ruling at Chandragiri. It seems clear, at all events, that Penukonda remained a seat of government during part of the seventeenth century and that a century after Tālikōta the Vijayanagar dynasty had not lost its hold on the southern part of Nellore district. Mr V Venkayya, however, on page 15 E R for 1903-04 calls the reference to Penukonda in inscriptions of Venkata I a mere boast. It will be noted that the capital is said in 1602-03 to be Vijayanagar whereas in 1586 87 and 1612 13 Penukonda is mentioned instead.

Rama—Rāma II seems to be referred to in the following inscriptions where he is styled Aliya, i.e. son-in-law, on account of his marriage to the princess Tirumalāmbā.

U 30 of 1542-43, where he is mentioned as being in authority at Udayagiri, apparently along with Rāmarāzu Timmayadeva

P 35 of 1547-48, where we should doubtless read 'Rāma' for 'Gāma' and which describes him as bearing the burden of Sadāsivā's kingdom

G 48 where we should read 'Rāmayya' for 'Rāvulaya'

KG 20 of 1554-55 is one of several grants to barbers. This is by Rāmarāju Rāmayyadeva which the others are by Aliya Rāmayyadeva and Rāma Rāzu Timmayyadeva. In KG 20 also Rama II seems to be referred to

A 3, dated 1628-29, shows Vira Pratāpa Vira Rāmadeva as ruling with royal titles. On page 26 of Vol III of Epig. Carn (introduction) we find it stated that Ranga II (son of Tirumala I) was succeeded on the throne by his son Venkaṭa whose grandson was Rāmadeva whose date appears as 1620-25. The Rāmadeva of A 3 may be this man but the table opposite page 238 of Vol III, E I does not agree with that given by Mr Rice

GOVERNORS OF UDAYAGIRI UNDER THE VIJAYANAGAR KINGS

Under the Vijayanagar dynasty we have referred to several of the governors of Udayagiri because the fortress was considered of such great importance that the charge of it was frequently entrusted to some prince of the blood, even to the heir apparent. Udayagiri was, in fact, at one time the capital of, to speak roughly, the Nellore district and in KR 27, it is called the chief fortress in the kingdom of Krishnadeva Rāya. A few other governors of Udayagiri fort and *rājyam* remain to be noticed. It seems from KR 78 that the ruler of the *rājyam* occasionally employed a deputy to discharge his duties.

One of the most conspicuous of the governors of Udayagiri was Rāyasam (so secretary) Konda Marasayya who is mentioned in eighteen inscriptions of Udayagiri, Atmakūr, Kandukūr, Kamigiri, Podili and Rāpūr all of which, no doubt, fell within the territories administered from Udayagiri, though it may be mentioned that the term *rājyam* is not employed in any of these inscriptions which range from 1514-15 to 1528-29. He was the son of one Timmarasayya and is called the *Kāryakarta* for Krishnadeva Rāya. He is said to have built the large tanks at Ananta sāgaram and Kaluvāya. He was evidently the first governor of

on M.M. Muddayyadéva Mahārāja Venkata I being then on the throne.

These persons are the last governors of Udayagiri mentioned in this collection and there do not seem to be any references to them elsewhere.

GOVERNORS OF KONDAVIDU UNDER THE VIJAYANAGAR KINGS.

(1) It seems to be now established that Sálva Narasimha, the principal minister of the last king of the first Vijaynagar dynasty, usurped the throne before the advent of the second or Tuluva dynasty and that he had a son Immadi Narasimha and an elder brother Timma.

Ooe Maparusayya appears in A. 27 as the son of Srīmat Sálva Narasappaya and the following two Ongole inscriptions show that the family held important office under the second dynasty:—

O. 46, dated 1510–11, mentions that Sálva Timmarusayya received Kondavidu *rājyam* from the king (Krishnadéva).

O. 71 (date doubtful but perhaps 1517–18), calls Sálva Timmarasu the protector (Pratipálaka) of the whole kingdom of Krishnadéva.

It will be observed from O. 46 that the *rājyam* of Kondavidu was bestowed on Sálva Timma before the stronghold of Kondavidu was captured from the Orissa king and Timma made a grant of land in the *rājyam* in 1510–11. From this it is to be gathered that the Gajapati king was not in effective occupation of the northern parts of Nellore though he held the forts of Udayagiri and Kondavidu. For Sálva Timma see also p. 86 (Appendix) of Vol. VII, E I. and p. 249, Vol. II of Sewell's 'Antiquities.'

(2) O. 23, dated 1533–34, gives Bácharusayya as prime minister of Achyutadéva and ruler of Kondavidu *durgam*. Doubtless we get the same officer in O. 77 of 1534–35 (?) where he appears as "Bába Káṣayyaváru who is skilled in bearing the burden of the kingdom of Achyutadéva." The name has been transcribed wrongly in one or the other.

(3) O. 31, dated 1558–59, mentions M.M. Siddhi Rāju Timmarājayyadéva as ruler of Kondavidu in subordination to Sadásiva.

D. 14 probably relates to the same person.

Udayagiri under the second Vijayanagar dynasty and Mr Sowell's remark that Rāmabhatla was the first is erroneous

Kondamarusayya must have retired from office before 1528-29 (his last certain date is 1520-21 for KR 77 shows that in 1527-28 the governor of Udayagiri was Rāyasam Ayyapparasu. Apparently he was transferred from Udayagiri, for in D 33 of 1525-30 we find him governing the Kondavīdu *rayyam* as deputy, apparently, of Rāyasam Timmarusayya. His father's name is given as Vēmarusayya

There is no other clear reference to Rāyasam Timmarusayya

N 34 A of 1525-26 gives M M Rāzu Chinnā Tirumala Rāzu as being the ruler of Udayagiri with a local agent called Timmarāzu Nandayya

G 108, dated 1530-31, gives Salakarāzu Tirumalayyadēva various titles and says that the Chandragiri *rajjam* was in his dominions

G 82 of 1533-34 mentions Timma Nayudu (the agent of M M Salakā Tirumala Deva

U 42, dated 1533-34, mentions M M Salarāzu Pina Tirumalayyadēva

It is not quite clear whether these last four inscriptions relate to the same man. If they do, he would appear to have followed Kondamarusayya as governor of Udayagiri and to have also governed the Chandragiri *rayyam*. Salakarāju Chinnā Tirumalayyadēva is mentioned in the list of great officers of the Vijayanagar kings appearing on page 249, Vol II of Mr Sowell's 'Antiquities'

Under date 1535-36, in KR. 78, we find Bhūtanātha Rāmabhatla ruling Udayagiri *durgam* with Venkaṭāḍa as deputy. The latter is mentioned again in V 8 and is no doubt the donor in KG 17. Another subordinate governor (*idhipati*) was Chivvaṭaluru Bayachā Rājaya whose date was 1551-52 (see N 101). The name suggests the Bācharusayya of O 23, but they are probably not the same

In addition to the above, the Konēti family seems to have had some official connection with Udayagiri. That family is referred to under the third Vijayanagar dynasty

From A 53, of 1602-03 it seems that one M M Satti Rāja Sri Muddayyadēva Mahārāja bestowed the *rayyam* of Udayagiri

on M.M. Muddayyadéva Mahārāja Venkata I being then on the throne.

These persons are the last governors of Udayagiri mentioned in this collection and there do not seem to be any references to them elsewhere.

GOVERNORS OF KONDAVIDU UNDER THE VIJAYANAGAR KINGS.

(1) It seems to be now established that Sáluva Narasimha, the principal minister of the last king of the first Vijayanagar dynasty, usurped the throne before the advent of the second or Tuluva dynasty and that he had a son Immadi Narasimha and an elder brother Timma.

One Maparusayya appears in A. 27 as the son of Srīmat Sáluva Narusappaya and the following two Ongole inscriptions show that the family held important office under the second dynasty:—

O. 46, dated 1510–11, mentions that Sáluva Timmarusayya received Kondavidu rájyam from the king (Krishnadéva).

O. 71 (date doubtful but perhaps 1517–18), calls Sáluva Timmarasu the protector (Pratipálaka) of the whole kingdom of Krishnadéva.

It will be observed from O. 46 that the rájyam of Kondavidu was bestowed on Sáluva Timma before the stronghold of Kondavidu was captured from the Orissa king and Timma made a grant of land in the rájyam in 1510–11. From this it is to be gathered that the Gajapati king was not in effective occupation of the northern parts of Nellore though he held the forts of Udayagiri and Kondavidu. For Sáluva Timma see also p. 86 (Appendix) of Vol. VII, E I. and p. 249, Vol. II of Sewall's 'Antiquities.'

(2) O. 23, dated 1533–34, gives Bácharusayya as prime minister of Achyutadéva and ruler of Kondavidu durgam. Doubtless we get the same officer in O. 77 of 1534–35 (?) where he appears as "Báha Kásayyaváru who is skilled in bearing the burden of the kingdom of Achyutadéva." The name has been transcribed wrongly in one or the other.

(3) O. 31, dated 1558–59, mentions M.M. Siddhi Ráju Timmarájayyadéva as ruler of Kondavidu in subordination to Sadásiva.

D. 14 probably relates to the same person.

Udayagiri under the second Vijayanagar dynasty and Mr Sowell's remark that Rāmabhaṭṭa was the first is erroneous

Kondamarusayya must have retired from office before 1528-29 (his last certain date is 1520-21 for KR 77 shows that in 1527-28 the governor of Udayagiri was Rāyasam Ayyapparasu. Apparently he was transferred from Udayagiri, for in D 33 of 1521-30 we find him governing the Kondavidi *rajjam* as deputy, apparently, of Rāyasam Timmarusayya. His father's name is given as Vemarusayya.

There is no other clear reference to Rāyasam Timmarusayya.

N 34 A of 1525-26 gives M M Rāzu China Tirumala Rāzu as being the ruler of Udayagiri with a local agent called Timmarazu Nandayya.

G 108, dated 1530-31, gives Salakarāzu Tirumalayyadēva various titles and says that the Chandragiri *rajjam* was in his dominions.

G 82 of 1533-34 mentions Timma Nayudu (the agent of M M. Salakā Tirumala Dēva).

U 42, dated 1533-34, mentions M M Salarāzu Pina Tirumalayyadēva.

It is not quite clear whether these last four inscriptions relate to the same man. If they do, he would appear to have followed Kondamarusayya as governor of Udayagiri and to have also governed the Chandragiri *rajjam*. Salakarāzu Chinna Tirumalayyadēva is mentioned in the list of great officers of the Vijayanagar kings appearing on page 249, Vol II of Mr Sowell's 'Antiquities'.

Under date 1535-36, in KR 78, we find Bhūtanātha Rāmabhaṭṭa ruling Udayagiri *durgam* with Venkaṭādri as deputy. The latter is mentioned again in V 8 and is no doubt the donor in KG 17. Another subordinate governor (*ādhipati*) was Chivvaluru Bayacha Rājaya whose date was 1551-52 (see N 104). The name suggests the Bācharusayya of O 23, but they are probably not the same.

In addition to the above, the Kunṭi family seems to have had some official connection with Udayagiri. That family is referred to under the third Vijayanagar dynasty.

From A 53, of 1602-03 it seems that one M M Satti Rāja Sri Muddayyadēva Mahārāja bestowed the *rajjam* of Udayagiri

on M M Muddayyadeva Mahārāja Venkata I being then on the throne

These persons are the last governors of Udayagiri mentioned in this collection and there do not seem to be any references to them elsewhere

GOVERNORS OF KONDAVIDU UNDER THE VIJAYANAGAR KINGS

(1) It seems to be now established that Sālura Narasimha, the principal minister of the last king of the first Vijayanagar dynasty, usurped the throne before the advent of the second or Tuluva dynasty and that he had a son Immadi Narasimha and an elder brother Timma

One Maparusayya appears in A 27 as the son of Śrīmat Sālura Narasappaya and the following two Ongole inscriptions show that the family held important office under the second dynasty —

O 46, dated 1510-11, mentions that Sālura Timmarusayya received Kondavidu *rājyam* from the king (Krishnadēva)

O 71 (date doubtful but perhaps 1517-18), calls Sālura Timmarasu the protector (Pratīpālaka) of the whole kingdom of Krishnadēva

It will be observed from O 46 that the *rājyam* of Kondavidu was bestowed on Sālura Timma before the stronghold of Kondavida was captured from the Orissa king and Timma made a grant of land in the *rājyam* in 1510-11. From this it is to be gathered that the Gajapati king was not in effective occupation of the northern parts of Nellore though he held the forts of Udayagiri and Kondavidu. For Sālura Timma see also p 86 (Appendix) of Vol VII, EI and p 249, Vol II of Sewell's 'Antiquities'

(2) O 23, dated 1533-34, gives Bācharusayya as prime minister of Achyutadeva and ruler of Kondavidu *durgam*. Doubtless we get the same officer in O 77 of 1534-35 (?) where he appears as "Bāba Kāṣayyavāru who is skilled in bearing the burden of the kingdom of Achyutadēva." The name has been transcribed wrongly in one or the other

(3) O 31, dated 1558-59, mentions M M Siddhi Rāju Timmarājyadēva as ruler of Kondavidu in subordination to Sadāsiva

D 14 probably relates to the same person

(4) O 29 of 1565-66 gives the following pedigree —

Siddh raju
|
Obajaraju
|
Timmajaraju
|
Pangappa Raju

Apparently the last named was ruling the Kondavidu *rayyam* along with Ramaraju Thumala Rajayadeva for whom see under the Vijayanagar third dynasty. He is plainly the son of the Timmarajayya of O 31.

CERTAIN OTHER SUBORDINATES OF THE VIJAYANAGAR KINGS

There remain to be mentioned certain other persons who held positions of some importance under the Vijayanagar kings either as vassal chiefs or officials.

(1) P 26 dated 1426-27, mentions Srīman Mahāmandalesvara Mēlini Misraṅanda Kāthāri Sāluva Samburāyadēva Mahārāja the son of Rāja Vibhādēva Mahārāja.

P 39, of 1438-39, refers to the same family and gives the following pedigree —

S M M Mēd of Misraṅanda Kāthāri
Sāluva Dharani Varāha Peda Samburāja
of the Lunar race

<p>— —</p> <p>(Titles as above) Telungarayaṅṅanda Dhāpa Gōvinḍa</p>	<p>— —</p> <p>King (Kahmāpāla) Pedarāja Vibhala.</p>
---	--

King (Kahmāpāla) Jagatāba Singa of the Solar race married Tippaladēvi (1438-39)

|
King (Kahmāpāla) Timma

We have unfortunately no other references to this line of chiefs. The question of its connection with the second Vijayanagar dynasty is discussed by Mr J Rāmayya at p 74 *et seq* of Vol VII, F I.

It is not apparent who is referred to under the name Jagatāba (Jagadobba?) Singa of the Solar race.

(2) N 28, under date 1346-47, records a grant by Mudra Chiddi Sāyanna Olaya the prime minister (Mahāpradhāni) of Kampanāti Olaya, the lord of the Eastern and Western seas.

From the same place comes the undated inscription N. 29 which mentions Sáyanna Oḷaya.

N. 78, dated 1364-65, declares that S.M. Vira Sri Sáyanna Oḷaya was ruling the Earth O. 25 mentions Sri Sayanam Dévara and calls him "entitled to the Panchamahásabda, Mancha Mallésvara, Parama Mahésvara, lord of the town of Anumakonda "

Probably all these inscriptions refer to the same person who seems to have held high office under Kampa I and his son Sangama II.

Mr. Sewell, on p 125, Vol. II, 'Antiquities,' gives an inscription of Sáyana Udayār from Conjeeveram.

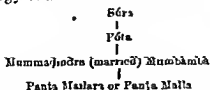
(3) N. 35, of the year Pungala, mentions S.M.M. Chálakya Náráyana Chauhattamalla Rana Vijaya Velamapáti Tirumala Rájayadéva Mahárāja.

N. 112, of 1558-59, states that the *śima* of Udayagiri was granted by S.M.M. Rámárájuyara Timmaya Dévara Mahárāja to S.S.M. Vera (Ven?) galayya Déva Mahárāja, bearing titles as in N. 35 This person seems to have claimed Chálakyan ancestry but we cannot identify him.

(4) O. 31, dated 1558-59, mentions one Mandapáti Appala Ráju as governing the *śimas* of Ammanabrólu and Addanki in subordination to the governor of Kondavidu

Possibly the Rája of Yendlúru, Mandapáti Kumára Rámabhadrá Rája, referred to in O. 102 of 1762-63, was a member of the same family of which an account is given on p. 735 of the District Manual.

(5) C.P. 18 is a grant of Dévaráya II, dated 1428-29 It gives the genealogy of a certain Panta Mailára as follows—

Mailára had the *birudas* *Dharanwaráha* and *Chauhatta Malla*. He was also *Ghanatánáda*. It appears that he had helped Dévaráya in war and at his request the king granted a village in Ongole Taluk to certain Brahmans. We find the same chief referred to in O 30 and O. 104. The former is of 1482-83 and alludes to a grant formerly made by Panta Maila Reddi through Praudha Dévaráya

APPENDIX II.

INDEX OF INSCRIPTIONS IN ACCORDANCE WITH DATES.

(This index excludes those inscriptions which do not bear a Śaka date)

10th Century.

945-10, C.P. 10,

| 968-69, P. 38.

11th Century.

1088-9, O. 92,

12th Century.

1111-12, O. 70 (P),

1118-19, O. 128,

1121-25, KV. 3,

1134-35, D. 41,

1141-42, D. 30,

1144-45, D. 40,

1145-46, D. 48,

1147-48, D. 68,

1148-49, O. 142,

1153-54, O. 19,

1154-55, D. 43, O. 50,

1155-56, O. (18), O. 51,

1166-67, D. 49, O. 28 A,

1167-68, D. 38, O. 59, O. 60,

1170-71, D. 45,

1182-83, N. 16,

1183-84, N. 106,

1184-85, KG 31,

1167-88, KV. 10, A. 24, O. 60,

1188-89, KV. 8,

1190-91, N. 40,

1192-93 (?) G. 50,

1193-94, N. 118,

1197-98, N. 55,

1198-99, KV. 51.

13th Century.

1204-05, N. 111,

1207-08, KV. 39,

1208-09, O. 76,

1209-10, KV. 29

121-12, N. 57,

121

1217-18, R. 36, KV. 31, A. 38
O. 129,1218-19, D. 69, N. 103, O. 17
(1), O. 45, O. 139,

1219-20, D. 57, D. 60,

1221-22, N. 102, O. 110,

1223-24, V. 19.

V. 7 calls Yādavarāja "the glorifier of the Yādava race, Mohā Mandalésvara, lord of Kanuchāra (Kanchi?), of the race of Sasikula Chālukki." It also states that he caused a grant to be made by Madurāntaka Pottapi Chōla Errasiddharasa whom he "brought (for the purpose)" This seems to imply that Errasiddharasa was ruling in subordination to him.

Vs 8 and 9 mention Yādavarāja of Nāgapudōl and Témāndi Ammai the wife of Bhojabala Siddharasa.

V. 10 says that Pillaiyār Bhojabala Siddharasa declared in the 29th of Kolōttunga Chōladēva (1216-17) his intention to found the town of Nāgapudōl and that in the second of Rājārājadēva (1217-18) the image of (?) Madurāntaka Pottapi Chōla [Erra] Siddharasa was set up.

V. 11 says that Rājamalladēvan *alias* Bhojabala Siddharasa was the son of Kattidēvarasen who was "the best of the Yādavas, possessor of the five Mahāsabdas, Mahāmondalésvara, lord of Kanchavārapura (Kanchi?) and Vongī, samastharājoserāyan, head of the Sasikula Chālukki race." It adds that he created through Madurāntaka Pottapi Chōla Errasiddharasa the town of Nāgapudōl in Pākkainādu.

V. 13 refers to the same chief and is of the 29th of Kulōttunga Chōladēva.

V. 16 is a grant by Vēngivallabhan who is one of the same line no doubt.

All these inscriptions are of Chāpalapalli village. How these rulers stand relatively to each other and to those named by Dr. Hultzsch is by no means clear.

The same line may be represented in V. 19 which mentions (probable date 1233-34) a chief of Mōpūru or Periyamunoppūr called Chālukki Nārāyana Monumasittiyarasar.

Mahārāya The latter, of 1424-25, refers to a grant made by one Mummadi Reddi called Sriman Mahāmandalēsvara, Chauhattamalla, Ghaṭṭanādaka, etc., while Mailāra Reddi, son of Panṭa Mummadi Reddi, was ruling Paluṇḍipādu. Whether the donor Mummadi Reddi made the grant previously and was the father of Mailāra Reddi who confirmed it is not, however, quite clear.

YĀDAVARĀYA CHIEFS OF EASTERN CHĀLUKYAN DESCENT.

On page 208, 'South Indian Inscriptions,' Vol III, part II, Vol. XXIX of the new series of the Archaeological Survey of India, Dr. Hultzsch mentions—

- (1) Yādavarāya Tirukkālattidēva of the 16th and 17th of Kulōttunga III and
- (2) his son Yādavarāya Vira Narasimhadēva of the 36th and 37th of Kulōttunga III and the 8th of Rājārāja III.

Dr. Hultzsch adds that they bore the *birudae* Vēngivallabha and Sasikula-Chāḷukki, thus claiming descent from the Eastern Chālukyas. He mentions also "*Simha alias Virarākshasa Yādavarāja son of Yādavarāja alias Tirukkālattidēva*" of the 15th of Kulōttunga III; and inscriptions of the 34th and 40th years of Tribhuvanaśaḥkravartī Vira Narasimhadēva Yādavarāya and of the [8]th of Tribhuvanaśaḥkravartī Tiruvēṅgadanātha Yādavarāya.

We find in our collection the following references to these rulers:—

V. 1 of 1230-31 and the 15th of Rājārājadēva (III) gives us Kamala Mahādēvī *alias* Bejjadēvī, the wife of Rājamalladēva *alias* Bhujabalaśiddharasa *alias* Yādavarāya.

V. 3 of the 15th of Rājārājadēva (i.e., 1230-31) is a grant by the same lady and states that the town of Nāgspudōl was founded by her (probably meaning her husband).

V. 4 of the 19th of Rājārājadēva (i.e., 1234-35) is a grant by Kāsānmai the son of Yādavarāya.

V. 6 of the 11th of Rājārājadēva (i.e., 1226-27) mentions Tondaimān Arrūr Kāntarāyan, the prime minister of Yādavarāyan *alias* Kattidēvarasan.

V. 7 calls Yádavarāja "the glorifier of the Yádava race, Mahá Mandalésvara, lord of Kanuchára (Kanchi?), of the race of Sasikula Chálukki." It also states that he caused a grant to be made by Madurántaka Pottapi Chóla Errasiddharasa whom he "brought (for the purpose)." This seems to imply that Errasiddharasa was ruling in subordination to him.

Vs. 8 and 9 mention Yádavarāja of Nágapudól and Témándi Ammai the wife of Bhujabala Siddharasa.

V. 10 says that Pīlāiyár Bhujabala Siddharasa declared in the 39th of Kulóttunga Chóladéva (1216-17) his intention to found the town of Nágopudól and that in the second of Rájarájadéva (1217-18) the image of (?) Madurántaka Pottapi Chóla [Erra] Siddharasan was set up.

V. 11 says that Rájamalladévan *alias* Bhujabala Siddharasa was the son of Kattidévarasan who was "the best of the Yádavas, possessor of the five Mahásabdas, Mahámandalésvara, lord of Kanchavárapura (Kanchi?) and Vongí, samastharájeśráyan, head of the Sasikula Chálukki race." It adds that he created through Madurántaka Pottapi Chóla Errasiddharasa the town of Nágapudól in Pákkainádu.

V. 13 refers to the same chief and is of the 39th of Kulóttunga Chóladéva.

V. 16 is a grant by Véngivallabhan who is one of the same line no doubt.

All these inscriptions are of Chápalapalli village. How these rulers stand relatively to each other and to those named by Dr. Hultzsch is by no means clear.

The same line may be represented in V. 19 which mentions (probable date 1233-34) a chief of Mópúru or Periyamunoppúr called Chalukki Náráyana Manumasittiyarasar.

APPENDIX II.

INDEX OF INSCRIPTIONS IN ACCORDANCE WITH DATES.

(This index excludes those inscriptions which do not bear a Śaka date.)

10th Century.

945-46, C.P. 19,

| 968-69, P. 38

11th Century.

1088-9, O. 92,

12th Century.

1111-12, O. 79 (?),

1118-19, O. 128,

1124-25, KV. 3,

1134-35, D. 41,

1141-42, D. 30,

1144-45, D. 40,

1145-46, D. 48,

1147-48, D. 68,

1148-49, O. 142,

1153-54, O. 10,

1154-55, D. 43, O. 50,

1155-56, O. (18), O. 51,

1166-67, D. 49, O. 28 A,

1167-68, D. 38, O. 59, O. 60,

1170-71, D. 45,

1182-83, N. 16,

1183-84, N. 106,

1184-85, KG. 31,

1187-88, KV. 10, A. 24, O. 60,

1188-89, KV. 8,

1190-91, N. 40,

1102-03 (?) G. 50,

1193-94, N. 118,

1197-98, N. 55,

1198-99, KV. 51.

13th Century.

1204-05, N. 111,

1207-08, KV. 39,

1208-09, O. 76,

1209-00, KR. 29,

1211-12, R. 47,

1213-14, R. 8,

1214-15, KV. 13,

1217-18, R. 36, KV. 31, A. 38,
O. 120,

1218-19, D. 69, N. 103, O. 17

(1), O. 45, O. 139,

1219-20, D. 57, D. 60,

1221-22, N. 109, O. 110,

1223-24, V. 19,

1226-27, V. 6,
 1227-28, N. 102, O. 17 (2), V.
 15, V. 20,
 1228-29, KV. 38, V. 5,
 1230-31, V. 1, KV. 45, KV.
 47, V. 3,
 1231-32, R. 65,
 1233-34, V. 17,
 1234-35, V. 4,
 1236-37 R. 70, V. 2,
 1237-38, KR. 22,
 *1239-40, O. 86, O. 88,
 1242-43, G. 8,
 1243-44, R. 39, N. 121,
 1244-45, U. 3, KV. 25,
 1245-46, U. 14,
 1246-47, A. 7,
 1247-48, G. 27, R. 20, O. 138,
 1248-49, O. 34, O. 151,
 1249-50, G. 17,
 1250-51, O. 103,
 1251-52, KV. 24,
 1252-53, U. 48,
 1253-54, O. 27, O. 28,
 1254-55, KG. 11, D. 25, D.
 28, P. 17, O. 67, O. 89,
 1256-57, G. 39, O. 150,
 1257-58, P. 9,
 1258-59, KR. 26, KR. 60;
 1259-60, KR. 61,
 1260-61, P. 7, P. 10, KR. 62,
 • 1261-62, KR. 63,
 1263-64, G. 85, G. 90, KV. 43,
 1264-65, KV. 26,

1267-68, KR. 64, D. 24, N.
 97, O. 143,
 1268-69, KG. 24, G. 11, KR.
 50, KR. 65, N. 30, O. 6,
 1269-70, G. 9, KR. 66,
 1271-72, O. 16,
 1272-73, KR. 57, D. 1, D. 72,
 N. 21,
 1273-74, KV. 48, KR. 53, O.
 101,
 1274-75, KV. 19, KV. 21,
 KV. 29, A. 14, A. 51,
 1275-76, KV. 22, A. 29, O. 70,
 O. 82,
 1276-77, KV. 23, KV. 28, G. 29,
 1277-78, KV. 30, KR. 58, A.
 13,
 1278-79, KV. 27,
 1279-80, G. 45, A. 11,
 1280-81, KR. 43, N. 73, O. 75,
 1281-82, O. 123,
 1283-84, A. 25, O. 130,
 1284-85, N. 31,
 1286-87, A. 57,
 1289-90, P. 32, G. 66,
 1290-91, A. 55, O. 09,
 1291-92, D. 6,
 1293-94, O. 54, O. 129,
 1294-95, KR. 84,
 1296-97, N. 31,
 1297-98, O. 87,
 1298-99, O. 49,
 1299-00, G. 115, N. 62,
 1300-01, O. 130.

14th Century.

1301-02, N. 60,
 1302-03, KR. 52,
 1305-06, D. 70;
 1306-07, O. 54,

1309-10, KV. 35, KV. 37,
 1310-11, D. 35, O. 58, O. 98,
 O. 149,
 1312-13, KV. 36,

1636-37, R 5, R 6, KV. 49, KV. 50,	1651-52, KG 1,
1637-38, R 49, R 50, R. 53,	1652-53, CP 81,
1638-39, R 3, R 7, R 25, R. 2 ^a , R 30, R 34, R 40, R	1653-54, N 5,
43, R 51, R 54, R 63, R.	1657-58, KG 16,
74, R 79, KV 46, N. 1, N 4,	1659-60, V 23,
N. 7, N 11, N 26, N 47,	1660-61, U 36,
N 99, N 114, N. 116,	1661-62, U 26, U. 27,
1640-41, KR 20,	1662-63, V 24,
1641-42, KR 80,	1672-73, D. 31,
1642-43, U 39, P 13, KV 1,	1675-76, D 62,
1643-44, KR 12,	1682-83, R 68, KR 46,
1644-45, KR 4,	1683-84, KR. 41,
1645-46, N 23,	1684-85, R 15,
1647-48, CP 7,	1697-88, CP. 9,
1650-51, KR 44, KR 47, KR. 48,	1688-89, G 84,
	1697-98, A 23,
	1698-99, G. 10.

18th Century

1706-07, N 96,	1762-63, A 9, O. 102,
1709-00, D. 3,	1766-67, KG. 0,
1712-13, G 52,	1771-72, A. 50,
1715-16, KV. 44,	1778-79, O. 137,
1718-19, D 61,	1781-82, A. 10,
1726-27, D. 3,	1785-86, KG 28,
1739-40, O. 106,	1789-90, KV. 20,
1746-47, CP. 4,	1791-92, G 83 (F),
1756-57, N. 3,	1794-95, S. 18.

19th Century

1802-03, KR 42.

1515-16, P 29, P 33, CP 16,
 1516-17, KR 85,
 1517-18, P 14, P 15, KR
 71, O 71,
 1518-19, P 5,
 1519-20, P 23, A 28, O 47,
 1520-21, KR 30, A 5, A 6,
 1524-25, N 122,
 1525-23, D 22, N 34,
 1526-27, KG 33, KR 83,
 1527-28, KR 77,
 1528-29, KG 5, O 41,
 1529-30, D 53,
 1530-31, G. 108,
 1533-34, U 42, G 82, D 37,
 N 2, O 23, O 62,
 1534-35, G 111, O 68, O 77,
 1535-30, KG 17, KR 78,
 D 66, N 10,
 1536-37, U 8, KR 82, O P 10,
 1537-38, D 50,
 1538-39, R 24, D 65,
 1541-42, R 19, D 15, O P 13,
 1542-43, U 30, KG 40,
 1544-45, KR 25, O 141,
 1545-46, O 15, O 21,
 1546-47, P. 25,
 1547-48, P 30 P 35,

1548-49, G 46, A 17,
 1549-50, A 16, CP 14,
 1551-52, P 24, KR 3, N 104,
 1552-53, U 22,
 1554-55, KG 20, KG 21,
 1555-56, G 114,
 1556-57, A 16,
 1558-59, N 112, O 31,
 1559-60, G 113,
 1563-64, P 19,
 1565-66, O 29,
 1567-68, KR 74,
 1568-69, U 1, U 2,
 1570-71, R 11, N 105,
 1572-73, N 117,
 1573-74, N 54,
 1575-76, R 41,
 1576-77, KR 80,
 1578-70, O 4,
 1579-80, KG 15, G 109,
 1581-82, A 54,
 1582-83, N 124,
 1583-84, P 34,
 1586-87, U 23, U 24, KG 22,
 D 52, D 73,
 1591-92, N 46,
 1593-94, S 16

17th Century

1602-03, A 53, CP 6,
 1610-11, A 40,
 1612-13, R 60, D 34, A 35,
 1613 14, KR 14, N 13,
 1614-15, G 110,
 1615-16, U 19,
 1616-17, G 112, A 1,
 1621-22, A 48,
 1622 23, R 18,

1623-24, R 22,
 1625-26, N 6,
 1627-28, O 111,
 1628-29, A 3,
 1629-30, R 33,
 1632-33, O 52,
 1633-34, O 32,
 1634-35, R 35,
 1635-36, N 9, N 52, N 115,

1313-14, D 12,
 1314-15, KG 7, G. 64, N
 32, O 7,
 1315-16, KR 1, O 96, N 74,
 1316-17, N 80,
 1317-18, O 8,
 1320-21, KR 54, KR 55,
 O 9, O 10,
 1322-23, KV 11, KR 40,
 1323-24, D 10,
 1328-29, D 67,
 1329-30, KR 28,
 1336-37, CP 15,
 1337-38, O 109
 1338-39, O 35,
 1346-47, N 28,
 1347-48, CP 23,
 1353-54, O 78,

1354-55, N 32,
 1356-57, CP 20,
 1364-65, N 78,
 1366-67, O 105,
 1369-70, P 18,
 1370-71, D 32, D 33,
 1376-77, P 42,
 1377-78, KG 10,
 1382-83, KV 33,
 1384-85, D 13,
 1330-87, U 18,
 1387-88, KR 8,
 1390-91, CP 1,
 1392-93, R 27,
 1393-4, KG 23,
 1398-99, KR 35,
 1400-01, N 76

15th Century

1401-02, R 78,
 1402-03, D 63,
 1404-05, O 2,
 1406-07, KR 68, D 19, CP
 5,
 1408-09, G 42, KR 18, KR
 19, KR 21,
 1409-00, KO 34 A 39,
 1415-16, D 46, O 83,
 1416-17, KG 4
 1422-23, KV 18,
 1424-25, O 104,
 1426-27, U 46, P 21 P 26,
 O 55, O 56,
 1427-18, D 23,
 1428-20, CP 18, O 85,
 1429-30, D 47, CP 3,

1430-1, KR 16, KR 17,
 1432-33, D 20,
 1434-35, O 115,
 1435-36, CP 2,
 1438-39, P 39, CP 12,
 1441-42, KV 14, O 72,
 1413 44, O 132,
 1446-47, O 97,
 1447-48, U 17, P 12,
 1448-49, D 56,
 1449-50, KR 75,
 1470-71, U 28, U 29,
 1471-72, KR 75,
 1482-83, O 30,
 1483-84, P 27,
 1486-87, A 47,
 1494-95, D 9

16th Century

1510-11 O 46,
 1513-14, S 11,

1514-15, U 4 U 40, P 4, I'
 36, KR 27,

1515-16, P 29, P 33, CP 16,	1548-49, G 46, A 17,
1516-17, KR 85,	1549-50, A 16, CP 14,
1517-18, P 14, P. 15, KR	1551-52, P 24, KR 3, N 104,
71, O 71,	1552-53, U 22,
1518-19, P 5,	1554-55, KG 20, KG 21,
1519-20, P 23, A 28, O 47,	1555-56, G. 114,
1520-21, KR 30, A 5, A 6,	1556-57, A 16,
1524-25, N 122,	1558-59, N 112, O 31,
1525-23, D 22, N 34,	1559-60, G 113,
1526-27, KG 33, KR 83,	1563-64, P 19,
1527-28, KR 77,	1565-66, O 29,
1528-29, KG. 5, O 41,	1567-68, KR 74,
1529-30, D 53,	1568-69, U 1, U 2,
1530-31, G. 108,	1570-71, R 11, N 105,
1533-34, U 42, G. 82, D 37,	1572-73, N 117,
N 2, O 23, O 62,	1573-74, N 54,
1534-35, G 111, O 68, O 77,	1575-76, R 41,
1535-36, KG 17, KR 78,	1576-77, KR. 86,
D 66, N 10,	1578-70, O. 4,
1536-37, U 8, KR 82, CP 10,	1579-80, KG 15, G 109,
1537-38, D 50,	1581-82, A 54,
1538-39, R 24, D 65,	1582-83, N 124,
1541-42, R 19, D 15, CP 13,	1583-84, P 34,
1542-43, U 30, KG 40,	1586-87, U 23, U 24, KG 22,
1544-45, KR 25, O 141,	D 52, D 73,
1545-46, O 15, O 21,	1591-92, N 46,
1546-47, P. 25,	1593-94, S 16
1547-48, P 30, P 35,	

17th Century

1602-03, A 53, CP. 6,	1623-24, R 22,
1610-11, A 40,	1625-26, N 6,
1612-13, R 60, D 34, A 35,	1627-28, O 111,
1613-14, KR 14, N 13,	16 8-29, A 3,
1614-15, G 110,	1629-30, R 33,
1615-16, U 19,	1632-33, O 52,
1616-17, G 112, A 1,	1633-34, O 32,
1621-22, A 48,	1634-35, R 35,
1622-23, R 18,	1635-36, N 9, N 52, N 115,

1313-14, D 12,
 1314-15, KG 7, G. 64, N
 32, O 7,
 1315-16, KR 1, O 96, N 74,
 1316-17, N 80,
 1317-18, O 8,
 1320-21, KR 54, KR 55,
 O 9, O 10,
 1322-23, KV 11, KR 40,
 1323-24, D 10,
 1328-29, D 67,
 1329-30, KR 28,
 1336-37, C P 15,
 1337-38, O 100
 1338-39, O 35,
 1346-47, N 28,
 1347-48, O P 23,
 1353-54, O 78,

1354-55, N 32,
 1356-57, C P 20,
 1364-65, N 78,
 1366-67, O 105,
 1369-70, P 18,
 1370-71, D 32, D 33,
 1376-77, P 12,
 1377-78, KG 10,
 1382-83, KV 37,
 1384 85, D 13,
 1380-87, U 18,
 1387-88, KR 8,
 1300-01, C P 1,
 1302-03, R 27,
 1393-4, KG 23
 1398-99, KR 35,
 1400-01, N 70

15th Century

1401-02, R 78,
 1402-03, D 63,
 1404-05, O 2,
 1406-07, KR 68, D 19, O P
 5,
 1408-09, G 42, KR 18, KR
 19, KR 21,
 1409-00, KG 34, A 39,
 1415-10, D 46, O 83,
 1416-17, KG 4,
 1422-23, KV 18,
 1424-25, O 104,
 1426-27, U 46, P 21, P 26,
 O 55, O 56,
 1427-18, D 23,
 1428-20, C P 18, O 85,
 1429-30, D. 47, C P 3,

1430-1, KR 16, KR 17,
 1432-33, D 20,
 1434-35, O 115,
 1435-36, C P 2,
 1438-39, P 30, C P 12,
 1441-42, KV 14, O 72,
 1443-44, O 132,
 1446-47, O 97,
 1447-48, U 17, P 12,
 1448-49, D 56,
 1449-50, KR 75,
 1470-71, U 28, U 29,
 1471-72, KR 75,
 1482-83, O 30,
 1483-84, P 27,
 1486-87, A 47,
 1494-95, D 9

16th Century

1510-11 O 46,
 1513-14, S 11,

1514-15, U 4, U 40, P 4, P
 36, KR 27,

1515-16, P 20, P 33, CP 16,	1548-49, G 46, A 17,
1516-17, KR 85,	1549-50, A 16, CP 14,
1517-18, P 14, P 15, KR	1551-52, P 24, KR 3, N 104,
71, O 71,	1552-53, U 22,
1518-19, P 5,	1554-55, KG 20, KG 21,
1519-20, P 23, A 28, O 47,	1555-56, G 114,
1520-21, KR 30, A 5, A 6,	1556-57, A 16,
1524-25, N 122,	1558-59, N 112, O 31,
1525-23, D 22, N 34,	1550-60, G 113,
1526-27, KG 33, KR 83,	1563 64, P 19,
1527-28, KR 77,	1565-66 O 29,
1528-29, KG 5, O 41,	1567-68, KR 74,
1529-30, D 57,	1568-69, U 1, U 2,
1530-31, G 108,	1570-71, R 11, N 105,
1533-34, U 42, G 82, D 37,	1572-73, N 117,
N 2, O 23, O 62,	1573-74, N 54,
1534-35, G 111, O 68, O 77,	1575 76, R 41,
1535-36 KG 17, KR 78,	1576-77, KR 86,
D 66, N 10,	1578-79, O 4,
1536-37, U 8, KR 82, CP 10,	1579-80, KG 15, G 109,
1537-38, D 50,	1581-82, A 54,
1538-39, R 24, D 65,	1582-83, N 124,
1541-42, R 19, D 15, OP 13,	1583-84, P 34,
1542-43, U 30, KG 40,	1586-87, U 23, U 24, KG 22,
1544-45, KR 15, O 141,	D 52, D 73,
1545-46, O 15, O 21,	1591-92, N 46,
1546-47, P 25,	1503-94, S 16
1547-48, P 30 P 35,	

17th Century

1602-03, A 53, CP 6,	1623-24, R 22,
1610-11, A 40,	1625-26, N 6,
1612-13, R 60, D 34, A 35,	1627-28, O 111,
1613 14, KR 14, N 13,	16 8-29, A 3,
1614-15, G 110,	1629-30, R 33,
1615-16, U 19,	1632-23, O 52,
1616-17, G 112, A 1,	1633-34, O 32,
1621-21, A 48	1634-35 R 35,
1622-23, R 18,	1635-36, N 9, N 52, N 115,

1635-37, R 5, R 6, KV. 49, KV 50,	1651-52, KG 1,
1637-38, R 49, R 50, R 53,	1652-53, CP 81,
1638-39, R 3, R 7, R 25, R. 28, R 30, R 34, R 40, R 43, R 51, R 54, R 63, R 74, R 79, KV 46, N. 1, N 4, N 7, N 11, N 26, N 47, N 99, N 114, N 116,	1653-54, N 5, 1657-58, KG 16, 1659-60, V 23, 1660-61, U 36, 1661-62, U 26, U 27, 1662-63, V 24, 1672-73, D 31, 1675-76, D 62, 1682-83, R 68, KR 46, 1683-84, KR 41, 1684-85, R 15, 1687-88, CP 9, 1688-89, G 84, 1697-98, A 23, 1698-99, G 19
1640-41, KR 20,	
1641-42, KR 80,	
1642-43, U 39, P 13, KV 1,	
1643-44, KR 12,	
1644-45, KR 4,	
1645-46, N 33,	
1647-48, CP 7,	
1650-51, KR 44, KR 47, KR 48,	

18th Century

1706-07, N 98,	1762-63, A 9, O 102,
1709-00, D 3,	1766-67, KG. 9,
1712-13, G 52,	1771-72, A 50,
1715-18, KV 44,	1778-79, O 137,
1718-19, D 61,	1781-82, A 10,
1726-27, D 3,	1785-86, KG 28,
1739-40, O 106,	1789-90, KV 20,
1746-47, CP 4,	1791-92, G 83 (2),
1756-57, N 3,	1794-95, S. 18

19th Century.

1802-03, KR 42

APPENDIX III.

WEIGHTS AND MEASURES.

The following particulars are gathered from Maclean's "Manual of Administration" under the heads Nellore and Chingleput :—

Weights.

- 1 pagoda weight = $52\frac{1}{2}$ grains troy.
- 1 tola = 180 grains troy.
- 10 kurruck pagodas or 3 tolas = 1 pollam.
- 8 pollams or $2\frac{1}{2}$ tolas = 1 pukka seer.
- 5 seers or 120 tolas = 1 viss.
- 8 viss or 960 tolas = 1 maund (100 pounds troy).
- 20 maunds = 1 candy or putti.

Land measures.

- 1 cubit = 19.68 inches.
- 32 cubits = 1 rod.
- 1 rod square = $2,756\frac{1}{2}$ square feet = 1 gunṭa = .0633 acre.
- 50 gunṭas = 1 gurtu or gorra = 3.1637 acres.

For garden lands a rod of 21 cubits or $34\frac{1}{2}$ English feet was employed. The gunṭa was then .02725 acre and 116 went to the gurtu or gorra.

Grain measures.

- 4 chittas = 1 sola = 70 tolas of rice heaped.
- 4 solas = 1 munta = 280 tolas or $3\frac{1}{2}$ pukka seers.
- 4 muntas = 1 kuncham = 1,120 tolas or 14 pukka seers.
- 4 kunchams = 1 tūm, about a hundred-weight.
- 20 tūms = 1 candy or putti, about a ton.

The tūm corresponds with the markál which was subdivided into 8 measures.

The following relate to the Chingleput District, but may be found applicable in the case of some of the inscriptions from the south of Nellore :—

Weights.

- 3 tolas = 1 pollam.
 8 pollams = 1 cutcha seer.
 40 pollams = 1 viss or 3·0857 lbs. avoird.
 50 pollams = 1 tūk.
 6 viss = 1 tūlām.
 8 viss = 1 maund of 24·6857 lbs. avoird.
 20 maunds = 1 candy or bárum.

There is also a pukka seer of 72 tolas.

Land measures.

- 28 adis = 1 kol (24 Eng. feet).
 1 square kol = 1 kuzhi = 576 square feet.
 100 kuzhis = 1 káni = 57,600 square feet = 1·3 acres.

There were, however, several kánis in existence.

Grain measures.

- 124 tolas' weight of rice = 1 padi (measure).
 8 padis = 1 markál.
 12 markáls = 1 kallam.
 33½ kallams = 1 garce.

There were, however, local variations from these measures.

APPENDIX IV.

THE MONTHS.

(FROM THE INDIAN CALFNDAR BY R SEWELL AND
S BALAKRISHNA DIKSHIT)

Serial No	Zodiacal sign.	Tamil name	Sanskrit name	
			Old	New
1	Mesha ...	Chitturai ..	Mādhava ..	Vaishkha.
2	Vrishabha	Vaigāni or Vai- yssi	Sakra ..	Jyēshtha
3	Mithuna	Āni ..	Suchi	Āshādhā
4	Karka	Ādi ..	Nabhas ..	Śrāvapa
5	Simha ..	Āvani ..	Nabhasya	Bhādrapada
6	Kanyā ..	Purattāni or Purattādi	Isha	Āsvina.
7	Tulā	Aippāni or Ar- pāni	Ūrja ...	Kārttika
8	Vṛiṣchika	Kārttigai	Sahas	Mārgaśirsha
9	Dhanus	Mārgai	Sahasya ..	Pauṣha
10	Makara ..	Tai' ..	Tspaa ..	Māgha
11	Kumbha ..	Masi ..	Tapasya ..	Phalgunā
12	Mīna ..	Panguṇi ..	Madhu ...	Chaitra

APPENDIX V

TERRITORIAL DIVISIONS

The inscriptions mention various territorial divisions but it is not possible to give the modern equivalents with any approach to accuracy. Not all the divisions mentioned were in existence simultaneously and such Sanskrit terms as *deśa* and *raṣṭra* are probably intended generally as mere translations of local vernacular terms, though in later times the former word represented a definite area.

The unit is, of course, the village or *uru* and the first grouping of villages is perhaps the *sthala*, though that term is also used in the general sense of "locality" and apparently in the sense of "chief town" too. The *sthāni* and the *dandampati* are rarely used except when the former has the general sense of "place". Whether these two terms denoted fixed territorial divisions is doubtful. The *sammata* is another rare term.

The most common division in the Telugu inscriptions is the *stana* which clearly formed a part of the *nāḍi*. Perhaps the *stana* corresponded as nearly as anything else to the modern *pirā*. In one inscription the *Ilāṣṭra stana* appears as a sub-division of the Nellore *raṣṭra* a word which does not recur in this collection. The term *kampala* appears also once or twice, perhaps* as equivalent to *stana*.

to the eastern sea. Roughly the Telugu nádu may correspond with the modern taluk.

In the Telugu inscriptions nothing seems to be recognized between the *na lu* and the *rajyam* which latter was an area ruled by an important governor in the days of the Vijayanagar empire when the bulk of the district fell within the Udayagiri *rájyam*, though the extreme north appertained to Kondavidu *rájyam* and the south to the Chandragiri *rajyam*.

In the Tamil inscriptions the *kottam* comes in between the *na lu* and the *mandalam* which latter term may be taken to correspond with the Telugu *rájyam*.

The Tamil inscriptions also refer to places as being within such and such a *na lu* forming a portion of such and such another *nádu*. These sub-*nádu*s appear to take the place of the *śmas* of the Telugu inscriptions.

In fact it may be doubted whether the Tamil *nádu* itself amounted to much more than the Telugu *śma* having in view the large number of *nádu*s into which the southern half of the district is divided in the Tamil inscriptions.

We give below, separately for the Telugu and the Tamil inscriptions the various divisions of the Nellore district as they appear in this collection. —

Telugu

Rajyas

Udayagiri	}	Chandragiri
Kondavidu		

Nalus

Páka or Panka or Páki		Vela
Tonkahádúru (?)		Chedapuli (?)
Angadamanta		Pada
Pungu		Kandukúru (?)
Kamma		

(It is doubtful whether any part of this district fell within the Velanadu.)

Sinas

Udayagiri	Kanigiri
Rápur	Kanigiri-Pólicherla
Nelluru	Musumuduru
Póruu (<i>alias</i> Nidugantakoṭa and Pidainádu)	Podili
Kondamapádu	Addanki
Venkatagiri	Ammanabrólu
Korturu	Dayalaráyuru
Kullúru	Kandukuru
Prabhakarapatnam	Chundi
Eastern Padanadu (?)	Jaladanki
Sarvapalli	Duddura (?)
	Porinadu (?)

TAMIL

Manalams

Jayankondachóla	<i>alias</i>	Malai
Rájendrachóla.		

Kottams

Payyárilam	Pavvattiri or Kadalkonda
Manavir	Pavvattiri
Paliyár	

Nalms

Mándai	Pérur
Séla	Pératti
Pottappi	Mungalarattai
Singattai or Singapai (?)	Kadaiyasinga
Pákkai	Pungai
Mél	Poligai (or Pónagai?)
Paṭṭaiyúr	Tongaiyupul
Nellur	Chakala
Angadipáṭṭa	Kulóttungacholavila
Mólaipattaiya	Venga
Kilapattaiya	Kákkalur
Chedikulamánikkavala (with a sub division Padai or Malai)	Vélúr
Valluva	Kamalai
	Javakulamánikkavala

Sub-Nádu.

Madainallúr	Padikámanádu (also Pagá-
Mundainádu.	manádu).
Rápúr.	Okkátṭunádu.
Padainádu (also called Pédai,	Madainádu (perhaps Padai-
Pidai and Pattai).	nádu).

It will be noticed that the Tamil *nádu* Pákkai and Púngai and sub-*nádu* Padai bear the same names as three of the Telugu *nádu*s while the Tamil *nádu* Nellúr and sub-*nádu* Rápúr bear the same names as two of the Telugu *śimas*.

The *nádu*s and *śimas* can sometimes be roughly located by the mention of villages situated therein, but the preparation of any sort of map showing the old divisions of the district is impossible.

In Muhammadan times we get such territorial terms as the *Sarkár* (Udayagiri S., Sarvapalli S., Kambham S.), the *Zilla* and the *Pargana*. For the last two we find modern equivalents in the terms "District" and "Division" respectively. The *Sarkár* is mentioned in C.P. 4 where it is used to denote an area which may best be translated by "Division."

GLOSSARY OF REVENUE AND OTHER TERMS.

A

- Aṭṭa*, a measure equal to 2 *mānikas* or one eighth of a *tām*
Āgami, future profits, a term used in grants and leases
Agrahāra, a grant of land to Brahmins
Akshai "imperishables", a term used in grants and leases
Amaradār or *amarajāṇu*, the holder of an *amaram*.
Amaram, a grant of the revenue of a tract of land on condition of military or police service
Amṛ, labour customarily exacted without payment in regard to certain works, e.g. the repair of tanks and canals
Amṛitapaṇi, the food of a god, ambrosia
Anikal, a dam across a river.
Archaka, chief priest in a temple.

B

- Bāra*, a fathom, 6 feet
Bhāṇḍāram, W says this means a village managed directly by the proprietor, but in O & SO the word clearly means a grant of land on favourable rent. This agrees with B's explanation of the phrase *Bhāṇḍārādā grāmam*
Bhoga, enjoyment, the food offered to an idol.
Bhūja manḍapam, the part of a temple where food is prepared for the idol
Bhūda, a title
Brahmanāḍa jam or *Brahmāḍāyam*, a grant to a Brahman.

C

- Chalva Varahā*, perhaps the same as B's *Karuku Varahā* which is Rs. 4. The ordinary *chalvam* according to B is $\frac{1}{16}$ th of the pagoda.
Chinnam, a weight and also a coin worth $\frac{1}{16}$ th of the pagoda or 7 annas
Chōdana, a liquid measure. In Malabar it is 31½ cubic inches. In Nellore the measure seems to be no longer used.
Chuzam, lime, mortar.

D

- Dandam*, a measure of 10 *hasta* or cubits
Dasabandham, an assignment of revenue for the upkeep usually if not always, of a tank. According to B the grantee pays one tenth of the usual assessment, according to W nine tenths. According to other authorities the grantee appropriates ten sixteenths and pays six sixteenths to the grantor.

Dēsa, the administration of a *pargana*, the principal revenue officer of a district according to W, but in KR 41 the word must refer to a less important class of officer, we may translate as "Divisional officer"

Dēsamūh, the chief revenue and police officer over the group of villages constituting the *dēsa*

Dēastha, apparently merely a title of Mahratha Brahmins

Dēradayam, a grant to a temple.

Dharmakarta, the trustee of a charitable grant or temple

Domnara the juggler and acrobat caste

Duggans, ten *kasu*, about half an anna

Durgam, a fort, fastness

E

Ekabhāgam land held by a single individual or family

G

Gadya, a coin, value not known

Gadyanam, perhaps the same as *gadya*

Gōcharma, 10 *nīrartana*, apparently a square of 4,500 feet

Gōpuram, the pyramidal gateway of a Dravidian temple

Gorru, a variable measure of land, commonly equal to 3 1637 acres

Gītra, the family stock within which marriage is prohibited.

Gunta, a pond, also a land measure equal according to B, to $\frac{1}{4}$ th or $\frac{1}{2}$ th of a *gorru* which is generally about $3\frac{1}{2}$ acres. In these Nellore inscriptions the *gunfa* may be taken as equal to 2,756 $\frac{1}{2}$ square feet or 0.633 acre, being $\frac{1}{4}$ th of a *gorru*. In the case of garden lands, however, the *gunfa* is only $\frac{1}{2}$ th of a *gorru* (see Macleane's "Manual of Administration")

Gurtu, the same as *gorru*

Guru, a spiritual teacher.

H

Harīḍar for the various meanings see W. In these inscriptions it probably means a subordinate revenue officer.

I

Ijora, a lease or farm of land or revenue or taxes

Indam, a grant of land or assignment of revenue

Irasam, a measure. B says half a *tām* which would be 23 pucks-seers, but W. says 24 seers

J

Jangam, a sect worshipping Basava and obnoxious to Brahmins as denying their claims to sanctity

Jonra, the great millet, known also as *chālam* and *jowār*

K

- Kelanju*, the weight of $1\frac{1}{2}$ pagoda coins
Kampaka, a territorial division
Kanuka, a gift to a superior, a compulsory "benevolence"
Kāpu or *Kāmpu*, a cultivator. The word is also used in the sense of *Peddakāpu* or principal ryot or village headman.
Karkūn, a subordinate revenue officer, a revenue inspector
Karnam, the village accountant
Karu, preceding the name of a crop indicates that it is sown in the wet season.
Kāryakarta, an agent.
Kasba, the chief town of any given area
Kasba Kāpu, the headman of a kasba town
Kāsu, a coin of gold, silver or copper; the copper *kāsu* was worth about $\frac{1}{3}$ th of a penny
Kasnam, a present to a superior, a compulsory "benevolence"
Kaich, watch and ward
Kistaki, a plant which B terms *Pandanus odoratissimus* (i.e. the screw pine)
Khandrika, a portion of a village granted free or at a favourable rent
Kāmaṣi, the shopkeeper caste
Kāru, land the produce of which is shared by Government. Commonly used in opposition to the terms *zamindari* and *inām*
Kuchchala, a land measure equal to 8 *gorrus*; it may be taken at 25 acres in Nellore, though B gives the equivalent in Kistna as 29 acres
Kuli, a square measure varying, according to W from 1 square foot to 25 600 square feet. In these inscriptions it is probably used to denote 576 square feet
Kuncham or *kunchaḍu*, $\frac{1}{4}$ *mānilas* or *muntas* or $\frac{1}{2}$ of the *tām* which is, roughly, a hundred weight
Kunja same as *gunja*

L

- Lagna*, the rising of a sign of the zodiac, the moment of the sun's entry into a sign
Līngam, the representation of Siva in the form of the male organ.

M

- Mā*, a land measure equal to $\frac{1}{16}$ th of a *velu*
Māda or *māḍa*, half a pagoda, i.e., Rs. 2 or Rs. 1—12—0
Māḍi, a wet field but it seems to have been also a definite measure of land—vide O 51
Mādiga, the cobbler caste
Maiśyanam the principal people of the village
Māla, a Pariah.
Mandalam a division of territory, perhaps we may translate it "province"
Māṇḍol Kōpu, headman of a village according to W, but perhaps of rank superior to the ordinary headman

- Mandapam* or *manjapam*, a porch perlico or pavilion supported on pillars.
Mandya, some measure of land
Ménula, one fourth of the *kuncham* or 280 *tilas*.
Menyam, a grant of land or revenue in return for service to be rendered to the community.
Marutu, an unknown measure of grain and land
Mashta, an establishment of religious persons, monastery, college
Maslu, plural probably of *mussu* and need to denote some measure of land
Misra, a fee in grain or money paid by villagers for the upkeep of certain officers, services or institutions
Mirdisdr, one having a hereditary title to property or office
Motarfa, the tax upon the profits of those exercising manual arts or professions
Mudam, a village police-officer.
Mukhdra, land assigned in return for service to be discharged For other meanings see W.
Mulumu, according to B, a stubble field, according to W, land cultivated with millet, translated as garden land in the text The word does not seem to be in common use in Nellore
Mlala:malabadi perhaps means "the original tax levied proportionately upon the profits of traders" See W under *Visatabi*
Munta, one fourth of the *kuncham*; apparently in Nellore the same measure as *menula*

N

- Nadu*, a division of the *manjalam* or *vilayam* or province.
Nakshatra, a star, one of the 27 constellations through which the moon passes.
Nambi, a priest performing ordinary rites in a Vaishnava temple
Nayaka, a military chief, poligar, assistant to a revenue officer—often assumed as a title of honour
Nishka, a gold coin said by B. to be equivalent in value to the *masda*.

P

- Padishah*, king, sultan
Pandit, a learned Brahman, especially one who studies Sanskrit.
Pannu, tax, tribute, customs
Pargana, a sub division of the *zila* or district.
Parupatagadu, W gives Canarese *Parupatyagara* as meaning a manager or superintendent This is, doubtless, the same word We have translated it "revenue inspector"
Paru, a sacred period such as full moon day, the 8th, 11th and 14th day of the lunar half month, the solstices, equinoxes and so on (W)
Pattu, apparently the same as *pattu*
Puttu, evidently a definite measure of land but B and W do not give the word in this sense
Pon, a gold coin of variable value Under the Company it was the star *pagoda* worth about Rs 3½ It is probably the same as the *kun* *Pon* and *konna* are etymologically the same word and *kun* seems to be derived from the latter

Trikara, the enclosure in which a temple stands

Fullari, a tax on pasture lands

Puffs, a measure of 20 *tams* or, roughly, a ton. As a land measure, according to W, it equals about 8 acres being, presumably, the area which can be sown with a *puff* of grain

Pujari, a temple priest

R

Rajyam, territory ruled by an independent king or by a dependent ruler or governor

Rishi, an ascetic, inspired teacher

Rika, a silver or gold coin of variable value

S

Sakha, a sub division of the Vedas

Samata, apparently a division of the *Sina*

Son, a measure of, it is said, 9 inches.

Sanad, a grant, charter, patent

Sandhaté, apparently the Canaresse *Sanddyá'a*, which W describes as meaning land, not let, but managed by the proprietor or an officer of government direct. The same word seems to be used to denote the manager of such land

sand'yá, sunrise, noon and sunset

Sankranti, the point of time at which the sun enters a fresh zodiacal sign. There are 12 of these *Sankrantis* and four correspond with the equinoxes and solstices

Sarvasanyam, a grant made free of all charges so far as regards the grantor

Sasanam, an edict, inscription

Selfi a merchant.

Sima, a division of the *nádu*.

Sthala, a 'place', but also seems to denote some definite sub division of territory, probably a small group of villages; also, apparently, used in much the same sense as *kasbu*

Sthala Karnam, the accountant for the tract known as a *sthala*

Sthiti, some territorial division apparently, also used generally in the sense of locality.

Suakam, toll or tax

Sitra, creed, precepts, institutes, sect

T

Tarvadu, half a munda or 140 *tolas*

Tithi, a lunar day; one thirtieth of the time taken by the moon to move through a synodical revolution

Tófi an inferior village servant or *teffi*, a scavenger

Tam, roughly represents a hundred weight, it is 4,480 *tolas*. As a land measure according to B, the *tá n* is $\frac{1}{16}$ th of an acre, but this seems improbable if the *putti* is only 8 acres

U

Uppara, the tank-digging caste

Uttsa, the ceremony of carrying the idol out of the temple, a festival

V

Vadda or *Vodda* appertaining to the Woddar or tank digger caste

Vanta, some sort of territorial division

Varahā, the coin known as the pagoda, generally worth Rs 3½ but sometimes Rs 3 and sometimes Rs 4

Vah, a land measure consisting of 5 *ahus* or 6½ acres

Vetti, the lowest village servant paid, as usual, by grant of land or grain fees or, now a-days, in money

Vasabadi, the tax upon the profits of trade

Vahaya, a territorial division, probably the same as the *nādu*

Vratti (maintenance) a grant of revenue to a Brahman usually denotes the share held by each Brahman in an *agraraham* granted to several

Y

Yajussakha, commonly appears in the senas of the sect of Brahmins who especially study the Yajur Veda

Yōgara, a measure of 12 miles 1,280 yards according to B, but in CP 20 *Bitraganta* is described as being 3 *yānas* north of Nellore and this would make the *yāna* just about 8 miles

INDEX OF PRINCIPAL PERSONAL NAMES OCCURRING IN THE INSCRIPTIONS.

[A Stands for Āmakūr Taluk
CP do for Copper plates
D do for Darsi Division
O. do for Gādūr Taluk.
KR do for Kandakūr do
KG. do. for Kaniguri do
KV. do. for Kavali do
N. do. for Nellore do

O. Stands for Ongolo Taluk.
P do for Podili Division,
R do for Rapūr Taluk
S do for Sātūrpet (Polūr)
Division
U do. for Udayagiri Taluk
V do. for Venkatagiri Division]

A

Abbalirāru, D 50
Abba Pandit, U 7
Abdul Padishāh, see under Sulān
A. P. and under Kutb Shāh
Abdulla
Abhangā (kingdom), CP 3
Abhidēva Malidēva Rāja, U 69
Abhumanyu, CP 6
Abhirā Rāmarāzu, D 35 Note
Ācharayya, CP 14
Achchūngā Rāma Nāyadu, G 46
Achchutadēva Rāja, D 35 Note
Achya Rāja, Achyutadēva Rāja,
Achyatēndra, CP 10, OP 13, CP 23
D 35 Note, G 108, G 111, KR 78
N 34 A, O 23, O 77, R 21
Adaya, Rudra, KR 82
Addanki Singaladēvi, O 27.
Ādirājātudēva, G 106
Aggapa Rāzu, P 33
Agastya, KR 30
Ahiri Molaya Nayaka, P 6
Aitama Reddi, KV, 31
Akāchi, Malidēva Rāzu, KG 33
Akkanna, D 35 Note, O 78
Ākula Pedda Vengana, R 33
Ākula Ranganāthayya N 2, N 110
N 15

Ālamapāda Anavōtaya Dēvachōda
Rāja, O 85
Ālamapāda Nākayadēva Chōda Rāja,
O 56
Ālam Lunasā, V 23
Ālamgiri Padishah, D 35 Note
Āla Pōla Rāja, KR 26
Ālkhonrakula, G 74
Āhya Gama (Rāma?) Rajayyadēva
Rāja, P 35
Āhya Rameyyadēva Rāja, U 30.
Āhya (Hāvalaya) dēva, O 48
Āla Bhūpati KR 15
Ālādū Siddha Dēva, KR 61
Allan Tikka Pāja, N 16, S 1, U 3
Allan Tirukadgati (Kalati ?) Dēva
Chōda Rāja, KV 25
Allan Tirukālatidēva Rāja, A 7, O 77
N 15
Allān Anna Reddi, G 113
Āludilayyadēva Rāja, U 14
Āla Tikarāzu Tirukaladēva, U 3
Āla Tirukaladēva Chōda Rāja, R 20
Āluva Araser, G 5F
Āmalā (or Abalā), see under Vira
Āmalā
Āmalā Bhārata, KR 16
Āmalāmbaka KG 33
Āmbhōja (dynasty) KR 26
Āmma Nāyanagīru, N A 46

Amma Rāja CP 18
 Ammasāni (Gōtra) KR 20
 Amrita Bhōja KR 26
 Amrita Govinda KR 26
 Anantadēva Rāja, CP 23
 Ananta Sayanāyāya CP 7
 Ananta Biladāy nōni Reddī KG 13
 Ananta Sūrgya, CP 15
 Ana Pōta Bhūpati Reddī D 35 Note.
 Anapōti Nāyadu D 33
 Ana Vēma Reddī D 35 Note KR 19
 Ānṣa Kīlam G 39
 Andalōri Vajayādatta Dāchīni KR
 6^a
 Āndā Pillei S 7
 Andhaka (tribe) KR 26
 Āndhra (dy asty) O 73
 Anga (king) CP 10 CP 15
 Angarēni Tiruvengadu Bhattu KV
 35
 Ankula Kīṣṭharadēvara KV 14
 Anna Bhūpati KR 15
 Annadēva Reddī KP 35
 Annama, CP 10
 Annamārādhyā CP 3
 Annamgōra A 30
 Anna Paruvata Mall nāṭṭa, O 78.
 Annarōta Rāja O 78 O 82 see also
 under Venna Sambōta, etc
 Annarōtāyā O 85
 Annayāmbō O 73
 Annayya Reddī KR 35 O 73
 Ant ji KR 41 KR 17 KR 18
 Āra, O 17
 Appa Bhattu KR 20
 Appalayya, A 32
 Appa Nāyālu Al
 Appasā : Anna U 7
 Aratta CP 6
 Arhata KG 25
 Arula Rājāyampōn N 32
 Arupālī S tti KV 36
 Ār ama Mēi D 12
 Ānna Rāja Rāja D 13
 Ārta Mārayya P 2
 Ārṭya or Ārī (Gōtra) CP 6 CP -
 CP 14 O 53 P 1 2 P 1 P 2
 1 2 3 3

Attamasiddhī Bhuvana Kanī Ka
 dhōra G 61
 Ātukūri Dēśahi U 14
 Ātukūri Vāmana Pr chudēvadu A
 17
 Avadhūtaswāmī, KG 29 KG 30
 Avahatūyā, O P 6
 Āyihaya (raco) O 112
 Āyṇ CP 6 CP 10 CP 15 KR 20
 Ayyanna KR 14
 Ayyappayadu Bāhnenadu Varappan
 gāri Rapumādhārundu KR 14
 Ayyappa Bhattu KR 20
 Ayyappa Rāja KR 12 KR 80 KV 1
 Ayyapparunayya D 53 KR 2

B

Bāba Kānyayārū, O 77
 Bācī arunayya O 23
 Baḍagula (tribe or dynasty) D 22
 KR 26
 Bāḷhamadra Rāja A 55
 Bāḷ ta (Bāha) Dēvarāja O 53 O
 129
 Bāhara Rāja A 11
 Bāirapa Reddī Annayya N 25
 Bastava Nāyadu R 80
 Ba taranna KR 16
 Balabhadrayya KR. 5
 Balakāmaḷu KG 31
 Balaya Chōḷadēva Rāja D 63 O 91
 Balladēvan G 72
 Ballāmb kā CP 6, CP 14
 Ball rāsu O 92
 Bāḷi Chōḷa Rāja D 49 D 49
 Bāḷi māḷi Abianōni D 9
 Bannan Nāyakudī A 39 O 9 O 10
 Bāḷāla Linganna O 83
 Banda Rāja U 6
 Bantārājū (P) O 3
 Bāpaya O 5
 Būrga Undanda Rāo D 30 Note
 Bāri Nāyadu D 33
 Bāruga Gāru P 13
 Basava Nāvaṅgarū N 8
 Basava Reddī KG 33
 Bavararunayyapati A 30 N 21.

Bava Mol audaa Rāgharadās CP 4
 Bavacha Rāja N 101
 Baysanadēva Rāja, O 138.
 Bédabhanatha, N 75
 Bejjadēys, VI, V 3
 Bel Nuntu Al kha Rāzu, CP 13
 Bēta Raja, KV 39
 Betuma Nāyaka, O 68
 Bha nārya, O 13
 Bhadrōja, P 35
 Bhairava Bhatta, CP 13
 Bhāradvāja (Ośtra), A 25, A 39, D 50,
 D 53, D 69 KR 30, KR 77, KO 24,
 N 87, O 72, P 17, P 39 U 6
 Bharata, OP 6
 Bhāskara Chamāpati, O 13
 Bhava O 13
 Bhāva Siripurapu Yatni Manirāzu,
 see under Yatni M R
 Bhīmadēva Rāja, KR 63
 Bhīma Rāja, CP 19, G 35 KO 24, U 6
 Bhīma Rāja Peddānu Dēva Rāja, P 7
 Bhīma Raja Siddaya Dēva Rāja KR
 68
 Bhōja (people), CP 6, CP 7, KR 26
 Bhōja Raja, KR 26
 Bhūdēva N 55
 Bhūdēva Chōḷa Raja O 56
 Bhujabala Boppayyadēva Raja, V 21
 Bhujabalasiddharasa, V 1, V 3, V 91
 V 10, V 11, V 13
 Bhūpa Govinda Rāja, P 33
 Bhūtānātha Rama Bhatta, KR 76
 Biddana Vira Chōḷa N 17
 Bijam Channamanēdu, KG 37
 Bijji Raza Siddaya Dēva Chōḷa KR
 64
 Bodirazala, KG 25
 Bolgadacha Vrája Goruvindla .
 N 5
 Bommalāta Virappa, U 47
 Bommarāzu Singarāzu, D 47
 Bopparāzu, V 21, V 22
 Boyarāzu, V 45
 Bōyapalli Bāpanangāru N 9, N 110
 N 115
 Brammasāni, KR 16
 Bramm Nāyakun u, U 12

Buddha CP 6, CP 10, CP 15, KR 26
 Bukka CP 3, CP 6, CP 14, CP 15,
 CP 18, OP 20, D 47, O 56, U 18
 (b)
 Bukkaraya Oḍaya, KG 7
 Fakkamma, CP 10
 Burrela Chinnamma Redḍi, see under
 Panṭa BCB

C

Chāgi Venkuna O 82
 Chakkama Redḍi, G 75
 Chalamayya, U 23
 Chalichelamala Jāyavara Redḍi D
 35 Note
 Chālikka, CP 6
 Challa Timma Redḍi, KR 48
 Chajjokki Arasar O 54
 Chālukya (dynasty), OP 19, CP 21
 D 2, KR 31
 Chālukya Bhīma, CP 19
 Chāma damanaga ,
 KG 40
 Chāma Oḍaya, D 19
 Chānasani, KG 7
 Chanchamanēni, R 60
 Channamanēdu KO 37
 Channāyasa Lingam, S 16
 Channangāru B 77
 Chapparti Pina Kavudha Sri Bhatta
 varu, V 22
 Chatramēla, G 116
 Chelvarāzu, KV 15
 Chēmiyāṇḍān O 56
 Chenchama Nāyaḍu, A 35
 Chenchayya Rudra Sanri, A 35
 Chenna Bhatta CP 1
 Chennakanṭi Viṣṇuāthayya O 23
 Chennamadēvalamma, O 85
 Chennappa Nayanangāru, KG 15
 Chēra (kings), CP 10
 Cherumanagonda Mantrirāja D 13
 Cherumanagonda Payyaraḷa D 13
 Cherumanagonda Tōḷān, G 33
 Chidambara Kavi, CP 6
 Chikk Raja KR 22
 Chilalasala Vissanu Oḍaya D 47

Chiliyamāla N 55
 Chikakuri Anamarazu Mantarāzu D 13
 Chinanna Tiraveugala Natha O 21
 Chinna Bayannadēva, O 135
 Chinna Konēti Timmanayamgaru, N 124
 Chinna Kopparsu D 35 Note.
 Chinna Timma Mantrilaka, O 13
 Chinna Timma Nayanamgaru, see under Kumara C.T.N.
 Chinna Tirumala Razu, N 34A
 Chinna Venkatadri C P 7.
 Chintagumpalli Basappa Nayanamgaru, A 48
 Chintagumpalli Nārappa Raja D 12
 Chintagumpalli Podda Nayanamgaru, P 30
 Chintagunṭa Chennamarazu D 37
 Chintandri Kēsa Nayaḍu, A 54
 Chintapalli Singanarya, C P 10
 Chintapaṭṭa Singama Nayaḍu A 3a, B 60
 Chitramandai, G 62
 Chitramāla G 116, N 55
 Chivapani Setti, R 20
 Chivi Rapakela (gōtra) KR 4
 Chivvakaluri Sayacha Rajayya, N 104
 Chōḍa (kings) see under Chōḍa
 Chōḍa Dēva O 128
 Chōḍadēva Chōḍa Raja, KR 22, O 120
 Chōḍamadēva Rājā, O 74
 Chōḍamalidēva, D 6
 Chōḍa Raja, O 60
 Chōḍa Raja Kēsari Varma, O 74
 Chōḍēṣvara, N 100
 Chokka Nayanar, G 96
 Chōḷa (or Chōḍa) (kings), C P 10, P. 2 P 9
 Chondaku Nayanamgaru, N 13
 Chōḍubari, O 89

D

Dādina, KR 5
 Dadhinanga KR 26

Dadim Reddi KG 13
 Dadi Pōṭaya Sahningaru, P 37 and see under Pōṭaya, S
 Dāduva, KR 14
 Damarti (gōtra), D 61
 Dāmavaram, N 15
 Dānera Bēṭṭha Nayaḍu D 35 Note.
 Damera Dharma Nayanamgaru KG 15
 Damera Kōṭama Nayaḍu, D 73
 Dami Nayaka see under Talari D N
 Dāmīrapu Rami Nayaḍu, A 51
 Damōdhara D 25 D 57, D 59
 Danava (people), N 15
 Danmapālan, G 39
 Dantalār Chaganṭi Dēva Raja, N 122
 Dasaiyarasao, G 61
 Dasavarma Dēva Raja, KV II
 Datatrōya Swami, N 53
 Davaṇakūri Agthammakunḍa Immaḍi Sitajahiva Oḷaya, O 32
 [Dava Saratrāna?] Maradattamgaru, A 23
 Daya Virayya D 13
 Dēchanna, KR 16
 Dema Amma O 56
 Dērnarūri Koladula Balu Nayanamgaru, KG 10
 Dēravēlan, G 80
 Dērabāgiya Raja O 123
 Dēvadati Vaddangaru D 26
 Dēvaki C P 10, C P 18
 Dēva Pillai N 51
 Dēvaraja Mīra, C P 1
 Dēvaraja Raja (or Oḍaya) or Dēva raja, A 39, C P 1, C P 2, C P 3 C P 18 D 19 D 20, D 23, D 46, D 47, G 42 KG 4 KG 23 KC 40 (KV 77), KV 14, O 30, O 56, O 72, O 132 U 17, U 16 (o) U 46
 Dēvarajayya Oḷayala, O 13
 Dēvarayunḍu Reddi, KR 16
 Dēvari Nayanamgaru, D 35
 Dēvayani, C P 10, C P 15
 Dēvayya O 48, U 8
 Dēvi Nayaka, A 23
 Dhadhapati Rao, D 9.
 Dhāramritvannajāya Sastrī, O 102
 Dharma Vijayaditya Dēva Rājā, P 32

Dī armayamū Cāru N 13
 Dīi (?) Bāṭava Rāja A 11
 Dīulipālī Akkaṇṇagarī D 61
 Dīraṭva C 1 19
 Dīva kara C P 19
 Doḍḍambakā KR 35
 Doḍḍaya Clāṇya C P 8
 Doḍḍaya Peḍḍi Rāja, O 73
 Dorappa Pāru U 6
 Droṇa KR 26
 Duboguṇṭa Māraṁarāṇu KR 16
 Duggarāja, C P 19
 Duḥ rāja KG 31
 Dummaraṇa Veṇkaṭadri Nayan gāru
 E 12
 Durai Arasan G 88
 Durai Arasavilāṇ, S 5
 Duvvūri Surama Roḍḍi U 11.

E

(See also under 1c)

Ekakṣatthān O 36
 Eprān O 36
 Eran N 98
 Eṭṭama Nāyaka O 28 A O 59 O 60
 Eṭṭanāṇya, O 79
 Eṭṭa Sīlhanadōva Chōḷa Rāja A
 39 R 37
 Eṭṭa Siddharasār O 58, G 69, R 39
 V 9 V 11
 Eṭṭa Siddhādeva Kā 39

G

Gaḷḷa Rāja Pāru KR 65
 Gaḷḷa (Gaja?) Sāṇi Jāmulu Nā
 yaka, O 138
 Gaja nemi Nāyaningaru
 KG 9
 Gajapati (dynasty) C.P 10 D 35
 Note P 9
 Gajapati D 35 Note
 Gajjāmbhaya KR 26
 Gaḷambakā O P 15
 Ganapadōva Rāja O 143
 Gaṇapārapura Nagaṇai Cāru P 26

Ganapadōva Rāja C P 17 D 25 D
 27 O 17 O 28 O 13 O 86 O 88,
 O 89, O 139 O 150 P 7, P 10 P 11
 Ganja yadōvai Chōḷa Rāja
 KG 11
 Gaṇḍa Gōpālā Dōva Rāja, A 25 O 50
 O 60 G 67 G 77 O 115, N 12
 N 51 N 60 N 62 N 71, N 74
 R. 6, S 12

(See also under Vijaya G G)

Gaṇḍa Gōpālā D pakāṭṭadōva K V 45
 Gaṇḍa G Jala Tirukāḷadōva Chōḷa
 Rāja Kā 38 S 12
 Gaṇḍa Gopala Vijaya littadava Rāja,
 see under Immaḍi O C
 Gaṇḍavarām Prōḷi Roḍḍi, U 14
 Gaṇḍhārī KR 26
 Ganga (gotra) KR 5
 Ganga (dynasty) O 112
 Gangamma, O 99
 Gangi (or Gangādhara) Peḍḍi C P 16
 Gangādhara Panjit U 7
 Gaṇḍāpati (or Gaṇapati) Dōva Rāja
 G P 17
 Gangasāṇemma KR 33
 Gangasāṇi Kā 31
 Gangayya Dōva Chōḷa Rāja O 85
 Gangaya (or Gangi) Nayaningaru,
 KG 4
 Ga rāzu Timma Pāru R 10
 Garimeḷḷa (family) C P 9
 Garambakā C P 3 KR 35
 Gautama (Gotra) C P 14 KR 39,
 KR 78 O 136 O 137
 Gautama Mahāmuni KC 27, KG 29
 KG 30
 Ghaz Al U 39
 Golava baṇḍu, 1/ 49
 Gollapayinḍi Byyappa Nāyaka A
 39
 Gollapūṇḍi Kes ma Nāyaka A 29
 Oollapūṇḍi Navaka A 26
 Gōṇa (family) D 3 Note
 Gonkaraja D 13 O 60
 Gontappa Nayan Rāja A 19
 Gōpālā Dōva D 7
 Gopala Nayanivari see under Pāya
 vināyanī CN

Gópaia Raja G P 7 KR 7
 Gópanangara D 61
 Goparatu Ramauna D 35 Note
 Gópiká Vallabha KR 26
 Gópi Nayaniagara, KG 33
 Govinda KR 26
 Govinda Nayaka O 150
 Gamma lappa Ra_ghavappa Nayanam-
 ga n, D 15
 Gammadúri Kamaya Déva Raja, D
 23
 Gammadúri Kondarazu Ghana Razu
 D 20
 Gundaprola Dairu R 27
 Gurudévara D 13
 Gurudéva Raja, see under Raja
 Gurudéva
 Garuppallita Bhassandara, G 52
 Guravanangara, D 61

H

Hadapamma Luukkaraja A 20
 Haibaya, O 73
 Háji Koti Padishah see under Saltán
 Abdalla etc
 Haridéva Ghoda Rája, D 28
 Haribara Raja, A39 CP 1 CP 3 GP
 15 CP 18 CP 20, G 42, KG 10
 hG24 KV 14, N 70 U 17, U 18 (c)
 Harisakala, D 35 Note
 Harita (gótta), D 13, P 9
 Haritasa (gótta) U 22
 Hemadri CP 5 KR 19, KR 35
 Hemambiká CP 3
 Hiaś rá Bhánári Sobhangara O 147
 Hindurava Suradhama Sariyapati
 Timma Reli, see under Sariyapati
 T R
 Hingi Ramarazu KG 1
 Hussam Khan, U 36

I

Idiga Naganna KG 21
 Iimakiní Gang Reli hG 7
 Immadidéva Rája KG 24
 Iromaji Ga la Gopáli V jayaditta
 Déva Raja KR 62

Imma_{li} Sifajuh va Olaya O 32
 Imma_{li} Tiruvengadappa Dasí, A 13
 Immanóni Kotilingam, O 5
 Inagadiya Nimmaya, KR 20
 Indra Rája, CP 19
 Inagela (gótta) D 73
 Inyála (gótta) KG 15
 Innóla (gótta) D 3
 Inngandi Vira Battu, KR 20
 Innumad déva Rája KG 24
 Irajá Mallan, G 74, and see under
 Mallaya Rája (?)
 Iraga Raja U 6
 Irumadi Sriyadéva G 92
 Irumadi Tirukalattidéva, see under
 Tirakalattidéva,
 Iruakarpipoyan, S 15.
 Íyvara G P 10, G P 13
 Itama Reddi, A 20
 Itt kila Venkajaguragaru N 6

J

Jabalika, A 30
 Jagasatha, CP 6.
 Jagataba Singha Raja P 39.
 Jaggarazu D 34
 Jakamma Venkangara P 37
 Jakkapoddi Gangú Mantri Raja, D 13.
 Jámula Nayaka O 138
 Janamójayya KR 26
 Jangama Raja, KG 1
 Jangamayya, A 91
 Jangam Pannamma U 2.
 Jannappa Murarinévi Ghenaamma-
 nádu D 46 KG 34
 Jannappa Nayadu KG 34
 Jayadévaingéru D 10
 Jayasinha Eája CP 19
 Jayavarapa Basava Battu KR 20
 Jayavarapu Nimmaya, KR 40
 Jédévarana Jannapanéna Dammi
 Nayadu D 46.
 Jallalla Mangaparazu D 35 Note
 Jallalla Rangapattidéva Raja, P 24
 P 35
 Jinanandi, CP 19, (1 priest of Jains P)

Jivaraksha Blattu Nandi Razu, KG
17

Jiyarazu O 47

Jiyaru O 51

Jovapallikha Narasingama Nayanin
garu KR 11

Jujali Rama Nayadu, KR
83

K

Kadlakushah, D 35 Note

Kalacalle Tangadéva Rāja KV 13

Kalavettu O 17 (1)

Kakate Padra D 35 Note

Kakatiya (dynasty) CP 17, D 1,
D 2, D 35, D 59 KR 84 KV 36,
O 17, O 28, O 43, O 53 O 87, O
96 O 129, O 143, O 150, P 7, P 8,
P 11

Kakatiya Ganapati Deva Rāja, see
under Ganapati D R

Kakatiya Pratapa Rudradéva Rāja
see under Rudradéva Rāja

Kakolli Narayana Pandit CP 21

Kakolli Timma Pandit, CP 22

Kalamraza, D 35, Note

Kalarāyananta Singadadéva Rāja
O 6

Kalati Rāja, A 37

Kalattu Udaiyar, V 51

Kalikala, see under Karikāla

Kalimili Bopparazu, V 22

Kalinga (kingdom), CP 3, CP 6 CP
10 CP 15

Kalinga Rāja, N 61

Kali Vishnuvardhana, CP 19

Kallappa Reddi, R 66

Kamabōyidu KG 11

Kāma Chōda D 48, D 49

Kāmakōti CP 7, U 6

Kamala Mahādēvi, V 1

Kāmana Chōla Rāja, O 80

Kāmarti Manikēdāri U 19

Kāmāyya Boppana O 145

Kama Nayaka A 25

Kāma Rāja, D 48, D 49

Kāmarani, KV 31

Kāmāyya Boppana Dēvaya Reddi,
O 58

Kāmāyya Boppaningaru KR 40, O 49

Kāmāyya Boyun lu, O 54

Kāmāyya (Chōla ?) Rāja O 120

Kāmāyya Dēva Rāja, see under
Gummadūri KD also KV 40

Kāmāyya Peggala, O 70

Kanabhoja (dynasty), CP 6

Kami Nayaka, R 36

Kaminēni Dadi Nayaningaru KR 14

Kaminēni Muttarazu, KR 20

Kami Reddi, KV 31

Kampanati Odaya N 28

Kampa Rāja, CP 15, CP 20

Kampi Nayaningaru U 23

Kanakambhōya KR 26

Kanchannamgaru, N 78 R 60.

Kandagadi Gurunayya A 1

Kandālla Dēvaya Chārya CP 8

Kandamēdi Rāma Jōyulu, O 49

Kandabhōla (gōtra) KR 68

Kantamorazu Valabhala (or Vala
bhayya), U 28 U 29

Kantaya Bhavi Nayaka, KG 4

Kantibōyina Pedda Konlama Hendu,
KG 21

Kantuvankya Rāzu, O 92

Kanva, KR 26

Kaputidēva, D 19

Karabata (dynasty), CP 6

Karaililan Bhutten, A 14

Keraru Manma Ramudu KV 45

Kurikala (Chōla) A 38, D 24 D 49,
D 68 KV 13, KV 39, N 27, N 75,
O 17 (2) O 19 O 128 O 143, P

23, R 36, R 37, R 47, U 14

Karnaṭa (kingdom) R 35

Kārunanchi (family), A 30

Karumbapalai, G 74

Kasakonja Battudo, KG 37

Kasakurti Rāvi Nayaningaru, O 109

Kavanmai, V 4

Kāstāri Rangapati Nayaningaru, CP.
12

Kasuva Rāzu, KV I

Kasuvanigaru, D 9

Kāyapa, O 78.

Kātyapa (gotra) CP 2, D 24 O 102,
O 120 P 22, P 39, R 37, R 47
Kataka Raja, CP 19
Katamrazu, KR 12, KR 26
Kaṭṭadi Prolamma, N 15
Kaṭṭasadi, R 8
Kattudēvarāvan, V 6, V 11, V 13
Kaṭṭuga Kaṇṭi Nayaningaru, KG 4
Kaundinya (gotra)* A 23, CP 3,
CP 13, O 102, O 111.
Kasika (gotra) KV 3a, U 7
Kanthika Vajiyaditya CP 19
Kavandū Kilavan Malakhiyanarāvan
Pichchan Udaiyar, N 22
Kavṭarkika Sūmha, CP 6
Kēdamba Anantarya, CP 7.
Kēsa Nayadu, A 54
Kēsari Varma, see under Chōḍa Raja,
KV
Kēśava Nayaka, A 55
Kotayya Mantri, O 78
Kōśima Nayaka A 25.
Kōśima Red li Lauga Reḷli, KV 43
Kōṭṭama Nayakkar, N 103
Khan Ajyam Ajvambar Muhammad
Khan Sahēh KR 41
Khan Ajyam Khāja Abdal Sahēh,
O 37
Khasuningaru, O 32.
Khuda u Ain Khājālakhal, see under
Sherinasha Dāgir, etc
Kilariṇḍama Navaḷu KR 25
Kima (Timma?) Rāja, O 93
Kirtivandēvi Tirumalamma, KR 14
Kutivarma Prithavi Vallabha Rāja,
CP 24
Kochēri Jaggarayyadēva Rāja
V 24
Kōḍamāmbā, CP 6
Kōḷarāma, KA 47
Kokkili Rāja, CP 19
Komati (Prōla) Reḷli KR 15, KP
15, KR 19, KR 35, KP 43, O 73
Kommāmbikā O 64
Kommānarya, KP 17
Kommāva Somayājulu, KR 16
Konnai Nāvunḷu D 24
Konnarajolu Konṭayya P 2
Konnammama P 24

Kōṇangi Siddaya Nayaka, R 36
Kona Singaya Srēṣṭhi KR 15.
(Konda) dēva Rāja, A 53
Kondamamba KR 14
Kondama Nayaningaru, A 35, O 113,
R 18
Kondamanēruvaru R. 60, U 1
Kondama Razu D 50
Konda Maruṣayya, see under Paya
sam KM
Kondamma, KR 14
Kondapalli Yallaparazu G 114
Kondappa Nayaka, O 28 A.
Kondaviḷa (family) U 6
Kondaviḷa Kumara Swamidēva, O 6
Kondoju, G 48, P 3a
Kōṇṇu Timmarasu, A 15 A 16
U 20, U 22 U 44
Konēṭayya Dēva Rāja, U 20, U 22,
U 44
Konēṭi Chinna Timma Nayaningaru,
N 124
Konēṭi Rao, D 35 Note
Kongarava, S 7
Konnēma Reḷli D 35 Note
Kōṭi (or Kōṇēṭi) Tiruvengala
Nathayya O 15, O 141
(Paḷi) Kōraṭi (Kōṇēṭi) Ranga Rao,
N 117
Krishna, KR 26
Krishnadēva Rāja, A C, A 29, CP
10, CP 16, D 18, D 22, D 35
Note D 53, KR 27, KR 30 KR 29,
KR 77, O 46, O 71, P 4 P 14, P
24, P 36, R. 52, S 11, U 4, U 37,
U 40, U 41
Krishnadhara Rāja, O 130
Krishnama Bāru KR 50
Krishnamāḷā, CP 6
Kṛṣṇa nāmam, O 32
Krishnappa Nayaningaru, N 33
Krishna Paḷa CP 19
Kṛṣṇaḷi Naragayya R 46
Kubja Vishnavardhana, CP 17
Kūchi Nayaningaru, U 23
Kujābi Prāveśa Rāja. AG 8.
Kulic khara kavēri A 37
Kulic khara Manḷaṭa Perumāḷi
1 Rāja, A 37

Kulottunga Chola Déva A 18, A 26,
A 43 G 15, G 33 G 34, G 50, G
53, C 55, G 70 G 76, G 87, G 89,
G 96, G 101, N 17, N 40, N 50 N
57, N 63 N 64 N 65, N 67, N 69,
N 70, N 72, N 83, N 85, N 87, N
92, N 93, N 101, O 142, P 9, R 4,
R 8, R 23 R 45, R 66, S 5, S 9,
V 10, V 11, V 13, V 14, V 20

Kulottunga Chola Pallavarayan,
N 19

Kulottunga Chola Patila Sékhara-
adésa G 73

Kulottunga Chola Talivaraya, S G

Kulottunga Rajendra Chola Râja
see under Rajendra CR

Kumara Chinna Timma Nâyanin-
garu, P 40

Kumara Guṇa Reddi, D 35 Note

Kumara Timma Nâyaningarū A 3,
A 35, A 48, EG 9, EG 21, N 116,
O 5, P 27, P 34, R 60

Kumara Vēma Reddi D 35 Note

Kumara Venkatadri Nayanivaru,
U 47

Kumara Ya hama Nayanivaru S 18

Kūnparipalla (gotra), D 3

Kunchala Venganna, KV 50

Kūdatannivatarayan, S G.

Kūrma Pâja KR 26

Kutb Shah, KR 80 U 39

Kutb Shah Abdullah, see under
Sultan Abdulla Padishah

L

Lakkamamba, KR 16, P 37

Lakkambika, CP 6, CP 14

Laksh D 34

Lakshmuppa Nayaningarū, R 35

Lakshmidéva, CP 2

Lakshmi Sett R 20

Lakshyamadévi, D 13.

Lâl Khân KG 22

Lingamakla KC 21, P. 34

Linga Pandit, KR 73

Lingappa Navada P 13

Lôkmaladevi, CP 19

Lôkpalā, G 112

Lunar race, P 24, P 30

Lunkharaja, A 29

M

Macha Redd, KR 19 KR 35, O 73

Macha Sauri, KR 35

Machava Nayaka D 35

Maladidevan lu, P 9

Mādali (gotra), D 31

Madamma, O 67.

Madunna, D 35 note.

Madanndévan, G 61

Madéva Nayaka, O 86

Madhavadéva Iâja, D 72, O 101,
O 150

Madhava Jôyulu A 39

Madhavanna, KR 16

Madhava Nâyaka, O 88, O 89

Madhava Raja, CP 17, O 76

Madhava Varma, U 29

Madhava Perumalla Râja, A 37

Madinendu, G 42

Madî Reddi, KV 31

Maderantaka Pottapi Chôla, A 18,
G 34, G 50, G 58, G 59, G 60,
G 76, G 86, G 115, N 40, N 50
N 51, N 60, N 62, N 67, N 71,
N 72, N 74 N 82 N 85, N 101,
N 111, R 38, R 39, R 65, R 66,
S 12 V 7, V. 10, V 11

Madusâdhana Déva Râja, KR 62

Nagadha (Kingdom), CP 6, CP 7

Nagambika CP 15

Malirandu Khulakudupillan, KR 14,

Mulara Râja, CP 18 O 104.

Maia Reddi O 30, O 73

Maîtrâvarana (gotra), KR 16

Makkil, D 35 Note

Malankilyunniran Pichchan Udaiyan,
N 111

Mâleshah Muhammad Shâsu, D 35
Note

Mahidéva (Chôla) Râja, A 55, D 8,
D 13 D 68, KR 22 O 17 (2), O 66,
O 112

Malavarasan, G 67

Mahāśī Dontaḥ Jagappa KR 86
 Malikārjunādēva, AV 3
 Mahāśīrām, CP 6.
 Mahāśī, O 119
 Malpūṇi Aibulayyongāru AG 38
 Mallāśīpā KR 15.
 Mallamāmi A, O 78.
 Mallanāśīlamma D 72
 Mallanārya, O 72
 Mallā Nāyaḥ, D 35 Note
 Mallappa Rāzu D 35 Note
 Mallaprahāri Kōṭava Dēva O 113
 Mallā Reḷḷi, O 73
 Mallarasaḥya O 21
 Mallā (Nallā?) Śīḍḍi Chōḷa Rāja
 N 100
 Nallayya Reḷḷi Rāja CP 5 CP 18
 KR 18, KR 19, KR 21, KR 31,
 KR 33, O 30 O 73
 Mallikārjuna CP 7
 Mallikārjunādēva, see under Malikār-
 juna D
 Mallikārjuna Gaṇapati, D 15 Note
 Mallināśīrāmāyā, D 12
 Mallinātha O 78
 Malli Nāyaḥ, A 51.
 Mallāra Chintama Reḷḷi Gaṇa-
 Reḷḷi KR 82
 Mallāśī Vōmūla Malli Dēvarāja, D 13.
 Manabala Dēvarāja, D 13
 Mancho Mallōyara (?) O 25
 Manchana or Manchi Rāja, O 78
 Mancharāṇa Gaṇappaya O 70
 Manjāna Perumallā Rāja A 37.
 Mandapāṭi Appala Rāja O 31
 Mandapāṭi Komāra Ramabhadra
 Rāja O 102
 Manjavi kamma P 2
 Mandēbas CP 13
 Mandi Śūṅki Nayakunī Kōṭava
 Nāyaka A ?
 Manṇaja Konḷōḷi, A 17, G 48 P 35
 Mangala Timmōḷi Konḷōḷi, AG 20
 Manga Rāzu, D 35 Note
 Māṅḡ Rāja CP 19
 Māṅḡ (Y) uvarāja Śaṇḍādēva Rāzu,
 KG 12
 Manma, A 83

Manma Anta Rāja, P 21
 Manma Oṇḷi Chōḷa Rāja,
 A. 11, P 72
 Manma (or Manuma) Śīlīharasa (or
 Śīlīyāśīra) (Chōḷa), G 31, G 36,
 KR 69 KR 81, KR 83, AV 13,
 AV 19, AV 13 N 21 JR 8, R 39,
 V 19.
 Manṇārappi Nāyaningāru D 37
 Manṇa Reḷḷi, O 101
 Manṇi Kōṭana, AV 15
 Manṇi Rāzu D 13
 Manṇa OP 14, KR 26
 Manṇavarā Nāyaḥ R 78
 Manumāḷḷi Rāja O 127
 Manḍāra Dēvali O 132
 Manḍāśīharasa, G 12
 Manṇa Vāḷiśīra Rāja, D 13
 Manṇabhadra Nāyaningāru, R 78
 Māṇasaḥya A 26
 Maradattamgaru, A 23.
 Maradhavi Pōḷi D'jayangaru,
 KR 85
 Māra kampi Nāyaningāru A 1
 Māra Duggarāṇa Vāṇṇa, A 30
 Māra (or Māraḷḷa) Rāja, CP 15,
 CP 20
 Mārakāṇi, KF 31
 Maratoya A 27.
 Maruḷḷa Nāgarāja, D 50
 Margama Pāṇḍiṇḷakala Vira
 Tiruvengala KR 60, KR 61,
 KR 62 KR 63, KR 64, KR 65,
 KR 66
 Martanja Rāja, CP 19
 Marudutan G 73
 Māṇavipāṭi Nāyaka, R 23
 Matṭagaru, O 145
 Matṭanathā, O 78
 Māya Dajeyā Rāzu, O 40
 Māyādēva Preṅḡala, O 27
 Māyāmadēva Pattarasa, G 76
 Mēḍaramoṭṭa Peddamangāru, D 135.
 Mēḍaramoṭṭa Singiri Nāyaḍu, P 5
 Mēḡachārya, CP 24
 Mōḷiṇi Tikka Nāyaḥ KV 48
 Mōḍaguddal Chendī Seṭṭi O 139
 Mōḍagudal Vaitama Seṭṭi, O 139.

- Perumál Chetti, C 85
 Perumálla Rāja, A 37
 Perumáñ, Déva Chóla Rāja, KR 65
 Peruma Reddi Déva, hV 21, hV 41
 Pe ali (Gótra), R 60
 Pichchappi Nayaka, R 4
 Pidila Lingappa Pantulu D 35 Note
 Pidiyárá hósani Náyakka, R 8
 Pillaiyár Bhujabalaiddharasa, V 10
 Pillaiyár Manmasuddharasa, see
 under Manmasuddhara
 Pillaiyár Tirukalattidéva, see under
 Tirukalattidéva Chóla
 Pina kampi Mellani, O 1
 Pina Komati Rejja Rāja, CP 6,
 hR 18
 Pina Narasa Rāzu, KR 80
 Pina Próli Redji, hV 22
 Pina Venkata, C 7.
 Pinnama Náyaka, A 65, D 20, U 24
 Pinnama Rāja, CP 6
 Piran, O 36
 Pitusuramudaiyan, N 68
 Póchurāsu, O 70
 Podakandāra Siddi Rāja, hR 61
 Podjārasu, N 29
 Podilapalli Singama Náyanigāru,
 O 35
 Pola Ju D. 35 Note
 Polavira Náqini Náya Ju, O 66
 Polaya Vēma Redji, D 35 Note
 Polinēni hūnūlūma hR 14
 Polinēnigāru, hR 20
 Pola Rāja, KR 26
 Póta Paja, CP 18, D 13
 Póta Sāni, KV 22, R 47
 Pótyadéva Chóla Rāja, KG 11
 Pótaya Sahinamgaru, D 12 P 37
 Pottapi Chembar, G 106
 • Pottapi Chóla, A 18
 Pottapi Nanni Chóla, D 48, D 49,
 O 92, O 117
 Prabhava Mádīrázu, V 23
 Pradyumna, KR 26
 Promaladévi, N 27
 Pratāpa KR 26
 Pratāpa Dévarāya, see under Déva
 rāya
 Pratapa Dévaraya Odaya, A 39
 Pratapa Gópinātha, D 13
 Pratapa Rudradéva Rāja, see under
 Rudradéva Rāja
 Pratāpa Sadāsira Rāya, see under
 Sadāsira
 Pratāpa Vijaya Bekka Rāja, see
 under Vijaya B R
 Prattikonda Timmarāja, R 41
 Prandha (Déva) Rāja CP 3, O 20,
 (see under Dévarāya also)
 Prandha Déva Rāja, D 35, Note
 Pregarā or Peggāda, O 40, O 70,
 P. 10
 Pregarā Panduranga, O 40
 Pregarā Siddana, U 48
 Prithivi Vallabha Rāja, CP 24
 Prólakāsi, KV 31
 Prólāya, see under Próla Rāja
 Próli Déshahi, hV 8
 Próla Haraji, N 28
 Próléju, KO 31
 Próla Rāja CP 17, KR 34
 Prólelu Virahvi, N 28
 Próli Redji, hV 31, N 16
 Próshi Erra Siddi Rāja A 45
 Polla Náyaningaru, N 13
 Pongunamudaiyar, S 6
 Ponnavalakenna, O 49
 Pura, CP 6
 Purāraua, CP 6, CP 10, CP 15,
 KR 26
 Purashottamadévara KV 21
 Purashottama Rāzu, D 35 Note
 Pusala Venganna Kadappa, R 5
 Putavari Xama Boppaningaru, O 49

 R
 Rācharēma Reddi, KR 25
 Rāchuraja Déva Rāja (or Rājāya-
 déva Rāja), P 24
 Rāghavadéva, CP 6, O 73 (?).
 Raghavamba, CP 6
 Raghv, V 29
 Raghunātha CP 7
 Raghupati Ammagaru, A 3
 Raja Bhuma, CP 19
 Raja Brahma Chóla Vaitambana G 61
 Raja Gandagópalan, see under Gand-
 gópalan

Nāva : Pīyā Jan G 64
 Nāyaganē I (fai ly) D 30 N 14
 Neliyan S 6
 N l g s p (?) A 71
 (Nila?) zantila Clōja Dōva Rāja
 O 175.
 Nīlama Nāyaklar N 109
 Nimbōgu Sullā Nāyaka O 59 O 60
 Nimi kju ilēlimgāru I 12
 Nodumla (kling l i) Cl 19
 Nripa Rāja, Cl 15
 Nri almla s o Nona ml
 Nōkaya Dōva Clōja Rāja, O 56
 Nōnka Rāja D 13 O 55
 Nōdukānā, D 32

O

(See also under Vo)

Olalaya D 13
 Olan(xu)u KR 4
 Olakarniyān S 6

P

Pacharla (gōtra) N 13
 Pachelalōvi G 66
 Palmana Rāja (or Palmanātha)
 KR 26
 Palmanāya KR 21
 Padmanāyaka, A 57
 Pādama di Naya Ju R 72
 Paśāla (gōtra) A 30
 Pākānla Kristappā Nāyanivāru
 N 5
 Paleyaru KG 90
 Palkeśi Valtilla Rāja CP 24
 Pallalla (gōtra) P 13
 Palla Redl KR 80
 Pallari Tambōji KR 86
 Pallava (dynasty) D 69 N 15 N 16,
 O 93 (?) P 17 S 2, U G U 14
 Pallikomla Perumāi N 72
 Panduranga CP 19 O 3 O 37
 Panjuranga Preggaja O 40
 Panīya (Anga) CP 10 N 67 N 63
 N 64 N 65, N 67 N 69 N 70
 N 72 N 83, N 84 N 80 N 93
 N 101
 Panīya Gaja Kēśari G 61

Pān ula (or Panula) Mitu li gāru
 O 47

Pangula (or Panula) Clumy (Cl O 11
 Panja (fu ly) Cl 11 P 15
 Panja Barula Clinnama 1, Jli D 56
 Panja D va Chō a lāja D 34
 Panja Ganja llo Jli Cl 10
 Panja Ma lāra or Panja Mallā a o
 ul ler Mallāra an l Ma la 1, Jli
 Panja Mamma li llo Jli a o under
 Mamma Jli
 Paraci ru Yangana KR 4
 Paramakusāluva l l l l l rra l l l l
 Rāja A 40
 Parlelaja Mummajya l/va Clōja,
 ac un l r Mummajya D l
 Parikol Cl 6
 Parakt (Parakt l l l) KR 20
 Paratā Rāja D 31
 Parvata Rāja CP 2
 Parvat D/vi Cl 2
 Patalamula Nayaningaru
 O 97

Pati Nāyakun Ju K 1 38 K 51
 Pavājan G 93
 Pavani Yogan Iharu D 37 Note
 Pedā Yonayāmbā Cl 6
 Pedla konlama Nāyaji gāru 4 35
 N 40
 Pedlama lvalamma O 65
 Pedla Natar Rāso K 1 80
 Pedda Pinna O 94
 Peddarsar G 53 N 111
 Pedda Raya Valtilla P 34
 Pedda Iudra Duran garu N 80
 Pedda Sam l urāya P 33
 Pedda Timma Nāyan naru P 31
 Pedda Tonja Nāyaningāra A 3
 Pedla Vēlakāśāra Nāyaningaru CP
 S CP 9
 Peddi Vēlakāśāra CP
 Peddi Nhoila O 102
 Peddi Nāyaka, K 20
 Peddi Rāja KR 20
 Peddi Redl KR 30 KG 7
 Periya (or Pedda) S dāpā Nāyaka,
 N 67
 Peru Palla G 74

Perumál Chetti, G 35
 Perumallā Rāja, A 37
 Perumāṇḍi Dēva Chōḷa Rāja, KR 65
 Peruma Redḍi Deva, KV 21, LV 44
 Perāl (Gōtra), R 60
 Piechchāṇḍi Nāyaka, R 4
 Pōḷa Lingappa Pantulu, D 35 Note
 Pidiyār Kōssan Nayaḷka, R 8
 Pillaiyār Bhujabalaudḍhara, V 10
 Pillaiyār Manmasiddhara, see under Manmasiddhara
 Pīḷaiyār Tirukāḷattidēva, see under Tirukāḷattidēva Chōḷa
 Pina Kampi Mallan, O 1
 Pina Komati Redḍi Rāja, CP 5, KR 18
 Pina Narasa Rāzu, KR 80
 Pina Prōḷi Redḍi, LV 22
 Pina Venkaṭa, O 7.
 Pinaṁma Nāyaka, A 53, D 20, U 24
 Pinaṁma Rāja, CP 6
 Pura, O 36
 Pitasuramudaiyan N 63
 Pōchirasu, O 70
 Podakundri Siddi Rāja, KR 61
 Podḷamasu, N 29
 Podḷḷapalli Singama Nāyanagaru, O 35
 Polaḍu D. 35 Note
 Pōḷavira Nāṇin Nāyaḷu, O 68
 Polaya Vēma Redḍi, D 35 Note
 Pōḷuṇḍi kkaṇḍāṁma, KR 14
 Pōḷuṇḍiṅgaru, KR 20
 Pōḷu Rāja, KR 26
 Pōḷa Rāja, CP 18, D 13
 Pōḷa Sani, LV 22, R 47
 Pōṭayudēva Chōḷa Rāja, KG 11
 Pōṭaya Sāhinamgaru, D 12 P 37
 Pottapī Chembar, G 106
 Pottapī Chōḷa, A 18
 Pottapī Nanni Chōḷa, D 48, D 49, O 92 O 117
 Prabhava Mādharāzu, V 22
 Pradyumna, KR 26
 Pramaladēvi, N 27
 Pratapa, KR 26
 Pratāpa Dēvarāya, see under Dēvarāya
 Pratāpa Dēvarāya Oḷiyar, A 33

Pratapa Cōṇṇātha D 13
 Pratāpa Rudradēva Rāja, see under Rudradēva Rāja
 Pratāpa Sadajira Baya, see under Sadajira
 Pratapa Vijaya Enka Rāja, see under Vijaya B R
 Prattikonda Timmaraja R 41
 Pradhā (Dēva) Rāja CP 3, O 30, (see under Dēvarāya also)
 Praduḍa Dēva Rāja, D 35 Note
 Pregarḍa or Peggada, O 40, O 70, P 10
 Pregarḍa Pāṇḍaranga O 40
 Pregarḍa Suddana, U 48
 Pithavi Vallabha Rāja, CF 24
 Prōḷasani, LV 31
 Prōḷayya, see under Prōḷe Rāja
 Prōḷi Dēva, KV 8
 Prōḷe Ranti, N 28
 Prōḷēja, KG 31
 Prōḷe Rāja, CP 17, KR 24
 Prōḷelu Virahā, N 28
 Prōḷi Rēḷi, KV 31, N 10
 Prōḷi Pira Siddi Rāja A 45
 Pulla Nāyanagaru, N 13
 Pungunnamudaiyar, S C
 Pannavalakalāṁ, O 49
 Pura, CP 6
 Purōṇava, CP 6, CP 10, CP 15, KR 26
 Purushottamadēvara, EV 21
 Purushottama Rāzu, D 35 Note
 Pusala Venganna Kadappa R 8
 Putavari kāma Hoppinagaru, O 49

R

Rāchavēma Redḍi, KR 35
 Rāchuraja Dēva Rāja (or Rajayya-dēva Rāja) P 24
 Raghavadēva, CP 6, O 73 (P)
 Raghavamba, CP 6
 Raghū, V 29
 Raghunātha CP 7
 Raghupati Ammagaru, A 3
 Rāja Bhima, CP 19
 Rāja Brahma Chōḷa Vantumbana G 61
 Raja Gandagōpālan see under Gandagōpālan
 Gopalan

Raja Gurudēva D 25
 Raja Mahendra Potepi Chōda, O 92
 Raja Malladēva, V 1, V 11, V 13
 Raja Mallan see under Irajā Mallan and Rājamalladēva
 Raja Martandā, O P. 19
 Rājārāja Dēva G 6, G 6, G 10 G 12, G 13, G 14, G 22 G 24, G 25, G 26, G 28, G 30, G 31, G 56, G 58, G 59, G 60, G 61, G 62, G 65, G 71, G 73, G 78, G 79, G 89, G 93, G 99, N 27, N 66, N 103, O 51, O 59, R 38 R 70, S 6, S 7, S 12 S 15, S 17, V 1, V 2, V 3 V 4 V 5 V. 6, V 10, V 15, V 17, V 19, V 20, V 27
 Rājārāja Paṭṭai Sittarasan, see under Siddarasan
 Rājārāja Paṭṭai Vattu (Petti?) yarusear, G 53, G 86
 Rājaya, CP 16,
 Rājaya Patāru, G, 109
 Rājyādēva Raja, P 24, P 35
 Rājendra Chōla Dēva Rāja, D 45, G 4, G 29, G 85, G 90, KV 13, N 89, O 59, O 60 U 48
 Rājendra Chōla Mummada Vaidnmba Rāja, see under Mummada VR
 Rājendra Chōla Māvēndavelalan, S 17
 Rāna, KR 17
 Ramabhadra Raja, O 102
 Rāma Bhaṭṭa, KR 78
 Rāmachandra, KR 16
 Rāmachandra Odaya Perumal, LV 14
 Rāmachandra Rāja CP 1, CP 2, O 13, O 102
 Rāmachandra Rāja Odaya, KG 4
 Rāmadēva Rāja, A 3
 Rāma Jōsulū, U 8
 Rāma Kavi, CP 7
 Rāma Nāyaningāru, O 33, O 113
 Rāmappaya Rāja, D 35, Note
 Rāma Peggada, O 78
 Rāmanōja Chārya, CP 2 CP 6
 Rāma Rāja Konḍayya Dēva Raj, U 20, U 22

Rāma Rājayya Tirumalayya Dēva Raja, N 104 (see also under Tirumalayya Dēva)
 Rama Rāzu, CP 6, CP 7, CP 14 D 35, Note, KR 16, O 78
 Rama Rāzu Ramayya Dēva, KG 20
 Rāma Rāzu Ranga Rājayyadēva Paja, N 105
 Rāma Rāzu Timmayya Dēva Raja, A 17, G 46, N 112, U 19, U 20, U 22, V 30 (See also under Timmadēva Raja and Timma Raja)
 Rama Rāzu Tirumala Raja, G 113, G 114
 Ramayya Dēva Raja, D 23
 Rāmāyya Redḍi, KR 16
 Ram: Setṭi Pōli Setṭi, N 28
 Rāmōji Mambāji Naroji Raghoji, Pantulu, KR 44, KR*47, KR 48
 Rampa Avanta Bhaṭṭa, D 61
 Ramundū, KR 67,
 Rānunū, KG 30
 Ranganama, U 1
 Ranganathan, G 50, N 60, N 62, N 71
 Ranganātha Raja, KV. 37,
 Ranga Nāyadu, KG 5
 Rangaputī Dēva Rāja, P. 25.
 Rangappa Nayanivaru, A 3, D 31, KG 15
 Ranga Rāja or Rangaraya Dēva or Raṅgadēva Raja, A 21, CP 6, CP 7, GP 14, G 2, Note, KG 16 N, 54, N. 105, N 124, O 29 O 32 P. 27, R 41 (See also under Siddarazu R R D ?)
 Ranga Rāja Chāma Raja O Jayar U 10
 Ranga Rājārya, CP 6
 Rangarāyulu Ayyavāru, U 24.
 Ratnāmbhōja, KR 26
 Ratoayammaru, D 47
 Ravēla Kanti Nāyaningāru, N, 124
 Ravēla Muddakrishnappa Nayaḍu, G 52, G 84, N 23
 Ravēla Tippa Nāyaningāru, P 19
 Ravēla Tirumala Nāyaningāru, P 10.
 Rāvilla (family), D 35, Note
 Rāvilla Nāyakkan, S 6
 Rāvilla Timma Nayaḍu, D 35, Note

Ravi Parvata Nāyaningāru, O 113
 Ravōli (Gōtra), 68
 Ravula Venkatappa, G 112
 Ravula Venkatadri Gāru N 33
 Rāvula Venkatapati Nāyaningāru,
 G 112
 Rāvula Venkatappa G 112
 Rāvūri Basava Redḍi, KO 6
 Ravūri (or Rapūri?) Raghava Redḍi,
 KG 5 KO 33
 Rāyambhōja, KR 20
 Rāyasam Ayyappa D 53, KR 77
 Rajasam Honda Marusaṃya, A 4,
 A 5, A 6 A 28 KR 27, KR 30,
 KR 38, KR 71, KG 5, KG 33 KG
 38, KR 11, P 4, P 14, P 29, P 36,
 R 40, R 52, U 4
 Rayasam Timmarasaṃya, U 53, O 114
 Rayavibhāṭa G 42
 Rāyavināṭana Gōpāla Nayanivāru
 D 31
 Rēbha Kaṣyapa (gōtra) CP 16
 Récherla (gotra), A 3, A 35, P 34,
 R 18, R 20
 Redḍi (dynasty) KR 14
 Rudradēva Raja, A 50, CP 16 D 1,
 D 6, D 10, D 12, D 24, D 26, D 30,
 D 35, Note, D 57, D 58, D 70,
 D 72 KB 1, KR 23, KR 28, KR 40,
 KR 50, KR 54, KR 55, KR 84,
 KV 30, KV 48, N 80, O 7, O 8,
 O 9, O 10, O 11, O 49, O 53 O 58,
 O 63, O 70 O 75, O 87, O 96,
 O 129, O 143, O 149, P 6, U 37,
 U 40, U 41
 Rudramahādēvi, P 9
 Rudrama Nayaningāru, O 11
 Rudra Nāyaka, O 7.
 Rudraningāru, O 147
 Rudrappa Nayaḍu, A 35, R 60
 Rudra Pregaḍa, KR 50
 Rudrayya Nāyaka, O 99

S

Sābhana Sabbeṣvara see under
 Nimbola S
 Sabhapati CP 7, CP 16
 Sabhapati Srayambū, CP 13, CP 14

Sādhavādēva Rāya, A 17, CP 14
 G 48 KG 20 N 104, N 105, O 15
 'O 21, O 29, O 31, O 141, P 19
 P 24, P 35, U 22, U 30
 Sabattamalla Perumandī Dēva Chōḍa,
 see under Perumandī DC
 Saiyid Muzaḥfar, U 26, U 27
 Salaka Razu Tirumala Dēva Rāya,
 G 82, G 108, U 42
 Salasaṃyana (gotra), CP 17
 Salarsa Pina Tirumalaṃyadēva
 Raza U 42
 Sālvahana KR 26
 Saluva Maparasaṃya, A 27.
 Saluva Narasappayya, A 27
 Saluva Narasimla Raja, CP 6
 (Saluva) Samburaya Dēva Raja, P 20,
 P 39
 Sāḷuva Timmarasaṃya, O 46, O 71
 Samaria Razu, U 6
 Sambarayunivāru, D 35, Note.
 Sambaṣu, D 35, Note
 Sambhōḍaya, KR 35
 Sambaraya Dēva Raja, P 26, P 39.
 Samikuttan, O 53
 Sāmi Nāyakkar, O 66
 Saudama Nāyakkar, O 60
 Sandhavadēvi, D 13
 Sangama, CP 3, CP 15, CP 20
 Sankāma Mahārāja Siddhanta, O 64
 Sankāyamma A 6, A 28
 Sankila CP 19
 Senki Nāyaka, KC 31.
 Sanku Kēṣava Bhaṭṭa CP 15
 Santanu, CP 6
 Sānta Sivagurudēva, D 25, D 28, D 74
 Sapada, CP 6
 Sarungapāni Dēvarasu, O 89, O 150
 Sari Lakshmi Sri Nāyaningāru, R 30
 Sariyapati Timma Redḍi, O 30.
 Śarṅgadhara, CP 17
 Saṅkala Chēlōkki, V 7, V 11
 Sataya Valṭṭunai Apparasa, G 57
 Satti Raja Sri Muddaṃyadēva Rāja,
 A 53
 Satula Samarōju, KO 31
 Satyāśrāya Sri Prthivi Vallabha
 Raja, CP 24

Satyasāya Vallabhendra, CP 19
 Sauri Sutarava CP 17
 Sauryanāyana Itaghapati Nathayya,
 U 13
 Savaṛāzu KG 40
 Sāyanamdeva Rāja, O 25
 Sayanna (or Sayanna) Oḍaya, see
 under Mudra Chiddi, S O, also
 N 29, N 78
 Sayappanēni Venkaṭadri Nayadu,
 P 18
 Senangulam, KR 26.
 Senganppōyan Mappidi Reddi, R 66
 Shaikh Hasan, U 26, U 27
 Shaikh Muhammad Khan, D 35 Note
 Sberlasba Dāgīr Kodāvaddi Sultān
 Khajalalukhāl, D 35 Note
 Siddama Devula Vijaya Devappa,
 KR 63
 Siddama Nāyaka, S 15
 Siddana Peggada, U 48
 Siddapa Nāyaka, R 38
 Siddhanadēva Chōḍa Rāja, A 38
 Siddhana Rāja, O 64
 Siddharasar (see also under Nalla-
 mudi), G 58 G 78, G 86, O 92,
 KR 26, N 40, V 1, V 3, V 8, V 10.
 Siddhavarapu Kalapa Malaya Singa
 Rāja, D 13
 Siddhavyannu (?) Rudra Mahadēva,
 P 9.
 Siddhi Razu, O 27, P 7
 Siddhi Razu Rangappa Rajayya
 Dēva, O 29
 Siddhi Rāzu Timma Razu, D 14 O 31
 Simhadri Rāja, KR 26
 Simuppili Singa Amachcha, R 4
 Singa Rāja O 13
 Singadēva Rāja, O 28
 Singala Akhalayya, U 1
 Singaladēva Rāja, O 6, O 27, O 34,
 O 103, O 151
 Singamma, O 32
 Singamma Nayadu A 35
 Singayadēva Gadidēva, D 24
 Singuri Nilandann, D 35, Note
 Siniyādēvi KG 24
 Sivadēva Oḍaya, D 35, Note
 Sivappa Rāzu, P 2

Siva Pōtan, G 73
 Siva Sārja, OP 6
 Solar Race, O 92, P 22 P 39
 Sōmadēva, OP 6.
 Sōma Rāja, O 103
 Sridēvi, KV 30.
 Srigiri Reddi Rāja, CP 5, KR 10,
 KR 18, KR 19, KR 21, KR 35,
 KR 43
 Srikarakantha Kēsayangara, R 37.
 Sriman Dēva, KR 26
 Sriva Srigiri, see under Srigiri Reddi,
 Srivatsa (gōtra) KR 12, O 23.
 Striya (gōtra), G 78
 Subbamambā, O 60.
 Sukra, CP 15, KG 30
 Sultan Abdulla Padishāh, KR 20,
 KR 44, KR 47, KR 48, KR 60, U,
 26 U 27, U 30, U 30.
 Sundara Pāḍya Dēva, N 61, N 76
 Suparva (gōtra), O 63
 Surabh varu, G 49.
 Suralvar Kāṭṭadēvar, G 92
 Sūrappa Reddi, KV 31
 Sūra Rāja, CP 18
 Sūra (Sōna), KR 20.
 Sūranyan Abba Nāyaravāru, O 48
 Sūryagiri Danda Nayaka Chandra,
 O 45
 Sūryaprakasa Rao, D 35 Note,
 Sūryayya, CP 16.
 Svayappa Nāyaka, O 16.

T

Tād-gōṭha Timmarāzu, R 10
 Taumadidēvan, S 4
 Talepaka Tirumalayya, O 15, O 21,
 O 141
 Tala Rāja, CP 19
 Talāri Dama Nayaka, KV 10, R
 47 (?), R 72(?)
 Talara Deminija Nayaka, R 47.
 Talāri Kamūna (?), KR 84
 Talara Proli Nayaka, KV 8
 Tallayya, KR 25
 Tāllār (gōtra), O 106, O 107.

- Tamaráyaungarn, U 28 U 29
 Tamma Dhandani, P 22
 Tammalla Mádaiyalu KG 36
 Tammalúri Vankaya Raododiya
 Tammanuru (gótta), D 31.
 Tamma Setth, O 139
 Tamnu Siddha, KV 39, N 72, N 73
 Tane Sháh, D 35, Note
 Tanikuttukkandal, S 4
 Tata Pinnama, C P 6
 Tattinúri Nandavarāja, D 10
 Telingama, O 13
 Témandi Ammai, V 9
 Ténjanaditya R 47
 Tennavilapparayana, G 80
 Tikkalatidéva Chóda Raja R 47,
 see under Tirukalá D C
 Tikkayadéva Raja U 48
 Tikkana Ándan, G 90
 Tikkaya Nathani legada, U 43
 Tilaka Narayana R 39
 Timma , O 13,
 Timmadéva Raja, KV 11, U 19, U 22
 see also under Rama Rázu Tim
 mayyadéva
 Timma Jéaya, KR 78, U 8
 Timma Malla Suréndra, O 13
 Timmana, KR 4
 Timma Nayaningáru A 3 A 40, D
 73, G 82, KG 5 N 20, N 54 N
 105, P 40, R 77
 Timma Raja, OP 10, OP 14, O 29,
 O 93, P 39, U 20
 Timmarasayya, A 6, A 23, O 46, O
 71, O 114
 Timmarazu Naudayysagaru, N 31 A
 Timma Reddi O 30
 Timma Vójlulu A 23
 Timmayadéva Raja U 19
 Timmaya Mantri O 72
 Timmóju, P 35
 Timmóju Kondóju, KG 20
 Tinta Tammanúrya, P 39
 Tinuttyika, D 19
 Tippaji, C P 10
 Tippala Déva, P 39
 Tippaya Reddi, KR 16
 Tiruchchutambalamudaiyan G 77
 Tirukaladéva Raja A 7, R 20
 Tirukálatidéva Chóda Rája A 7,
 G 43 G 60 KR 29, KV 47, N 101,
 R 8, R 47, 85 R 66, U 3, U 14,
 (see also under Allun Tirukala-
 tidéva)
 Tirukálatthivólan, G 79
 Tirumala Bhatta, C P 13
 Tirumalámbika, C P 6, OP 14
 Tirumala Kanta Rája, U 33, U 40,
 U 41
 Tirumala Nayaningaru, P 19.
 Tirumala Raghava Rayn U 37.
 Tirumala Rájavyadéva Rája, N 35:
 O 29
 Tirumala Raya, C P 6, C P 7, N 104,
 O 85 U 2
 Tirumala Sómaysajala, N 113
 Tirumala Tatachárin Ayyavaru, N 13.
 Tirumalayya, U 43
 Tirumalayyadéva Rája, U 42, see also
 under Salarázu Pina T
 Tirumalayya Garu, N 124, see also
 under Madupali T.
 Tirumandulapa Tinuttyika, D 19
 Tiruppalavanamudaiyan, S 6
 Tiruvarangamudaiyar, G 39
 Tiruvengadanatha Mahipála, KV 35
 KV 37.
 Tiruvengadappa Dani A 13
 Tóguná Narayappa, O 136.
 Tóguná Sítaramudá, O 137.
 Tóguná Venkatappa, O 137
 Tondarnan Áru Kantarayau V 8
 Tonda Náyaningáru, A 3
 Tondayya Rázu P 22
 Tribhuvanadéva Chóda Raja, O 19
 Tribhuvana Mallaprahári Késava
 Déva, O 143
 Tribhuvana Nayaka C 106.
 Tribhuvanankuta, O 3, O 43
 Tribhuvana Nákeyadéva Chóda, see
 under Nákeya D C
 Tribhuvana Viradéva Raja, G 51:
 G 86, O 92
 Tripurántaka Maharája D 57
 Tripurari Déva Rája D 1, D 59
 Triyambaka Sivácharya, D 1.
 Tukka Nayalka, R 8, R 33
 Tulhila Pemma Razu, D 41

Tuluva (people), C P 10
 Turumella (family), D 35, Note
 Turvasu, C P 10
 Tyāgasamudra Dharma
 maditya Dévaninda KV 35
 Tyāgasamudra Puṭṭāraja, G 67 S 12

U

Udayappa Nayakkan G 55
 Uddanda Malla Nayudu D 35 Note
 Ujjala Choḍa Hulaya Choḍa Raja,
 O 91
 Ulugandaivan, G 73
 Upananda, KR 26
 Uraiyār Chōlan, G 92
 Ūruḍayan Maḍapaliawami, G 39

V

Vaḍa Pedda Venkatsāri Nayanangaru
 C P 8, C P 9
 Vajjaga Déva Raja, O 100
 Vairampāyasa, KR 26
 Vaitama Setti, O 139
 Vaitumba (Raja), G 61, G 88 N 67
 S 8
 Vajradhara KR 26
 Valarandan G 77.
 Vallabha (dynasty), C P 19 C P 24
 Vallabharāja (family) U 43
 Vallabhēndra, C P 19
 Vallara (Pallara?) (gōtra), O 93
 Vallara (or Vallabha) Raja, P 21
 Vallu Rāja, KR 26.
 Vālmiki KR 20
 Vamena Prichudēvaḍu, A 13
 Vamaya Menṭri, O 78
 Vammananḍa Vennapum KG 34
 Vānan Mahārāja G 61.
 Vānava Nāyakken, G 72
 Vanga (kingdom), C P 3, C P 10
 Vāḍḍipura (gōtra), P 33
 Vānivan Nallulān, G 93
 Varadā Nāyaningāru, KG 15
 Varantaram Perumāl, G 80
 Vācchamēmbuvāha, C P 6.
 Vaishtha (gōtra), KR 80, KV 1

Vava (race) KR 26
 Vasudēva KR 26
 Vayirappa Navukla R 8
 Vedantōḍayan C P 6
 Vejerla Narasaraṇu, A V 1
 Velagarayanivaru D 3, Note
 Velamapaṭi Tirumala Rajayadēva,
 Raja, N 35
 Velḍanḍa Konēru Timmarasu, A 15,
 Vellatla (gōtra) A 124
 Velmapaṭi Vera (Ven)galayya Déva
 Raja N 112
 Velugoti (family) A 3, A 40, A 48,
 C P 12, G 110, KG 5, KO 9 KG
 15 KG 21, KV 46, KV 49, KV 50,
 N 1, N 4, N 6, N 7, N 9, N 11, N
 13 N 20, N 26, N 47 N 54 N 99,
 N 105 N 114 N 115, N 116, N 123,
 O 52, P 27, P 34 P 40, R 3, R 5,
 R 7, R 12 R 18 R 22 R 28 R 30,
 R 33 R 34 R 40, R 43, R 50 R 51,
 R 53 R 54, R 60 R 63, R 74, R 77,
 R 79 S 16, S 18
 Vēma Nayaningāru, D 20
 Vēma or Vēmayya Reddi Raja C P 5,
 KR 15, KR 18 KB 19 KR 21,
 KR 34, KR 35, O 78, O 78 (Śrī
 Vēma) O 101
 Vēminappi Masivichchayanḍi Nāyaka,
 R 23
 Vēmula Mahā Dévaraja, D 13
 Vēna, KR 26
 Vengadam Uḍḍaiyam, V 93.
 Vengadēsa, see under Tiruvengada-
 natha.
 Veṅḡalamba, C P 6
 Veṅḡalappa, G 112
 Ven (or Vera)galayya Déva Rāja,
 see under Velmapaṭi V D
 Veṅḡama Nayanavaru, D 35, Note.
 Vengappa Nayanangaru N 46.
 Veṅḡa (kingdom), C P 19
 Venjaḍa Kuva Rāzu, KR 80
 Venkana, G 46
 Venta Rāja, D 49, D 49
 Venkatadēva Rays C P 7
 Venkatāḍri, C P 6, C P 7, G 102,
 KR 78 (see also under Sayappanēni
 Venkatāḍri)

- Venkaṭadri Ayyavāra, KR 78, KO 17, N 33, U 8
 Venkaṭadri Nayanavarn, D 31, D 35 Note, N 46
 Venkaṭambā, C P 6
 Venkaṭanātha Chandra, A 3
 Venkaṭapatideva Raya, see under Vīra Y. R.
 Venkaṭapati Nāyaningāra, A 3, A 35, A 48, KV 46, hV 49, KV 50, N 1, N 4, N 6, N 7, N 9, N 11, N 13 N 26, N 46, N 47, N 52, N 69, V 110, N 114, N 115, N 123, R 3, R 5, R 7, R 12 R 18, R 22, R 28 R 30 R 33, R 34, R 40, R 43, R 50, R 51, R 53, R 54, R 63, R 74, R 79.
 Venkaṭapati Rāzungen, O 110
 Venkaṭapati Rāyudu, O 49
 Venkaṭa Pedda . . . KR 12
 Venkaṭa Pinnaya Nāyaningaru, U 24
 Venkaṭappa, KR 14
 Venkaṭappa Nayadu, N 54, R 18
 Venkaṭa Rangapati Dēva Rāja, P 25
 Venkaṭa Raja, A 53
 Venkaṭaraya Pratāpa Rudra, C P 22
 Venkaṭāvadhaṇṇa, O 102
 Venṇasaṇi, K 31.
 Venṇa Sambaṇa Ālamandala Nākaṇa-dēva Chōḷa Rāja, O 50
 Venṇu Sambaṇa Ālamandala Anarō-taya Dēva Chōḷa Rāja, O 83
 Vēya Rāzu, O 40
 Vibhala Dēva Rāja, P 26
 Vibhala Pedda Rāja, P 39
 Vibhavarāmaśvara, P 31
 Viḍayāncham Jangamayya, A 31.
 Viḍyaranga, C P 15
 Vijaya, C P 6
 Vijaya Bukka Rāja, C P 18, D. 47, O 56 (see also under Bukka)
 Vijayadēva, G 98
 Vijayāditya, C P 19
 Vijayāditya Rhaṭṭāraka, C P 19, O 57
 Vijayāditya Dēchima, KR 62
 Vijayāditya Dēva (Chōḷa) Rāja, A 55, D 43 R 20, P 32
 Vijayāditya Raja, C P 19, D 43, O 39, O 57, P 32.
 Vijayāditya Nārēndra Mūga Rāja C P 19.
 Vijayāditya Parachakra Rama, C P 19.
 Vijaya Gaṇḍa Gōpala Rāja, A 25, U 57, G 69, O 74, G 75, O 80, G 91, G 116, N 71, N 98, 8 3, 8 8, 8 19 (see also under Gaṇḍa Gōpala dēva)
 Vijayāmbhōja KR 26
 Vijaya Raja C P 3, O 40, O 72
 Vijayāśēndra, C P 6
 Vikrama Chōḷadēva, G 94.
 Vikrama Chōḷa Māvējar (or Māvēnda-vēlan) G 65, O 75, G 79
 Vikramaśrītya, C P 19, D 2
 Vikramāditya Satyārāja Śrī Prithvī Vallabha Raja, C P 24
 Vikrama Varmadēva, G 63
 Viṣṭakkaṇḍai Kavayār, O 75, G 79
 Vimalāditya P 7
 Viṣalaṇ Vēja Annapagaru, KO 36
 Vīra Amala (or Alala) Raja, O 55.
 Vīra Āru Bhōdēva Chōḷa Rāja, see under Bhōdēva (R.
 Vīra Bhatta, KR 20.
 Virabhadra Raja, C P 16, C P 21
 Viradēva Pra . . . P 21.
 Viradēva Rāja, see under Dēvarāja and Tribhavaśa V D
 Vīra Oaṇḍa Gōpaladēva, see under Gaṇḍa O D
 Vīra Gangayya, U 23
 Vīra Hemahraya, C P 6
 Vīraṇṇiya, KO 36
 Vīra Krishnadēva Raja, see under Krishnadēva Raja
 Vīralaya KR 14
 Viromanma Siddharasaar, see under Munṇa 3
 Virama Rāza, D 34
 Vīra Nalla Siddanadēva, see under Nalla S
 Vīra Narayāmbhēndra, C P 10
 Vīra Pandya, N. 57
 Virappa . . . Rāja, U 9
 Virappa, O 83
 Vīra Pratapa Dēvarāja Odaya, see under Dēvarāja and Pratāpa Dēvarāja Oḍaya

Vīra Pratāpa Sadasiya, see under Sadasiya
 Vīra Pratapa Sri Krishnadēva Rāya, see under Krishnadēva Rāya
 Vīra Pratapa Sri Vīra KV 7.
 Vīra Pratāpa Sri Vīra Rangadēva: see under Ranga Razu.
 Vīra Pratapa Venkatādri Ayyavaru, see under Venkatādri A.
 Vīra Pratapa Venkatapatidēva Rāya: see under Vīra Venkatapatidēva
 Vīra Rājendra Chōladēva: see under Rājendra Chōla
 Vīra Rāmadēva Rāja, A 3
 Vīraraghava Nayanangaru, KR 14, KR 20
 Vīra Tikka, Kālatidēva Rāja, see under Tirukalati
 Vīra Venkatapatidēva Rāja, A 1, A 35; A 48, CP 6, CP 7, G 112, KV 49, KV 50, R 5, R 6, R. 35, R 60, U 19, U 23 U 24, V 24
 Vīra Vijaya Rāja, KR 26
 Vīrayya Dēva Chakravartin, P 37
 Vīrayya Sāhni, P 37
 Vīrāpāksha Rāja, A. 31
 Vīshnadēvan, G 88
 Vīshnuvardhana, CP 19, P 1, P 2.
 Vīshnuvardhana (gōtra), KR 78.
 Vīshnuyogamāya, KR. 26
 Vīṣṇubhojya, P.11
 Vīśvāmītra (gōtra), CP 10, CP 15
 Vīthōji Pantulu, KG 16.

Vīṭṭa Rāja, CP 16
 Vīyavōlaru, O 50
 Vobanayanangaru, N 13
 Vōbularazu, N 122, O 20
 Vōḍi Komara Venkatādri Nayanavaru, see under Komara V N.
 Vodiṣarāya Srigiri, KR 35

Y

Yachema Nayadu, P 40
 Yadava (dynasty), KR 26, V 11, V, 13
 Yadava (gōtra), CP 22
 Yadava Gōpa, KR 26
 Yadavarāja, V 1, V 3, V 4, V 6, V. 7 V 8
 Yadavaraya Bhujabala Siddharasa, V 1, V 3
 Yadu, CP 3, CP 15, CP 18, KR 26, O 13,
 Yallaparazu, see under Kondapalli, Y.
 Yamma Razu, U 6
 Yatni Mamrāsa, D 34
 Yāyāti, CP 6, CP 10, CP 15 KR 28
 Yeddu Mammayya Dagādingaru, D.22
 Yellamāzu, P 35
 Yēpottula Appaya Jōyala, A 30.
 Yēravareti Mudatēnayya, O 20.
 Yipparla (gōtra), KG 18
 Yiravarapu Tin mana, G 84
 Yuddhamalla Rāja, CP 19.